

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

82'nci Birleşim
15 Nisan 2026 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Ağrı Milletvekili Ruken Kilerci'nin, Ağrı'nın kurtuluşuna ve yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, İstanbul Sultangazi'nin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, Diyarbakır'ın yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, Ağrı Milletvekili Ruken Kilerci'nin yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 2.- Zonguldak Milletvekili Muammer Avcı'nın, Çağrı Bey sondaj gemisinin CURAD-1 kuyusuna doğru yola çıkmasına ilişkin açıklaması
- 3.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, 10-12 Nisanda Kayseri'de gerçekleştirdikleri Orta Anadolu Strateji Toplantısı'na ilişkin açıklaması
- 4.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, 55 yaşını aşmış yurttaşlardan kredi kullananların sayısına ilişkin açıklaması
- 5.- Kütahya Milletvekili Adil Biçer'in, 13 Nisan tarihinde yerel bir televizyon kanalında Kütahya'yı ve Kütahyaspor'u hedef alan ifadelerde bulunulmasına ilişkin açıklaması
- 6.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinde yaşanan olaya ilişkin açıklaması
- 7.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hataylıların sorunlarına ilişkin açıklaması
- 8.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Şırnak İl Millî Eğitim Müdürlüğüne ilişkin açıklaması
- 9.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, esnafa ilişkin açıklaması
- 10.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, elma üreticilerine ilişkin açıklaması
- 11.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, Turizm Haftası'na ve Şanlıurfa'ya ilişkin açıklaması
- 12.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Gülistan Doku'ya ilişkin açıklaması
- 13.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, EĞİTİM SEN'in dün yaşanan saldırıyı protesto etmek için gerçekleştirdiği eyleme ve bugün Kahramanmaraş'taki bir okulda yaşanan olaya ilişkin açıklaması
- 14.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, kadın ve çocuk ölümlerine ilişkin açıklaması
- 15.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Şanlıurfa'daki ve Kahramanmaraş'taki okullarda yaşanan silahlı saldırılara ilişkin açıklaması
- 16.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, BİRLEŞİK KAMU-İŞ Konfederasyonu tarafından yapılan çağrıya ilişkin açıklaması
- 17.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, vatandaşların sicil affı beklentisine ilişkin açıklaması
- 18.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur Defterdarlığının uygulamalarına ilişkin açıklaması
- 19.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Sarım havzasında başlatılan maden ruhsatı ve olası proje çalışmalarına ilişkin açıklaması
- 20.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Türkiye'de ağız ve diş sağlığında yaşanan çelişkiye ilişkin açıklaması
- 21.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Ticaret Bakanı Ömer Bolat'a seslenmek istediğine, bugün ve dün okullarda yaşanan can kayıplarına ilişkin açıklaması
- 22.- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, Mersin Mezitli'nin Anayurt Mahallesi'ndeki köylülerin direnişine ilişkin açıklaması

- 23.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Kocabahçe köyünde bir traktöre kesilen cezaya ilişkin açıklaması
- 24.- Bolu Milletvekili İsmail Akgül'ün, öğretmenlere yönelen saldırılara ilişkin açıklaması
- 25.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, 13 Nisanda Ankara'daki üniversite yurdunda intihar eden Arya'ya ilişkin açıklaması
- 26.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Şanlıurfa'daki ve Kahramanmaraş'taki okullarda yaşanan silahlı saldırılara ilişkin açıklaması
- 27.- Bayburt Milletvekili Orhan Ateş'in, Bayburt'a ilişkin açıklaması
- 28.- İstanbul Milletvekili Yıldız Konal Süslü'nün, Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinde yaşanan olaya ilişkin açıklaması
- 29.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, Bayburt'un 1 milletvekiliyle temsil edilmesine ilişkin açıklaması
- 30.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, bir müptezel şahsın Cumhurbaşkanına yönelik değerlendirmelerine ilişkin açıklaması
- 31.- Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici'nin, yerel turizm işletmelerine ilişkin açıklaması
- 32.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Şanlıurfa'daki ve Kahramanmaraş'taki okullarda yaşanan silahlı saldırılara, Kahramanmaraş Milletvekili Zuhul Karakoç'un vermiş olduğu kanun teklifine ve televizyon kanallarının yayın politikalarına, petrol fiyatlarındaki artışa, yapılan operasyonlara ve bunların yargıdaki takibine ilişkin açıklaması
- 33.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, dün Şanlıurfa'da, bugün Kahramanmaraş'ta yaşanan olaylara, enflasyonla ilgili açıklamalara ve uygulanan ekonomi modeline ilişkin açıklaması
- 34.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Kahramanmaraş'ta meydana gelen okul saldırısına, 15-22 Nisan Turizm Haftası'na, Nevşehir'e ve Kapadokya'ya, Türk polis teşkilatının 181'inci kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 35.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, dün Siverek'te, bugün Kahramanmaraş'ta yaşanan olaylara ve İçişleri Bakanına seslenmek istediğine, Gülistan Doku olayına, Ezilenlerin Sosyalist Partisine yönelik operasyona, cezaevlerine ve yoksulluğa ilişkin açıklaması
- 36.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, dün Siverek'te, bugün Kahramanmaraş'ta yaşanan olaylara, Şanlıurfa İl Millî Eğitim Müdürüne, görüşülmekte olan sosyal medya yasa teklifine, Cumhurbaşkanının seçimlerin zamanında yapılacağı yönündeki açıklamasına ilişkin açıklaması
- 37.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Kahramanmaraş Ayser Çalık Ortaokulunda meydana gelen hadiseye ve bu konunun müstakil bir konu olarak sahiplenilmesi gerektiğine, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 38.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 39.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 40.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, eğitim emekçileri sendikalarının üç günlük iş bırakma kararı aldığına ve yapmak istedikleri çağrıya ilişkin açıklaması
- 41.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Genel Kurul gündemini tekrar tartışmak üzere toplantı talep ettiklerine ve görüşülmekte olan kanun teklifinin geçen hafta yeterli sayı bulunamaması nedeniyle ertelenmesine ilişkin açıklaması
- 42.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Genel Kurul çalışmalarında gündem değişikliğine gidilmesini doğru bulduklarına ilişkin açıklaması
- 43.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, dün Siverek'te, bugün Kahramanmaraş'ta gerçekleşen olayların çok yönlü araştırılıp değerlendirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 44.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Türkiye'nin bugüne kadar hiç tanık olmadığı bir tabloyla yüzleştiğine ve Parlamento gündeminin yeniden gözden geçirilmesini istihham ettiklerine ilişkin açıklaması
- 45.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli, Ankara Milletvekili Murat Emir, Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen, Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç ile Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 46.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, kürsü arkasında yapılan toplantıda, grupların ortak önerisiyle, dün ve bugün yaşanan olaylarla ilgili bir Meclis araştırması komisyonu kurulması kararı alındığına ilişkin açıklaması
- 47.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, iki gün üst üste yaşanan olaylar sonrası perşembe ve cuma için okulların tatil edilmesi tekliflerine, okul güvenliği odağında yeni bir komisyonun kurulmasının uygun olacağına ve 263 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 21, 22 ve 23'üncü maddelerine ilişkin açıklaması
- 48.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, kürsü arkasında yapılan toplantıda, grupların ortak önerisiyle, dün ve bugün yaşanan olaylarla ilgili bir Meclis araştırması komisyonu kurulması kararı alındığına ilişkin açıklaması
- 49.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, kürsü arkasında yapılan toplantıda, grupların ortak önerisiyle, dün ve bugün yaşanan olaylarla ilgili bir Meclis araştırması komisyonu kurulması kararı alındığına ilişkin açıklaması
- 50.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, dün Siverek'te yaşanan olayla ilgili verdikleri araştırma önergesine ve ortaklaşma sağlanabilirse "iyi eğitim, güvenli okul" yaklaşımıyla bir komisyon kurulabileceğine ilişkin açıklaması
- 51.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, kürsü arkasında yaptıkları görüşmede yeni bir araştırma komisyonu kurmaya hep beraber karar verdiklerine ve 263 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması

52.- Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sözcüsü Hasan Arslan'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun 263 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

53.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, Tokat Milletvekili Cüneyt Aldemir'in 263 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

54.- Tokat Milletvekili Cüneyt Aldemir'in, İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

- 1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Konya'dan gelen öğrencilere "Hoş geldiniz." denilmesi
- 2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Afyonkarahisar'dan gelen kadın misafirlere "Hoş geldiniz." denilmesi
- 3.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Amasya Üniversitesi öğrencilerine "Hoş geldiniz." denilmesi
- 4.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Balıkesir'den gelen öğrencilere "Hoş geldiniz." denilmesi
- 5.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Kayseri'den gelen misafirlere "Hoş geldiniz." denilmesi

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, dün Siverek'te, bugün Kahramanmaraş'ta gerçekleştirilen saldırılara ilişkin konuşması

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, kürsü arkasında yaptıkları toplantıda bir araştırma komisyonu kurulması konusunda mutabakat sağladıklarına ilişkin konuşması

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç ve 19 milletvekili tarafından, orman varlığının gerçek durumunun tüm boyutlarıyla ortaya konulması ve sürdürülebilir ormancılık politikalarının bilimsel temelde yeniden değerlendirilmesi amacıyla 15/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Nisan 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- DEM PARTİ Grubunun, Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan ve arkadaşları tarafından, ceza infaz sisteminde yaşanan sorunların araştırılması amacıyla 15/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Nisan 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, enflasyon ve alım gücünde erime, üretici ve esnafın içinde bulunduğu ekonomik koşullar, bireysel borçluluk, icra ve iflas dosyalarındaki artış, dış ticaret ve cari açık ile Merkez Bankası zararının ekonomiye yansımalarının araştırılması amacıyla 15/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Nisan 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, Adana Milletvekili Bilal Bilici ve arkadaşları tarafından, vatandaşların Schengen bölgesi başta olmak üzere yurt dışı vize başvurularında yaşadıkları randevu krizinin araştırılması amacıyla 14/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Nisan 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VIII.- SEÇİMLER

A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

- 1.- Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Düzce Milletvekili Ercan Öztürk ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 69 Milletvekilinin Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3566) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 263)

2.- Hatay Milletvekili Adem Yeşildal ve Ardahan Milletvekili Kaan Koç ile 72 Milletvekilinin Tapu Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3466) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 250)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 82'nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

İlk söz talebi, Ağrı'nın kurtuluşu ve yapılan yatırımlar hakkında söz isteyen Ağrı Milletvekili Ruken Kilerci'ye aittir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Ağrı Milletvekili Ruken Kilerci'nin, Ağrı'nın kurtuluşuna ve yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması

RUKEN KİLERCİ (Ağrı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi hürmetle selamlıyorum.

Bugün, kadim ve serhat şehrimiz Ağrı'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 108'inci yıl dönümünü büyük bir gurur ve derin bir minnet duygusuyla anıyoruz. Bu anlamlı gün vesilesiyle, başta cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere istiklal mücadelemizin tüm kahramanlarını, aziz şehitlerimizi rahmetle anıyor, kahraman gazilerimize şükranlarımı sunuyorum.

15 Nisan yalnızca bir kurtuluş günü değil aynı zamanda milletimizin bağımsızlık iradesinin, birlik ve beraberlik ruhunun en güçlü şekilde tezahür ettiği tarihtir bir dönüm noktasıdır. Ağrı halkı o zorlu günlerde gösterdiği dirayet ve cesaretle istiklal mücadelesine altın harflerle yazılmış bir destan bırakmıştır. Üzerinde 6 farklı medeniyetin izini taşıyan Ağrı, işgalcileri sökülüp atmış, kendi kimliğini korumuştur. Baş dumanlı Ağrı Dağı'yla dünyaya namını salmış şehrimiz tıpkı dağı gibi işgalcilere karşı direnmiştir. Ahmed-i Hani Türbesi'nin maneviyatıyla güç bulmuş ve İshak Paşa Sarayı'nın gölgesinde düşmana karşı set olmasını bilmiştir. Bugün bizlere düşen görev, ecdadımızdan emanet aldığımız bu güzel şehri her alanda daha ileriye taşımaktır. Bu anlayışla, AK PARTİ hükümetlerimiz döneminde Ağrı'ya çok önemli yatırımlar kazandırılmıştır. Eskilerin tabiriyle "Tarlada izi olmayanın harmanda gözü olmaz." derler, biz Ağrı'mız için, Ağrı'mızın güzel insanları için durmadan çalıştık ve çalışmaya da devam ediyoruz.

Bu vesileyle, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, göz bebeğimiz Ağrı'ya 2023 yılı Haziran ayından itibaren hâlihazırda inşaatları başlayan, ihalesi biten, projelerine başlanan yatırımlardan bahsetmek istiyorum. Ağrı merkezimizde hâlen inşası devam eden ve bu yıl sonunda hizmete almayı planladığımız 270 yataklı Ağrı kadın doğum ve çocuk hastanesi, yine inşaatı devam eden emniyet sarayı, temelini bu hafta atacağımız adalet sarayı ve müdeler olsun ki 400 yataklı devlet hastanesi, 250 yataklı üniversite hastanesi, alışveriş merkezi, Murat Nehri Havzası Rehabilitasyon Projesi, il merkezi, Tutak ve Patnos ilçelerimize sporcu yetiştirme fabrikası, inşaatı devam eden İl Özel İdaresi binası ve yine İl Özel İdaresince yapılan alt ve üst yapı çalışmaları, hâkim ve savcılarımız için lojmanlar, Tutak ve Doğubayazıt Kaymakamlık binaları, Patnos Kentsel Dönüşüm Projesi, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımızın il ve ilçelerde yapacağı 5 bin konut, şehir merkezindeki fizik tedavi hastanesi, Eleşkirt Kayak Merkezi projesinin tamamlanıp ihale sürecine alınması, Patnos Devlet Hastanesinin acilinin yapılması, Hamur Devlet Hastanesi projesinin bitmesi, Doğubayazıt Devlet Hastanesinin güçlendirilmesinin yapılması, yine Doğubayazıt ilçemizde turizm lisesi ve uygulama otelinin inşaatının devam etmesi ve Ağrı'mıza sayamadığımız daha çok ciddi projeler kazandırdık. Yine, tarım ve hayvancılık alanında çok ciddi yatırımlarımız oldu. Sosyal destek programlarıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımızı koruduk ve istihdamların artması için tüm teşvikleri verdik. Ayrıca, turizm potansiyeli çok yüksek olan Ağrı Dağı ve çevresine yapılacak çalışmalarda şehrimizin cazibesi her geçen gün artmakta.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; herkes şunu bilsin ki Ağrı'mızda bazı kesimlerin söyledikleri ve yapmaya çalıştıklarının gayet farkındayız. Bizim sükûtumuz çekindiğimizden veya sineye çektiğimizden değil tam aksine, edebimizden ve vakarımızdandır. Ne demiş büyüklerimiz: "Nadanla sohbet zordur bilene çünkü nadan ne gelirse söyler diline." Biz, nadanla muhatap olmak yerine, vaktimizi ve nefsimizi israf etmek yerine sadece işimize odaklandık ve kendimizi milletimize hizmete adadık.

Bu vesileyle ve bu duygu ve düşüncelerle, Ağrı'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 108'inci yıl dönümünü bir kez daha kutluyor, aziz şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

SİRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan, ben kentin Vekiliyim, her hâlükârda bir söz düşer bana. Bir Paris'ten bahsetmedi ama Türkiye'nin en yoksul kentinden, Ağrı'dan bahsetti. Eğer müsaadeniz olursa bir iki laf da ben etmek isterim.

BAŞKAN - Sayın Sakik, 2 tane daha söz talebi var gündem dışı, ondan sonra belki cevap niteliğinde bir şey söyleyebilirsiniz.

İkinci söz talebi, İstanbul Sultangazi'nin sorunları hakkında İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Kaya'ya aittir.

Buyurun Sayın Kaya. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, İstanbul Sultangazi'nin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Sultangazi ilçemizin sorunlarıyla ilgili gündem dışı söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum.

6 Mart 2008 tarihinde 5747 sayılı Kanun'la Gaziosmanpaşa, Eyüpsultan ve Esenler'den ayrılan mahallelerle Sultangazi ilçem kuruldu ve Sultangazi o zamandan bu tarafa sorunlarını hâlâ tam olarak çözememiş, aksine sorunlarını geleceğe taşıyan bir ilçe konumunda varlığını devam ettirmeye çalışıyor.

Geçtiğimiz cumartesi günü bendeniz Sultangazi'de çeşitli görüşmeler, çeşitli ziyaretler yaptım ve geçtiğimiz yaz ayında da taş ocakları, Cebeci Mahallesi'ndeki taş ocakları sorunuyla ilgili özellikle orada görüşmeler yaptım ve görüşmeler neticesinde edindiğim izlenim şu oldu: Sultangazi'nin Cebeci Mahallesi'ndeki taş ocakları bir ilçenin havasını, suyunu, her bir şeyini tamamen etkileyen, zehirleyen bir konuma gelmiş. ÇED raporu düzenlenmiş ve bu ÇED raporunda Sayın Bakanın özellikle bize verdiği cevapta "Cebeci Mahallesi'nde herhangi bir tarihî eser yoktur." diyor ama aynı Bakanlık, yani daha doğrusu Kültür Bakanlığı, Cebeci Mahallesi'ndeki kültür varlıklarından, tarihî eserlerden bahsediyor. ÇED raporu aslında, tam anlamıyla, işi kılıfına uydurmak adına yapılan bir durum olmuş, bir gelişme olmuş.

Ayrıca, saygıdeğer milletvekilleri, ben Sayın Sağlık Bakanına astım, KOAH ve kanser hastalarının Sultangazi'deki artış oranlarıyla ilgili bir soru önergesi verdim ama maalesef henüz bundan bir yanıt alamadım. Döküm sahası yapılan bir Cebeci Mahallesi'nden bahsediyoruz ve inanın, şu anda siz de gidip görerseniz, herhangi bir teknik bilgi ihtiyacınız olmadan, sadece çıplak gözle Cebeci Mahallesi'nin ilçe için ne büyük tehditler, ne büyük tehlikeler oluşturduğunu hep beraber görebilirsiniz.

İkinci bir meseleden bahsedeceğim. Yayla Mahallesi, 10 bine yakın nüfusu var, tapulu arazileri var, imarları var, her bir şeyi var ama bayramlarda mahalleden çıkacak yolları yok. Niye? Çünkü mahallenin etrafı mezarlıklarla çevrili, mezarları ziyaret etmeye gelen insanların yoğunluğu maalesef Yayla Mahallesi'ni altüst etmiş. Arkadaşlar, önemli bir şey söylüyorum, 21'inci yüzyıldan bahsediyorum. Yayla Mahallesi'nin arasındaki vadi şu anda doldurulmuş ve Yayla Mahallesi'nde şu anda atıklar Alibey Barajı'na akıyor, Alibey Barajı'na yani İstanbul'un su kaynağı olan bir baraja atıklar akıyor ve oraya Sarıkamış Şehitleri Ortaokulu yapılmış. Bina çok güzel, derslikler çok güzel, oradaki kalite çok güzel fakat ilginçtir, binanın, ortaokulun kanalizasyonu yok arkadaşlar. Yayla Mahallesi'ndeki bu durum, koku dayanılmaz bir şekilde. Yayla gibi önemli bir ilçenin mahallesinde maalesef bunu da bizzat orada müşahade ettiğimi buradan ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bir diğer konu da şu: Yine Cebeci Mahallesi'nde Dökümcüler Sanayi Sitesi diye bir site var. 1980'lerde, 90'larda orası şehir dışında kaldığı için esnaf oraya gelmiş, bir site kurmuş, orada çalışıyor, orada gayret ediyor, orada ekonomiye katkı yapıyor fakat şimdi ne olmuş biliyor musunuz? Şu anda Dökümcüler Sanayi Sitesi'ndeki esnaf mağdur. Niye? Çünkü muhatap alınmıyor, Belediye Başkanı hiçbir şekilde onları muhatap almıyor. Kendi arazileri tapulu olduğu hâlde, orada bir proje yapılmaya çalışıldığı hâlde maalesef, Dökümcüler esnafı şu anda akıbetlerinin ne olacağını bilmiyor ve kendi bulundukları arazilerine yeni bir arazi ilave edilmiş planlarda, bu planlarla birlikte deniliyor ki: "Rezerv alan ilan ettik. Bu rezerv alanla birlikte istediğimiz tasarrufta bulunabiliriz." Ben buradan Sayın Belediye Başkanına sesleniyorum: Yani ne yapacaksınız, aklınızdaki, fikrinizdeki neyse, buradaki esnafın kanaatlerini almadan, bunlarla istişare etmeden bu adımı atmayın. Bu adımı atarsanız öncelikle kul hakkına girmiş olursunuz. Bu insanların geleceğini, emeğini, yıllardan beri oraya yaptıkları yatırımları, yıllardan beri ekonomiye yaptıkları katkıları göz ardı etmiş olursunuz. Ben buradan bir kere daha Sayın Abdurrahman Dursun Bey'e "Buradaki vatandaşları aldığınız kararların içerisine dâhil ederek süreç yürütün." diye buradan ifade etmek istiyorum.

Son olarak, değerli milletvekilleri, şimdi, ilginç yani ilginçliği şuradan geliyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MUSTAFA KAYA (Devamla) - Avrupa Parlamentosu, Sultangazi'yi "spor şehri" ilan etmiş; güzel. Yani Sultangazi gibi bir yer spor şehri olduysa bundan memnuniyet duyulur ama Yayla Mahallesi'nde bir Barış Hoca var; gittiğimde 60-70 öğrenciyle ilgileniyordu, antrenman için onları çeşitli arabalara ayrılmış şekilde farklı bir mahalleye, farklı bir yere antrenman sahasına götürmeye çalışıyordu. Barış Hoca diyor ki: "Sultangazi spor şehri olduysa Yayla Mahallesi'nde neden bir tane halı saha yok?" Barış Hoca diyor ki: "Ben buradaki çocuklarla ilgileniyorum. Onların bir an önce uyuşturucudan, bağımlılıktan, mafyalardan, sokak çetelerinden uzak kalması için mücadele ediyorum. Sesimizi duyun, Yayla Mahallesi'ne bir tane halı saha yapın ve neticesinde bu gençlerin geleceğini hep beraber kurtaralım." Ben de onun sözlerine aracılık ettim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Üçüncü söz talebi, Diyarbakır'ın yerel sorunları hakkında Diyarbakır Milletvekili Sayın Mehmet Kamaç'a aittir.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, Diyarbakır'ın yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen değerli halklarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Diyarbakır'dan bahsederken -bir özel selam da- Diyarbakır'ın tutuklu Belediye eş başkanı Sayın Selçuk Mızraklı'yı da burada saygıyla, hürmetle selamlıyorum çünkü Diyarbakır'dan bahsederken aslında ilk akla gelen kişi Sayın Mızraklı.

Evet, Diyarbakır sadece bir sorun, iki sorun, beş sorun yaşamıyor; sorunlar yumağı içerisinde bir kentten bahsediyoruz. Ben sadece üç başlık altında açacağım. Birincisi ulaşım, ikincisi tarım, üçüncüsü de güvenlik. Yani bu üç başlık aslında Diyarbakır'ın sorunlarının ne kadar büyük olduğunun bir göstergesi olacak.

Diyarbakır'daki ulaşım sorunu merkezî idarenin uzun süredir hayata geçirmedeği büyük ölçekli yatırımlar nedeniyle yapısal bir sorun hâline gelmiş. Kentin yıllardır talep ettiği otoban ve hızlı tren projeleri gündeme alınmamakta ve bu durum Diyarbakır'ın ekonomik ve lojistik gelişimini sınırlandırmaktadır. Bölge merkezî olmasına rağmen ulaşım altyapısının bu düzeyde kalması kamu yatırımlarının dağılımındaki eşitsizliği de göstermektedir. Şimdi, tabii, biz ulaşımdan bahsederken, Elâzığ üzerinden Diyarbakır'a girdiğinizde, yola girdiğinizde bakıyorsunuz, Diyarbakır'a girmeden önce sanki bir köy yolunda yürüyorsunuz, hakeza Silvan üzerinden geldiğinizde yine öyle, Mardin bölgesinden geldiğinizde yine öyle. Diyarbakırlı vatandaşlar çok zekidirler, çok da üretkendirler bu boyutuyla. Eskiden evlenen gençler arabanın önüne "Evleniyoruz." arkasına "Mutluyuz." diye yazıyorlardı. Şimdi diyorlar ki: "Umarım aşkımız Bismil-Diyarbakır yolu kadar uzun sürer." Yani yapım süresi kadar uzun sürer diye artık üretken bir şey

de ortaya koydular. Ya, son dönemlerde Diyarbakır Havalimanı'na inemeyen uçak sayısını... Sayın Cevdet Yılmaz, geçen gün Diyarbakır'daydı, işte ticaretle, lojistikte hava yolu ve hızlı trenden, raylı sistemden bahsetmişti. Sanırım Sayın Cevdet Yılmaz'ın bundan haberi yok. Son dönemlerde Diyarbakır Havalimanı'na inemeyen uçak sayısını Sayın Yılmaz'ın takdirlerine sunuyorum, bence bir araştırması lazım.

Sağlık hizmetlerinden bahsedelim. Ben, dün de burada gündeme getirdim, bir ailemizin feryadını dile getirdim. Sonuçta, Diyarbakır'da sağlık hizmetleri gerçekten de çok büyük bir sorun hâline geldi. İnsanlar sıra alamamakta, randevu alamamakta, yeteri kadar sağlık hizmeti alamamakta, dolayısıyla dışarıya çıkmak durumunda kalmakta; Ankara'ya, İstanbul'a gittiğinde mağdur duruma düşmekte ve bu da doğrusu Diyarbakır'ın en büyük problemlerinden bir tanesi.

Bir başka problem, çeteleşme. Bakın, bu çok önemli bir problem. Diyarbakır'da son dönemlerde, son bir ay içerisinde 30 iş yeri silahlı saldırıya uğradı. Bu saldırıların büyük bir kısmı 18 yaşın altındaki çocuklar tarafından gerçekleştirildi ve bu saldırılar gerçekleşirken aslında gençlik artık suç örgütü bağlantılı yapılarla ilişki kuruyor, aslında bunu artık bir ekonomik gelir yolu olarak da görüyor çünkü işsizlik çok büyük bir problem. Bu durum esnafta ciddi bir güvensizlik sorunu meydana getiriyor. Gençler artık suç ekonomisini alternatif bir çözüm yolu olarak görüyor. Dolayısıyla Diyarbakır'daki çeteleşme... İnsanlar artık şunu söylüyor: Diyarbakır'da devlet yok. Artık Diyarbakır'da esnaf her gün saldırıya uğruyor. Diyarbakır'daki insanlar can güvenliğini hissetmiyor ve bu, artık, burada devletin olmadığı algısını da yaratıyor.

Bir başka durum, tarım meselesi. Değerli arkadaşlar, Sayın Yılmaz oradayken, Diyarbakır'dayken bir konuşma yaptı sanki Diyarbakır'da gerçekten hiçbir problem yokmuş gibi. Bakın, Diyarbakır'ın iki tane temel problemi var: Sulu tarla diye ÇKS'sini yapan vatandaşlar ilk önce DEDAŞ'a yakalanıyor, sonra da sulama birliğine yakalanıyor. Diyelim ki sizin 200 dönüm araziniz var. DEDAŞ sizin sulu tarım başvurunuz ya da ÇKS kaydınız varsa önce 200 dönüm tarlaya göre sizden peşinen elektrik faturasını çıkarıyor. Sonra siz ödemediğinizde ne oluyor? Hacizli duruma düşüyorsunuz. Ya, geçen sene biz bir afet yaşadık yani oradaki çiftçilerimizin bütün ürünleri dondu ama bu, DEDAŞ'ı hiç ilgilendirmiyor çünkü DEDAŞ, vatandaş kendi traktörüyle dereden su taşısa bile -yeter ki ÇKS'de 200 dönüm kayıtlı arazisi olsun- o 200 dönüme göre faturalandırma yapıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) - İkincisi, sulama birliği de aynı şekilde; vatandaş kanaldan kendi imkânlarıyla sulamasını yaptığı hâlde bu iki kurum çiftçilerin üstüne karabasan gibi çökmüş. Bir Silvan Barajı var, o da on beş yıldır bir türlü bitirilemedi. İnsanlar zaten artık şunu söyler duruma geldi, diyorlar ki: Ya, biz göremesek de sanırım, torunlarımız artık bu Silvan Barajı'nın bittiğini görecek. Kralkızı Barajı elli yıllık bir barajdır; kanalları, her şeyi deforme olmuş sayın vekilim, artık su akmaz oldu bu kanallardan ama DSİ ya da sulama birliğini bu ilgilendirmiyor, onu ilgilendiren tek şey çiftçinin üzerine yüklediği yükür.

Dolayısıyla Diyarbakır'ın sorunlarını burada konuşarak bitiremeyiz. Sayın Başkan, sanırım bir saat süre de verseniz Diyarbakır'ın sorunları burada bitmez ama ana meselelerle ilgili birkaç şeyi gündeme getirdik. Bunları söyleyerek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Sakik, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Sayın Başkanım, Kahramanmaraş'ta bir okula saldırı var. Ne olacak bu Millî Eğitimin hâli? Bakan başka işlerle uğraşıyor. Can güvenliği kalmadı okullarda.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, Ağrı Milletvekili Ruken Kilerci'nin yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar; çok teşekkür ediyorum.

Kürtlerin çok hoş bir sözü var, gelin der ki "..."¹ Türkçesi şöyle: "Babamların evi uzak olsaydı onların methiyesinde bulunsaydım." Ağrı da uzak olduğu için buradan methiyeler dizildi. Türkiye'nin resmî kurumları dönüp ne diyor? Türkiye'nin en yoksul kentinden bahsediyor. Bütün Ağrılılar ne diyor: Biz Erzurum yolunda ölüyoruz, kanser vakalarında 1'inci sıradayız ama kanser tedavisi yok orada.

Şimdi, öylesi bir tablo çizdi ki vallahi, hayaller Paris ama gerçek Patnos, gerçek Ağrı. Ya, böylesi pişkinlik olur mu Allah aşkına! Orada insanlar göç veriyor. Bakın, son beş yıl içerisinde tam 55 bin insan o kenti terk edip gitti. Sadece Türkiye'nin dört bir tarafına değil Avrupa'ya gittiler, Amerika'ya gittiler, Kanada'ya gittiler ve gidip oralarda yoksulluk çekiyorlar. O kentte göç var, göçten dolayı milletvekili sayısı düşüyor ama AK PARTİ iktidarı sanki güllük gülistanlık bir Ağrı yaratmış. Vallahi burada söylenenler o kadar acı ki içimi incitti yani çıkıp burada vekil arkadaşşıma cevap vereyim mi, vermeyeyim mi; böyle bir zorluk ama Ağrı halkına karşı hepimizin bir sorumluluğu var. İyi şeyler yapın, biz hep birlikte sizi alkışlayalım. Devletin şurasına bir kurum... Bakın "adalet sarayı" diyor, adalet sarayı için tam bin lira ayırmışlar, bin lira; yatırımlar bu.

Çok teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 30 milletvekiline yerlerinden birer dakikayla söz vereceğim. Yalnız bugün 30'la sınırlı kalacağız. Rica ediyorum sayın milletvekillerimizden, daha sonra söz talepleri olmasın. Çok acil bir durum olur, elbette ki ona bir şey demeyiz ama buna özen gösterirsek makul bir saatte de yasaya geçmiş oluruz.

Şimdi Sayın Avcı'yla başlayalım.

Buyurun.

1. Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

2.- Zonguldak Milletvekili Muammer Avcı'nın, Çağrı Bey sondaj gemisinin CURAD-1 kuyusuna doğru yola çıkmasına ilişkin açıklaması

MUAMMER AVCI (Zonguldak) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Çağrı Bey sondaj gemimiz Mogadişu Limanı'ndan demir alarak görev yeri olan CURAD-1 kuyusuna doğru yola çıktı. Allah'ın izniyle tarihimizin ilk yurt dışı derin deniz sondajına "Bismillah." diyerek başlayacağız.

Değerli milletvekilleri, aziz milletimiz; bu, sıradan bir hadise değildir. Çağrı Bey sondaj gemisi mazlum milletlerin kurtuluş çağrısıdır. Zonguldak Filyos açıklarında başlayan enerjide bağımsız Türkiye destanı Somali açıklarında yazılmaya devam ediyor. Cumhurbaşkanımızın ortaya koyduğu sarsılmaz irade sadece Türkiye'de değil bizimle kader birliği yapan dost ve kardeş ülkelerde de tecelli etmektedir. Cenab-ı Allah'a şükrederek ifade ediyorum ki Türkiye artık enerjide küresel bir güçtür.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Özer...

3.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, 10-12 Nisanda Kayseri'de gerçekleştirdikleri Orta Anadolu Strateji Toplantısı'na ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - 10-12 Nisanda Teşkilat Başkanlığı olarak Kayseri'de Orta Anadolu Strateji Toplantımızı gerçekleştirdik fakat öyle anlaşıyor ki CHP'nin Nevşehir'deki miting fiyaskosunu gizlemeye çalışan yandaş medyası toplantıyı bahane ederek şapkadan tavşan çıkarmaya çalıştı ama beceremedi. Programın son gününde sadece 8 ilin il ve ilçe başkanlarının katılımıyla 100 kişiyle sınırlandırılmış toplantıyı "Boş salon." diye servis eden yalan haber üretme merkezleri Sözcü, Halk TV ve yalandaş yayın organları bu toplantıdan sadece iki saat sonra aynı salonda mahalle başkanlarının yoğun katılımıyla gerçekleştirilen programı görmezden geldi.

AK PARTİ için ne kadar yalan iftira atarsanız atın, CHP'nin rezaletlerini ne kadar gizlemeye çalışırsanız çalışın, bu millet - daha önce olduğu gibi- yeri zamanı geldiğinde tüm bunların hesabını soracaktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Bektaş...

4.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, 55 yaşını aşmış yurttaşlardan kredi kullananların sayısına ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2002'de 55 yaşını aşmış yurttaşlarımızdan kredi kullananların sayısı sadece 45.159'du, bugün ise 2,5 milyonu aşmış durumda. Bu tablo tesadüf değil, bu tablo doğrudan AKP iktidarının eseridir. Emekliyi geçinemez hâle getirdiniz, maaşları erittiniz, yurttaşlarımızı bankalara mahkûm ettiniz. Bugün bir emekli torununa harçlık veremiyor, markette fiyat etiketlerini araştırıyor, pazardan eli boş dönüyor ama siz hâlâ çıkıp başarı hikayesi anlatıyorsunuz.

Tüm emeklilerimiz adına soruyorum: Bankaların gelirlerini yükseltmek mi başarı? Faiz lobilerini ihya etmek mi başarı? Emeklilere hangi banka ne koşullarda kredi veriyor, hangi bankanın kredi kartında ne avantaj var diye ezberletmek mi başarı?

Saygılarımla.

BAŞKAN - Sayın Biçer...

5.- Kütahya Milletvekili Adil Biçer'in, 13 Nisan tarihinde yerel bir televizyon kanalında Kütahya'yı ve Kütahyaspor'u hedef alan ifadelerde bulunulmasına ilişkin açıklaması

ADİL BİÇER (Kütahya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 13 Nisan tarihinde yerel bir televizyon kanalında Kütahya'mızı ve şampiyon Kütahyaspor'umuzu hedef alan, eleştiri sınırlarını aşarak doğrudan hakaret ve nefret söylemine varan toplumsal barışı zedeleyici ifadeleri şiddetle kınıyorum. Spor kardeşliktir, birleştirici bir güçtür ancak söz konusu şahsın kullandığı seviyesiz üslup sadece bir camiayı değil kadim bir şehir ve o şehrin tertemiz insanlarını hedef olarak toplumu germeyi amaçlamıştır. Gazetecilik etik ilkeleriyle ve ifade özgürlüğüyle asla bağdaşmayan bu hadsizliği kabul etmemiz mümkün değildir. Kütahya halkı ve taraftarımız vakur duruşunu koruyarak tepkisini dile getirmiştir. Şehrimizin onuruna ve değerlerine dil uzatanlar karşısında hukuki sürecin sonuna kadar takipçisi olacak, bu hadsizliğe karşı hukuk dairesinde gereken her türlü adımı kararlılıkla atacağız. Kimsenin başarımıza gölge düşürmesine ve özellikle şehirler arası husumet tohumları ekmesine izin vermeyeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Şenyaşar...

6.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinde yaşanan olaya ilişkin açıklaması

FERİT ŞENYAŞAR (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Urfa'nın Siverek ilçesinde yaşanan olay Türkiye'nin birinci gündem maddesi oldu. Siverek'te yaşanan ne bir anlık cinnet ne de münferit bir olay. Olay öncesi okul müdürü durumu savcılığa ve Emniyete bildirmesine rağmen herhangi bir önlem alınmamış. Birkaç ay önce Urfa'da özel bir engelli bakım merkezinde ihmaller sonucu bir çocuk yanarak hayatını kaybetti, üstünler devreye girdi,

olayın üstü kapatıldı. MESEM kapsamında Urfa'da staj gören bir öğrenci işyerinde işkenceyle öldürülüyor, Bozova Hastanesi delilleri karartıyor, savcı zanlının ifadesini alıp serbest bırakıyor. Urfa'da okul önleri uyuşturucu satıcılarının merkezi olmuş. Her hafta Urfa'da en az 2 genç intihar ediyor. Urfa'da Türkiye Cumhuriyeti yasaları uygulanmıyor, şehir kaderine terk edilmiş. Meclisten ilgili bütün bakanlıkları Urfa için sorumluluğa davet ediyoruz.

BAŞKAN - Sayın Güzelmansur...

7.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hataylıların sorunlarına ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Sayın Başkan, yüce Meclisten iktidara sesleniyorum; Hatay'ın çile özeti: Hatay'ın yolları perişan vaziyette, araçlar çukurlara batıyor, çıkamıyor, altyapı perişan, her yağmurda caddeler, sokaklar göle dönüyor, konteynerleri, TOKİ evlerini su basıyor, nakliyeciden sanayiciye, küçük esnaftan çiftçiye kadar herkes perişan, herkes şikâyetçi. Hatay'da ekonomi durdu, iktidar destek yerine köstek oluyor, esnaf iflasın eşiğinde. Eğitimde ayrı sağlıkta apayrı sorunlar her gün giderek büyüyor. İktidar, Hataylıların sorunlarına kulak tıkamış, gözünü kapatmış durumda. Seçim öncesi Hatay'a söz verip sonra sırtını dönen iktidar Hatay'ın gücünü sandıkta görecektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın İrmez...

8.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Şırnak İl Millî Eğitim Müdürlüğüne ilişkin açıklaması

MEHMET ZEKİİRMEZ (Şırnak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Şırnak'a gidecek olan Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'e soruyoruz: Şırnak İl Millî Eğitim Müdürlüğünde neler oluyor? Son altı yılda 6 müdür değişikliği yaşandı. Her yeni gelen İl Millî Eğitim müdürü neredeyse senesini doldurmadan değişti. Nitekim, son müdürün görev süresi yalnızca üç ay sürdü. Kimse de bu değişikliklerin nedenini bilmiyor. Şırnak, iktidarın deneme tahtası değildir. Şırnak ve ilçelerinde eğitim sisteminde yaşanan onca problem varken, çözüm bekleyen yüzlerce sorun varken değişen tek şey müdürler oluyor ancak kronikleşen sıkıntılar olduğu gibi yerinde sayıyor. Yönetici atamalarında siyasi ve sendikal pazarlıklar yerine liyakat esas alınmalı, keyfî değişimlerin önüne geçilmeli, atama süreçleri yerel ihtiyaçlar gözetilerek eğitim emekçileriyle ortaklaşa yürütülmelidir.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Karakoz...

9.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, esnafa ilişkin açıklaması

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Bugün çarşıda, pazarda, mahallede ayakta kalmaya çalışan binlerce esnafımız AKP'nin ekonomiyi batıran politikaları yüzünden nefes alamaz hâle gelmiştir. Esnafımız kirasını, faturasını, BAĞ-KUR primini yatıramıyor, borcunu çeviremiyor, çoğu zaman siftoh yapamadan kepenk indiriyor. Can çekişen esnafa BAĞ-KUR borcu gerekçe gösterilerek kredi bile verilmiyor. Çözüm üretmesi gereken iktidar esnafı duymuyor, görmüyor, yandaş sermayeye gösterdiği kolaylığı esnafımıza göstermiyor; aksine, vergiyle, hacizle, icrayla esnafın boğazını sıkıkça sıkıyor. Buradan iktidara sesleniyoruz: Esnafın feryadını duyun, borçlarını yapılandırın, faizleri sıfırlayın, kredi kapılarını açın, esnafımıza can suyu verin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Halıcı...

10.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, elma üreticilerine ilişkin açıklaması

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Geçtiğimiz gün Eğirdir Boğazova'da elma üreticilerimizle beraberdik, maalesef durum vahim. En kısa sürede Gelendost'a da giderek üreticilerimizle bir araya geleceğiz. Isparta Türkiye'de 4 elmadan birinin üretildiği bir tarım kenti, bugün ise 100 bin tondan fazla elma depolarda bekliyor. Sulama konusundaki plansızlık ve yatırım yapılmaması, don olayları, elektrik, ilaç, gübre giderleri birleşti ve üretici iflas etme noktasına geldi. Bakın, emekli bir elmaya muhtaç hâle getirildi, geçtiğimiz gün ortaya çıkan görüntüler hepimizin vicdanını yaraladı oysa Isparta'da tonlarca elma depolarda bekletiliyor.

Yerli üreticilerimiz ihracat için teşvik edilmeli, çiftçinin elinde kalan elmayı ihraç etmek ya da bunu kamu kurumlarında değerlendirmek için Tarım Bakanlığı bir an önce harekete geçmelidir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Yazmacı...

11.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, Turizm Haftası'na ve Şanlıurfa'ya ilişkin açıklaması

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Turizm Haftası'nın en anlamlı adreslerinden biri hiç şüphesiz peygamberler şehri Şanlıurfa'mızdır.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Silahlı saldırı oldu, 16 kişi yaralandı; neyin hikâyesini anlatıyorsunuz!

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) - UNESCO Dünya Mirası Listesi'ndeki Göbeklitepe ve Karahantepe başta olmak üzere, Balıklıgöl'den Harran'a, Halfeti'den Kızılkoyun Nekropolü'ne kadar uzanan zenginliğiyle şanlı şehrimiz insanlık tarihini, kadim medeniyetleri aynı zeminde buluşturmaktadır.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - 16 kişi yaralandı, güzelleme yapmayın.

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) - Taş Tepeler Projesi'yle insanlık tarihine ışık tutan bu kadim şehir, kültür ve turizmde bir cazibe merkezi olma yolunda emin adımlarla ilerliyor.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Doğru, doğru, kendinize peşkeş; başka da bir şey yok, yandaşınıza peşkeş!

16 kişi yaralanmış, ne konuşuyor burada Başkanım ya, olacak iş mi ya!

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) - Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ortaya koyduğu güçlü vizyonu ve Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Mehmet Nuri Ersoy'un destekleriyle Şanlıurfa'mızı turizmde hak ettiği noktaya taşımak için çalışmalarımızı kararlılıkla sürdürüyoruz.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - İnsan bir geçmiş olsun der, insan bir acil şifalar diler, insan bir hatasını görür; yazıklar olsun size! Böyle pişkinlik görülmemiş ya!

OSMAN SAĞLAM (Karaman) - Başkanım, bu şartlarda konuşmak olur mu?

Ama bu yanlış yani gerçekten çok yanlış! Bir dakika söz alın ve konuşun, lütfen.

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) - Turizm Haftası'nı kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bu çok nezaketsiz oluyor Başkanım, bunları zaten defaatle konuştuk, bugün de konuşacağız.

BAŞKAN - Sayın Kunt Ayan, şimdi konuşun lütfen.

12.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Gülistan Doku'ya ilişkin açıklaması

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Böyle olmaz ya, her seferinde çığlık çığlığa...

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Altı yıldır milyonlarca kadın baskıya, gözüaltılara ve engellemelere rağmen...

OSMAN SAĞLAM (Karaman) - Biz de mi konuşalım şimdi?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Biz de mi aynı şeyi yapalım? Nedir bu artık! Böyle bir şey olamaz!

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - ...aynı soruyu sormaktan vazgeçmedi: Gülistan Doku nerede?

OSMAN SAĞLAM (Karaman) - Ama yapılan çok yanlış.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Laf atıyorsunuz, konuşup burada gelip bir daha laf atıyorsunuz; nezaket sıfır!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Özlem Hanım, onlar Urfa vekilleri, konuşuyor; siz laf atmayın.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Yıllar sonra 7 ilde 13 kişinin gözüaltına alınması adalet arayışında olumlu bir gelişme olmakla birlikte...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Nezaket gösteren nezaket bulur.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Özlem Hanım, siz laf atmayın; onlar Urfa Vekili, biliyorlar.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Nezaket göstermeyen de...

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - ...yıllardır dile getirdiğimiz somut delillerin görmezden gelindiğinin de...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ayıp denilen bir şey var ya!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Onlar Urfa Vekili, sizinle ilgisi yok.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - ...açık bir itirafıdır. Soruyoruz: Adalet arayışı için neden altı yıl beklendi, neden Gülistan Doku'nun ailesine, adalet arayan kadınlara bunca baskı kuruldu?

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Biz karışmayalım, onlar Urfa vekili, birbirleriyle konuştular.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Hayret bir şey ya! Ne alakası var!

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Biliyoruz ki milyonlarca kadının kararlı mücadelesi olmasaydı bu dosya ilerlemeyecekti.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bir hanımefendi bir hanımefendinin konuşmasına müsaade etmiyor ya!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Bizimle alakası yok, Özlem Hanım karışmasın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bir dakika konuşacak, tahammülü yok! Urfa Vekili, nezaketle gelsin, konuşsun, arkadaşlar aynı şehrin vekili, bağırması mı lazım?

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Siz de aynı şeyi yapıyorsunuz şu an.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bilerek yapıyorum!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Yapmayın, bence yapmayın.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Buradan bir kez daha açıkça ifade ediyoruz: Gülistan Doku'nun, Rojin Kabaiş'in ve şüpheli şekilde hayatını kaybeden tüm kadınların faillerinin peşini bırakmayacağız. Kadınlar için gerçek adalet sağlanana kadar mücadele etmekten vazgeçmeyeceğiz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bilerek yapıyorum! Aynı şeyi yaptığı için yapıyorum.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Bence yapmayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Nezaket sıfır!

BAŞKAN - Sayın Hun...

13.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, EĞİTİM SEN'in dün yaşanan saldırıyı protesto etmek için gerçekleştirdiği eyleme ve bugün Kahramanmaraş'taki bir okulda yaşanan olaya ilişkin açıklaması

YILMAZ HUN (İğdır) - Sayın Başkan "Eğitimde şiddete hayır, okullarımızı şiddete teslim etmeyeceğiz." şiarıyla Türkiye genelinde Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası EĞİTİM SEN dün yaşanan saldırıyı protesto etmek için bugün bir günlük iş bırakma eylemi gerçekleştirdi.

Dün Siverek'te bir okulda yaşanan silahlı saldırı münferit bir olay değildir, şu anda da Maraş'ta bir okulda silahlı saldırı var. Bu, içinde olduğumuz siyasal, toplumsal ve ekonomik düzenin ürettiği şiddet ikliminin doğrudan sonucudur. Bu olay toplumsal eşitsizlikler, yoksulluk, yolsuzluk ve güvencesizlikle doğrudan bağlantılı bir olaydır. Yaşanan bu olay şiddetin eğitim kurumlarında ne denli derinleştiğinin açık bir göstergesidir. Bu olaydan İçişleri Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı doğrudan sorumludur ve hesap vermelidir. Öğrencisini ve öğretmenini koruyamayan bir Millî Eğitim Bakanı o koltukta oturmamalıdır ve Yusuf Tekin derhâl istifa etmelidir. Maraş'taki olayda, şu anda bir okulda saldırı gerçekleşiyor ve hâlen de AKP milletvekilleri bunun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Karaca Demir...

14.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, kadın ve çocuk ölümlerine ilişkin açıklaması

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Gülîstan Doku, Rojin Kabaiş, Rabia Naz Vatan, Nadira Kadirova, Yeldana Kaharman ve daha niceleri; tüm bu kadın ve çocuk ölümlerinin arkasından AKP'lilerin bizzat kendisi, şımarık çocukları, el verdikleri bürokratlar, sırtını sıvazladıkları suç örgütleri, kendilerini her şeyin üstünde gören iktidar yaltakçıları çıkıyor. Adaleti çürüten tam da bu düzen. İçinizdeki klikler birbirine girdikçe mi adalete yol açılacak? "Nereye kadar uzanırsa uzansın..." cümleleriyle iç çatışma mesajları vererek mi kendinizi aklayacaksınız? Şunu unutmayın: Gülîstan'a, Rojin'e, Rabia'ya, Nadira'ya Yeldana'ya adalet siz öyle istiyorsunuz diye değil "Onlara ne oldu?" sorusunun peşini bırakmayan kadınlar sayesinde geliyor. Eğer ısrarla sormasaydık çoktan sessizlikle beton dökmüştünüz. Kadınların ve çocukların hayatı sizin klik savaşlarınızın malzemesi değil. Sizin kirli kavgalarınızdan dökülen kırıntılarla değil kadınların tırnaklarıyla kazıyarak çıkardığı gerçeklerle adalet gelecek.

BAŞKAN - Sayın Barut...

15.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Şanlıurfa'daki ve Kahramanmaraş'taki okullarda yaşanan silahlı saldırılara ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, yine acımız büyük, yine kederliyiz. Parasız, bilimsel, demokratik, laik ve nitelikli eğitim talebine kulak vermeyen AKP iktidarı ve Millî Eğitim Bakanlığı eğitimi âdeta işin içinden çıkılmaz hâle getirdi. Okullarda yetersiz derslikler, gerici kuşatma, öğretmen ve öğrencilerin karşılanmayan hakları bir yana, şiddet de artarak sürüyor. Şanlıurfa'da yaşanan son vahim olay ile şu anda Kahramanmaraş'ta bir okula yapılan silahlı saldırı da göstermiştir ki bu iktidar bu sorunu çözemiyor. Aslında, eğitimde görüldüğü gibi ülkeyi de yönetemiyorlar. Bireysel silahlanmadan şiddet sarmalına uzanan bu kara tablonun sorumluları belli. Eğitim yuvası olan okullarda vahşet sahnelerinin yaşanmasına göz yumanlar ortada. Öğrencilerimizi, öğretmenlerimizi, okul emekçilerimizi koruyamayan iktidarı kınıyoruz.

BAŞKAN - Sayın Kanko...

16.- Kocaeli Milletvekili Mühîp Kanko'nun, BİRLEŞİK KAMU-İŞ Konfederasyonu tarafından yapılan çağrıya ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Kamuoyuna yansıyan iddialar karşısında susmak bu Meclise yakışmaz. Birleşik Kamu-İş Konfederasyonu tarafından yapılan çağrı son derece değerlidir. AKP'li siyasilerle yakın ilişkileri olan MEMUR-SEN Genel Başkanı Ali Yalçın ve oğlu Yuşa Yalçın hakkında mal varlığı incelemesi yapılması talep edilmektedir. Bir sendika başkanının yıllar içinde edindiği servetin bir öğretmen maaşıyla açıklanamadığı yönündeki iddialar kamu vicdanını rahatsız etmektedir. Dahası, genç yaşta büyük projelere imza atan bir isimle ilgili ortaya atılan bu sorular görmezden gelinemez. Alay Hamzaçebi'nin dile getirdiği bu iddialar karşısında yapılması gereken bellidir: Şeffaflık ve hesap verilebilirlik. Buradan açıkça soruyoruz: Bu servet nasıl edinildi? Kamuoyunun bu sorularına neden cevap verilmiyor? Devletin görevi iddiaları örtmek değil açıklığa kavuşturmadır, aksi hâlde güven duygusu tamamen yok olur.

BAŞKAN - Sayın Aşila...

17.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşila'nın, vatandaşların sicil affı beklentisine ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Teşekkürler Sayın Başkan.

2 milyona yakın şirket ve 10 milyondan fazla vatandaşımız sicil affı bekliyor. İstatistikler ve sahadan gelen tepkiler BDDK'nin yaptığı kırk sekiz aylık ve yüksek faizli yapılandırmanın çare olmadığı, taksitlerin ödenemediği, esnaf ve KOBİ'lerin varlığını sürdüremediği ve sicil affıyla yeni bir yapılandırma beklediğini gösteriyor. Hükümet en kısa zamanda düşük faizli, uzun vadeli borç yapılandırmayı gündeme almalıdır. Sicil affı da hemen çıkarılmalı, şirketlerin ve işletmelerin finansmana ulaşmasının önündeki engel acilen kaldırılmalıdır. Bununla beraber, mükellef tarafından ödenemeyen, devlet tarafından da tahsil edilemeyen vergi ve SGK borçları da faizsiz yapılandırma kapsamına alınarak piyasalar rahatlatılmalıdır. Devletin eli vatandaşın gırtlığından uzaklaşmalıdır diyorum.

Teşekkür ediyorum.
BAŞKAN - Sayın Akbulut...

18.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur Defterdarlığının uygulamalarına ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Burdur Defterdarlığı tamamen Burdur esnaflarımız üzerine kâbus gibi çökmüş durumda. Pazar günü bir esnafımızın yanına uğruyorum, bir bakıyorum içeride yine vergi memurları var, bir şekilde ceza kesmek için gelmişler. Ya, bunların pazar günü hiç mi işi gücü yok da esnaf arıyorlar ceza kesecek? Soruyoruz, işte, kendilerince bir görev bahane uyduruyorlar. Basit usul esnafların yanlarına gidiyorlar, defterlere geçmesi için baskı kuruyorlar. Yani bire birde geçilecekse geçilir, bunun belli hadleri vardır; adama zorla "Dilekçe ver." demek, bununla alakalı tehditte bulunmak neyin nesidir?

Soruyoruz, soruşturuyoruz, Burdur Defterdarı yerinden memnun değilmiş, Aydın'a gitmek istiyormuş herhâlde. İktidar yetkililerinden rica edelim, alın bu adamı Burdur'un üzerinden; nereye gidecekse gitsin, Burdur esnafımızı bir rahat bıraksın, Burdur esnafımız zaten zor durumda. Burdur Defterdarına da "Dur!" diyecek bir milletvekili var, haberi olsun diyorum.

Sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Hülakü...

19.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Sarım havzasında başlatılan maden ruhsatı ve olası proje çalışmalarına ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bingöl'ün Genç ilçesi ve Diyarbakır'ın Lice ilçesi sınırları dâhilinde bulunan Sarım havzasında son günlerde yeniden maden ruhsatları ve olası projeler üzerinde çalışmalar başlatılmış. Bölgenin su kaynaklarını, tarım alanlarını ve doğal yapısını doğrudan etkileyecek girişimler bölge halkında ciddi bir kaygı yaratmış durumda. Buna rağmen, yaşanan onca örneğe ve felakete rağmen aynı politikaları sürdürmekte ısrar ediliyor. Doğa, korunması gereken bir varlık olarak görülüyor, şirketlerin kullanımına açıkça bir alan olarak değerlendiriliyor. Halkın iradesi yok sayılıyor, yaşam alanları sermaye lehine gözden çıkarılıyor. Sarım havzası bir yaşam alanıdır, bu gerçek görülmeden atılan her adım doğrudan yaşam hakkına yönelmiş bir müdahaledir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Genç...

20.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Türkiye'de ağız ve diş sağlığında yaşanan çelişkiye ilişkin açıklaması

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Sayın Başkan, Türkiye'de ağız ve diş sağlığında ciddi bir çelişki yaşanıyor. Bir yanda aylar sonrasına verilen randevular nedeniyle tedaviye ulaşamayan milyonlarca vatandaş, diğer yanda diplomalı işsizliğe mahkûm edilen genç diş hekimleri var. 2024 yılında diş hekimliği randevuları 22 milyonu aşarken 20 bine yakın atama bekleyen hekime karşılık 2026 yılı için açılan kadro sadece 521. Bu tablo açık bir planlama krizidir. Çocuklarda çürük oranı yüzde 88; 60 yaş üstünde yüzde 99. Buna rağmen koruyucu hizmetler hâlâ geri planda. Türkiye'de kişi başı diş hekimi müracaatı yalnızca 0,7 seviyesinde. Genç diş hekimleri işsiz, vatandaş randevusuz, sistem çözümsüz. İktidarı planlı atama yapmaya ve aile diş hekimliği modelini hızla yaygınlaştırmaya davet ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aygun...

21.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Ticaret Bakanı Ömer Bolat'a seslenmek istediğine, bugün ve dün okullarda yaşanan can kayıplarına ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Ticaret Bakanı Sayın Ömer Bolat'a sesleniyorum: Tekstil sektörümüz büyük kriz içindedir. Önemli bir kısmı maalesef tesislerini Mısır'a taşımıştır ama sektördeki kan kaybının artarak devam edeceğini görüyoruz. Zira, tekstil terbiye işletmelerinin kullandığı ana kimyasallardan hidrojen peroksitte yüzde 85, asetik asitte yüzde 155 oranında Ocak-Nisan 2026 döneminde fiyat artışı olmuştur. Petroldeki artışı biliyoruz ancak hidrojen peroksit ve asetik asit petrol türevi olmadığı hâlde aşırı oranda zamlanmıştır. Bu zam savaştan değil Türkiye'de tekel durumunda olan firmalardan kaynaklanmaktadır. Sanayicileri zorlayan bu durum ihracatı da olumsuz yönde etkilemektedir. Söz konusu ürünlerin üretimi, ithalatı, piyasada oluşan fiyatların takibi... Ayrıca, Rekabet Kurumu görevini yerine getirmelidir diyorum.

Bugün ve dün okullarda olan bu can kayıplarından dolayı buradan Millî Eğitim Bakanını ve İçişleri Bakanını kınıyorum. Sayın Bakanlar, görevinizi yapın, çocuklarımızın güvenliğini sağlayın, öğretmenlerimizin güvenliğini sağlayın. Bugün Kahramanmaraş'ta tam 4 canımız gitti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Koca...

22.- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, Mersin Mezitli'nin Anayurt Mahallesi'ndeki köylülerin direnişine ilişkin açıklaması

PERİHAN KOCA (Mersin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Mersin Mezitli'nin Anayurt Mahallesi'nde orman arazisi iddiasıyla kırk elli yıllık zeytin ve meyve ağaçları saray rejiminin talimatıyla talan edilmek isteniyor. Köylülerse talan ve yıkımın karşısında iş makinelerine karşı bedenlerini siper ederek, ağaçların önüne etten duvar örerek topraklarını, yerlerini yurtlarını, bağlarını bahçelerini korumak için direniyorlar. Tarıma kazandırılan bu alanların korunması, köylülerin desteklenmesi gerekirken tüm yaşam alanları AKP'li yıllarda örneğini sıkça gördüğümüz bir şekilde gasbediliyor, işgal ediliyor, köylülere düşmanca saldırılıyor. Bu gasba, bu işgale karşı iktidara sesleniyoruz: Küçük üreticilerin, köylülerin yaşam alanlarından ellerinizi çekin! Mezitli'nin, Giresun'un, Çorum'un, Akbelen'in toprağını, ağacını, havasını, suyunu artık rahat bırakın!

BAŞKAN - Sayın Alp...

23.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Kocabahçe köyünde bir traktöre kesilen cezaya ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Efendim, bazen şaşakalıyorum; bu AK PARTİ akıllı mı, deli mi? Bu trafik cezalarından para toplama işi öyle bir çılgınlığa ulaştı ki resmen milletimiz isyan noktasına gelmiştir. Bu para cezası geçen hafta Kars'ın Kocabahçe köyünde kesilmiş; 30-40 kilometre uzaklıktaki köye asker göndermişler, traktöre eksik evraktan ceza kesmişler. Ya, siz delirdiniz mi? Millet traktörle köy yolundayken evrak çantasıyla mı gezecek? Bu müflis bir devletin işidir. Devleti iflas ettirdiyseniz açıkça söyleyin, "Devlet iflas etti, biz para topluyoruz." deyin! Bu çılgınlık noktasına varmıştır, traktörlere ceza kesme işine son versinler Başkan!

BAŞKAN - Sayın Akgül...

24.- Bolu Milletvekili İsmail Akgül'ün, öğretmenlere yönelen saldırılara ilişkin açıklaması

İSMAİL AKGÜL (Bolu) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Geleceğimizi emanet ettiğimiz evlatlarımızı yetiştiren, onlara ahlak, değer ve vatan sevgisi aşılayan öğretmenlerimize yönelen her türlü saldırıyı bir öğretmen evladı, bir öğretmen ağabeyi olarak şiddetle kınıyorum. Bugün öğretmenlerimiz sınıflarında huzurlu görev yapamıyorsa bu yalnızca onların değil toplumun tamamının meselesidir. Eğitimde güvenli ortam sağlanmadan sağlıklı bir gelecek inşa etmemiz mümkün değildir. Öğretmenlerimize yönelik şiddetin önlenmesi adına daha caydırıcı yasal düzenlemelerin hayata geçirilmesi, okullarımızda güvenlik tedbirlerinin artırılması ve öğretmenlerimizin itibarını koruyacak adımların kararlılıkla atılması büyük önem arz etmektedir.

Bu vesileyle, fedakârca görev yapan tüm öğretmenlerimize şükranlarımızı sunuyor, maruz kaldıkları her türlü şiddeti bir kez daha kınıyoruz.

BAŞKAN - Sayın Saki...

25.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, 13 Nisanda Ankara'daki üniversite yurdunda intihar eden Arya'ya ilişkin açıklaması

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkan.

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi öğrencisi Arya'nın 13 Nisanda Ankara'daki üniversite yurdunda intihar ettiği bilgisi bize ulaştı. Arya'nın yurt yöneticilerinden sözel şiddete, öğrencilerden de fiziki ve sözel şiddete uğradığı yönünde bilgiler mevcut. Öğrenciler kampüs içinde LGBTİ+'ların kendilerini güvende hissetmediğini, ayrıca LGBTİ+ öğrencilerin cinsel yönelimlerinin rızaları dışında paylaşıldığı belirtiliyor. Trans öğrenci Arya'nın arkadaşları, yakınları zorbalık, dışlanma ve yurt yönetimine dair iddiaların araştırılmasını istiyor. Biz biliyoruz ki bu intihar AKP iktidarı tarafından yıllardır örgütlenen nefretin ve sistematik dışlamanın, "Aile Yılı" söylemleriyle LGBTİ+ karşıtı düzenlemeler ve siyasi kürsülerden yayılan hedef göstermelerin bir sonucudur. Trans intiharları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Şevkin...

26.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Şanlıurfa'daki ve Kahramanmaraş'taki okullarda yaşanan silahlı saldırılara ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İki gündür Türkiye'de infial yaratan olaylarla karşı karşıyayız. Ülke dün Urfa'da, bugün Maraş'ta gencecik çocukların yaralandığı ve öldüğü silahlı saldırılarla sarsılıyor. Bu durumda istifa etmesi gereken, tarihin en başarısız Millî Eğitim Bakanı neyle uğraşıyor? Liyakatten yoksun bir eğitim sistemi öğrencileri, aileleri çıkmaza sürüklemeye devam ediyor. Pozitif bilimin, sorgulamanın yok edildiği, sosyoloji ve felsefe derslerinin okullardan kaldırıldığı, eğitimin gericileştiği ve ticarileştiği bir ortamı yaşıyoruz. Öğrenciler, hurafelerin ve ezber sisteminin dayatıldığı bir ortamda eğitim görüyorlar.

Sayın iktidar milletvekilleri, sayın bakanlar; siz kim için varsınız? Bu ülke gerçeklerini görmezden gelen, her yerde oluşturulan şiddet sarmalında gün geçmiyor ki bir cinayet, bir saldırı, bir akran zorbalığı olmasın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Gençlerin uyuşturucu, silahlanma ve ekonomik açmazlar altında suça sürüklenmesine daha ne kadar seyirci kalacaksınız? Bir an önce önlem alın diyoruz.

BAŞKAN - Sayın Ateş...

27.- Bayburt Milletvekili Orhan Ateş'in, Bayburt'a ilişkin açıklaması

ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tarihiyle, kültürüyle ve doğal güzellikleriyle öne çıkan Bayburt'umuz ülkemizin turizm zenginliği içerisinde müstesna bir yere sahiptir. Dede Korkut hikâyelerinin izlerini taşıyan kadim şehrimiz, Bayburt Kalesi'nin heybetiyle, coşkun akan Çoruh Nehri'nin bereketiyle, Avrupa ödüllü müzeleriyle, Sırakayalar Şelalesi'yle, doğal güzellikleri ve eşsiz yaylalarıyla kendisine özgü bir kimlik sunmaktadır. Bu yıl Karadeniz turizmi kapsamında hazırlanacak yeni tur programıyla Bayburt'umuz bu zenginliğin önemli duraklarından biri olacaktır. Doğası, tarihi ve samimi insanıyla şehrimiz yerli ve yabancı misafirler için her zaman keşfedilmeye değer bir destinasyon olacaktır. Bu vesileyle, Bayburt'umuza desteklerini esirgemeyen Sayın Cumhurbaşkanımıza ve Kültür Bakanımıza teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Konya'dan gelen öğrencilere "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Konya'dan gelen öğrencilerimiz Genel Kurulu izlemekteler; kendilerine hoş geldiniz diyoruz.
(Alkışlar)

Sayın Süslü...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- İstanbul Milletvekili Yıldız Konal Süslü'nün, Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinde yaşanan olaya ilişkin açıklaması

YILDIZ KONAL SÜSLÜ (İstanbul) - Aziz milletimiz, Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinde bir lisede yaşanan elim olay hepimizi derinden üzdü. Öğrencilerimize, öğretmenlerimize, velilerimize ve tüm eğitim camiamıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyor, yaralılarımıza Allah'tan acil şifalar diliyorum.

Okullarımız akademik bilginin aktarıldığı yerler dışında evlatlarımıza şiddeti değil uyumu, kavgayı değil nezaket ve iletişimi, bir arada yaşama sanatını öğrettiğimiz kurumlarımızdır. Sorunların kaba kuvvetle değil, akılla ve nezaketle çözüldüğü bir iklimi yeşertmek bizim en temel gayemizdir. Bu nedenle, kalemin ve kitabın olduğu okullarımızda kabalık, şiddet asla kabul edilemez. Bu zor süreçte çocuklarımızın yanında olmak, onları dinlemek ve yeniden güven duygularını güçlendirmek hepimizin ortak sorumluluğudur. Geçmiş olsun Siverek. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kaya...

29.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, Bayburt'un 1 milletvekiliyle temsil edilmesine ilişkin açıklaması

MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bayburt, kadim tarihiyle, vakur duruşuyla öne çıkmış bir Anadolu şehridir. Tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmış önemli bir şehrimiz olarak varlığını devam ettirmektedir. Her alanda ileriye taşınmalı, tarihî ve kültürel zenginliklerine sahip çıkılmalıdır. Ancak Bayburt'un 1 milletvekiliyle temsil edilmesi temsilde adaleti ve siyasi rekabeti maalesef olumsuz etkilemektedir. Bugün sadece 1 milletvekiliyle temsil edilen Bayburt'un gelişimi olumsuzdur ve netice itibarıyla Bayburt'a önemli bir katkı sağlamamaktadır.

Bir kanun teklifi ortaya çıkarılmalı ve "Her il 2 vekille temsil edilir." gerekçesiyle birlikte ortaya bırakılmalı ve netice itibarıyla Bayburt 2 vekil çıkarmalıdır diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Çakır...

30.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, bir müptezel şahsın Cumhurbaşkanına yönelik değerlendirmelerine ilişkin açıklaması

SAMI ÇAKIR (Kocaeli) - Sayın Başkan, katil, terörist, soykırımcı bir müptezel şahsın Cumhurbaşkanımıza yönelik saldırgan kimliğiyle hezeyan dolu yaptığı değerlendirme elbette yok hükmündedir. İstisnalar olmakla birlikte, dünya kamuoyunun bahsedilen hususlarda neredeyse ittifak ettiği böyle bir kimliğe karşı bir şeyler söylemek en azından zımnen şeytan taşlamak kabîlinden bir değeri olacaktır. Dünyanın savaşlarla boğuştuğu bugünlerde gösterdiği performansıyla dost da düşman da "Recep Tayyip Erdoğan" diyor. Dünyanın insanlık adına dengesini kaybettiği, iyilik ve güzelliğin mumla arandığı, yarın nelerin yaşanabileceğinin hesaplanamadığı tam da bugün "Zaman bendedir ve mekân bana emanettir." şuuruyla dimdik bir duruş sergilerken, kana susamış bir pespaye kimliğin parmak sallaması sadece haksızlık karşısında hakkı savunan bir duruşun tesciline yardım edecektir diyor, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Ve Sayın Öneş Derici...

31.- Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici'nin, yerel turizm işletmelerine ilişkin açıklaması

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Turizm Haftası sebebiyle memleketim Muğla'dan; Bodrum, Marmaris, Fethiye, Dalaman, Ula, Datça ve tüm turistik ilçelerimizden yükselen bir sesi Genel Kurula taşıyorum: O ses, bu ülkenin turizm yükünü omuzlayan küçük otellerin, pansiyonların, dükkânların, restoranların, aile işletmelerinin yani yerel turizmcilerin sesi. Bugün o işletmeler ayakta kalma mücadelesi veriyor çünkü on iki ayın maliyetiyle üç ayın geliri arasında sıkışmış durumdalar. Artan enerji giderleri, yükselen kiralara, finansmana erişim zorlukları ve daralan sezon. Bu tablo sürdürülebilir olmaktan çok uzak bir tablodur. Ülkemizin en önemli gelir kaynaklarından biri olan turizmde yaz aylarında 2-3 katına çıkan kiralara nedeniyle yaşanan barınma krizi çözüm beklemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Önümüzdeki yeni turizm sezonu için küçük ve orta ölçekli turizm işletmelerini koruyacak, maliyet yüklerini azaltacak, 2026 turizm kapasitesi açısından yapılacak çalışmalar mühimdir.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerine yerlerinden söz vereceğim.

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan, benim de söz talebim var ama görmediniz herhâl.

BAŞKAN - Efendim?

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Ben de talep etmiştim ama unuttunuz.

BAŞKAN - Sayın Sakik, en son sıradasınız, sizin önünüzde 20 kişi var.

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Peki, teşekkür ediyorum, tamam.

BAŞKAN - 30 kişiye söz vereceğiz diye ifade ettik.

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Tamam.

BAŞKAN - O yüzden hani belki arada çok önemliyse tabii ki verebilirim ama öyle bir anlaşma arkada bütün Grup Başkan Vekillerinin olduğu bir toplantıda yapıldığı için.

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Neyse önemli değil.

BAŞKAN - Tamam.

Sayın Ekmen..

32.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Şanlıurfa'daki ve Kahramanmaraş'taki okullarda yaşanan silahlı saldırılara, Kahramanmaraş Milletvekili Zuhâl Karakoç'un vermiş olduğu kanun teklifine ve televizyon kanallarının yayın politikalarına, petrol fiyatlarındaki artışa, yapılan operasyonlara ve bunların yargıdaki takibine ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

İki gündür peş peşe okullarımızda yaşanan silahlı saldırı haberleriyle ürküyoruz. Burada muhalefetin aylarca, yıllarca ifade ettiği birtakım konuların, tespitlerin görmezden gelinmesinin sonuçları... 2 olayın üst üste olması tabii üzücü ve dehşet verici ama bu aynı zamanda iktidarın aklını başına alması için de çok büyük bir uyarı olarak karşımıza çıkıyor. 14 Nisan tarihinde Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinde 17 yaralının olduğu, saldırganın da öldüğü veya öldürüldüğü, intihar ettiği veya öldürüldüğü bir tablo var karşımızda. Bugün ise Kahramanmaraş'taki Ayser Çalık Ortaokulunda yine bir silahlı saldırı vakası var, olay çok taze. Ümit ediyoruz ki sosyal medyada yer aldığı gibi ölümlü bir durum yoktur, ümit ediyoruz ki yaralı sayısı umulduğundan azdır.

Şimdi, burada iki boyutlu, minimum derecede iki boyutlu bir şekilde olaya bakmadığımızda yarınlar için ders çıkarmamız mümkün değildir. Birincisi, okulların fiziki güvenlik koşullarıdır. Bugün uyuşturucu yaşının 8-9 yaşına düştüğünü biliyoruz; okulların her köşesinde, her sokağında torbacıların cirit attığını biliyoruz ama okullarımızı bu uyuşturucu satıcılarından, bu çeteleşmelerden, bu mafyavari gruplardan koruyacak bir güvenlik sistemimiz yok.

Henüz geçen ay, Türkiye'de ortaöğretim sınavına giren öğrencilerin lise tercihinde birinci derecede yerleştirme... Yani en başarılı okul kabul edilen, İstanbul'daki bir lisede -isimleri tek tek saymak istemiyorum kötünün de reklamı olmaz diye- bir çeteleşme vakasının haberlerini okumuştuk. Dışarıda mafya ve çete grupları, okul içerisinde bunlardan esinlenen ayrı bir çeteleşme hâli...

Peki, Allah aşkına, biz okulların güvenliğini temin edemeyeceksek, okulların temizliğini yer yer velilere yaptırıcaksak bu okulları nasıl yönetiyoruz? Millî eğitim açısından, en az müfredat kadar önemli bir mevzu değil midir? Peki, okulların güvenliğini sağlayamıyoruz da diğer taraftan, bu çocuklar bu yollara nasıl giriyor?

İletişim Başkanlığının emir ve komutasında senkronize olarak yayın yapan televizyonların dizi senaryolarını ele almadığımız müddetçe, gündüz kuşağı programlarını ele almadığımız müddetçe bu çocukların nasıl bu yollara savrulduğunu nasıl anlayacağız?

Dün uzun uzadıya konuşmak istiyordum, zaman olmadı. Bu vesileyle, Milliyetçi Hareket Partisinin Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Zuhâl Karakoç'un vermiş olduğu teklifin çok yerinde ve doğru bir teklif olduğunu düşünüyoruz. Bu teklifin, sadece gündüz kuşağı programlarını değil, dizi sektörünü de içine alacak bir şekilde, evveleminde, hızlı bir şekilde, sadece ana komisyonda değil tali komisyonlarda da konuşularak ve muhalefetle de ortaklaşarak bu Genel Kuruldan geçmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Allah aşkına, en küçük bir haber için günlerce ekran durdurma, reklam yasağı verilen muhalefet kanallarında yayınlanmıyor bu diziler, bu gerçekle yüzleşelim. Bu diziler önce Turkuva Medya Grubunda yayınlanıyor, bu diziler Demirören Medya Grubunda yayınlanıyor, bu diziler veyahut da bu tip programlar benzeri, iktidarın güdümünde olan televizyon kanallarında yayınlanıyor, Sayın Cumhurbaşkanı bir yerde tebaasına "Hayırlı günler." dediğinde anında canlı yayına geçen kanallarda yayınlanıyor, bunlar muhalif kanallarda yayınlanmıyor ve bütün bunları durdurmak Sayın Cumhurbaşkanının tek bir talimatına bakar; böyle kanuna manuna da

ihtiyaç yok, Sayın Cumhurbaşkanını bir gün karar versin, "Ben, bu mafya ve çeteyi öven dizilerden, bu ailenin köküne kibrit suyu döken dizilerden, bu ahlaksız gündüz kuşağı programlarından bıktım." desin, ertesi gün bütün bunların durduğunu göreceğiz.

Peki, Sayın Özlem Zengin, merak ediyoruz: Sayın Cumhurbaşkanını böyle bir talimat vermekten alıkoyan nedir? Bu, gençlerin içine düştüğü, bu mafyavari, çetevari vesair, ailenin temel unsurlarına aykırı, ahlaksız yapıların girdabına kaptıran bu yaygın politikalarından murat edilen nedir? Dolayısıyla, dün Siverek'te, bugün Maraş'ta yaşanan olaylar sadece okulların güvenlik problemi değildir, aynı zamanda AK PARTİ iktidarlarının millî eğitim ve kültür politikalarının da bir sonucudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Bu alanlarda sahici bir yüzleşme yaşanmadığı müddetçe aile adına, yerlilik ve millîlik adına, kültür adına yapılan bütün nutuklar bir retorikten, bir tirattan ibaret kalacaktır.

Aslında her alanda bir boşvermişlik, bir kendi hâline bırakmışlık görebiliyoruz. Mesela, akaryakıtta Hürmüz Boğazı'ndaki krizden kaynaklanan bir dengesizlik hâli var. Böyle bir dengesizlik hâlini biz aslında daha önce yaşadık. Genel Başkanımız Sayın Ali Babacan'ın ekonomi yönetiminde bulunduğu bir dönemde yani 2008 yılında birdenbire petrol fiyatları 20 dolardan 150 dolara kadar çıktı. Biz o gün için o artışın enflasyon üzerinde etkisini bugünkü hâliyle görebildiğimizi iddia edebilir miyiz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - O zaman tek haneli enflasyon bir bütün olarak hukuk, adalet, özgürlük alanlarının korunması, Avrupa Birliği uyum süreciyle yaşanan demokratikleşmeler ve yolsuzluklara minimum tahammül nedeniyle 20 dolardan 150 dolara çıkan petrol fiyatlarını Türk ekonomisi büyük bir enflasyonist ortam yaratmadan yönetebilmişti. Bunun farklı yönleri de var. Ekonomik ortam her şeyden önce bir güven ortamıdır. Siz bazı konuları makineye bağlayarak, yapay zekâyâ bağlayarak, otomatiğe bağlayarak yönetemezsiniz. Mesela petrol fiyatlarındaki artış... Allah aşkına, 8 Nisan günü petrol fiyatı 86 lira olarak ilan edilmiş, bir sonraki gün 73 lira. Ya, bir günde yüzde 17-18'lik bir fark; bunun enflasyon üzerindeki etkisi, bunun maliyet hesaplamaları üzerindeki etkisi, bunun piyasadaki güvensizlik etkisini büyük ekonomi yönetimi ve büyük ekonomist, iktisatçı iktidar Sayın Cumhurbaşkanını ve emrindeki siyasetçiler ve memurlar öngöremiyor mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Niçin bu petrol fiyatlarındaki artışlar hiç olmazsa birkaç günlük dengelenmeler gözetilerek pompaya yansıtılmıyor? Çok yakında pompalarda fiyat 100 lirayı geçtiği için... Hatırlayın, 10 liraya geçiş olduğunda bütün tabelalar yenilenmişti, kıyamet kopmuştu; üç yılda, bu sefer 99 lirayı geçeceği için tabelalar yenilenecek ve böyle bir atmosferde biz enflasyonla mücadele için güvenli bir ortamın olduğunu düşünemeyiz.

Başkan, bir dakikam daha var mı? Yoksa bir mevzu daha var.

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Tamam, teşekkür ediyorum.

Aslında, Türkiye'de yapılan operasyonlar ve bunun yargıdaki takibiyle ilgili çok geniş bir notumuz vardı. Âlâ-yıvalayla operasyonlar yapılıyor, ilk duruşmada herkes tahliye ediliyor, parası varsa iddianamesi yazılmadan tahliye ediliyor. Bakınız, son altın rafinerisi Can Holding araştırmalarına, soruşturmalara... Yüzlerce şirkete el konuluyor, "tarihin en büyük kaçakçılık operasyonu" deniliyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

Bitirelim lütfen.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Bitiriyorum efendim.

Tarihin en büyük kaçakçılık operasyonu dönüyor ama dönülüyor, daha birinci ayda ev hapsi... Ya, gazeteci İsmail Arı içeride, Fatih Altaylı, zavallı yüz doksan gün içeride kaldı; gazetecilerin aylarca içeride kaldığı, tutuklandığı bir dönemde milyarlarca dolarlık kaçakçılık iddialarından insanlar, Allah aşkına, nasıl bir ayda ev hapsine çıkarlar? Nasıl çıkarlar, size söyleyeyim: Bir Yargıtay üyesinin bir mafya grubuyla ev ve araba aldırarak suretiyle ilişkide olduğu MASAK raporuyla sabit ama o şahıs hâlâ Yargıtay üyeliğine devam ediyor; böyle bir ortamda Gülistan Doku dosyasını tekrar açmakla, "Biz ucu nereye varırsa varsın soruşturmalara gireceğiz." demekle netice elde edemezsiniz. Esas siz, iktidarın kontrolündeki ve güdümündeki sermayeyle ilgili soruşturmalara nereden nereye gidiyor ona bakınız diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Çeşitli İşler (Devam)

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Afyonkarahisar'dan gelen kadın misafirlere "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Afyonkarahisar'dan kadın misafirlerimiz var, hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

Şimdi İYİ Parti Grubu adına Sayın Turhan Çömez.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, dün Şanlıurfa'da, bugün Kahramanmaraş'ta yaşanan olaylara, enflasyonla ilgili açıklamalara ve uygulanan ekonomi modeline ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Dün Şanlıurfa'dan, bugün Maraş'tan çok üzüntü verici, acı verici, tatsız haberler aldık. Türkiye bugüne kadar hiç karşılaşmadığı eylemlerle, olaylarla ve korkunç bir tabloyla karşılaştı. Dün Şanlıurfa'da içinde çok sayıda öğretmen, polis memuru, öğrencilerin olduğu vatandaşlarımız yaralandı, bugün de Maraş'ta buna benzer bir olay yaşandı. Sahadan aldığımız bilgiler hakikaten büyük üzüntü ve kaygı verici ama burada paylaşmak istemiyorum, resmî açıklama yapıldıktan sonra daha dengeli konuşmalar yaparız, burada daha farklı bir yorum yapmak istemiyorum. Özetle, söylemek istediğim şu: Sokaklar artık kimse için güvenli değil, milyonlarca ruhsatsız silahın olduğu bir ülke oldu Türkiye, insanların silaha kolayca ulaşabildiği bir ülke oldu; yanı sıra, her köşebaşında uyuşturucu satılır hâle geldi. Mütteaddit defalar burada soru önergeleri, araştırma önergeleri verdik, sokak çeteleriyle ilgili, artan suç oranları ve çeşitliliğiyle ilgili gelin, bu konuların üstüne gidelim, beraber çözüm önerisi getirelim dedik, ciddiye alınmadı. Sosyal medyada, Telegram gruplarında çeteleşen, örgütlenen suç örgütleri ortaya çıktı. Allah aşkına, bu Parlamentonun en temel vazifesi, sorumluluğu çocuklarımıza güvenlik sağlamak, bu millete güvenlik temin edebilmek, sokakların huzurlu olabilmesini sağlamak; bununla ilgili gerekeni yapalım. Tablo biraz daha netleştikten sonra daha kapsamlı değerlendirme yapılır ancak bugün bütün Türkiye'ye geçmiş olsun diyorum. Gelen haberler umarım doğru değildir, umarım hayatını kaybedenler yoktur ama varsa da Allah rahmet eylesin diyorum ve bununla ilgili de Parlamentonun ciddi bir sorumluluk alması gerektiğini bir kere daha vurgulamak istiyorum.

Sayın milletvekilleri, tam on yıldır Maliye Bakanı "En kötüsü geride kaldı." diyor, kayıtları burada, ilk defa 2016'da söylemiş, ondan sonra her yıl tekrar etmiş. "En kötüsü geride kaldı, merak etmeyin, çözüyoruz bu işi." Ne zaman "En kötüsü geride kaldı." dediyse yerine daha kötüsü gelmiş, yerine biraz daha kötüsü gelmiş, millet biraz daha acı çekmeye başlamış ve maalesef, hiç durmadan artan enflasyon ve hayat pahalılığı, yokluk ve sefalet millete her Allah'ın günü daha fazla acı, daha fazla ızdırap çektirmeye başlamış. Yine, Sayın Erdoğan'ın konuşmalarına baktım, son yedi yıl içerisinde 7 defa "Merak etmeyin, önümüzdeki sene enflasyon tek haneli rakamlara düşecek." demiş -hepsinin kayıtları burada- ve her seferinde enflasyon artmaya devam etmiş; her seferinde hayat pahalılığı, açlık ve sefalet milletimizi vurmaya, milletimize ızdırap çektirmeye devam etmiş ama iktidar bu sorumluluğu almak, rasyonel bir ekonomi modeli üretmek yerine ne yazık ki spekülasyonlarla, söylemlerle, PR çalışmalarıyla bu süreci geçiştirmeye çalışmış. Şimdi, bakıyorsunuz, özellikle artan gıda enflasyonu ile ilgili iktidarın yaptığı açıklamalar var. Önce dediler ki: "Ukrayna-Rusya savaşı oldu." Sonra ardından dediler ki: "Covid oldu, ondan dolayı böyle oldu." Sonra bir süre sonra dediler ki: "Don oldu. Kuraklık oldu." Okullar açıldı, bu sefer küçücük yavruları sorumlu tuttular, "Bu çocuklar okullar açılırken kitap aldı, defter aldı, ondan enflasyon yükseliyor." dediler. Sonra ramazan ayı geldi, mübarek ramazan ayını suçladılar, dediler ki: "Ramazan geldi, fiyatlar ondan arttı." Sonra döndüler, iki tane çeyrek altını yastığının altına koyan vatandaşları suçladılar, "Yastık altındaki altın bu enflasyonun sebebi." dediler, onları suçladılar. En sonunda yine, Mehmet Şimşek başladı mırıldanmaya, "Herhâlde bizim hedeflerimiz tutmayacak çünkü İran savaşı oldu, birkaç yıl daha sabredin, ondan sonra bakarız duruma." demeye başladılar. Bakın, bu bahanelerin hiçbir gerçekçi değil çünkü yıllardan beri sizin uygulamış olduğunuz ekonomi politikaları bu ülkeyi bu hâle getirdi. Bakın, vaatlerinizin hiçbir zaman tutmadığını gösterecek bir rakam paylaşacağım sizinle. 2025 yılı için orta vadeli plan bir yıl önce açıklandığında denildi ki: "2025'te enflasyon yüzde 14 olacak." Sonra dediler ki: "Hayır, yüzde 15 olacak." Sonra Maliye Bakanı göreve geldi, "Yüzde 17 olacak." dedi. Ondandır Merkez Bankası açıklama yaptı, "Yüzde 24 olacak." dedi. Ardından bir rapor daha açıklandı, efendim, "Yüzde 27 olacak." denildi. Bir süre sonra "Yüzde 30-31 olacak." demeye başladılar. Sayın Cevdet Yılmaz bütçe konuşmalarında dedi ki: "Yüzde 28,5 olacak."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Erdoğan "Mutlaka yüzde 30'un altında olacak." dedi. En az sekiz farklı tahmin yürüttüler 2025 yılı için; hiçbirisi tutmadı, nihayetinde 30,89'la kapattık. Şimdi diyorlar ki efendim: "2026 yılında enflasyon yüzde 16 olacak." Şimdi mırıldanmaya başladılar: "16 olmaz, 18 olur, biraz daha artar, savaş oldu vesaire." Allah aşkına, siz bu ülkeyi yönetmeye başladığınız günden beri bir problem var. Her Allah'ın günü yeni bir model dayattınız ama bu ülkeyi mahkûm ettiğiniz bir tek model var, o model de bir tefeci modeli. Yurt dışından küresel tefecilerden aldığınız yüksek faizli parayla bu milleti faize ve yüksek enflasyona mahkûm ettiniz. Bir taraftan küresel tefecileri zengin ederken bir taraftan da vatandaşı açlığa, sefalete, yoksulluğa mahkûm ettiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bakın, sadece bu yılın ilk üç ayında, 2026'nın ocak, şubat, mart ayında genel enflasyon yüzde 10 -korkunç bir rakamdan bahsediyorum- gıda enflasyonu yüzde 15, yüzde 15'i de aşmış. Dünyanın en mümbit coğrafyasında, en bereketli topraklarında, en zengin topraklarında maalesef bu ülke varlık içerisinde yoklukta yaşamaya mahkûm edilmiş ve şimdi diyor ki Sayın Şimşek: "E, ne yapalım, savaş var. Savaş olduğu için de bu iş böyle olacak." Oturdum, rakamları tek tek çalıştım, bakalım Sayın Şimşek gelmeden önce, geldikten sonra bu ülkede neler olmuş? 2020 ile 2026 şubatı arasındaki doğal gaz fiyatlarına baktım. Şimdi diyorlar ya "Doğal gaz fiyatları çok yükseldi, enflasyon da ondan oldu." 2020 ile 2026 arasında yani savaşın hemen öncesine kadar doğal gaz fiyatlarına bu ülkede yüzde 521 zam yapmışlar ya. Hiç durmadan diyorsunuz ki: "Karadeniz'de gaz bulduk, Gabar'da petrol bulduk, hadi gözünüz aydın. Her işi halledeceğiz." ama bir bakıyorsunuz, dört beş yıl içerisinde doğal gaza yüzde 521 zam yapmışsınız. Bu kabul edilebilir bir şey mi Allah aşkına?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Yine, savaştan önceki bir yıla döndüm baktım, şimdi biliyoruz ya, mazereti "savaş" diyeceksiniz, "Savaş oldu da ondan dolayı bu işler oldu." diyeceksiniz. Savaştan bir yıl önce yani savaş başlamasından önceki on iki aylık rakamları çıkarttım, mazota yüzde 30 zam yapmışsınız, DAP gübresine yüzde 35 zam yapmışsınız. Gıda enflasyonu da o

dönem içerisinde yüzde 36 olmuş. Ya, Allah aşkına, böyle bir enflasyon varken, böyle bir ekonomi modeli varken hâlâ neye bahane üretiyorsunuz? Bu ülkede bahane varsa o bahanenin ta kendisi sizsiniz çünkü böyle bir uygulamayla, böyle bir ekonomi modeliyle bu ülkeyi maalesef varlık içerisinde yokluğa mahkûm ettiniz.

Diğer enflasyon oranlarına baktığımız zaman da korkunç bir tabloyla karşı karşıyayız. Mehmet Şimşek'in yönetiminde olduğu dönemde otoyollara yüzde 500'den fazla zam yapılmış, üniversitelere yüzde 600'den fazla zam yapılmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Listeyi uzatabilirim ama bu ülkenin bugün yaşadığı problemin bir tek sorumlusu, bu ülkeyi faizciye, tefeciye mahkûm eden, hakiki üreticiyi -köylüyü, çiftçiyi, hayvan yetiştiricisini, esnafı ve Türk sanayicisini- çökerten sizin anlayışınız ve uygulamanızdır. Bakın, size birkaç enteresan örnek göstereceğim: Mercimeği Kanada bizden aldı, mercimeği bizden öğrendi Kanada. Şimdi, Türkiye'de bir marketten mercimek fiyatları aldım.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bugün mercimek mi konuşacağız ya?

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Kanada'dan ithal edilen mercimek 50 liraya satılıyor ama Türkiye'den üretilip aynı markette satılan mercimek 75 liraya satılıyor ya. Allah aşkına, niye rahatsız oluyorsunuz?

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Niye rahatsız oluyorsunuz?

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bu mercimek sizin yönettiğiniz ülkede satılıyor. Kanada mercimeğinin 50 lira olduğu bir ülkede Türk mercimeği 75 liraya satılıyor. Nasıl bir ekonomi modelidir bu?

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - 4 tane çocuk ölmüş, daha mercimek diyorsun ya! Yeter, sus ya, her gün aynı şey ya!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Utanmıyor musunuz bu ekonomi modelini savunmaya? Hâlâ bunu savunmaya utanmıyor musunuz ya? Bu mercimeği, bu mercimek fiyatını savunmaya utanmıyor musunuz siz ya? Böyle bir anlayış olur mu? Başınızı önünüze eğmeniz lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - 4 tane çocuk ölmüş ya, zamanı mı ya!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Ben gerçek rakamları paylaşıyorum sizinle, milletin açlığını, sefaletini konuşuyorum. Böyle bir şey var mı? Milletin açlığını, sefaletini konuşuyorum.

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Allah Allah! Zamanı mı şimdi?

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim Sayın Başkanım, müsaade edin.

BAŞKAN - Buyurun, bitirin.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) - Şimdi zamanı mı yani?

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Şu an mı yani?

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Milletin...

"Şu an" diyorsunuz, sokaklar aç, sefalet içerisinde. Enflasyonu konuşmayacağım da neyi konuşacağım, senin istediğini mi konuşacağım bu ülkede? Açlık, sefalet diz boyu. Kahve fiyatlarına baktım, kahve fiyatlarına; son yedi yıl içerisinde dünyada 3,5 kat artmış, Türkiye'de 30 kat artmış ya! "Türk kahvesi" diye bütün dünyaya tanıtıyoruz, kahve fiyatları 30 kat artmış. Böyle bir ekonomi modeli olur mu? Biz milletin derdini buraya getireceğiz, konuşacağız ve diyorsunuz ki: "Ama hayır, konuşulmasın, biz ne istersek onu yapalım." Hayır, sizin istediğiniz olmayacak. Siz gidin parti mitinglerinde istediğiniz şeyi konuşun; burada milletin derdi konuşulacak, burada bu milletin sıkıntısı neyse, bu milletin çilesi neyse, bu milletin gündemi neyse o konuşulacak. Sokaklarda insanlar açlık ve sefalet içerisinde, güvensizlik içerisinde, derin bir yoksullukla boğuşuyor. Biz milletin derdini gündeme getireceğiz, "Hayır efendim, konuşmayın." diyorsunuz. Elbette konuşacağız. Bizim burada milletin derdini konuşmamıza hiç kimse mâni olmayacak.

Son bir dakika, uzatmayacağım, ne olursunuz bağışlayın, son bir dakika.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) - Ne bir dakikası ya!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Kaç dakika oldu Sayın Başkanım ya? On yedi dakika falan oldu bence, on yedi dakika oldu.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Zengin, Meclisi siz yönetmiyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Siz de yönetmiyorsunuz.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Burası otokrasiyle yönetilmiyor, burası Parlamento, biz konuşmak için buradayız, konuşacağız.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Siz de yönetmiyorsunuz, siz de yönetmiyorsunuz. Yöneten kişi oturuyor.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Biliyorum rahatsız oluyorsunuz, milletin derdinin konuşulmasından rahatsız oluyorsunuz ama konuşmaya devam edeceğiz.

BAŞKAN - Sayın Çömez, siz tamamlayın.

Sayın Zengin, siz de istediğiniz zaman söz veriyorum ama size de uzatıyorum yani bütün grup başkan vekillerine yapıyorum.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sağ olun ama hani artık konu sapmaya başladı yani.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkanın vermiş olduğu söze dahi müdahale etmeye çalışan bir anlayışla karşı karşıyayız.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Siz öyle anlamaya devam edin.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bırakın konuşalım; bütün televizyonları kontrol altına aldınız, TRT'yi "Pravda" medyasına çevirdiniz ve burada milletin ızdırap içerisinde olduğu ekonomik tabloyu konuşmamıza bile tahammül edemiyorsunuz. Konuşmaya devam edeceğiz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ben size bizim haber olma oranlarımızı göstersem ağzınız açık kalır.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Milletin gündemi ise, milletin derdi ne ise onu burada konuşmaya devam edeceğiz.

Son olarak Mehmet Şimşek'e bir mesajım var buradan; Mehmet Şimşek İngiliz tefecilerin kapısının önünde para ararken, onlardan yüksek faiz, düşük kurla para isterken, bu milleti faiz ekonomisine mahkûm ederken kendisine bir ricam var: Oranın en lüks marketlerinden bir tanesine gitsin, oradan bir marul alsın. Dün Londra'dan getirttim -marulun kendisi de burada- 55 lira. Londra'da en lüks marketlerdeki marulun fiyatı, İstanbul'dan aldım 175 lira. Böyle bir ekonomi modeli, dünyanın en mümbit topraklarında, en zengin coğrafyasında milleti bu şekilde yaşatan ekonomi modeline ve bunu uygulayanlara yazıklar olsun diyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Filiz Kılıç.

Buyurun.

34.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Kahramanmaraş'ta meydana gelen okul saldırısına, 15-22 Nisan Turizm Haftası'na, Nevşehir'e ve Kapadokya'ya, Türk polis teşkilatının 181'inci kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kıymetli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri takip eden aziz Türk milleti; ben Turizm Haftası sebebiyle Nevşehir'den, Kapadokya'dan bahsederek başlamak istiyordum ama maalesef, Kahramanmaraş'ta meydana gelen menfur okul saldırısı bizleri dün Şanlıurfa'dan sonra çok derin bir üzüntüye gark etti, ciğerimiz yandı. Henüz resmî bir açıklama olmaması sebebiyle çok ayrıntılı bir şey söyleyemiyoruz ama Sayın İçişleri Bakanımız ve Millî Eğitim Bakanımızın şehre gittiği haberini de aldık. Gereken tedbirlerin alınacağı ve bundan sonrasında bu tür menfur olayların olmaması noktasında tüm devletin imkânlarının seferber edileceğine inanıyoruz. Yaralananlara acil şifalar diliyoruz, vefat edenlere de Allah'tan rahmet diliyoruz ve bir kez daha çok üzülmüş olduğumuzu ifade etmek istiyoruz.

Evet, 15-22 Nisan Turizm Haftası ve lütfen "turizm" dediğimizde aklımıza sadece lüks yatlar, lüks sahiller, kalabalık sahiller gelmesin. Biraz daha farklı mecralarda bazı konuları paylaşmak istiyorum: Bu cennet vatan reklam afişlerine sığmayacak kadar derin bir sevdâ. Karadeniz'in dumanlı yaylalarındaki keskin çam kokusundan, Ege'nin rüzgârda hışırdayan zeytin ağaçlarına, Akdeniz'in ılık ve tuzlu suyundan Nemrut'un zirvesinde güneşi selamlayan o devasa heykellere kadar her köşemiz ayrı destan, ayrı cennet. Haritayı önünüze serdiğinizde tüm bu güzelliklerin tam kalbinde aklı durduran, insanı bu dünyadan koparıp alan gizemli bir masal diyor var; Nevşehir. Kapadokya'ya adım attığınız an zamanın ritmi değişir. Göreme'nin tozlu yollarında o devasa peri bacalarına bakarken rüzgârın ve yağmurun milyonlarca yılda kayalara kazındığı şiiri okursunuz. Uçhisar'ın sabah ayazında gökyüzünü rengârenk boyayan balonları izlemek insanın içine işleyen eşsiz bir manzaradır. Bir yanda yerin metrelerce altındaki Kaymaklı ve Derinkuyu tünellerinde nefes alan o kadim medeniyetin izleri tüylerinizi diken diken ederken diğer yanda Avanos'ta bir ustanın ellerinde şekillenen Kızılırmak çamuru toprağın ta Hititlerden bugüne kadar uzanan ruhunu yansıtır. Bu Turizm Haftası'nda gelin, memleketimizi sadece gezmek için değil hissetmek için yollara düşelim. Bu cennet vatanın, özellikle de o büyüklük Kapadokya rüzgârının taşına, toprağına, hikâyesine karışalım çünkü asıl seyahat toprağın bize fısıldadığı sırları duyabildiğimiz an başlar.

Bu vesileyle, turizm sektöründe hizmet veren herkesin gününü kutluyor, çalışmalarında kolaylıklar diliyorum. Mevcut sorunlarının da bir an önce Bakanlığımız tarafından çözülmesi noktasında da Bakanlığımıza da bir çağrıda bulunmak istiyorum: Evet, değerli, kıymetli milletvekilleri, gecenin kör karanlığında bizler evimizde güvenle uyurken sokaklarda çalan bir telsiz sesidir polis; çocuğunun doğum gününe yetişemeyen bir baba, bayram sabahı anasının elini öpemeyen bir evlat, eşiyle ağız tadıyla bir akşam yemeği yiyemeyen bir eştir. Yüz seksen bir yıl, bir buçuk asrı aşan bu şanlı tarih sadece suçluyla mücadelenin değil "Önce vatan." diyerek kendi hayatından, kendi gençliğinden, kendi uykusundan vazgeçen yiğitlerin, evlatların tarihidir. Çelik yelekler kurşunları engelleyebilir ama omuzlara binen o tarifsiz stresi, o ağır psikolojik yükü ve zaman zaman ruhu esir alan o derin yalnızlık hissini maalesef durduramaz. Ucu bucağı belli olmayan mesailer, iptal edilen izinler, hiç bitmeyen bir teyakkuz hâli; bütün bu yorgunluğun üzerine eklenen ve son yıllarda peş peşe duyduğumuz, her defasında ciğerimize kor gibi düşen o acı intihar haberleri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Gencecik polislerimizin çaresizlik hissiyle kendi canlarına kıyması sıradan bir istatistik ya da haber bülteni detayı değildir, olmamalıdır. O tetiği çektiren o ağır yük hepimizin yüreğini kanatmalıdır. Cumhuriyet olarak meseleye bakışımız çok ama çok nettir. Devlet asayişini sağlarken kendi evladını görev yükü altında ezdiremez. Bizim siyaset anlayışımız birilerinin yaptığı gibi bu acılar üzerinden siyasi rant devşirmek, fırsatçılık yapmak değildir; bizim işimiz o yarayı kökünden sarmaktır. İşte, tam da bu yüzden, İçişleri Bakanlığımızın 12-36 çalışma sistemine geçiş adımlarını önemsiyoruz. Bu adım basit bir mesai düzenlemesi değildir bize göre.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Bu adım, tükenmişlik hissiyle boğuşan polisimize "Yalnız değilsin, devletin senin tam arkanda." demektir; evladının yüzüne hasret kalan o babaya, o anneye bir nefes aldırmaaktır. Bizler sorunların üzerini örtmek için değil çözmek için buradayız. Polisimizin omzundaki yük hafifleyene, o yorgun yüzler gerçekten gülene kadar bu yapıcı irademizin sonuna kadar arkasında duracağız.

Bu vesileyle, milletin huzuruna göğsünü siper eden Türk polis teşkilatının 181'inci kuruluş yıl dönümünü yürekten kutluyorum. Ay yıldızlı bayrak uğruna, milletin bekası uğruna toprağına düşen aziz şehitlerimizin ruhları şad, mekânları cennet olsun; kahraman gazilerimize minnetlerimi sunuyorum. Allah, memleketin dört bir köşesinde, dağında taşında, sokağında caddesinde nöbet tutan hiçbir kardeşimizin ayağına taş değdirmesin diyor, Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

35.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, dün Siverek'te, bugün Kahramanmaraş'ta yaşanan olaylara ve İçişleri Bakanlığına seslenmek istediğine, Gülistan Doku olayına, Ezilenlerin Sosyalist Partisine yönelik operasyona, cezaevlerine ve yoksulluğa ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, çok üzgünüz, dün Siverek'te, bugün Maraş'ta... Dünkü olay yaşandıktan sonra burada söz aldığımızda dedik ki: "Bu bir münferit olay değil, bu olayın altında yatan nedenlere çok hızlı eğilmek lazım." Maalesef bugün Maraş'ta saldırgan 1 öğretmeni, 3 öğrenciyi katletti; onlara Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılara acil şifa diliyorum. Fakat olay vahim bir olaydır, münferit bir olay gibi ele alınıp geçirilecek bir olay değildir. Bu konuda gerekli tedbirlerin, önlemlerin bir an önce alınması gerekiyor.

Bakın, Siverek'teki saldırgan sosyal medya hesabından saldıracağını, bu eylemi yapacağını açıklıyor; okul müdürü şikâyetinde bulunuyor, tedbir alınmıyor. Şimdi, Urfa Valisinin bu aymazlığı, Urfa Emniyetinin bu aymazlığı kabul edilebilir bir şey değil. Böyle birçok valimiz var maalesef; Urfa Valisi, Maraş Valisi, Muş Valisi, Şırnak Valisi; bu Valiler valilik yapmıyorlar, yapmadıkları için zaten tedbir almak gibi bir şey akıllarına gelmiyor. Oysa okullarda tedbir alma konusu çok çok önemli. Bakın, suça sürüklenmiş çocuklar, silahla buluşmuş çocuklar bu tür vakaları ilk defa işlemiyorlar. Bu olayları gördükçe tedbire dair bir aklın çalışması yerine biz hâlâ bu olayları bu aymazlıkla yaşamak zorunda kalıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu, ciddi bir risktir, ciddi bir sorundur; bu sorunun üzerine eğilmek lazım. Bir kere, her şeyden önce suçla mücadele etmek lazım. Bir kere, her şeyden önce bu silahlanma, bireysel silahlanma meselesini artık ciddiye almak lazım. Bu ülkede 10 milyon ruhsatlı silah... Çoğu milletvekili silahlı ya, böyle bir şey mi olur? Milletvekili örnek olacak, milletvekilleri ruhsat kuyruğunda! Dolayısıyla böyle şey kabul edilemez. Bu bireysel silahlanmada ruhsatlısının ruhsatsızının üzerine gitmek gerekiyor. Bu ülkeyi bu anlamda bu silahtan arındırmak gerekiyor. Meseleye doğru yerden yaklaşmadığınız sürece, suçla ve suça mahal verecek durumlarla mücadele etmediğiniz sürece bu vakalar olur, siz de bunu geçirirsiniz. Geçistiremezsiniz, bakın, bu olayın yansımaları devam ediyor, devam da edecek çünkü bu yayılır, bunun böyle bir riski var; buna tedbir almak lazım. Bu konuda gereken adımların bir an önce atılması lazım. Tabii, suçla mücadele ederken suça dolaylı etki yapan, suç zeminini besleyen meselelerle de ilgilenmek lazım. Şimdi, RTÜK'e bakıyorsunuz, RTÜK Başkanının tek derdi muhalif kanallar. "TELE 1'i nasıl kapatayım?" diye bütün ömrünü geçirdi. Sen bu dizilere baksana, bu mafya dizilerine baksana; sen buradaki şiddeti görsene! Bu şiddet bu televizyonlarda, yayın organlarında, sosyal medyada devam ettiği sürece çocukları nasıl koruyacağız? Koruyamayız, koruyamadığımız için bunlar oluyor ama RTÜK Başkanının aklı fikri muhalif kanallarda, başka bir şeye bakmıyor. Bu kabul edilebilir bir şey değil.

Diğer taraftan, bugün İçişleri Bakanlığına da seslenmek istiyorum: Bugün öğretmenler, EĞİTİM SEN'li öğretmenler Bakanlığın önüne gelip açıklama yapıp bu konuya kamuoyunun dikkatini çekmek istiyor; polis öğretmenlere saldırıyor, yürütmüyor. Ya, senin işin öğretmenlere mi saldırmak? Bu duyarlılığın önünü açmalısın, bu basın açıklamalarının yapılmasına daha çok olanak sağlamalısın; sen öğretmenlere saldırıyorsun! Ne diyor öğretmenler? "Şiddetsiz toplum, güvenli okul." Okulları güvenli hâle getirmekten sorumlusun sen, öğretmeni engellemekten, öğretmenin önüne çıkmaktan değil. Ve o yüzden buradan hemen çağrı yapıyoruz: Pazartesiye kadar okullar kapatılmalı, pazartesiye kadar okullardaki güvenlik meselesi bir an önce titizlikle ele alınmalı, tedbirler alınmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şiddet meselesi giderek yaygınlaşıyor. Geçmişte şiddet, bugün şiddet; yarın şiddetsiz bir toplum hayalimiz giderek ortadan kalkıyor. Gerekli adımları, yasal düzenlemeleri yapmadığınız sürece de bunlar böyle devam edecek; birbirimizi kandırmayalım.

Bakın, Gülistan Doku olayı; rahmetli Gülistan Doku'nun hâlâ cesedine ulaşılamadı, bulunamadı fakat biliyoruz ki bu bir cinayet, bunu ısrarla dile getirdik. Adalet Bakanı açıklama yapıyor. "Nereye giderse gitsin sonuna kadar gideceğiz." diyor. Güzel, gidin sonuna kadar ama şunu da sorun: Bugüne kadar niye sonuna kadar gidilmemiş? Gerekirse devrisabık yapın, hesabını sorun; neden gidilmemiş? Altı yıldır bu vakayla niye ilgilenilmemiş? Altı yıldır bu vakayla ilgilenilmediği için, bakın, biz Yeldana Kaharman'ın, İpek Er'in...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - ...Rojin Kabaiş'in, Rabia Naz'ın, bu soruşturmaların da akıbetini bilemiyoruz. Bunun gibi binlerce vaka. Dolayısıyla şiddetle mücadele edeceksek, bu meselelerin üzerine gideceksek bir kere her şeyden önce tutarlı bir siyaseti, tutarlı bir yönetimi ortaya koymak zorundayız. Yoksa günlük esintilere göre böyle tavırlar geliştirerek şiddetle, suçla mücadele edemeyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şiddet demişken siyasi şiddet de hız kesmiyor. Biliyorsunuz, bileşenimiz olan Ezilenlerin Sosyalist Partisine yönelik bir siyasi operasyon yapılmıştı. Bu siyasi operasyon sonucunda 84 arkadaşımız haksız, hukuksuz yere tutuklandı. Bir arkadaşımız hakkında da yine tutuklama kararı vardı, kendisi yurt dışındaydı. Avukat Sezin Uçar yurt dışından geldi, ifadesini verdi ve tutuklandı. Tutuklanma nedeni şu: "Kaçma şüphesi." Ya, bu artık yani gerçekten kabul edilebilir bir şey değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Kaçma şüphesi nedeniyle arkadaşımızı tutukluyorsunuz. Ya, kaçacak olsa niye gelsin? Sadece bu siyasi operasyonların bir sonucu olarak siz bu siyasi şiddeti uyguluyorsunuz, bu siyasi şiddete son vermek zorundasınız.

Bir başka şiddet mekânı cezaevleri. Bugünkü önergemiz çok önemli, cezaevlerini bir kez daha dikkatinize sunuyoruz. Cezaevlerindeki yaşam koşullarını, cezaevindeki uygulamaları bir kez daha dikkatinize sunacağız ama "cezaevleri" deyince tabii,

akla İnfaz Kanunu da geliyor. Yahu, bu İnfaz Kanunu neden çıkmıyor, neden bekliyor? İnfazda bu eşitsizlik olduğu sürece cezaevlerindeki durum düzelmez, cezaevlerindeki durum düzelmediği sürece de toplumda toplumsal barıştan, adaletten bahsetmek mümkün olmaz. Cezaevlerinden başlamak gerektiğini defalarca dile getirdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Cezaevleri konusunda tek yapılan şey S Tipi, Y Tipi, kuyu tipi cezaevi inşa etmek. Dolayısıyla insanları diri diri aslında mezara gömmekten başka bir şey yapılmıyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son bir konuya daha değinmek istiyorum, o da belki de şiddetin esas membası; yoksulluk. Yoksulluk en büyük şiddettir, bütün şiddetlerin annesidir; şiddet buradan, yoksulluktan doğar.

Bakın, yoksulluğun nedeni nedir? Bugünkü ekonomi politikalarıdır, ısrarla bunu dile getirdik. Şimdi, birkaç tane rakam söyleyeceğim size. Birincisi, cari açık. Cari açık hesapları iki ayda bozuldu; cari açıktaki dramatik artış yüzde 58, cari açık giderek büyüyor. Oysa program ne diyordu? "Cari açığı düşüreceğiz." Bırakın düşürmeyi aslında yüzde 58'lik bir artışa neden olmuş.

İkinci bir rakam, merkezî yönetim bütçe gerçekleştirmeleri açıklandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Üç ayda bütün hedefler şaşmış, üç ayda ödenen faize baktığınızda yıl sonu hedefi şimdiden 2 katı aşılmış durumda. Üç aydaki gerçekleştirmelere baktığımızda halkın sırtına inanılmaz vergi yüklenmiş, alınan bu vergi faize gitmiş. Şimdi, durum bu kadar vahim. Peki, durum bu kadar vahimken Mehmet Şimşek nerede? Yok, kayıp, aranıyor. Merkez Bankası Başkanı nerede? ABD'de. Ne yapıyor? Bakın, gerçekten güler misiniz, ağlar mısınız? Merkez Bankası Başkanı piyasaya 30 milyar dolar para satmış, gitmiş ABD'de diyor ki: "Döviz pozisyonumuz güçlendi." Ya, ayıptır artık ya! Yalanın da kendince bir üslubu vardır; burada sınır tanımaz bir yalanla, tabii ki bunun sonucu olarak da büyük bir yoksulluk altında, şiddet altında ezilen bir toplumla karşı karşıyayız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Murat Emir.

36.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, dün Siverek'te, bugün Kahramanmaraş'ta yaşanan olaylara, Şanlıurfa İl Millî Eğitim Müdürüne, görüşülmekte olan sosyal medya yasa teklifine, Cumhurbaşkanının seçimlerin zamanında yapılacağı yönündeki açıklamasına ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Maraş'tan aldığımız haberle gerçekten sarsıldık. Tüm ülke olarak derin bir acı ve yas duygusu içerisindeyiz. Daha dün Siverek'te bir öğrencinin arkadaşlarını yaraladığı hatta ağır yaraladığı bir olayı yaşadığımızda, hep birlikte burada bu olayı kınadığımızı ama Meclis olarak ve ülkeyi yönetme iddiası olan insanlar olarak üstümüze düşeni tam olarak yapmadığımızı ifade etmiştik, yapılması gerekenleri söylemiştik; okullarımızın güvensiz olduğunu, velilerin ve öğrencilerin okula giderken kendilerini güvende hissetmediklerini ısrarla vurgulamıştık. Ama dün de kulaklarını tıkayanların, bugüne kadar bu Mecliste bu konu konuşulurken yani okullarımızdaki güvenlik sorunu, okullarımızdaki temizlik sorunu, okullarımızdaki yemek sorunu gibi en temel sorunlar konuşulurken maalesef iktidar partisinin duyarsız kaldığına, çözümler üretme konusunda yeterli enerjiyi göstermediğine tanık olduk. Ve üzülerek yaşadık, bir gün sonrasında böylesine acı bir olay yaşadık ve kaygılıyız ki bu olayın vahameti daha da artabilir, artacak gibi görünüyor, umarız yanılırız. Ama bilmeliyiz ki çok katmanlı, çok yönlü, çok ağır bir sorunla karşı karşıyayız ve bu sorun artarak da devam edecek. Eğer bu akılla gidilirse, gerekli önlemler alınmazsa; hep birlikte, her birimiz, her siyasi parti bu işin bir ucundan tutarak, çözümün bir parçası olarak bu sorunu çözmek üzere seferber olmazsak artarak gidecek. Her birimizin bugün yüreği yanıyor, yavrularımızı kaybediyoruz, okullarımız güvensiz ama bugün neler yapılması gerektiğini ısrarla konuşmak zorundayız.

Bakınız, biz burada defalarca önergeler verdik, okullarımızın güvensiz olduğunu söyledik. Bizim, 65 bin güvenlik görevlisinin acilen istihdam edilmesi gerektiğine dönük önergelerimiz Meclisin raflarında bekliyor. Gelin, buradan başlayarak bu sorunun çözümünde adımlar atalım. Hatta istihdam edilmeyen uzman çavuşların bu alanda istihdam edilebileceğini söyledik. Kısa bir hesap yaptığımızda, bakın, 65 bin güvenlik görevlisini istihdam etsek 60 milyar liralık bir maliyet. Ve bu ülke biliyor musunuz ki her gün 15 milyar lira faiz ödüyor yani dört günlük faiz gideriyle bu ülke her bir okuluna rahatlıkla 1'den fazla güvenlik görevlisi yerleştirebilir; bu, son derece önemli. Aynı şekilde, dün gerçekleşen olay sonrasında anladık ki bu öğrenci tehditler etmiş sosyal medyadan, paylaşımlarda bulunmuş ama İl Millî Eğitim Müdürü, İlçe Millî Eğitim Müdürü, bununla ilgilenmesi gerekenler, duyması gerekenler, önlem alması gerekenler seyretmişler ve sonrasında görevden alıyorsunuz.

Bakın, Şanlıurfa İl Millî Eğitim Müdürünün Ensar Vakfında çocukları istismar eden kişiyle çekilmiş resimleri var, bir ilişkileri var. Burada şunun altını çizmek istiyorum: Vakıfları, cemaatleri sivil toplum örgütü olarak niteleyip okullara yerleştirirseniz, müfredatın içine sokarsanız ve üstüne üstlük kadrolaşırken, eğitimle ilgili bürokrasiye atarken hangi cemaatin, hangi vakfın adamı -Ensardan mı, TÜRGEV'den mi- diye bakarsanız işte bu sorunlar katmerlenerek büyür; bunun altını çizmek istiyorum.

Şimdi, burada bir sosyal medya yasası görüşüyoruz. Sosyal medya yasası, bizim görüşeceğimiz sosyal medya yasası arzu ettiğimiz, çocuklarımızı hem sosyal medyanın zararlı etkilerinden koruyacak hem şiddete özendirilmesine son verecek önlemleri almakta yetersiz; sadece para cezası öneren, denetim görevinden vazgeçen, kurumsallıkları önemsemeyen; bakanlıklara, ilgili devlet birimlerine önemli görevler yüklemeyen, bunlar için gerekli mali desteği sağlamayan yani içinde bulunduğumuz, yaşadığımız sorunun derinliğini anlamamış ve kısmi cezalarla ve bant daraltmalarla bu sorunları çözebileceğini düşünen, aslında uzağı göremeyen bir anlayış. Komisyonunda söyledik. Komisyonunda yirmi saat çalışıldı; üç gün çalışılısaydı, yeteri kadar dinlenseydi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Ankara) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MURAT EMİR (Ankara) - Bu sorunun hepimizin sorunu olduğunu, her birimizin aslında çocuklarımızı sosyal medyadaki olumsuz örneklerden korumamız gerektiği konusunda hemfikir olduğumuzu ama yapabileceğimizin en iyisini ortak akılla yapabileceğimizi ısrarla söyledik. Ve bugün birazdan görüşeceğimiz yasa teklifi de aslında amaca yetmeyecek, çocuklarımızı korumayacak. Çocuklarımıza kademeli bir anlayış getirmeyen, sosyal medyadan alıkoyduğumuz çocuğu sanatla, sporla, oyunla buluşturmayı hedeflemeyen ve sadece bir konuya odaklanmış, onu da yetersiz yapan bir yasa teklifi. Bizim önerilerimiz ortada, biz bunları ısrarla söyleyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Ankara) - Toparlıyorum.

BAŞKAN - Tamamlayın.

MURAT EMİR (Ankara) - Bakın, öyle bir noktadayız ki gelin, bu yasa teklifini genişletelim, daha derli toplu yapalım; daha bütüncül bir anlayışla ve çocuğun üstün yararını düşünerek, devletin denetim, kontrol işlevlerini kabul eden ama bununla birlikte Millî Eğitim Bakanlığını, Spor Bakanlığını, Kültür Bakanlığını sorumlu tutan daha geniş bir çerçeveden bakalım.

Bahsedildi, ben de birkaç cümleyle bahsedeyim. Şiddetin dizilerden başlayarak yaşamın her alanında ödüllendirildiği, yüceltildiği bir toplumsal yaşam içerisinde; şiddetin böylesine tasvip edildiği, teşvik edildiği bir anlayış içerisinde ne çocuklarımızı ne okullarımızı şiddetten koruyamayız ve her birimiz eninde sonunda bu şiddetin bir yanıyla mağduru olmaya devam ederiz. Hiç olmazsa bundan sonra herkesi daha sorumlu davranmaya davet ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; benim gündemimde doğal gaz zamları vardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Tanju Özcan'ın tutukluluğunun biteceğini öngördükleri için yedek tutuklama yapmaları vardı. Esenyurt Kaymakamının kendini bir siyasetçi gibi zannedip aslında bir kamu görevlisi olmasına rağmen orada kendince siyaset yapıp birilerinin gözüne girmeye çalışması vardı. Holding patronlarının bir ay önce "Kara para operasyonları yapıyoruz, asrın operasyonlarını yapıyoruz." deyip içeri alınıp da birer birer salıverilmesi vardı, bunun arkasında hangi çıkar ilişkilerinin olduğunu gündeme getirecektim ama bu ağır gündemde bunları gündeme getirmeyi doğrusu gerekli görmüyorum. Bugün aslında tek konuşmamız gereken yavrularımızdır, yavrularımızın güvenliğidir, yavrularımız için, gençlerimiz için neler yapmamız gerektiğidir. Bu konuda hepimiz sorumluyuz, sorumluluğumuzu bilmeliyiz. Yalnız bir sorunun cevabını da burada vermeden geçmeyelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Cumhurbaşkanına sorulduğunda Sayın Cumhurbaşkanı seçimlerin zamanında yapılacağını söylüyor. O hâlde önümüzde iki seçenek var: Sayın Cumhurbaşkanı bir daha aday olmayacak demektir bu. Tabii, bu, Sayın Cumhurbaşkanının ve AKP'nin takdiridir, bizim için fark etmez. Biz, her durumda AKP'nin çıkaracağı adayı rahatlıkla yenebileceğimizi ve 13'üncü Cumhurbaşkanının Cumhuriyet Halk Partili olacağını rahatlıkla söyleyebiliriz. Ama eğer alışageldiğiniz gibi yine "Anayasa maddelerini çiğneriz, Anayasa'yı göz ardı ederiz." diyorsanız orada duracaksınız. Bakın, Anayasa "Ara seçime gidilir." diyor, ara seçimden kaçırıyorsunuz. Anayasa "Beş yılda bir seçim yapılır." diyor ama o gün geldiğinde "Yok bu seçimdi, erken seçim değildi, oydu, buydu." diyecekse şimdi uyarıyoruz: Anayasa'ya uyacaksınız, beğenseniz de beğenmeseniz de. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi adına Sayın Özlem Zengin.

Buyurun.

37.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Kahramanmaraş Ayser Çalık Ortaokulunda meydana gelen hadiseye ve bu konunun müstakil bir konu olarak sahiplenilmesi gerektiğine, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Elbette, tüm arkadaşlarımız gibi benim de Genel Kurula gelirken bir konuşma planım vardı ve bu konuşma planım içerisinde aslında çocukların dijital mecrada oynadıkları oyunlarla, kumara ve şiddete yönelimiyle alakalı birkaç araştırma sonucu getirmiştım, bunları da yine paylaşacağım.

Fevkalade üzgünüm, hepimiz çok üzgünüz, bütün milletvekillerimiz.

(Uğultular)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Affedersiniz, değerli arkadaşlarım, rica edeceğim...

BAŞKAN - Dinleyelim lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sizi de anlıyorum, haklısınız bu arada.

Ayser Çalık Ortaokulunda, bir ortaokulda çok dehşet verici bir hadise meydana geldi. Burada hayatını kaybedenlerimiz de çocuk, fail de -yaşı hakikaten- gerçekten çok küçük bir çocuk. Şimdi, olayı daha detaylı öğreneceğiz. Evet, medyayla ilgili sınırlamalar var ki olmalı -dün de konuştuk- çünkü failer kahramanlaşıyor; Amerika'da örnekleri var, bu saldırıları yapan çocuklar kahraman oluyor, örnek hâline geliyor.

Bugün tabii ki itirazlarımız var, siyaseten de itirazlarımız var, hepimizin tezleri var ama yani benim bildiğim cenaze evinde cenazeye hürmet edilir, oradaki konu üzerine insanlar odaklaşır. Memleketin problemleri bugün ve yarına kadar değişmeyecek en azından. Buradan baktığımızda gördüğümüz şu anda... Sayın Millî Eğitim Bakanımızla da konuştum; Millî Eğitim Bakanımız, aynı

zamanda İçişleri Bakanımız, Sağlık Bakanımız ve milletvekillerimiz, sizlerden, başka partilerden de -CHP'li vekil arkadaşlarımız, eminim diğer partilerden de vardır- şu anda herkes bir an evvel Kahramanmaraş'a ulaşmak için gayret sarf ediyor. Bu arada, tabii ki soruşturma için başsavcı vekilleri -Adalet Bakanımız açıklama yaptı- cumhuriyet savcılar ve elbette başmüfettişler hem mülki açısından hem polisler açısından görevlendirildi. Bu tetkikler muhakkak yapılacak fakat buradaki en temel sorun, işte bugün konuştuğumuz kanun da çok önemli bir adımı getiriyor yani 16 yaşın altındaki çocuklarımızla ilgili olarak kesinlikle bir sınırlama yapmamız gerekiyor.

Televizyon yayınları, aynen katılıyorum, televizyon yayınlarına muhakkak çok özel bir denetim gerekiyor fakat biliyor musunuz, bir sürü çalışma var; bu çocuklar artık televizyon izlemiyor zaten, bu çocuklar oyunlarla haşır neşir hatta ve hatta bebekken değil daha yürümeden evvel yemeklerini yerken ekran karşısında. Burada konuşmalar yaptım, yemeklerini bile ekran karşısında, o tabletler karşısında yiyorlar. Yani çocukların artık muhakemesi, izleme süratleri, karar verme mekanizmaları, bunların hepsiyle ilgili muazzam bir saldırı altındayız. İşte oyunlar var -bakıyorum şimdi mesela, İspanya'da, İngiltere'de yapılan araştırmalar var- yani çocuklar bir kutuyu tıklıyor, her şey kazanmak üzerine, kutuyu tıklıyorsunuz, 1 lira veriyorsunuz, para kazanıyorsunuz. Yani bir taraftan şiddeti yönlendiriyor, bir taraftan kumara, kolaycılığa sizi yönlendiriyor ve bunları yaparken de eğlenen bir çocuk var zannediyoruz biz anne babalar olarak; çok muazzam bir tehlikeyle karşı karşıyayız.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Emir; bu kanun bir başlangıçtır, bu kanun en azından bu konuya dair bir adım atıyor, çok önemli bir adım atıyor. Ben milletvekili arkadaşlarımızdan dün de işittim, farklı partilerden -sizler de anne babasınız- bir an evvel kendi evlerinde bir sınırlama, hukuki bir mekanizma olsun istiyor insanlar. Çocukları onlardan habersiz bu tarz oyun sitelerine giremesinler, bu tarz tehlikeli şeylerle onlardan habersiz karşılaşmasınlar.

Şimdi, bu okullar meselesi... Zaten okullar konusunu da ayrıca tartışmamız lazım bence genel olarak okul çocuğa az geliyor. Yani daha evvel bizim kuşağımız için okul her şeydi, biz okula gitmediğimiz gün üzüldük. Okula gitmek, öğretmenden öğrenmek... Yani zaten oraya geldiğinde pek çok şeyi buradan görmüş, öğrenmiş oluyor.

Farklı şeyleri tartışıyoruz. Bakın, YÖK Kanunu tartışırken biz artık bir akademisyenin yapay zekâyı ne kadar kullanması gerektiği veya kullanabileceği üzerine fikir yürütüyoruz. O yüzden, lütfen... Bu konularda değişen dünyanın getirdiği problemlerle karşı karşıyayız. Bunu sadece bir yönetim meselesi... Evet, sizin açınızdan böyle değerlendirin, hiç itirazım yok ama lütfen sadece böyle görmeyiniz. Şu anda dünyanın içinde yaşadığı, değişen dünyanın getirdiği bir sorunlar yumağıyla karşı karşıyayız. Muazzam bir şiddet var, muazzam bir çocuklarımızın ne yaptığını görememe, hâkim olamama, onun kendi zihninin içerisinde olamama hâliniz var. O yüzden bu sorunu -ben de hepinize katılıyorum- ciddiye alalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Kapıdaki güvenlikse güvenlik ama sadece güvenliğin yetmediğini düşünüyorum, sadece müfredatın da yetmeyeceğini düşünüyorum. Genel anlamda hepsine dair bir düzenleme yapmamız lazım. Benim sizden ricam... Yani şu konular, mesela bugün "Bu konuda söyleyecek çok şeyim var ama bir virgül koyuyorum." diyebiliriz. Evlatlarımızdan daha değerli neyimiz var? Hiçbir şeyimiz yok. Hepimizin, bütün annelerin, babaların, herkesin gelecek için en büyük arzusu evladı için bir şey yapmaktır ve bu çocukların hepsi de bizim evlatlarımız. O yüzden, sizden ricam, lütfen, bugün çocuklarımız için birleşelim. Allah anne babalarının yardımcısı olsun, herkese başsağlığı diliyorum ve bu konunun müstakil bir konu olarak hepimizin sahiplenmesi gereken bir konu olduğunun da altını çizmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz sayın milletvekilleri.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, dün Siverek'te, bugün Kahramanmaraş'ta gerçekleştirilen saldırılara ilişkin konuşması

BAŞKAN - Maalesef dün Siverek'te yaşanan hadisenin bir benzeri bugün Maraş'ta yaşanmış ve bir okulda gerçekleştirilen saldırı sonucunda can kayıplarımız ve yaralılarımız olmuştur. Saldırılarda hayatını kaybedenlere biz de Divan olarak Allah'tan rahmet diliyoruz, yaralılara acil şifalar ve yakınlarına sabır diliyoruz, hepimizin başı sağ olsun diyoruz.

Şimdi gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç ve 19 milletvekili tarafından, orman varlığının gerçek durumunun tüm boyutlarıyla ortaya konulması ve sürdürülebilir ormancılık politikalarının bilimsel temelde yeniden değerlendirilmesi amacıyla 15/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Nisan 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/4/2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Öneri:

Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç ve 19 milletvekili tarafından, orman varlığımızın gerçek durumunun tüm boyutlarıyla ortaya konulması ve sürdürülebilir ormancılık politikalarının bilimsel temelde yeniden değerlendirilmesi amacıyla 15/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 15/4/2026 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, YENİ YOL Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Şerafettin Kılıç. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin gelecekte azalacak olan fakat kâğıt üstünde artıyormuş gibi gösterilen orman varlığının araştırılması ve olası risklerin tespit edilmesi adına Meclis araştırması önerimiz üzerine söz aldım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Resmî verilere göre Türkiye'de orman varlığının arttığı ifade ediliyor. Evet, rakamlar artıyor ancak sorulması gereken temel soru şudur: Bu artış gerçek bir artış, orman artışı mı yoksa sadece istatistiksel bir büyüme mi? Çünkü biliyoruz ki ağaç dikmek başka, orman oluşturmak başka bir şeydir. Orman toprağıyla, su döngüsüyle, biyolojik çeşitliliğiyle bir bütündür. Gerçek bir orman ekosisteminin oluşabilmesi için ortalama en az elli yıla ihtiyaç vardır. Oysa bugün "ağaçlandırma" adı altında oluşturulan çoğu alanın doğal bir orman ekosistemine dönüşmeden yok olduğu bilimsel çalışmalarla ortaya konulmaktadır.

Değerli milletvekilleri, resmî verilere göre ormanların yalnızca yüzde 55, yüzde 57'si verimli iken yüzde 40'tan fazlası seyrek, parçalanmış ve düşük verimli boşluklu ormanlardan oluşmaktadır. Yani her 10 hektar ormanın yaklaşık 4 hektarı ekolojik açıdan zayıf yapıdadır. Bu tablo ormanı sadece alan olarak büyütmenin yeterli olmadığını gösteriyor çünkü ormanlar, su rejimini düzenleyen, iklimi dengeleyen, toprağı koruyan ve Türkiye'nin zengin endemik bitki çeşitliliğine ev sahipliği yapan karmaşık ekosistemlerdir. Nitelik kaybı, bu, bütün yapının zayıflaması anlamına gelir. Nitekim, son yıllarda artan yangınlar da bu kırılganlığı ortaya koymaktadır. Uzun yıllar ortalaması yıllık 15 bin hektar civarındayken, bazı yıllarda bu rakamın katlanarak 50 bin hektarın üzerine çıktığı, 2021'de ise 139 bin hektarla rekor kırıldığı görülmüştür. Yangın sonrası alanların çoğu zaman tek tip ağaçlandırmayla yeniden kurulması ise ekosistem çeşitliliğini daha da sınırlandırmaktadır.

Sorunun önemli bir boyutu da yanlış ağaçlandırma tercihidir. Geniş alanlarda tek tip çam dikimi hem yangın riskini artırmakta hem de ormanın ekonomik ve biyolojik değerini düşürmektedir çünkü çam ağacının yanıcı özelliği yüksek ve çam ormanlarında orman altı örtüsünden dolayı yangın kolaylıkla yayılabiliyor. Her dağın başına çam dikme sevdasından vazgeçin diyoruz. Katma değeri yüksek, yanıcı özelliği daha az olan türleri teşvik edin; mesela, önce zeytinlikleri muhafaza edin. Yüzlerce yıllık zeytin ağaçlarını köklerinden söküp yerine çam dikmenin milletin ocağına incir ağacı dikmekten bir farkı yoktur çünkü mesele sadece orman alanını artırmak değil milletin geçim kaynağını korumak; sağlıklı, dirençli ve zengin bir orman ekosistemi inşa etmektir.

Değerli milletvekilleri, burada çok açık bir gerçeği ifade etmek zorundayız. Türkiye'de orman politikaları giderek iktidar, rant, yağma eksenine sıkışmaktadır. Bir tarafta imar kararlarıyla değerlenen araziler, diğer tarafta madencilik ruhsatlarıyla parçalanan ormanlar; bir tarafta kamu yararı söylemi, diğer tarafta belli şirketlere sağlanan ayrıcalıklar. Bu tabloyu görmezden gelemeyiz. Bakınız, 2021 yılında yaşanan büyük orman yangınlarında 100 binlerce hektar alan zarar gördü. Peki, biz bu felaketten ne ders çıkardık? Yangın önleme kapasitemizi ne kadar artırdık? Denetim mekanizmalarını ne kadar güçlendirdik? Daha da önemlisi, yanan alanların akıbeti konusunda toplumun içi ne kadar rahat? Unutmayalım, şeffaflık yoksa güven de yoktur.

Değerli milletvekilleri, bugün burada konuştuğumuz mesele sadece ağaç meselesi değildir. Bu mesele gıda güvenliğidir, su güvenliğidir ve gelecek nesillerin hakkıdır. Eğer siz tarımı zayıflatırsanız, ormanı koruyamazsınız. Eğer siz kırsalı boşaltırsanız, doğayı savunamazsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ŞERAFETTİN KILIÇ (Devamla) - Eğer siz rantı önceleyen bir anlayışla hareket ederseniz, sürdürülebilirliği sağlayamazsınız. Biz diyoruz ki kâğıt üzerindeki rakamlarla birbirimizi kandırmayalım, sahadaki gerçeklerle yüzleşelim; niclikle değil nitelikle konuşalım, günü kurtaran değil geleceği koruyan politikalar üretelim. Bu Meclis millet adına denetim yapma sorumluluğunu yerine getirmelidir. Ormanlarımızın gerçek durumunu tüm boyutlarıyla ortaya koymak zorundayız çünkü mesele sadece bugünün meselesi değildir. Mesele, yarın çocuklarımızın nasıl bir ülkede yaşayacağı meselesidir.

Bu düşüncelerle araştırma önergemize desteklerinizi talep ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşçı. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Sayın Divan, değerli milletvekilleri; çocuğunu koruyamayana ağacını neden koruması gerektiğini nasıl anlatacağım gerçekten bilmiyorum. Geçmiş olsun Şanlıurfa, başımız sağ olsun Kahramanmaraş ve yazıklar olsun bu saldırıların gelişini belki de kafasındaki bir sonraki adımı meşrulaştırmak için hiçbir şey yapmadan izleyen her kim varsa hepsi, tamamı!

İklim Kanunu'nu çevre mühendisleri yerine Bankalar Birliğiyle, meteoroloji, orman mühendisleri yerine Finansal Kurumlar Birliğiyle konuşan zevat sanıyor musunuz ki yeşil vatanımızın hâlipürmelalini bizimle konuşacak. Adımız kadar iyi biliyoruz ki Ordu'nun yüzde 75'ini, Giresun'un yüzde 85'ini maden sahası hâline getiren, Muğla'nın yüzde 65'ini kelimenin tam anlamıyla peşkeş çeken, sadece Kırklareli'de 3 bin dönümden fazla meşeliği termik cehenneme çeviren, Ganosları GES'lere, Istrancaları taş ocaklarına, ekosistemi dünyanın en eşsiz üç örneğinden biri olan, ülkenin belki de en büyük karbon yutak alanı olan İğneada'yı nükleere açan,

çıkardığı süper izinlerle yirmi yılda 1,27 milyon hektar orman alanının kaybindan birinci derecede sorumlu olan zevat, aralarında iktidar milletvekili olmak sıfatının kendilerine Türk mahkemelerinin yürütmeyi durdurma kararlarını tanımamak hakkı verdiğini sananların da bulunduğu, mahkeme kararlarına rağmen iş makinelerini işgal ordusu gibi yeşil vatana sokma hakkı verdiğini sananların da bulunduğu zevat, adımız gibi biliyoruz ki bu önergeyi kabul etmeyecek. Bu yüzden benim sözlerimin muhatabı, ormanı vatan bilen, aylardır doğusundan batısına, kuzeyinden güneyine memleketin her köşesinde bilfiil millî mücadele veren Türk milletidir bugün, vatan savunmasının o yılmaz erleridir, neferleridir; Muğla'dır, Akbelen'dir, İkizköy'dür, Esra Işık'tır ve Esra'nın koparıldığı ağaçlara kalkan olmaya devam eden her bir Yörük anası, balasıdır. Selam olsun hepsine, selam olsun Ordu'ya, Fatsa'ya, selam olsun Balıkesir Kaz Dağları'na, selam olsun Mersin Mezitli Anayurt'a, selam olsun Samsun Havza Hacıdede'ye, selam olsun Giresun Tirebolu Görele Sekü köylülerine. Gurur duyuyoruz mertliğinizle ve selam olsun Trakya'ya, İğneada'ya. Biliniz ki biz Anagoldun, Pregoldun değil sizlerin vekili olarak buradayız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SELCAN TAŞCI (Devamla) - ...ve İYİ Parti Grubu olarak YENİ YOL Grubu önergesine, "Orman varlığımızdaki kaybı, orman sahalarındaki maden ve imar alanlarının ekosisteme zararını, otel arazisi garantili akıllı yangınların nedenlerini ve neden önlenemediğini araştırılmalı." diyen bu önergeye sizler adına "evet" diyeceğiz. Biliniz ki bir gün bile iş makinelerinin arkasına saklananlardan olmayacağız. Sizinle kol kola, omuz omuza zeytin ağaçlarının, limon ağaçlarının, fındık ağaçlarının önünde direniyor olacağız. Orman, vatan; işte o yüzden, ormana el uzatma yasası çıkararak da iş birlikçi sayacağız ve andımız olsun, sizinle birlikte dağa, taşla, toprağa, havaya ve suya silinmez harflerle yazacağız: "Türk Milletinin iradesi 5'ten büyüktür." Anadolu ırfanı o 5'in şirketlerinden de çetelerinden de büyüktür, rantından da güçlüdür.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidara sesleniyorum: Oluşturduğunuz tablo ortada, tam bir yıkım ve felaket iktidarı oldunuz. İşte Şanlıurfa, işte Kahramanmaraş; yaralılar, ölümler... Masum bir çocuktan seri katiller oluşturan bir iktidarsınız, apaçık eser ortada. Bununla da kalınmıyor, memleketin diğer masum varlıklarına yöneliyor; ormanlar, börtü böcek, canlı cansız varlıklar; onlar da sizin iktidarınız döneminde katledildi.

İktidarınız döneminde yasalarla orman talan ediliyor; yönetmeliklerle, yasada bile olmayan hususlarla ormanlar talan ediliyor. Kocaeli'de 3 bin hektar orman var, 500'ü orman dışı işlerde kullanılıyor; ya hafriyat dökümü yapılıyor ormanlara ya da işte, denizden dip çamuru temizleyip, gidip ormanlık bölgelere atıyorlar. Bunun nedeni ne arkadaşlar? Bakın, yasal olarak bunu inceledim. Şimdi, 2/B mefhumu var, değil mi? 1970'lerde çıkarılan bir Orman Yasası var ve 31 Aralık 1981 sınır tarihi var. Ancak 2018'de bir yasa değişikliğiyle, ek 16'yla talanın kapısı açıldı. Kim açtı? AK PARTİ-MHP Cumhur -zulüm- İttifakı çünkü tam bir talan. 1981 ve 2018 arasındaki tarihler de katılarak "Efendim, işte, bazı alanlar orman vasfı dışına çıkarılabilir." dendi ve talan korkunç bir boyuta geldi arkadaşlar. Şimdi, bu ek 16'yla ne yapılıyor? Cumhurbaşkanlığı kararnameleri çıkarılıyor. Bir sabah uyanıyorsunuz, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkmış, "Efendim, şu şu bölgelerdeki ormanlar orman vasfından çıkarılmış." Kocaeli'de de böyle çok yapılıyor. Gidiyorum arkadaşlar, bakın, üşenmiyorum, dağ taş, dere tepe, orman gidiyorum, bakıyorum; ilan edilen alan orman arkadaşlar ya, buranın neresini orman vasfından çıkarıyorsun, 2/B'ye sokuyorsun? Ama birileri bunu yapıyor, iktidar yapıyor. İktidar yapınca ne yapıyor biliyor musunuz arkadaşlar? Vatandaş da sıraya geçiyor "Ya, biz de yapalım." diyor. Ormanlı arkadaşlarla konuştum, diyor ki: "Ya, yüz binlerce kişi sıraya geçmiş 'Ya, bizim orada da bir orman var, burayı da orman vasfından çıkarın.' diye." Ama iktidar, biliyorsunuz, kendi adamlarını böyle kolluyor ve istediği yeri yapıyor. Bir de böyle bir özellik de var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - Şimdi, Türkiye tablosunu vereyim: 23 milyon metrekare ormanımız var ama bu iktidar döneminde 1 milyon metrekare iç edildi arkadaşlar, resmen iç edilmiş durumda. Börtü böcek yok ediliyor, bunun vicdani bir vebali var yani. Bakın, insanların ölümüne göz yumduğunuz bir dönemde bir de trilyonlarca varlığı katlediyorsunuz ya; o ağaçlar, börtü böcek, canlılar yani her şeyi yok ediyorsunuz ve gelinen noktada büyük bir talan yaşanıyor. Ayrıca, buna "Dul!" diyen çevre aktivistleri de tutuklanıyor sevgili arkadaşlar; bizim gördüğümüz bu. Ve Maden Yasası; bakın, Maden Yasası çıkaran bir Meclis; biz o zamanlar da tüm çevre aktivistleri feryat ettik, "Etmeyin, eylemeyin, zeytinlikler yok edilmesin, madenler ne arıyor burada kardeşim!" dedik ama dinlemiyorsunuz ve vahşi bir şekilde ormanlara saldırıyorsunuz.

Teşekkür ediyorum Genel Kurula. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Ayhan Barut. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlarken dün Şanlıurfa Siverek'te yaşanan bir okula saldırı, bugün de Kahramanmaraş'ta bir okulumuza yapılan saldırıdan dolayı saldırıda ölenlere Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılara geçmiş olsun, acil şifalar diliyorum, ailelerine de sabır diliyorum; bu saldırıyı yapanları da şiddetle, lanetle kınıyorum.

YENİ YOL Grubunun önerisi üzerine bir söz alması bulunmaktadır.

Ülkemizin orman varlığı yaklaşık 23,5 milyon hektardır. Bu varlık da ülkemizin yüz ölçümünün yaklaşık üçte 1'ine tekabül etmektedir. Bu ormanlardan da yüzde 57,5'u verimli bir şekildedir ancak ormanlarımız, bizim için bu kadar kıymetli ormanlarımız çok büyük bir risk ve tehdit altındadır yani orman yangınları, talanlar, kaçak yapılar, kaçak yapılaşma gibi bu tür saldırılarla sürekli tehdit altındadır değerli arkadaşlar.

Türkiye ve dünya aslında çok yakıcı bir sorunla karşı karşıya. Bu sorun öylesine büyük ki bütünüyle yaşamı tehdit altına alan ve bunun da adı iklim krizidir; bu krizin adı kuraklık, yetersiz yağışlar ve buna bağlı gelişen açlık, kıtlık gibi bir halk sağlığı sorunu

hâline gelmektedir. İnsandan hayvana, kuşundan böceğine, suyundan toprağına, yaşamın tamamını ilgilendiren bu sorunun da en önemli unsurlarından biri orman varlığıdır, ormanlarımızdır. Çünkü ormanlar atmosferdeki fazla karbonu emip depolayarak iklim değişikliğinin hızını yavaşlatır ve aynı zamanda insanlar için, yaşam için vazgeçilmez olan oksijeni üretir; toprağın suyu daha etkili bir şekilde tutmasını sağlayarak sel gibi, erozyon gibi doğal afetler riskini de azaltır değerli arkadaşlar. Ancak Türkiye -ülkemiz- maalesef ormanların değerini bilmiyor. AKP iktidarı aslında buraları da gözüne kestirmiş durumda çünkü ormanları koruyup geliştiremedikleri gibi, diğer bir yandan da bu ormanları rant kapısı olarak görüyorlar, sistemli bir şekilde de katlediyorlar değerli arkadaşlar.

Bakın, 2025 yılının yaz aylarında ormanlarımız günlerce yandı. Merkezî iktidar hava desteği bile sağlamakta zorlandı ve sağlayamadı, müdahale edilemedi ve daha önceki yıllarda da yanan ormanlarla birlikte 2002'den bu yana tam 450 bin hektar ormanımız küle döndü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

AYHAN BARUT (Devamla) - Yani burada, şimdi, iktidar vekillerimiz şöyle diyebilir: "Bu yananların yerine koyuyoruz." Bu sadece bir algıdır, olgu değil. Dolayısıyla bunların yerine maalesef yenisi dikilmedi ya da tamamına dikilmemiş oldu.

Aslında 24 Temmuz 2025 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 7554 sayılı süper izin yasasıyla ormanlar, zeytinlikler, meralar, hepsi bu talancılara altın tepside sunulmuş oldu değerli arkadaşlar. Dolayısıyla ormanlarımızdan meralarımıza, akarsularımıza, tarım topraklarına, madenlerimizden zeytinliklerimize tüm değerlerimiz AKP iktidarında maalesef talan ediliyor ve bu anlayıştan bunları aslında korumak zorundayız, "Dur!" demek zorundayız. Bu karanlık düzene ve talancı zihniyete karşı gelin, hep birlikte dayanışmayı ve mücadeleyi büyütelim diyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Çeşitli İşler (Devam)

3.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Amasya Üniversitesi öğrencilerine "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Amasya Üniversitesi öğrencileri aramızda, Genel Kurulu izliyorlar. Kendilerine hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- YENİ YOL Grubunun, Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç ve 19 milletvekili tarafından, orman varlığının gerçek durumunun tüm boyutlarıyla ortaya konulması ve sürdürülebilir ormancılık politikalarının bilimsel temelde yeniden değerlendirilmesi amacıyla 15/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Nisan 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Mustafa Köse.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA KÖSE (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Sözlerimin başında, öncelikle, dün Şanlıurfa'da, bugün de Kahramanmaraş'ta meydana gelen üzücü olaylarda hayatını kaybeden canlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza da acil şifalar temenni ediyorum.

Görüşmekte olduğumuz önerenin gerekçesine baktığımızda, ülkemizin ormancılık politikalarına ilişkin tek taraflı, eksik ve karamsar bir tablo çizilmeye çalışıldığını görüyoruz. Ormana ve doğal çevreye en üst seviyede değer veren Hükümetimiz, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından başlatılan Millî Ağaçlandırma Seferberliği, Erozyonla Mücadele Seferberliği, Geleceğe Nefes ve Yeşil Vatan Seferberliği gibi kampanyalarla son yirmi üç yılda yaklaşık 6 milyon hektar alanda ormancılık faaliyeti gerçekleştirerek yüzlerce farklı bitki türünde 8 milyar fidanı toprakla buluşturmuştur. Bunlar, laf olsun diye söylenen ifadeler değil; planı, projesi, bütçesi, sahası ve uygulaması olan somut çalışmalardır. Tüm bunlar neticesinde ülkemiz, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü tarafından yayımlanan Küresel Orman Kaynakları Değerlendirmesi 2025 Raporu'na göre en çok ağaçlandırma yapan ülkeler sıralamasında dünya 3'üncüsü, Avrupa 1'incisi; orman varlığını artıran ülkeler sıralamasında ise dünya 4'üncüsü, yine Avrupa 1'incisi olmuştur. Sadece 2025 yılında 129.351 hektar alanda çalışma yaptık, 517 milyon fidanı toprakla buluşturduk. Yeni hedefimiz, 2030 yılı sonunda 10 milyar fidanı toprakla buluşturmak. Orman varlığımızı son yirmi beş yılda yüzde 12 artırarak 20,8 milyon hektardan 23,4 milyon hektara ulaştırdık yani Kıbrıs Adası'nın yaklaşık 3 katı kadar yeni orman alanı tesis ettik. Biz sadece orman alanlarını artırmadık, ormanlara yaptığımız bakım çalışmalarıyla ormandaki servetimizi de 1,2 milyar metreküpten 1,8 milyar metreküpe yükselttik. İktidarımız öncesinde, her yıl ortalama 500 milyon ton toprağımız erozyonla taşınırken yaptığımız ağaçlandırma faaliyetleri sayesinde bu miktarı yaklaşık 4,5 kat azaltarak 113 milyon tona düşürdük. Bu tablo, Türkiye'nin ormanlarını sadece koruyan değil aynı zamanda büyüten bir ülke olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Bugün, burada, sanki Türkiye'de ormancılık politikaları plansız yürütülüyormuş, yapılan ağaçlandırma çalışmaları bilimsel temelden yoksunmuş gibi bir algı oluşturulmak istenmektedir. Oysa gerçek tam tersidir. Ülkemizde ağaçlandırma çalışmalarında kullanılacak türler gelişigüzel değil saha koşulları, iklim, toprak, bakı, yükselti ve ekolojik ihtiyaçlar dikkate alınarak yürütülmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MUSTAFA KÖSE (Devamla) - Yani her saha için neyin, nerede, nasıl yetiyeceği teknik analizlerle tespit edilmekte, uygulamalar da bu esaslara göre hayata geçirilmektedir. Bu yönüyle ormancılık faaliyetlerimiz Orman Genel Müdürlüğünce yüz seksen yedi yıllık kurumsal hafızaya, tecrübeye ve bilimsel planlamaya dayanılarak yapılmaktadır. İktidarımız yeşil vatani sadece korumakla kalmamakta, onu bilimle, planlamayla, yatırımla ve milletimizin desteğiyle büyümeye devam etmektedir.

Değerli arkadaşlar, Üstat Necip Fazıl diyor ki: "Aldığımız nefesi bile geri vermek zorundaysak bu dünyada hiçbir şey bize ait değildir, her biri emanettir." Biz bu emanetin bilinciyle yarınlara, torunlarımıza emanet aldığımız, tevarüs ettiğimiz memleketimizi taşıyla, toprağıyla, ormanıya korumaya, geliştirmeye, büyümeye devam ediyoruz.

Her birinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.14

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.30

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Müzeyyen ŞEVKİN (Adana), Hava Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 82'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- DEM PARTİ Grubunun, Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan ve arkadaşları tarafından, ceza infaz sisteminde yaşanan sorunların araştırılması amacıyla 15/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Nisan 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

15/4/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/4/2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

15 Nisan 2026 tarihinde Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan ve arkadaşları tarafından, ceza infaz sisteminde yaşanan sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan -17465 grup numaralı- Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 15/4/2026 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili Sayın Dilan Kunt Ayan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA DILAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Her salı bu ülkede on binlerce mahpus ve onların aileleri saat 15.00'te "gong" sesiyle birlikte televizyonun başına geçiyorlar ve Meclis TV'yi açıyorlar. Neden mi? "Belki bu ülkede, bu ülkenin Türkiye Büyük Millet Meclisinde cezaevlerinin sorunlarını giderecek bir yasa çıkar." diye; "Belki yıllardır dile getirdiğimiz sorunları nihayet bu Meclis çözer." diye ekranlarının başına geçiyorlar. İşte biz de bu kez o hüsrana yaşanmasın diye, bu erteleme siyaseti son bulsun diye DEM PARTİ olarak cezaevlerinin sorunlarının giderilmesi için tüm siyaseti göreve çağırıyoruz.

Değerli arkadaşlar, bir ülke düşünün ki kapasitesi 300 bin olan cezaevlerinde 400 bine yakın mahpus tutulsun; bir ülke düşünün ki her ay hapishanelerinden bir mahpusun cenazesi çıksın; bir ülke düşünün ki ölüm döşeğindeki mahpuslar dahi tahliye edilmesin; yine bir ülke düşünün ki en temel hakları yok sayılan, insan onuru ayaklar altına alınan mahpuslarla dolu olsun. Bunları anlatmaktan emin olun ki keyif almıyorum, hicap duyuyorum, bizi arayan insanlara cevap verirken boğazım düğümleniyor, yutkunuyorum ve elbette ki onlar adına size bunu buradan ifade ediyorum. Bakın, adli veya siyasi bir ayırım yapmaksızın bunu söylüyorum, Türkiye hapishanelerinin sorunları Ağrı Dağı'nı aşmış durumda. İnsanın insan bile sayılmadığı bu sistemi yaratanlar hiç mi utanmıyor bundan diye soruyorum size. Korkmuyor musunuz, bunun vebalinden çekinmiyor musunuz diye elbette ki iktidara sesleniyorum.

Bakın, değerli milletvekilleri, bu Meclis çatısı altında hepimize mektuplar geliyordu. Biz DEM PARTİ olarak hapishanelerden bize gelen her bir mektubu özenle inceliyoruz ve gerekli yerlere de iletiyoruz. Eminim iktidara da geliyordu bu mektuplar ama eminim ki tozlu raflarına itiliyordu. O yüzden burada cezaevlerinden gelen mektupları size aktaracağım. Bakın, ne demişler bize: "Tek kişilik hücre gibi bir odada kalıyoruz. Günde bir buçuk saat havalandırma dışında hiçbir faaliyetimiz, etkinliğimiz yok. Günün yirmi iki buçuk saati tek kişilik bir odada tutuluyoruz. Yönetmelik, genelge, mevzuat tamamen bizim dışımızda uygulanıyor. Onur kırıcı uygulama olan ağız içi aramalardan dolayı yıllardır hastaneye dahi götürülemiyoruz. Hastalıklarımız daha da ağırlaşıyor. İnfaz yakmalardan dolayı çıkması gereken arkadaşlarımız tahliye olmuyor. Sıcak su çamur olarak akıyor, soğuk su günde

birkaç saat dışında gelmiyor." diyorlar. Yine "Kitap okuma hakkımız bile keyfi bir şekilde elimizden alınıyor." diyorlar. Bu okuduklarımı ben yazmadım, cezaevlerinden bize gelen mektuplardan size okudum ve 2026 yılı Türkiye'sinde bu insanlık dışı koşullardan utanmıyor muyuz, çekinmiyor muyuz, sıkılmıyor muyuz; neden insanlara bunu hak görüyoruz diye iktidara soruyorum elbette ki.

Yine, değerli arkadaşlar, bir kadın tutsak Sermin Demirdağ, tam otuz dört yıldır hapisanede; dile dahi kolay değil. Bakın, tam 7 kez idare gözlem kurulu kararıyla "Hapishaneden çıkamazsın." diyorlar. Kim bu idare gözlem kurulu, kim var içerisinde? Bir mahkeme mi? Değil. Bir hâkimi var mı? Yok. Savcısı var mı? Yok. İçerisinde ne var? Sadece ve sadece cezaevi savcısı, o da tek başına karar mercisi değil; psikolog, sosyolog, bazen imam bile var ve diyor ki bunlar: "Sen hapishanede kalabilirsin veya hapishanede kalamazsın, bu kararı biz veriyoruz." Bakın, bizim artık idare gözlem kurulu diye bir kurultan vazgeçmemiz gerekiyor ve bunu bu Meclisin yapması gerekiyor. Bu bir beklenti, buna cevap olmak gerekiyor.

Evet, değerli arkadaşlar, 2026 yılına geldik, önümüzde tarihsel bir fırsat var. Bu ülkede milyonlarca insan her gün çözüm çağırısı yapıyor, hukuki düzenlemeler için ses yükseltiyor ama duymayan bir iktidar gerçekliği var. Bu mesele yalnızca ve yalnızca bir kesimin, yalnızca Kürtlerin meselesi de değil arkadaşlar. Bu mesele hukuksuz şekilde cezaevinde tutulanların meselesi. Bu mesele insanlık dışı koşullara maruz kalanların meselesi. Bu mesele adil yargılanmayanların meselesi. Bu mesele Türkiye'nin meselesi, Türkiye'nin demokrasi meselesi; sadece bir kesimin, bir ırkın, bir toplumun meselesi de değil. İşte bunun için, bundan kaynaklı da yalnızca belirli bir sorunun çözümü için değil hukukun yeniden tesis edilmesi için, adaletin herkes için uygulanması için ve demokratik bir düzenin inşa edilmesi için bir an önce hayati önlemleri almamız gerekiyor.

Evet, değerli arkadaşlar, bir infaz kanununu yapmaktan bu kadar mı aciziz ya? Daha neyi bekliyoruz? Ne dedik? "Yılbaşı" denildi, "bayram" denildi, "haziran" denildi, "temmuz" denildi ve böyle böyle diye diye milyonlarca insanın beklentileri, özgürlükleri ertelendi ve hayatı ertelendi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

DİLÂN KUNT AYAN (Devamla) - Ve artık bir an önce bütünlüklü bir infaz kanununa ihtiyaç var ve bunun için de görevli olan yer elbette ki bu Meclistir. İktidara sesleniyoruz: Bir an önce bütünlüklü bir infaz kanunu hazırlamak gerekir diyoruz ve göreve davet ediyoruz. Bu Meclis artık sorunları yaratan, erteleyen değil çözümün adresi olmak zorundadır. Artık zaman kaybetme lüksümüz yok; mesaimizi, enerjimizi, irademizi, halkın beklentileri için harcamak zorundayız. Şu bir gerçek ki hapishanelerin sorunu çözülmeden, İnfaz Kanunu'nda bütünlüklü bir düzenleme yapılmadan; eşit, adil, insani bir infaz düzenlemesi yapılmadan atılan her adım yarım ve eksik kalacaktır.

DEM PARTİ olarak elbette ki bizler Türkiye'nin toplumsal sorunu hâline gelen bu sorunların çözümü için her türlü çalışmaya hazırız ve bütün siyasi partileri de mahpusların ve ailelerinin seslerine kulak vermeye ve bir an önce somut çalışmaları Genel Kurula getirmeye davet ediyoruz diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın İdris Şahin.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Dilan Kunt Milletvekilimizin burada ifade etmiş olduğu, cezaevinden okumuş olduğu mektuplara aynen katıldığımı, idare gözlem kuruluyla alakalı keyfi uygulamaların bir an önce son bulmasına yönelik talebini de desteklediğimi ifade etmek istiyorum.

Özellikle burada Genel Kurula seslenirken iktidar-muhalefet ayrımı yapmaksızın her birimizin içinde yaşadığı Türkiye şartlarında İnfaz Yasası'nın yamalı bohçaya döndüğünü herkes kabul ediyor; iktidar ortakları kabul ediyor, Milliyetçi Hareket Partisinin hukukçu kurmayları dillendiriyor. Bizler muhalefet olarak ısrarla diyoruz ki İnfaz Yasası yamalı bohçaya dönmüştür; gelin, bu İnfaz Yasası'nı hep birlikte cezada adalet, infazda eşitlik ilkesi çerçevesi içerisinde bu Parlamentodan geçirelim. Bu düzenlemeyi yaparken hiçbir etnisite ayrımı yapmaksızın kadın, çocuk, genç, yaşlı, ne olursa olsun haksızlık ve hukuksuzluk kime karşı yapılmışsa her birine karşı adaletli bir uygulama gerçekleştirilebilir istiyoruz ve bunları yaparken herhangi bir hesap kitap içerisinde olmayalım diyoruz. Ana muhalefete de sesleniyoruz, DEM Grubuna da sesleniyoruz: Sadece kendi mahallenizdeki haksızlık ve hukuksuzluklara ses çıkartmayın; gelin, 86 milyon olarak iktidarıyla muhalefetiyle bütün hukuksuzluklara ses çıkaralım. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar) Bu ülkede çok büyük bir hukuksuzluk yaşanıyor arkadaşlar. Burada sağdan, soldan ayırım yapmaksızın, aynen bir darbe sonrasındaki uygulamalar gibi uygulamalar gerçekleştiriliyor. Cezaevlerindeki o hücrelerde, koşullarda insanlık dışı uygulamalar gerçekleşiyor. İdari gözlem kurullarında vatandaşın kimliğine bakılarak, hangi siyasi partinin mensubu ona bakılarak uygulamalar yapılıyor. Bunların hepsine karşı yekvücut olmak zorundayız.

İktidar güçten başka bir şeyden anlamaz arkadaşlar, hiç kusura bakmayın. 28'inci Dönemin başından itibaren muhalefeti birbirine kırdırarak suretiyle -Cumhuriyet Halk Partililerin başına gelince diğerleri suskun, DEM'lilerin başına gelince diğerleri görmemezlikten gelerek- bu haksızlık ve hukuksuzluğu iktidar herkese karşı sergiliyor. O yüzden bir kez daha ifade ediyorum: Cezaevinde yatan kim olursa olsun, infaz uygulaması kimin için olursa olsun haksızlık ve hukuksuzluk karşısında net bir duruş sergileyelim. Cezada adalet, infazda eşitlik diyelim; hiç kimseyi ayırmayalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - "Terör" "adli mahkûm" diye bir ayırım yapmayalım. "PKK terör örgütü için uygulananı, diğerlerine uygulamayalım." diye keyfi bir tutum sergileyen, Allah'ın kulları arasında ayırım yapan iktidarın bu taleplerine karşılık vermeyelim. Anayasa'nın 10'uncu maddesi son derece açık ve net, eşitlik kuralını ihtiva ediyor. Gelin, bir düzenleme yapılacaksa bu Parlamentoda adaletli bir şekilde, eşit bir yaklaşımla bu milletin her bir ferdine uygulanacak bir düzenlemeyi gerçekleştirilelim. O yüzden -Parlamentonun asli vazifesidir, bugün çok daha geç olmadan- bu İnfaz Yasası'yla bu ülkenin sorunlarını çözemeyiz, her çıkardığınız yasada arkada bir mağdur kitle bırakarak yol yürüyemeyiz. O yüzden 86 milyonun tamamını kucaklayacak bir infaz yasası acilen

Parlamentoya gelmeli ve tüm grupların mutabakatıyla yasalaşmalıdır diyor, araştırma önergesine destek verdiğimizizi ifade ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Lütfü Türkkan. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 70 yaşındaki mahkûmların koşu alanları mutfaklarında yerde kartonlarda yattığı bir dönemde ceza infaz sistemini konuşuyoruz. Bunu nereden biliyorum? En son ziyaret ettiğim -siyasi değil- normal bir ceza davasıyla ilgili gözaltına alınan 73 yaşında bir arkadaşın ertesi gün gittiğinde üstünün başının harabe olduğunu görünce "Ne oldu?" dedim. "Mutfakta yerde kartonda yattık çünkü koşu alanlarında yer yok." dedi, biz burada şimdi ceza infaz sistemini konuşuyoruz. Sistemin rehabilitasyondan uzaklaştığını söylemek için kâhin olmaya gerek yok, birkaç cezaevi ziyaretinde zaten bunu görürsünüz. Ceza adalet sistemi iyileştirici değil gittikçe cezalandırmaya odaklı bir yapıya dönüşmüş. Tutukluluk bir cezaya dönüşmüş yani ertesi mahkemede, iddianame hazırlandığında kesinlikle beraat edebileceği bilinen gözaltı yaptığınız bir insanı aylarca cezaevinde tutuyorsunuz, zaten başından cezalandırmaya karar vermişsiniz; Türkiye'deki infaz sistemi bu. Uzun yargılamalar nedeniyle de hüküm almadan uzun süre yatıyor, sonunda beraat ediyor; en sonunda da Avrupa İnsan Hakları mahkemesi Türkiye'ye bir sürü ihbarda bulunuyor.

Cezaevlerinde sağlık durumu ciddi risk altında, buna bizzat şahidim, hijyen ortamı yok. Nasıl olsun? 60 kişilik koşu alanında 85 kişi yatarsa orada hijyen beklemek mümkün mü? Asla mümkün değil; insanlar yıkanamıyor, öz bakımını yapamıyor. İlaça ulaşma problemi var. Kaç mahkûma gittiysem "Biz idareye yazdırdığımız ilacı bir aydır alamıyoruz." diyor. Bazen bu hayati önemi haiz bir ilaç oluyor. Ben bir genç kızı hatırlıyorum, Bakırköy Kadın Cezaevinde 22 yaşında tiroid hastası bir kız "Yirmi gündür ben ilacımı alamadım." diyor. Bu çocuklar bizim evlatlarımız, Adalet Bakanlığının bu konuya biraz daha önem göstermesi lazım. Sağlık deyince aklıma Murat Çalık ve Tayfun Kahraman geliyor. Murat Çalık kanser, lösemi hastası, Tayfun Kahraman da dünyada çok az görülen bir MS hastası ve bunları hâlâ cezaevinde tutmaya devam ediyorlar.

Ceza infaz memurlarına gelince, ceza infaz memurlarını şikâyet eden bir tutum görüyorum ama ben bu ceza infaz memurlarına daha önce bizzat tanıklık etmiş bir insanım. Geçmiş dönemde -burada benim gibi geçmişte, bu rahleitedrisinden geçen arkadaşlarımız var- nedense bilmem, genelde Karşı olurlardı ve ilköğretim mezunu olurlardı. İşkence var mıydı? Hakikaten vardı. Zulüm var mıydı? Hakikaten vardı ama şu anda cezaevlerini geziyorum, bu çocukların önemli bir kısmı çok iyi üniversiteleri bitirmiş, iyi yetişmiş çocuklar ama özel şirketlerde veya KPSS'yle kamu kurumlarında herhangi bir iş bulamadıkları için şu anda infaz memuru olmuşlar. Onların da burada hakkını teslim etmek lazım, cezaevinde işkence yapacak konumda değiller.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - Sayın Başkan, bir dakika...

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - Cezaevlerinde yüzde 135 doluluk var demiştik. 300 bin mahpus kapasitesi var Türkiye'nin, içeride 420 bin kişi var; 100 bin kişiye 480 mahkûm düşüyor. Bunun Avrupa ortalaması kaç biliyor musunuz? 120, Türkiye'nin dörtte 1'i kadar. Türkiye, Latin Amerika ülkelerine döndü diyoruz ya, Latin Amerika ülkelerini geçtik biz, Latin Amerika ülkelerinde 100 bin kişiye 230 mahpus düşüyor yani biz onların 2 misli kadar mahpusu cezaevlerinde bulunduruyoruz; en önemli meselelerden biri. Ben milletvekiliyim arkadaş, burada bulunan arkadaşlar gibi. Ben cezaevini ziyaret ettiğimde, siyasi olsun olmasın artık mutlaka Adalet Bakanlığından izin almam gerekiyor. Niye? Nedir ya? Bir de içeriye girince "Ayakkabıları çıkar, kemerini çıkar..." Ne oluyoruz ya! Ben teröristsem al beni götür; eğer milletvekiliysem, millî iradeyi temsil eden bir nefersem cezaevlerinde bu zulme maruz kalmamam lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - Bir de cezaevi görüşleriyle alakalı çoğu arkadaşımız olumsuz görüş alıyor hatta görüş bildirmeye bile gerek duymuyorlar, cevap vermiyorlar. Ya, yarın ne olacağı belli değil arkadaşlar, kimin nerede olacağı belli değil. Niye gidip ziyaret etmeyelim, ne yapıyoruz biz? İnsani vazifemizi görüyoruz, buna da varın müsaade edin.

Teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Trabzon Milletvekili Sayın Sibel Suiçmez.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ceza infaz kurumları bir devletin hukuk devleti olup olmadığının aynasıdır ve ne yazık ki Türkiye'de bu aynaya baktığımızda gördüğümüz şey hukuk değil keyfîlik, ihmal ve hak ihlalleridir. Bugün cezaevinde yaşananlar bir sorun değil bir sistem krizidir. Nisan 2026 itibarıyla ülkemizdeki 403 cezaevinde toplam 414.401 tutuklu ve hükümlü bulunmaktadır. Oysa cezaevlerinin kapasitesi 304 bin kişidir yani fazladan 110 bin kişi elverişsiz koşullarda cezaevlerinde bulunmaktadır. Cezaevleri toplam nüfusu 10 ilimizin nüfusundan daha fazladır. Cezaevlerinin kapasitesinin aşılmasının sebeplerinden birisi de ceza hukukumuzda bir istisna olan tutukluluğun resmen bir esasa ve cezalandırmaya dönüştürülmüş olmasıdır. 62.514 kişi haklarında kesin bir hüküm olmadan cezaevlerinde tutulmaktadır. Bu tablo bir hukuk devletine değil cezalandırma rejimine işaret etmektedir.

Cezaevlerindeki en önemli sorunlardan biri de hayati tehlikesi olan, yaşamsal önceliklerini yerine getiremeyen mahkûmların tahliye edilmemesidir. Bunun en yakın örneklerinden biri de Beylikdüzü Belediye Başkanımız Sayın Murat Çalık'ın hâlâ tutuklu kalmasıdır. Ceza infaz sistemimiz rehabilitasyon üzerine değil cezalandırmanın katmerlenmesi üzerine kuruludur. Hasta mahpuslar tedaviye erişememektedir, Adli Tıp raporları siyasallaşmış, yaşam hakkı bürokratik kararlara terk edilmiştir. Keyfî disiplin cezalarıyla infaz süreleri uzatılmakta, tahliyeler engellenmekte hatta ömür boyu süren fiilî cezalar oluşturulmaktadır. İletişim hakkı, savunma hakkı ve insani temas dahi sistematik bir biçimde sınırlandırılmaktadır. Bunlar bir ülkenin ceza politikası değil insan hakları sicilidir.

Cezaevlerinin bugünkü durumu Anayasa'ya, uluslararası sözleşmelere, en temel insan haklarına ve en önemlisi, insan onuruna aykırıdır. Ceza infaz sistemi insan onuruna yakışır şekilde yeniden düzenlenmeli, bağımsız denetleme mekanizması

kurulmalı ve şeffaflık sağlanmalıdır. Bugün susarsak yarın bu düzen herkesi yutar. Bu konuda Meclis araştırması açılması artık bir tercih değil zorunluluktur. Bu önerge bir siyasi partinin değil bu ülkenin adalet talebinin önergesidir; bu nedenle destekliyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (CHP, DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Sayın İbrahim Yurdunuseven. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ'nin verdiği grup önerisi üzerine partim adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri seyretmekte olan aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, dün Siverek'te, bugün Kahramanmaraş'ta meydana gelen menfur saldırıları şiddetle kınıyorum. Acımız büyük, yüreğimiz yanıyor ve Siverek'e geçmiş olsun, Kahramanmaraş'ımıza da başımız sağ olsun diyorum; hayatını kaybeden canlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, öncelikle şunu belirtmek isterim ki hiç kimse ama hiç kimse ülkemizde ne ırkından dolayı ne de milliyetinden dolayı cezaevine girmiyor. İster Türk olsun ister Kürt olsun ister Arap olsun ister Roman olsun, suç işleyen herkes bağımsız mahkemelerimizde yargılanıp verilen karar neticesinde aldığı cezasını infaz etmek üzere cezaevlerine girmekte. Türkiye Büyük Millet Meclisinde yedi yıla yakın Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonu Başkanlığı yaptım, bu süre içerisinde onlarca cezaevi ve yurt dışındaki cezaevi ziyaretlerimiz de oldu. Burada grubu bulunan tüm partilerimizin değerli milletvekili arkadaşlarımızla birlikte ziyaretlerde bulunduk. DEM PARTİ önergesini veren milletvekilimizin belirttiğinin aksine, Komisyonumuza gelen hiçbir mektubu tozlu raflara atmadık Sayın Vekilim -bunu söyleyelim- hepsini tek tek kayıt altına aldık, ziyaret ettiğimiz cezaevlerinde hangi şikâyet varsa bizzat gittik o mektupla; değerli arkadaşlarımıza ve grubunuzdaki arkadaşlarınıza bu durumu sorabilirsiniz. Hatta gittiğimiz yurt dışı ziyaretlerimizde farklı uygulamaları da gördük. Mesela, burada, özellikle çok şikâyet edilen ayrıntılı arama gibi, ağız ve diş araması gibi bazı hususların bazı ülkelerde rutin olduğunu gördük; bunları da özellikle belirtmek istiyorum.

5275 sayılı Kanun'un 2'nci ve 3'üncü maddelerinde yer alan amir hükümler gereğince ceza infaz kurumlarında hiçbir hükümlüye ayrımcılık, kötü muamele veya keyfî uygulama yapılması söz konusu değildir. Bu konuda Adalet Bakanlığımız kötü muameleye sıfır toleransla çalışmaktadır.

2002 yılından bu yana Avrupa Birliği standartlarında 275'e yakın cezaevini hizmete açtık. Bunun yanında da infaz rejimine uygun olmayan, çok eski yapıda olan, taş bina olan 400'e yakın cezaevimizi de kapattık. Özellikle her konuşmamda üstüne basarak söylüyorum: Eğer geçmişle ilgili, geçmişteki cezaevleriyle ilgili bilgi almak ve izlenim edinmek istiyorsanız Ulucanlar Cezaevi Müzesini ziyaret etmenizi özellikle tavsiye ediyorum.

Ceza infaz kurumlarında sağlık hizmetleri, hükümlü veya tutuklunun kuruma kabulünden sonra, aile hekiminin kendisi hakkında açtığı dosyayla başlamakta. İlk kabul muayenesinde kronik ve bulaşıcı hastalıklar yönünden bir değerlendirme yapılarak kişinin ceza infaz kurumuna girmesinden önceki sağlık durumuyla ilgili bir soruşturma yapılmakta ve dosya oluşturulmakta.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Esasa gel Başkan, esasa gel, önergenin konusuna gel ya!

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) - Burada Sağlık Bakanlığından hizmet alıyoruz; her türlü ilaç, muayene, tetkik, tahlil ve tıbbi malzeme Adalet Bakanlığı tarafından karşılanmakta.

Özellikle, idare ve gözlem kurulunda iyi hâlden dolayı infaz yakmayla ilgili bir iddia söz konusu. Bakın, ben rakamları sizlerle paylaşayım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) - Özellikle terör suçlarını belirtiyorum: Kapalıdan açığa geçişte olumsuzluk oranı yüzde 10, olumlu yüzde 90...

MEHMET ZEKİİRMEZ (Şırnak) - El insaf ya! İnsan elini vicdanına koyar.

YILMAZ HUN (İğdır) - Gözlem heyeti bir mahkeme midir?

MEHMET ZEKİİRMEZ (Şırnak) - İnsan elini vicdanına koyar, ona göre konuşur; el insaf!

BAŞKAN - Dinleyelim lütfen.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) - Bunlar istatistik rakamları, "el insaf"lık bir şey yok.

Denetimli serbestliğe ayrılmada oran yüzde 7 olumsuz, yüzde 93 olumlu. Koşullu salıverilmede oran yüzde 24 olumsuz yani yüzde 76 olumlu. Burada şunu size özellikle söylemek istiyorum değerli milletvekilleri: Terör biterken istismar da bitiyor. Milletimizin bu sahte kahramanları da görmesi lazım artık. Evet, kimsenin zihninde bir soru işareti kalsın, AK PARTİ kadroları olarak son yirmi dört yılda mücadelemizle, içerideki ve dışarıdaki baskılarımızla, gayretlerimizle artık bir yola girildi ve Türkiye kazandı, millet kazandı; Türk'üyle, Kürt'üyle, Arap'ıyla 86 milyon vatandaşımız kazandı. Artık biz Türkiye Cumhuriyeti olarak, herkesin ortak yuvası olarak, 86 milyon olarak bir ve beraberiz, derdimiz siyasi bir gelecek değildir, hiç de olmamıştır. Bu sebeple de derdimiz, telaşımız da milletimizin geleceğiyle ilgilidir. Bu nedenle, verilen önergeye olumsuz oy vereceğimizi belirterek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Çeşitli İşler (Devam)

4.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Balıkesir'den gelen öğrencilere "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Balıkesir'den gelen öğrenci arkadaşlarımız Genel Kurulu izliyorlar, hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- DEM PARTİ Grubunun, Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan ve arkadaşları tarafından, ceza infaz sisteminde yaşanan sorunların araştırılması amacıyla 15/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Nisan 2026 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Temelli, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan teşekkür ederim.

Şimdi, hatibi dinlerken gerçekten üzüldük. Neden üzüldük? Bu mesele üzerinde yıllarca çalıştığını söyledi, yurt dışındaki cezaevlerini ziyaret ettiğini söyledi. Eğer gerçekten yedi yıl boyunca bir turistik gezi dışında gezi yapmadıysa bu konuyu bu kadar çarpıtarak kürsüden aktaramaz çünkü Türkiye'deki en ciddi sorunlardan biri cezaevi sorunları, cezaevinde yaşananlar. Ya, hiç geriye, çok geriye gitmeyin, sadece son iki haftada bir sürü insan cezaevinde intihar etti, şüpheli ölüm söz konusu, cezaevinden gelen işkence raporları ortada; işte İHD'nin açıklamaları, işte THİK'in açıklamaları, uluslararası gözlem kurullarından gelen raporlar ortada. Şimdi, cezaevlerinde yaşananlar sadece bunlarla da sınırlı değil; işkence var, kötü muamele var, gözlem idare kurullarının yapmış oldukları var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Vermiş olduğunuz istatistikleri genel içinden veriyorsunuz, siyasi mahpuslara bu oranı uyguladığınızda acaba aynı şeyi söyleyebilecek misiniz?

Dolayısıyla bu çarpıtmaya gerek yok, gerçekler bütün çıplaklığıyla ortada. Önergemizi ciddiye alıp keşke onun üzerinde çalışma gerekliliği konusunda ortaklaşabilseydik. Yoksa buraya gelip hamaset yapıp onunla yol almanız mümkün değil. Bütün çıplaklığıyla cezaevi sorunu bu kadar acımasızca yaşanırken sizin bu hamasetinizi kabul etmiyoruz. Bugün şu anda televizyonlarda bizi seyreden mahpus yakınları da o aileler de buna bizzat tanıklık ediyor. Yapmamız gereken şey bu ayıptan kurtulmaktır, bir an önce kurtulmaktır.

Teşekkür ederim

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) - Başkanım, sataşma var.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Başkanım, sataşma bize de vardı.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Ne sataşması, ne sataşacağım ya!

BAŞKAN - Sataşma demeyelim...

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) - Turistik gezi iddiasına cevap vermek istiyorum.

MEHMET ZEKİİRMEZ (Şırnak) - Başkanım, iki dakikada belki bir şeyler daha duyurabiliriz ya! Belki bu sefer bir şey söyler.

BAŞKAN - "Sataşma" demeyelim Sayın Yurdunuseven, cevap vermek istiyorsanız yerinizden lütfen...

Buyurun.

39.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) - Evet, Sayın Başkanım çok teşekkür ediyorum.

Değerli Grup Başkan Vekili bizi turistik gezi yapmakla itham etti. Ben şunu söyleyeyim: Burada grubu bulunan tüm siyasi partilerden 1 ya da 2 değerli milletvekili arkadaşla biz bu ziyaretleri gerçekleştirdik. Demek ki sizin grubunuzdaki arkadaşlar da turistik seyahat yapmış, iddia bu hâle geliyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Hayır, bizim grubumuzun raporları ortada, işte hatibimiz konuştu.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Turist gibi konuştun, turist gibi konuştun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Grubumuzun raporlarını okumamışsın.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) - Dolayısıyla biz burada tüm vekillerin ortak kararıyla bir rapor düzenledik. Raporda "Her şey güllük gülistanlık." demedik; yanlış olanları tespit ettik, doğru tavsiyelerimiz oldu, bunları da ilgili bakanlığa gönderdik. Ben bundan dolayı teşekkür ederim Sayın Başkanım.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - "Şu an bakanlar görevini yapmıyor." diyorsun.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, enflasyon ve alım gücünde erime, üretici ve esnafın içinde bulunduğu ekonomik koşullar, bireysel borçluluk, icra ve iflas dosyalarındaki artış, dış ticaret ve cari açık ile Merkez Bankası zararının ekonomiye yansımalarının araştırılması amacıyla 15/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Nisan 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

15/4/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/4/2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez
Balıkesir
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Balıkesir Milletvekili Grup Başkan Vekili Turhan Çömez tarafından, enflasyon ve alım gücünde erime, üretici ve esnafın içinde bulunduğu ekonomik koşullar, bireysel borçluluk, icra ve iflas dosyalarındaki artış, dış ticaret ve cari açık ile Merkez Bankası zararının ekonomiye yansımalarının araştırılması amacıyla 15/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 15/4/2026 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerenin gerekçesini açıklamak üzere, İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Buğra Kavuncu.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de konuşmamda, dün Şanlıurfa'da gerçekleşen saldırıda yaralananlara geçmiş olsun diyorum, Kahramanmaraş'ta hayatını kaybedenlere de Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılara da acil şifalar diliyorum. Bütün yönleriyle bu olayın ciddi şekilde araştırılması gerektiğinin de altını bir kez daha çizmek istiyoruz.

Arkadaşlar, Türkiye Büyük Millet Meclisinin birinci görevi, birinci vazifesi milletin gündemini, milletin önceliklerini bilmek ve ona göre hareket etmek. Tüm yapılan anketlerde sokağın gündemi, evde ailelerin ilk gündemi; üniversitelerde gencin, parklardaki emeklinin, esnafın, iş adamının, çiftçinin, üreticinin tek gündemi geçim sıkıntısı. Doğru olup olmadığını anlamak için de -tabii, verilere, istatistiklere itibar etmiyorsunuz- sadece dışarıya çıkıp vatandaş dinlemeniz yeterli.

Ben hafta sonu Pendik'teydim, ondan önceki hafta Beşiktaş'taydık, yarın Muğla'da olacağız; geçtiğimiz hafta Diyarbakır, Muş, Hakkâri; bu illerimizdeydik. İnanın, gittiğimiz her yerde aynı problem ve vatandaş bizden bir mesaj iletmemizi istedi. Arkadaşlar, kıymetli AK PARTİ milletvekilleri, sizi görmek istiyor vatandaş; bize "Bunu ne olursunuz iletin." dediler, bütün samimiyetimle söylüyorum. Sizi özledikleri için değil çünkü size oy verdikleri için ve bugün yaşadıkları sıkıntının muhataplarının siz olduğunu bildikleri için sizi görmek istiyorlar, sizden hesap sormak istiyorlar.

Ben bir çağrı yaptım, şimdi de yüzünüze bakarak bu çağrıyı yapıyorum: İstedığınız semt pazarına birlikte gidelim; seçimden kaçtığınız gibi millettten de kaçmayın, sandıktan kaçtığınız gibi halkın terazisinden de kaçmayın. Milletin terazisine gelin, birlikte çıkalım; görün bakalım, vatandaş size neler söylüyor. Görmüyorsunuz, duymuyorsunuz. Gerçi görmemeniz, duymamanız imkânsız; duyuyorsunuz ama duymak istemiyorsunuz, vicdanı olanlar en azından duymak istemiyor. Ne olduğunu, nasıl olduğunu biliyorsunuz ya da kasıtlı olarak vatandaşın yoksullaşmasını istiyorsunuz; bunun başka açıklaması olmaz.

Vatandaş dert yaşıyor, "Bittim, perişan durumdayım." diyor. Tekstilci perişan. Bakın, uzaktan da değil, MÜSİAD Başkanının yaptığı açıklamayı tekrar edeyim size, şubat ayında diyor ki: "Sanayi bitmek üzere. Gayrisafi millî hasılda sanayinin payı yüzde 25'ten yüzde 17'ye düştü." Bu söylediklerim canınızı sıkıyor, biliyorum, tepki gösteriyorsunuz ama neye tepki gösterdiğinizi anlamıyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Biz sahadayız, her zaman sahadayız.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) - Yani vatandaşın canının sıkılması sizi niye öfkeliyor? Bu kadar mı rahata alıştınız? Biz bu sorumluluk duygusuyla geldik. Bak, vatandaşın size mesajını iletıyorum, üstümüzde kalmayın.

Türkiye Büyük Millet Meclisi vatandaşın gündemini konuşmuyor arkadaşlar, vatandaş bundan da rahatsız çünkü en az konuşulan konu geçim sıkıntısı. Milletin derdi konuşulmuyor, vatandaşın umurunda olmayan konular konuşuluyor. Mesela, İmralı'nın konforunu konuşuyorsunuz, oyun platformlarına, sosyal medyaya getireceğiniz yasakları konuşuyorsunuz, gümrük muafiyeti tanınan ürünlerden bu muafiyetin kaldırılmasını konuşuyorsunuz, vatandaşın alınan cezaların artırılmasını konuşuyorsunuz, vatandaşın lehine olan imkânların kaldırılmasını, aleyhine olan uygulamaların ise artırılmasını konuşuyorsunuz. Sonra da diyorsunuz ki: "Şöyle büyüyor, böyle bütün dünya bizi kısıyor." Körfez bölgesindeki avantajlar Türkiye'ye kayacakmış, bunu söylüyorsunuz. Yahu,

siz Dubai'yi, Körfez ülkelerini falan boş verin, önce yüreğiniz yetiyorsa bir pazara çıkın, marketten, esnaftan başlayın, sonra uluslararası yatırımları belki o zaman konuşursunuz.

Bu önergeye ret oyu vereceksiniz, hakikat ve gerçeklerden kaçtığınız için ret oyu vereceksiniz. Bakın, inkâr hoş bir şey değildir arkadaşlar. Ben size söyleyeyim: Eğer bu önergeye "evet" dersiniz bakın ne olacak? Ekonomi gündem olacak, vatandaşın istediği problemler konuşulacak. Dolayısıyla millet diyecek ki: "Yahu, en azından vekil tayin ettiklerim benim problemlerimi konuşuyor." Bugünkü yaşadığımız sıkıntıların en büyük sebebinin güç tutkusuyla yarattığınız bu ucube sistem olduğu ortaya çıkacak eğer bu önergeye "evet" dersiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) - Hazineyi ve milletin parasını kendi malınız gibi gördüğünüz için Merkez Bankasının bağımsızlığını nasıl elinden aldığınız ortaya çıkacak. Bir inat uğruna "faiz sebep, enflasyon sonuçtur" yaklaşımının koca bir ülkeyi sizin elinizle nasıl mahvettiği ortaya çıkacak. Alım gücündeki erimenin, üretici ve esnafın içinde bulunduğu koşulların, artan bireysel borçlulukların ve daha birçok konunun müsebbibinin kimler olduğu ortaya çıkacak.

Merkez Bankası 2025 yılında zarar ilan etti. Merkez bankalarının hedefi tabii kâr etmek değil, merkez bankaları elbette finans piyasalarının fiyat istikrarını sağlar ama tuhaf olan şu: Hem onu yapamadınız hem de Merkez Bankasını trilyonlarca zarar ettirdiniz. Bu ülke bir an önce hem sizden hem de bu ucube sistemden kurtulmalıdır diyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Çeşitli İşler (Devam)

5.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Kayseri'den gelen misafirlere "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Kayseri'den gelen misafirlerimiz var, Genel Kurulu izliyorlar. Kendilerine hoş geldiniz diyoruz. (Alkışlar)

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, enflasyon ve alım gücünde erime, üretici ve esnafın içinde bulunduğu ekonomik koşullar, bireysel borçluluk, icra ve iflas dosyalarındaki artış, dış ticaret ve cari açık ile Merkez Bankası zararının ekonomiye yansımalarının araştırılması amacıyla 15/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Nisan 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ne yazık ki iktidarın duymak istemediği en acı tabloların başında ekonomik alanda yaşananlar geliyor. Ülke her gün okulda yaşanan felaketlere, sokaktaki cinayetlere, intiharlara, boşanmalara şahit oluyor. Bunun temeli, ülkenin ekonomik olarak içinde bulunduğu kriz, darboğaz. Yaşadığımız süreç, özetle, insanlar geçinemiyor, geçinemediği için kredi kartına yükleniyor, kredi kartı yeterli olmadığında bankaya, banka yeterli olmadığında tefeciye düşüyor. Sonunda da ödeyemediği için, geçinemediği için hırsızlık, uyuşturucu, fuhuş, boşanma, her türlü sosyal felaket karşımıza çıkıyor. Bu açıdan bugün esasen ülkede yaşanan, dün Şanlıurfa'da, bugün Kahramanmaraş'ta dalga dalga yayılan şu olayların temeline inmek bu Meclisin öncelikli görevi. İşte bu olayların temeli ise ne yazık ki burada yatıyor. Bakın, birçok rakam alarm veriyor. Ülkede ciddi bir devalüasyon beklentisi var. Merkez Bankası rezervleri 43 milyar dolardan 20 milyar dolara indi. Tarımda yüzde 9 daralma var. Tekstil sektörü iflasın eşiğinde. Sanayi başka ülkelere kayıyor. Ülkemizde işsizlik had safhada ama birçok sanayici Sri Lanka'dan, Hindistan'dan kaçak işçi getiriyor. İktidar da kendi insanı işsiz olduğu hâlde bu kaçak insanlarla daha ucuz maliyet olacak diye göz yumuyor. Ne yazık ki bugün cari açık yine rekor kırdı. Sonuç olarak, kur-faiz-enflasyon kısır döngüsü içerisinde olduğumuz için bir türlü belimiz doğrulmuyor.

Değerli milletvekilleri, aslında ülkemiz, gerçekten çok varlık sahibi bir ülke; üç tarafı denizlerle çevrili, yer altı madenleri, yer üstü varlıkları, 86 milyon nüfusu, stratejik konumu, tarihî birikimi, bütün imkânları var ama sonuçta, çeyrek asırlık iktidarın bizi getirdiği yer, ülkenin yarısının aç olduğu bir ülke, ülkenin yüzde 85'inin yoksulluk sınırının altında yaşadığı bir ülke.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Onun için de gördüğümüz bu felaket olayları âdeta sıradanmış gibi gelmeye başladı. Görüyorsunuz, görüştüğümüz yasa aile yasası ama sadece uluslararası kullanıcı operatörlerden nasıl vergi alırsınız, buna çözümden başka hiçbir şey yok.

Bakın, deprem bölgesinin hâli, mücbir sebep hâli sona erdi, insanlar borçlu, borcunu ödeyecek kredi lazım, kredi kullanacak, "Borcu yoktur." diye kâğıt getir... Ve ne acı ki bu ülkenin bütün kaynakları faize gidiyor, 13 trilyon geliri olan bütçenin 3 trilyonu sadece bütçeden faiz ödemesine. 3 trilyon faize para ödeyeceğiz, borcumuz bir kuruş eksilmeyecek, sadece günü gelmiş borçlar üç ay, altı ay daha ertelenecek. İsrafa, yolsuzluğa, ihaleye, boş yatırımlara...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - ...dengesiz harcamalar yapıldığı sürece bu ülke iflah olmaz. Onun için, gelin, İYİ Partinin önerisine hep beraber "evet" diyelim; Meclis tarihî misyonunu üstlensin, ülkedeki krize ilişkin bir rapor ortaya koysun. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Sayın Heval Bozdağ. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)
DEM PARTİ GRUBU ADINA HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli Genel Kurul, biliyorsunuz, TÜRK eliyle enflasyon oranları sürekli olarak manipüle ediliyor. Tabii, bu durumda da çarşının, mutfağın, pazarın enflasyonu uyuşmayan ve ekonomi kurmaylarını zorlayan bir ekonomi politik gündemde çünkü esnaf kepenk kapatıyor, küçük üretici artan maliyetler yüzünden işletmelerini kapatıyor. Ay sonunu getiremeyen işçi, memur, emekçi kredi peşinde ve maalesef ki borçlarını ödeyemez duruma gelmiş. İktidar ise bir yandan savaşa, bir yandan savunmaya, bir yandan da yandaşa sermaye ayırımı derken istihdamı unuttu, işsizliği unuttu, emeğin değerini korumayı unuttu. Aksine küresel gelişmelerle birlikte ise TL'nin değerini koruyayım derken Merkez Bankasının içini boşalttı, altın rezervlerini eritiyor, döviz ise havaya savuruyor. TÜRK-İŞ Mart 2026 verilerine göre açlık sınırı 33 bin lira, yoksulluk sınırı ise 107 bin lira. Toplumun yarısından fazlası asgari ücret düzeyindeki ücretlerle geçinmeye çalışıyor.

Bakınız, bu durumda insanlar aç, beslenmek için gereken gıdaya bile ulaşamıyorlar. Üstüne üstlük daha yılın ilk üç ayında gıda enflasyonu, mutfak enflasyonu yüzde 9 civarında artmış durumda. Beslenememek bir halk sağlığı sorunu hâline gelmiş durumda.

Bugün toplum geçinebilmek için sürekli olarak borçlanıyor, icra ve iflas dairelerinde bekleyen dosya sayısı 35 milyon civarında, bunların 5 bini iflas dosyası.

BDDK açıkladı, bankaların takipteki kredi alacakları son bir yılda yüzde 91 oranında artmış durumda, 666 milyar liraya ulaşmış. Takipteki alacakların 273 milyarlık kısmını ise bireysel krediler, kredi kartı borçları oluşturuyor. Tüm bunlar bir borçlanma değil, bu bir borçla yaşamda kalma çabası. Ücretler eriyor, borçlar büyüyor, yaşam maliyeti katlanıyor ve bu tablo kendiliğinden oluşmadı. Bu, emeği değil sermayeyi önceleyen, toplumcu olmayan kapitalist ekonomi politikalarının doğrudan sonucu olarak ortaya çıktı. Bugün bölgemizde devam eden İran savaşı da küresel ekonomiyi sarsıyor. Evet, enerji arzında daralma var, petrol ve doğal gaz fiyatları hızla yükseliyor, bu da tabii ki üretim maliyetlerini artırıyor, enflasyonu ise körüklüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

HEVAL BOZDAĞ (Devamla) - Teşekkürler Sayın Başkan.

OECD'nin küresel enflasyon beklentisi yüzde 2,8'den yüzde 4'e kadar yükselmiş durumda, Türkiye ise en yüksek enflasyona sahip ülkelerden biri olacak. Bu, neden böyle? İspanya savaşa, ABD-İsrail saldırılarına, emperyalist müdahaleye "hayır" diyor, açıktan tutum alıyor, halkını küresel krizden korumak için savaş tedbirleri paketleri hazırlıyor. Biz ise maliyetini çok ağır ödediğimiz hâlde, çok ağır yaşadığımız hâlde iç barışımız konusunda bile doğru düzgün bir adım atabilmiş değiliz. Sonuç: Türkiye'de yaşanan kriz geçici değil ve üzerine bir de savaşın yarattığı küresel baskı eklendiğinde bu yük daha da ağırlaşacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HEVAL BOZDAĞ (Devamla) - Bu politikalar değişmezse bizi daha fazla işsizlik, daha fazla yoksulluk, daha fazla borç ve daha derin bir eşitsizlik bekliyor.

Teşekkürler. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Onu biz görüyoruz da iktidar görmüyor.

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Nail Çiler. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NAIL ÇİLER (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgi saygıyla selamlıyorum.

Aslında güne böyle başlamak istemezdik. Bugün ateş düştüğü yeri değil hissedilen her yeri yakıyor, içimiz yanıyor. Dün Şanlıurfa'da, bugün Kahramanmaraş'ta okullarımızda meydana gelen silahlı saldırıda ölen öğretmen ve öğrencilerimizi yitirdik. Bu saldırıları kınıyor, meslektaşına ve evlatlarına Allah'tan rahmet, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Sayın milletvekilleri, Merkez Bankası uzun yıllar boyunca kâr eden ve elde ettiği kârı hazineye aktararak kamu maliyesine katkı sağlayan bir kurum olmuştur ancak son yıllarda bu tablo tamamen tersine dönmüştür, Merkez Bankası ardı ardına zarar açıklayan bir yapıya bürünmüştür. 2019'dan itibaren başlayan bu zarar süreci: 2023 yılında 818 milyar TL, 2024 yılında 700 milyar TL, 2025 yılında 1 trilyon 65 milyar TL zarar etti. Bunu Merkez Bankasının bilançosundan sizler de görebilirsiniz. Merkez Bankası zarar ettiği için kurumlar vergisi ödemediğinden hazine de zarara uğramıştır. Bu ülkenin Merkez Bankası nasıl zarar eder? Tabii ki bu bir yapısal sorundur, uygulanan yanlış faiz politikalarının nedenidir. Faiz politikaları maliyetleri artırmıştır. Tek başına faiz politikasıyla enflasyonun kontrol edilemeyeceğini acı şekilde öğrendik ama cezasını milletimiz çekiyor, bizler çekiyoruz.

Bugün birçok sektör üretimin değil ithalatın daha kârlı olduğu bir noktaya doğru ilerliyor. Bu tablo maalesef sürdürülebilir değildir. Eskiden tırlar üretim merkezlerinden yük taşırdı, bugün tekstil ve deri gibi sektörlerde tırlar artık fabrikaları taşıyor oldu. (CHP sıralarından alkışlar) Ülkemiz üretimden kopuyor. Piyasa dengesi bozuldukça siz hazine rezervlerini sattınız, sattınız, yanlış politikalara yöneldiniz.

Altınla dünyada tek borçlanan 2 ülke var; biri Türkiye, biri de Hindistan. Hazine ve Maliye Bakanlığının Şubat 2024'ten Mayıs 2025'e kadar 14,706 milyar dolar tutarında altın borçlanması yaptığı basına da yansıdı. Bunun bize ek maliyeti ne oldu, biliyor musunuz? 9,3 milyar dolar oldu. Döviz kurundaki artışı durdurmak amacıyla devreye alınan kur korumalı mevduat sisteminin Türk maliyesini toplamda yaklaşık 60 milyar dolar zarara uğrattığı hesaplanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

NAİL ÇİLER (Devamla) - Değerli milletvekilleri, Merkez Bankasının zarar etmesi sıradan bir bilanço sorunu değildir; bu zararlar dolaylı olarak milletin sırtına yüklenmiştir. Bugün de ekonominin dengesi bozulmuş, vergi sistemi yara almıştır. Vergi sisteminde yapılandırma yapılması ve rasyonel reformlar yapılması zorunluluktur. Esnafımız vergi yapılandırılması beklemektedir. İstihdam kaybını durdurmak, ülkemizin içinde bulunduğu teknik resesyondan kurtulmak için bu konuyu derinlemesine incelemek son derece önemlidir. Yanlış ekonomi yönetimi sebebiyle esnaf kepenk kapatıyor, tacir, tüccar zarar ediyor, sanayici üretmek istemiyor, vatandaşımız nefes alamıyor. Unutmayın ki ekonomi yönetimi devletin vicdanı, vatandaşın cüzdanıdır.

Önergeyi desteklediğimizi belirtiyor, Genel Kurulu saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Burdur Milletvekili Sayın Mustafa Oğuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA OĞUZ (Burdur) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün Siverek ilçemizde, bugün ise Kahramanmaraş'ta gerçekleştirilen menfur saldırılar sonucu hayatını kaybeden öğretmen ve öğrenci kardeşlerimize Allah'tan rahmet, kederli ailelerine ve milletimize başsağlığı diliyorum, yaralanan vatandaşlarımıza ise acil şifalar temenni ediyorum.

İYİ Parti Grubu tarafından verilen öneri üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ifade ettiği gibi, enflasyon milletimizin omuzlarındaki en büyük yüklerden biridir ve bunu kalıcı olarak düşürmekte kararlıyız. Bu nedenle, ekonomi politikalarımız günü kurtarmaya değil kalıcı istikrarı tesis etmeye yöneliktir. AK PARTİ hükûmetleri olarak geçmişte olduğu gibi bugün de bizler enflasyonla mücadelenin çok boyutlu bir süreç olduğunun bilinciyle hareket ediyoruz. Para politikası, maliye politikası ve yapısal reformları eş güdüm içinde yürüterek sağlam bir ekonomik zemin oluşturuyoruz. Elbette vatandaşımızın alım gücünde yaşanan sıkıntıların da farkındayız; esnafımızın, üreticimizin yaşadığı zorlukları biliyoruz ancak çözüm, her meselede yeni komisyonlar kurmak değil güçlü irade ortaya koymak ve uygulanan programı kararlılıkla sürdürmektir. Bakınız, ihracatta yakalanan başarı, cari dengedeki toparlanma ve finansal istikrarı güçlendiren adımlar doğru yolda olduğumuzu göstermektedir. Sosyal desteklerle dar gelirliyi koruyan, üreticiyi ve esnafı destekleyen bir anlayışı sürdürüyoruz. Dünya bugün çok ciddi bir sınavdan geçmektedir. Bölgesel çatışmaların arttığı enerji arzının sarsıldığı, küresel enflasyonun baskısının yükseldiği bir dönem içerisindeyiz. Böyle bir tabloda Türkiye güçlü liderliği ve tecrübesiyle öne çıkmaktadır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliği ve Cumhuriyet İttifakı'nın kararlı duruşu sayesinde Türkiye sadece kendi istikrarını korumakla kalmamakta, bölgesel barışın da teminatı olmaktadır. Bu bir siyasi tercih değil millî bir duruştur. Açıkça ifade edelim: Türkiye krizlerle yönetilen değil krizleri yöneten bir ülkedir. Dün nasıl küresel dalgalanmalardan güçlenerek çıktysak bugün de aynı kararlılıkla yolumuza devam ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, ekonomimize duyulan güven, sağlam kurumsal altyapımız, güçlü ekonomik programlarımız ve yapısal reformlarımızla ekonomimiz dışsal şoklara karşı direncini korumaktadır. Diğer taraftan, sosyal konut, gıda arzı, lojistik ve yenilenebilir enerji alanlarında attığımız arz yönlü adımlarla enflasyonla mücadelemizi desteklemeye devam edeceğiz.

Önergede yer alan hususlar zaten Hükûmetimizin ilgili kurumları tarafından anlık olarak takip edilmekte, gerekli tedbirler alınmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

MUSTAFA OĞUZ (Devamla) - Bu önerinin çözüm üretmekten ziyade siyasi tartışma zemini oluşturmayı amaçladığını düşünüyoruz. Oysa bugün ihtiyaç duyulan polemik değil millî birlik, ortak akıl ve sorumluluk siyasetidir. AK PARTİ Grubu olarak bizler popülizm değil icraat siyaseti yapıyoruz, laf değil çözüm üretiyoruz. Milletimize karşı sorumluluğumuzun bilinciyle hareket ediyoruz. Bu nedenle, söz konusu öneriye katılmadığımızı ifade ediyor; sözlerimin sonunda, 16 Nisan Perşembe günü Ankara Başkent Millet Bahçesinde saat 15.00'te açılışını gerçekleştireceğimiz ve pazar gününe kadar devam edecek olan, benim de seçim bölgem olan Burdur Tanıtım Günleri etkinliğine tüm milletvekillerimizi ve kıymetli Meclis çalışanlarımızı davet ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- CHP Grubunun, Adana Milletvekili Bilal Bilici ve arkadaşları tarafından, vatandaşların Schengen bölgesi başta olmak üzere yurt dışı vize başvurularında yaşadıkları randevu krizinin araştırılması amacıyla 14/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Nisan 2026 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

15/4/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/4/2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Murat Emir
Ankara
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Adana Milletvekili Bilal Bilici ve arkadaşları tarafından, vatandaşlarımızın Schengen Bölgesi başta olmak üzere yurt dışı vize başvurularında yaşadıkları randevu krizinin araştırılması amacıyla 14/4/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (1830 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 15/4/2026 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Bilal Bilici. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BİLAL BİLİCİ (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve yüce milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bu vesileyle dün Şanlıurfa Siverek'te ve bugün Kahramanmaraş'ta yaşanan üzücü olaylardan dolayı da milletimize başsağlığı diliyorum.

Vize meselesi hepimizin onuru ve ülkemiz için itibar konusu olan bir meseledir ve haysiyetimizdir. Vatandaşımız bugünlerde bırakın vize almayı, vize randevusu bile alamamaktadır. 2025 yılında Türkiye'den 1 milyon 170 bin kişi Schengen vizesi için başvuruda bulunmuştur. Dünyada Çin'den sonra Türkiye'deki başvurular ikinci sırada, ardından da bizi Hindistan takip etmektedir. 2026 Henley Pasaport Endeksi'ne göre İspanya, Almanya ve İtalya pasaportuna sahip bir genç vizesiz olarak 185 ülkeye girebilmekte, biz ise Mikronezya ve Palau gibi ülkelerle aynı sıradayız; evet, yanlış duymadınız, bu da bize yakışmamaktadır. (CHP sıralarından alkışlar) Dominika, Honduras, Nikaragua, Tonga ve Seyşeller gibi adını pek çok duymadığımız ülkeler ise bizim önümüzde. Komşumuz Bulgaristan, Bulgar vatandaşı ise dünyanın 178 ülkesine gidebilirken ekonomik ölçeği bizim çeyreğimiz bile etmeyen Şili vatandaşlarını 174 ülkeye gönderebilmekte.

Diğer taraftan, Asya tarafına bakacak olursak, bir yanda 180 ülkeye elini kolunu sallaya sallaya giren, ziyaret edebilen Malezyalı genç, diğer tarafta vize reddi yiyen ve hayalleri yıkılan Türkiye Cumhuriyeti genci. (CHP sıralarından alkışlar) Vatandaşlarımız Avrupa'ya seyahate gidebilmek için aylarca ve haftalarca randevu beklemekte ve kovalamakta, dosya dolusu evrak vermekte, banka dökümlerini iletmekte, tapularını göstermekte ama vatandaşlarımız potansiyel mülteci muamelesiyle karşılaşmaktadırlar. Ne Türkiye ne de vatandaşlarımız bunu hak etmiyor diyorum ve şuna değineceğim: Kurucusu olduğumuz Avrupa Konseyi üyeliğimize rağmen 1980'den beri süren vize engeli, son on yıldaki hatalı politikalar ve Avrupa'daki sığınmacı krizi sebebiyle daha da derinleşmiştir. Vatandaşlarımız turistik, eğitim, sağlık ve ticari seyahatler için bile vize randevusu alamaz hâle gelmiştir. Bu da Avrupa'nın çifte standardını göstermektedir.

Avrupa kapılarını kapatırken içerideki vize randevusu ve randevu fırsatçıları bu darboğazı ranta çevirmişlerdir. Vize şirketi adı altındaki bu yapılar bot yazılımlarla dijital bir barikat kurmuş durumda. Vatandaşın saniyelerle kovaladığı o randevular özel algoritmalar, bot hesaplar, yazılımlar, teknolojilerle otomatik olarak toplanmakta ve tekrar vatandaşımıza astronomik rakamlarla geri satılmaktadır. Bu randevu penceresi zaten üç beş dakika içerisinde kapanmakta ve bot hesaplar bu randevuları kendilerine çekmekte. Bu yapılar arka kapıdan iş yapan âdeta karaborsacı gibi hareket etmektedir. Bu randevu tekeline seyirci kalmak hiç de doğru değildir. Vatandaşlarımızın hakkı olan randevuyu aylarca bekleyen, eğitimine ve ticari görüşmesine yetişmeye çalışan vatandaşımız "Sistem dolu." uyarısıyla karşılaşırken bu şirketler sıraları yüzlerce euroya pazarlamaktadır ve vatandaşımızı soymaktadır. Randevu fırsatçılığı ve karaborsacılık buradan ortaya çıkmıştır. Vatandaşımızı bu organize dijital sömürüye karşı korumak devletin asli görevidir. Bazı yabancı misyon temsilcilerinin bu konuyu Dışişleri Bakanlığına yönelik uyarılarına ve üst düzey temaslarda konuyu iletmelerine karşın somut bir adım da atılmamıştır, atılmadığı da görülmektedir. Bu noktada, ilgili makamları sorumluluk almaya çağırıyorum çünkü bu mesele, ülkemiz için haysiyet meselesidir. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Buradan farklı bir meseleye daha değinmek istiyorum. 1963'ten beri vatandaşlarımıza İngiltere'de iş kurma ve oturma hakkı tanıyan Ankara Anlaşması İngiltere'de ciddi bir engelle karşı karşıyadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

BİLAL BİLİCİ (Devamla) - Bürokratik duvarlar örülmektedir İngiltere tarafından Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına. İngiltere'de katma değer üreten ve vergisini ödeyen on binlerce eğitimli girişimcimiz, iş insanları aylardır hiçbir gerekçe sunulmadan bekletiliyorlar. Üçüncü dünya ülkeleri dâhil olmak üzere, birçok ülke vatandaşının işleri, başvuruları tıkr tıkr işlerken Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının dosyaları belirsiz bir sürece bekletilmektedir. Oradaki vatandaşlarımız en temel sağlık ve ailevi ihtiyaçları için dahi İngiltere'den çıkış yapamaz hâle gelmiştir. Bu durum yeni yasalar ve yeni uygulamalar bahanesiyle hakların askıya alınmasını göstermektedir. On binlerce vatandaşımız İngiliz makamlarından haber beklemektedir. Bu noktada, hem devlet yetkililerimize hem de İngiliz makamlarına çağrıda bulunuyor, çözüm üretmeye çağırıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Cemalettin Kani Torun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle bugün Kahramanmaraş'ta yaşanan menfur hadisede hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, ailelerine ve eğitim camiasına başsağlığı diliyorum. Dün Şanlıurfa'da yaşanan olaydan sonra bunun münferit bir olay değil bir krizin son raddesi olduğunu dikkatinize getirmek istiyorum.

Cumhuriyet Halk Partisinin Schengen vizesiyle ilgili vermiş olduğu grup önerisi üzerine söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, gençler arasında ve sosyal medyada dolaşan çok güzel bir ifade var, sizler de eminim denk gelmişsinizdir. Mutluluk gibi, huzur gibi duyguları hissettiren video ve fotoğrafların üstüne "Sanırsın sene 2010." diye yazıyorlar. Şimdi, ben de buradan hareketle sizlere 2010'lu yılları kısaca hatırlatmak istiyorum. O yıllarda Türkiye ciddi bir kalkınma atağı yaşamış, konut ve binek araçlara ulaşım çok kolaylaşmış, öğrenci kardeşlerimiz dahi yurt dışı seyahat planları yaparak çeşitli geziler düzenler hâle gelmişti. Kişi başına düşen millî gelir tarihimizin en üst seviyelerine ulaşmıştı.

2016 yılında Genel Başkanımız Sayın Ahmet Davutoğlu'nun Başbakanlığı döneminde, tüm bu gelişmelerin neticesi olarak Avrupa Birliğiyle yapılan vize görüşmelerinde sona gelindi. Vize muafiyeti için son birkaç kriter kalmıştı. Şimdi AK PARTİ sıralarına

dönerek sorayım: Arkadaşlar, bu anlaşma imza aşamasından neden döndü ya da niye tamamlanmadı, hatırlıyorsunuz değil mi? "Tegafül" diye bir tabir vardır; insan bazen bazı şeyleri bilir ama bilmezlikten gelir. Ben hatırlatayım: Hükûmet bu anlaşmaların şartlarından olan siyasi ahlak yasasını Meclisin onayından geçirmek istedi. Amacımız, siyaset zenginleşme aracı olmasın, ülke kara para cenneti olmasındı. Bugün siyasette yaşadığımız birçok sorunun emareleri henüz yeni baş göstermişken kökünü kurutmak istiyorduk. Ne oldu peki? "Bu yasa çıkarsa ilçe başkanı bulamayız." denildi. Bu ısrar Sayın Davutoğlu'nun Başbakanlığına mal oldu. İşte bugün yaşadığımız yargı krizlerinin de ekonomik krizin de vize krizinin de en büyük sebebi ülkenin 2016'da girdiği karanlık yoldur.

Değerli milletvekilleri, Avrupa ülkeleri tarafından vatandaşlarımıza vize verilmemesinin ne anlama geldiğini biliyoruz, değil mi? Bizim akademisyenlerimize sanatçılarımıza, hatta iş adamlarımıza dahi "Avrupa'ya gelirse ülkesine dönmeyiz." denilmek isteniyor. "Türkiye'de ekonomik kriz var, baskıcı bir yönetim var. İnsanlar huzursuz, bizim ülkemize yerleşmek için vize istiyor." diyerek ret veriyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) - Gençlerimiz ülkeyi terk etmek istiyor diye vize başvuruları reddediliyor. On yılda uluslararası alanda yaşadığımız itibar kaybına bakabilir misiniz? Ama emin olun, hiçbir şey için geç değil, eğer dün yapabildiysek bugün yine yapabiliriz. Sadece iktidar "Ben yanlış yaptım." desin ve ülke yönetiminde yeniden ehliyet ve liyakat esas alınsın, ehil kadrolar görev alsın, emin olun tüm krizler çözülecektir.

Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Edirne Milletvekili Sayın Mehmet Akalın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son dönemde hepimizin çevresinde vize konusunda aylarca randevu bulamayan öğrenciler, fuara katılamayan iş insanları, tedavi için yurt dışına çıkamayan hastaların hikâyelerini çok sık duymaya başladık. Bu mesele artık bireysel olmanın ötesinde toplumun geniş kesimlerini etkileyen yapısal bir sorun hâline dönüşmüştür. Avrupa Komisyonunun resmî Schengen istatistiklerine göre, Türkiye'den yapılan başvurular 2022 yılında 778 bin iken 2023'te 1 milyon 55 bine, 2024 yılında ise 1 milyon 173 bine yükselmiştir yani talep hızla artmaktadır ancak aynı dönemde ret oranlarında da ciddi şekilde yükselmeler olmuş, 2010'lu yıllarda yüzde 3 ile 5 bandında olan ret oranları bugün yüzde 14-16 seviyesine çıkmıştır. Sadece 2024 yılında yaklaşık 170 bin vatandaşımızın başvurusu reddedilmiştir. 2025 yılına ilişkin resmî veriler henüz yayınlanmamış olmakla birlikte mevcut tablo bize şunu göstermektedir: Bu sorun azalmamakta; aksine, büyüyerek devam etmektedir, açıklanacak veriler de bu gerçeği teyit edecektir. Bu durumun önemli bir ekonomik boyutu da vardır. Reddedilen başvurular nedeniyle 2024 yılında vatandaşlarımızın ödediği ve geri alamadığı vize ücretleri yaklaşık 13,6 milyon avroya ulaşmıştır. Tabii, bunun yanında, öğrenciler için kaçırılan dönem ve eğitim fırsatları, yine öte yandan iptal edilen iş görüşmeleri, kaçırılan ihracat fırsatları, gerçekleştirilemeyen fuar katılımları ve ertelenen yatırımlar da ekonomimize doğrudan zarar vermektedir. Öte yandan, Türkiye dünyada Schengen vizesine en çok başvuru yapan ikinci ülke konumundadır ancak bu yüksek talebe rağmen vatandaşlarımız başvuru yapabilmek için randevu bulmakta zorlanmaktadır. Haftalar içinde alınabilen randevular bugün aylar sonrasına verilmekte, sistemler açıldığı anda dolmaktadır. Kamuoyuna yansıyan iddialara göre bazı yapılar bu randevuları toplayarak yüksek bedellerle yeniden satmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET AKALIN (Devamla) - Eğer doğruysa bu durum sadece bir vize sorunu değil açık bir hak ihlali ve adaletsizliktir.

Sonuç olarak, Türk vatandaşı olmanın ve Türk pasaportu taşımanın değersizleştirildiği bir dönemden geçiyoruz. Bu nedenle, biz bu sürecin tüm yönleriyle araştırılmasını ve vatandaşlarımızın haklarının korunmasını talep ediyoruz.

Öneriyi desteklediğimizi belirtiyor, yüce heyetinizi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Bitlis Milletvekili Sayın Semra Çağlar Gökalp. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisi üzerine partim adına söz almış bulunuyorum.

Yurttaşların vize başvurularında yaşadığı derin kriz artık bireysel şikâyetlerin ötesine geçmiş, sistematik bir hak ihlali, yapısal bir eşitsizlik ve ciddi bir kamusal denetim sorunu hâline gelmiştir. Dolayısıyla karşımızda duran tablo yalnızca idari bir aksaklık değil, çok boyutlu bir politik sorundur. Meselenin özünü doğru koymak zorundayız. Bugün yaşanan vize krizi teknik bir sorun olmanın çok ötesindedir. Yıllardır bu coğrafyada derinleşen savaş ve baskı ortamı, hukuksuzluklar ve güvencesizlikler yalnızca mültecileri değil yurttaşları da daha güvenli ve özgür bir yaşam arayışına yöneltmiştir. Bu gerçeklik karşısında Avrupa ülkeleri ise insan haklarını esas alan bir yaklaşım sergilemek yerine bu hareketliliği bir risk olarak tanımlamış ve giderek daha sert, daha kapalı ve daha dışlayıcı vize politikalarına yönelmiştir. Bugün ağırlaştırılan vize koşulları, uzayan bekleme süreleri ve artan ret oranları bu güvenlikçi yaklaşımın doğrudan sonucudur. Yani mesele yalnızca randevu bulamamak değildir, mesele yurttaşların potansiyel bir tehdit olarak kodlanmasıdır ancak burada altını çizmemiz gereken bir başka gerçeklik daha vardır. İçeride üretilen hukuksuzluklar dışarıda başka hukuksuzlukları tetiklemektedir. Kendi yurttaşlarına adil davranmayan, temel hak ve özgürlükleri güvence altına almayan bir yönetim anlayışı yurttaşlarını uluslararası alanda da savunmasız bırakmaktadır. Bu nedenle, bugün karşı karşıya olduğumuz tabloyu içerideki ve dışarıdaki politik tercihlerden bağımsız değerlendiremeyiz.

Sayın milletvekilleri, tarafımıza iletilen ve basına da yansıyan son örneklerde görüyoruz ki yurttaşlar vize başvurusu yapabilmek için aylarca randevu beklemektedir. Daha da vahimi, bu randevuların bir kısmının bot yazılımlar aracılığıyla toplandığı ve yüksek bedeller karşılığında el değiştirdiği yönündeki güçlü iddialardır. Böylece, kamuya açık olması gereken bir sistem fiilen karaborsa düzenine dönüşmüş durumdadır. Bu noktada, yurttaşlar çaresizlik içinde yüzlerce euro ödeyerek araçların kapısına

yönelmekte kimi zaman da açık dolandırıcılık vakalarının mağduru olmaktadır. Bu tablo, ne teknik bir aksaklıkla ne de bireysel hatalarla açıklanabilir; denetim eksikliğinin, şeffaflık yetersizliğinin ve kamusal sorumluluğun yerine getirilmemesinin sonucudur.

Değerli milletvekilleri, seyahat özgürlüğü ayrıcalık değil evrensel bir haktır ancak bugün bu hak gelir düzeyi ve erişim imkânlarına göre şekillenen bir ayrıcalığa dönmüş durumdadır. Özellikle gençler, öğrenciler, akademisyenler ve emekçiler bu engeller nedeniyle geleceğe dair planlarını ertelemek zorunda kalmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Devamla) - Bir an evvel vize başvuru ve randevu sistemleri şeffaflaştırılmalı, aracı kurumlar sıkı bir biçimde denetlenmeli, dijital açıklar kapatılmalı ve eşit erişim güvence altına alınmalıdır ama temelde gençleri, akademisyenleri, doktorları siyasal, sosyal veya ekonomik nedenlerle bu ülkeden göç etmek zorunda bırakan atmosferi değiştirmeliyiz. Bunun da yolu kalıcı ve onurlu bir barışı amasız fakatsız sağlamaktan ve gerçek demokrasiyi tesis etmekten geçer diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın İsmail Emrah Karayel. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL EMRAH KARAYEL (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Dün Şanlıurfa'da, bugün Kahramanmaraş'ta meydana gelen olaylarda vefat edenlere rahmet, yaralananlara da Allah'tan şifa diliyorum.

Türkiye, bölgesindeki bütün istikrarsızlıklara, savaşlara ve krizlere rağmen istikrar adası ve küresel bir oyun kurucudur. Özellikle son dönemde tırmanan İran, İsrail ve Amerika arasındaki gerilimde savaşın bölgeye yayılmasını engelleyen, taraflar arasında rasyonel bir diyalog köprüsü kuran ve bölge barışını önceleyen tek ülke Türkiye'dir. Dış politikamızdaki bu pozitif ve ilkeli duruş devletimizin dünyadaki ağırlığını perçinlemektedir. Vize serbestisi ve Avrupa Birliğiyle ilişkilerimiz Hükümetimizin stratejik hedefleri arasındadır. Vize serbestisi için gereken 72 kriterin neredeyse tamamı tamamlanmış, inşallah önümüzdeki süreçte terörsüz Türkiye'nin hedefine ulaşmasıyla birlikte kalan teknik hususlar da millî menfaatlerimizden taviz verilmeden yoğun bir diplomasi trafiği içerisinde çözüme kavuşturulacaktır. Vize randevularında yaşanan yoğunluğa Hükümetimiz seyirci kalmamıştır. Dışişleri Bakanlığımız Avrupa Birliği makamlarıyla, ülke büyükelçileriyle sürekli temas hâlinindedir. Bu görüşmeler neticesinde iş insanlarımız ve öğrencilerimiz için vize süreçlerinin hızlandırılması, kotaların artırılması ve çok yıllık vize verilmesi konusunda çok önemli ve olumlu gelişmeler kaydedilmiştir. Vatandaşlarımızın seyahat özgürlüğünü ve Türk pasaportunun saygınlığını korumak bizim asıl önceliklerimizdendir ancak vize meselesini ülkemizin dış politikadaki devasa başarılarını gölgelemek için bir araç olarak kullanmak hakkaniyetle bağdaşmaz. Sorunları diplomasiyle ve kararlılıkla çözen Hükümetimiz vatandaşımızın mağduriyetlerini gidermeye devam edecektir. 2002 yılında 40 civarında ülkeye vizesiz seyahat edebilen Türk vatandaşları bugün 110'un üzerinde ülkeye vizesiz seyahat veya kapıda vizeyle seyahat edebilmektedir. Bu ülkeler arasında Arjantin, Brezilya, Japonya, Güney Kore, Singapur, Malezya, Endonezya, Arnavutluk, Bosna Hersek, Sırbistan, Karadağ, Gürcistan, Ukrayna, İran, Katar, Umman, Ürdün, Fas, Tunus gibi ülkeler yer almaktadır.

Bot hesaplarla ilgili de Dışişleri Bakanlığımız... Malumunuz, bu hesapların uygulandığı vize şirketleri anlaşmalı ülkelerle, anlaşmalı konsolosluklarla -anlaşma dâhilinde- bunları yürütmektedir ve bu sistemler onların kendi sistemleridir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Devamla) - Teşekkürler.

Bu bağlamda, ülkemizde faaliyet gösteren söz konusu anlaşmalı vize aracılık hizmetleri şirketleri bot yazılımlara karşı önlem olarak temsil ettikleri büyükelçiliklerin ve konsoloslukların onayına istinaden aşağıdaki tedbirlerin tümünü veya bazılarını uyguladıklarını Dışişleri Bakanlığımıza bildirmişlerdir. Bunlar belirli ve güvenilir e-postalar ve alan adları üzerinden kayıtların yapılması, her bir kayıt e-posta için 3-5 randevu izni verilmesi, şüpheli veya çoklu erişim sağlayan IP adreslerinin otomatik olarak engellenmesi, kimlik doğrulanmasını güçlendirmek amacıyla yabancı kredi kartlarının ödeme için devre dışı bırakılması, maskeleme girişimlerini önlemek için VPN erişiminin tamamen engellenmesi ve dünyanın birçok hükümeti için gerekli, geliştirilen, devreye alınan yüz tanıma ve doğrulama sistemlerinin uygulanmasıdır.

Bütün bunları yüce Meclisimizin dikkatine sunuyor, sizleri saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

VIII.- SEÇİMLER

A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN - Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda boş bulunan ve İYİ Parti Grubuna düşen 1 üyelik için İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Hayırlı olsun diyorum.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:17.47

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.03

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 82'nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Düzce Milletvekili Ercan Öztürk ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 69 milletvekilinin Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Düzce Milletvekili Ercan Öztürk ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 69 Milletvekilinin Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3566) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 263)²

BAŞKAN - Komisyon? Yerde.

Dünkü Birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 263 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan 12'nci maddesi kabul edilmişti.

Şimdi, 13'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Vezir Coşkun Parlak
Hakkâri
Ömer Öcalan
Şanlıurfa

Nevroz Uysal Aslan
Şırnak
Sinan Çiftçiyök
Van

Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli
Ali Bozan
Mersin

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Mersin Milletvekili Sayın Ali Bozan.

ALİ BOZAN (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Dün Siverek, bugün Maraş; canımız yandı, yüreğimiz yandı. Yaralılara buradan acil şifalar diliyorum. Yaşamını yitiren yurttaşlarımıza, öğrencilere, çocuklara rahmet diliyorum, yakınlarına da başsağlığı diliyorum. Bugün burada yapılan konuşmaların tamamında söz alan milletvekilleri, Grup Başkan Vekilleri üzüntülerini dile getirdiler. Evet, üzüntülerimizi dile getirmek oldukça anlamlı, oldukça kıymetli ama burası Meclis, burası çözüm yeri, burası bu ülkede yaşayan yurttaşların sorunlarına, sıkıntılarına çözüm bulacağımız yer ve ben dün Siverek'te, bugün Maraş'ta yaşanan saldırıların sadece burada başsağlığı dilekleriyle, üzüntü ifade etmeyle geçirilmemesi gerektiğini düşünüyorum. Hatta şunu düşünüyorum: Bugün Maraş'taki o saldırı meydana geldikten sonra bu Meclisin tek gündeminin Siverek ve Maraş olması gerekiyordu, bu eldeki kanun teklifini biz görüşmeye devam etmemeliydik ama maalesef bu Meclis gördük ki Siverek'te ve Maraş'ta yaşanan bu saldırıları başsağlıklarıyla ve üzüntülerle geçiştirecek.

Değerli arkadaşlar, iktidara sesleniyoruz, diyoruz ki: Bir defa, sadece bir defa gelin, muhalefeti dinleyin. Bakın, bundan sadece yirmi gün önce ben bu kürsüden dedim ki Mersin'de 13-14 yaşında çocukların bellerinde silah var. Dün, Siverek'te çocuklar, çocukları öldürdü, yaraladılar. Bugün, Maraş'ta çocuklar, çocukları öldürdüler ve az önce bir haber aldım, Mersin'de, Tarsus ilçemizde bir lise öğrencisi okulda belinde silahla yakalanmış. Biz, buradan defalarca konuştuk, bireysel silahlanmayla ilgili önlem alalım dedik, siz hiçbir şey yapmadınız. Defalarca muhalefet burada konuştu, 8 yaşında, 10 yaşında çocuklar uyuşturucu kullanıyor, uyuşturucuya ulaşabiliyor dedik, hiçbir şey yapmadınız, bireysel silahlanmayla ilgili hiçbir önlem almadınız; tam da bu nedenle, bu yaşanan saldırıların sorumlusu iktidardır. Peki, iktidar bugün ne yaptı? Siverek'te ve Maraş'ta yaşanan saldırılardan sonra 3-4 tane müdürü görevden aldı, 3-4 tane müdürü görevden almayla geçiştiremezsiniz. Evet, 2 bakan şu anda gitmiş Maraş'a, bu anlamlıdır, kıymetlidir ama o bakanlar arasında Millî Eğitim Bakanının olmaması gerekiyor; Millî Eğitim Bakanı istifa etmeli, Yusuf Tekin istifa etmeli. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Bu saldırıların bir siyasi sorumluluğu var. Muhalefetin bütün partileri burada neredeyse her hafta bunu konuşuyor, siz kulak arkası ediyorsunuz, ondan sonra başsağlığı ve üzüntü ifade etme. Bugün bu Meclisin temel görevi ne olmalı? Diyorsunuz ya bize "ödev hatırlatmak" size ödev hatırlatalım. Bugün bu Meclisin ödevlerinden bir tanesi, okullarda şiddetin önlenmesi için gerekli tedbirleri almak, bireysel silahlanmanın önlenmesi için gerekli tedbirleri almak ve uyuşturucu madde kullanımının önüne geçmek için gerekli tedbirleri almak. İşte, iktidara ödev. Hani, ha bire "ödev, ödev" diyorsunuz ya, alın size ödev.

Değerli arkadaşlar, şu anda bir kanun teklifi konuşuyoruz, bir madde konuşuyoruz; ben maddenin özetini direkt söyleyeyim, bu maddenin özeti şu: Devlet istifa etmiş, iktidar ekonomiyi yönetemiyor. Ve devlet diyor ki vatandaşa: "Ben sosyal devlet olma

görevlerini yerine getiremiyorum. Kimi kurumlara bağış yapan vatandaşlardan bağış yaptığı kalemlerde KDV almayacağım." Görünüşte iyi bir düzenleme gibi duruyor ama devletin devlet olma sorumluluk, ödev ve görevlerini vatandaşa yükleyen bir yasal düzenlemedir. Alın, işte, iktidara devlet olma ödev ve görevini tekrardan hatırlatıyoruz.

Değerli arkadaşlar, biz iktidara, AKP'ye ödev ve sorumluluklarını hatırlattığımızda zorlarına gidiyor, diyorlar ki: "DEM PARTİ bize ödev veriyor." Bakın şu Meclisin hâline, iktidar sıralarına bakın; üniversitede sınavdan sınava okula gelen öğrenciler vardı ya, şu anda iktidar sıraları da şu durumda: Oylamadan oylamaya, yoklamadan yoklamaya Meclise gelen bir iktidar gerçekliği var. Halkın içinde yoksunuz; sokakta, çarşıda, pazarda yoksunuz; halk zannediyor Meclistesiniz ama Mecliste de yoksunuz. Sizin temel görev ve ödevlerinizden bir tanesi bu Meclise gelmek, çalışmak ve bu Meclisi hatırlatmak.

Ödevler demişken ben devam edeyim: Yine Anayasa'yla geldim. Anayasa madde 90 ne diyor, uluslararası sözleşmeler ulusal mevzuatın üzerindedir diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ BOZAN (Devamla) - Tamamlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Tamamlayın.

ALİ BOZAN (Devamla) - Peki, Selahattin Demirtaş on yıldır cezaevinde, Figen Yüksekdağ on yıldır cezaevinde, Bekir Kaya on yıldır cezaevinde, Selçuk Mızraklı altı buçuk yıldır cezaevinde, Leyla Güven altı yıldan uzun süredir cezaevinde. Peki, ne oldu Anayasa 90'ıncı maddeye? Eğer siz ödev ve görevlerinizi yerine getirmezseniz biz her yerde ödevlerinizi ve görevlerinizi yerine getiririz.

Bir ayrıntı daha vereyim: Peki, Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ hangi gerekçelerle cezaevinde? Tanık ifadeleriyle. O sizin uydurduğunuz tanıklardan bir tanesinin sonradan verdiği ifadeyi duruşma tutanağından okuyayım; bakın, ne diyor sizin tanığınız Merdan Rüştü Ovaloğlu: "Gizli tanık Ulaş'ın ifadelerinin desteklenmesi açısından açık tanık olarak benden alınmış gibi gösterilmiştir. Soruşturmayı yapan görevliler 'Bu konuda bize yardımcı olursan biz de sana yardımcı oluruz.' diyerek ifadelerimi ben vermişim gibi aldılar."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ BOZAN (Devamla) - İşte, bu tanığın Kobani kumpas davasında verdiği ifadelerle şu anda sevgili Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ cezaevinde. Alın size ödev, alın size görev; Anayasa 90'ıncı maddenin gereğini yapın, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının gereğini yapın; Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ başta olmak üzere Kobani kumpas davası tutuklularını derhâl ama derhâl serbest bırakın.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Temelli, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, eğitim emekçileri sendikalarının üç günlük iş bırakma kararı aldığına ve yapmak istedikleri çağrıya ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Ali Bozan da belirtti, Mersin Tarsus'ta da bir öğrencide silah yakalandı, Antep'te de aynı vaka gerçekleşmiş. Maalesef, Maraş'ta yitirdiğimiz öğrenci sayısı 8, bir de öğretmen, 9'a çıktı vefat, 3 de ağır yaralı var; durum vahim, aileler çok tedirgin. Eğitim Emekçileri Sendikaları üç günlük iş bırakma kararı aldılar. Biz buradan bir kez daha çağrı yapmak istiyoruz: Yarın ve cuma günü okullar tatil edilmeli, önlemler konuşulmalı. Meclis hiçbir şey olmamış gibi rutinine devam ediyor, bence acil olarak bu rutini bir kenara koyup bu mesele üzerine konuşmalı. Siz de takdir ederseniz eğer Grup Başkan Vekilleriyle böyle bir toplantıyı tavsiye ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Emir, buyurun.

41.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Genel Kurul gündemini tekrar tartışmak üzere toplantı talep ettiklerine ve görüşülmekte olan kanun teklifinin geçen hafta yeterli sayı bulunamaması nedeniyle ertelenmesine ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gerçekten de Maraş'tan aldığımız acı haber sonrasında yüreğimizdeki acı artarak derinleşiyor, acı haberler almaya devam ediyoruz. Bu koşullar altında yarın öbür gün okullarımızda hangi önlemlerin alınacağı, okullarımızın tatil edilip edilemeyeceği veya okullarımızda alınacak güvenlik önlemlerinin çocuklarımızı ve aileleri tatmin edip etmeyeceği sorularına cevap aramamız gereken bir gündem varken biz hiçbir şey olmamış gibi Meclisin olağan gündemiyle çalışmasını doğru bulmuyoruz, isabetli bulmuyoruz, yerinde bulmuyoruz. Vatandaşlarımız şu anda Meclise bakıyorlar ve bugünün en yakıcı sorununa Meclisin el atıyor olmasını bekliyorlar. Bu yanıla, Genel Kurul gündemini tekrar tartışmak üzere bizi toplamanızı arz ederiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MURAT EMİR (Ankara) - Diğer bir konu da Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; geçen hafta bu kanun AKP milletvekilleri yeterli sayıda gelmedikleri için bu haftaya kaldığında AKP'li sözcüler muhalefet milletvekillerini bu kanunu bekletmekle suçlamışlardı

ve bu kanun beklediği için annelerin süt izninin uzatılmadığını şikâyet etmişlerdi. Şimdi, yarın bir nedenle AKP Grubunun Meclisi çalıştırmak istemediğini öğrenmiş bulunuyoruz. Dolayısıyla kendi içlerindeki tutarlılık bakımından bunu açıklamalarında yarar var. Geçen hafta gelmedikleri için Meclis kapandı diye, kanun bekledi diye bizi annelerin beklentilerine...

SEDA GÖREN (İstanbul) - Siz yoklamaya katılmadınız diye kapandı, biz gelmediğimiz için değil.

MURAT EMİR (Ankara) - ...kulak tıkamakla suçlayanların yarın veya önümüzdeki günlerde Meclisi çalıştırmamalarını da açıklamaları gerektiğini düşünüyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Ekmen...

42.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Genel Kurul çalışmalarında gündem değişikliğine gidilmesini doğru bulduklarına ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Doğrusu, Siverek'ten sonra Kahramanmaraş'tan gelen haberin de ağırlığı her geçen gün üzerimizde, vicdanlarımızda, kalbimizde kendini hissettiriyor. 9 vefat haberi Sayın Bakan tarafından ifade edildi ancak yoğun bakımda olan 3 öğrencimizin de durumunun kritik olduğu anlaşılıyor. Doğrusu, hiçbir şey olmasa dahi vicdanen, 9 yavrumuzu kaybettiğimiz -1 öğretmen, 9 yavrumuzu kaybettiğimiz- bir günde burada hiçbir şey olmamış gibi teknik tartışmalara veyahut da üst perdeden siyasi atışmalara yer olmadığını düşünüyoruz. Bu nedenle, arkadaşlarımızın Genel Kurulun gündeminin tadil edilmesi yönündeki teklifini doğru buluyoruz. Burada işin farklı yönleriyle ilgili bir genel görüşme ve bir araştırma komisyonu kurulması hususları haftaya bırakılabilir ama şu hâlde, hiç olmazsa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - ...memleketteki yas ve kaygı hâline eşlik edecek ve bu durumun farkında olan bir Genel Kurul çalışma görüntüsünün daha doğru olacağına inanıyoruz. Sonuçta, evlatlarımız hiçbir şekilde yerlerine başka bir değer ikame edemeyeceğimiz varlıklarımızdır ve dünden bu yana en az on eve böyle bir ateş düştüğünü görüyoruz. Biz olayın güvenlik, millî eğitim ve kültür politikalarından kaynaklanan çok yönü olduğunu ifade etmiştik. Bu hâliyle Genel Kurul çalışmalarında gündem değişikliğine gidilmesini doğru bulduğumuzu tekrar ifade ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Kılıç...

43.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, dün Siverek'te, bugün Kahramanmaraş'ta gerçekleşen olayların çok yönlü araştırılıp değerlendirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz de Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak bir kez daha -aslında konuşmamın başında ben ifade etmiştim- bu menfur olaydan çok büyük üzüntü duyduğumuzu ifade etmek istiyoruz. Son aldığımız haberlerde ölü sayısının da arttığı haberleri aldık, bu bizi daha da büyük bir acıya gark etti. Ama dün Siverek'te, bugün Kahramanmaraş'ta gerçekleşen bu elim olayların sakin bir şekilde çok yönlü olarak araştırılıp, sadece tek boyutlu olarak değerlendirilmeden gerçeklerin ortaya konulup bunları nasıl telafi ederiz bundan sonrasında, ne gibi tedbirler alabiliriz; bu, sanal dünyadan mı, aile eğitiminden mi, okullarımızdaki güvenlik tedbirlerinin yeterli olmamasından mı gibi gibi sebepler çoğalabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Bunları sakin bir ortamda tek tek değerlendirerek ele alıp tedbirlerin acilen ilgili bakanlıklar tarafından ve Meclisimiz tarafından alınması gerektiğini düşünüyoruz. Olay çok yönlü değerlendirilmeli ve bir an önce gerekenler yapılmalı diyoruz.

Hayatını kaybeden yavrularımıza, öğretmenimize Allah'tan rahmet diliyoruz. Acılı ailelerine başsağlığı ve sabırlar temenni ediyoruz. Allah bir daha bizleri bu tür olaylarla inşallah karşı karşıya getirmesin, karşı karşıya gelmeyiz diyoruz. Tekrar başımız sağ olsun.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın Çömez...

44.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Türkiye'nin bugüne kadar hiç tanık olmadığı bir tablo ile yüzleştiğine ve Parlamento gündeminin yeniden gözden geçirilmesini istihdam ettiklerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Çok acı bir gün yaşıyoruz hepimiz, çok vahim bir tablo ile karşı karşıyayız. Türkiye bugüne kadar hiç tanık olmadığı, hiç tahayyül etmediği, hiç karşılaşmadığı bir tablo ile yüzleşti. Belki de uzunca bir süredir devam eden, aslında bizim fark edemediğimiz ya da yetkili ve sorumluların öngöremediği bir krizin yansımasıydı bu.

Dün Urfa'da, bugün Kahramanmaraş'ta, yine az önce yansıyan haberlere göre yapılan üst aramasında Mersin'de bir çocuğun üzerinde silah bulunmuş, keza Antep'te buna benzer bir gelişme olduğuna dair haberler düştü. Bu, Türkiye'de büyük bir

kaygıyı, büyük bir endişeyi, büyük bir korkuyu da beraberinde getirdi; sadece ailelere değil, öğrencilere değil bütün Türkiye'ye. Bu, hepimizin sorunu, Meclisin sorunu ve hakikaten çok vahim bir gerçek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bunu yok farz etmek, bunu birkaç kınamayla geçiştirmek de doğru değil. Meclisin gündeminin bugün bu olması gerekir. 9 vatandaşımız -8 yavrumuz, öğrencimiz ve 1 öğretmenimiz- sabah evlerinden çıktılar büyük bir umutla, heyecanla ve maalesef evlerine döneemediler bugün. Ailelerin acısını tahayyül etmek mümkün değil.

Toplumdaki derin kaygıyı bizim öngörmemiz, anlamamız ve topyekûn iktidar-muhalefet beraber bu konuyu tartışmamız, önlem önerileri getirmemiz gerekiyor. Bakın, detaylarına girmeyeceğim. Bu olayın hemen ardından, Telegram gruplarında örgütlenen çeteler -bunun bilinmesi lazım, elimde kayıtları var- "Okul taranır, okullar basılır." diye mesaj geçmeye başlamışlar; bu çok vahim bir gerçek, bu demek ki Türkiye'nin bir gerçeği.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Yusuf Tekin gibi Millî Eğitim Bakanı olursa böyle olur!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bir dakikada bitireceğim Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bu itibarla, bu olayın arkasında neler var? Sadece silaha kolayca ulaşabilmek mi, yetersiz bir denetim mi, kontrolsüzlük mü, bizim henüz çok fazla bilemediğimiz o sanal dünyada yaşanan vahim gerçeklik mi? Bunların her birinin tek tek tartışılması ve önlenebilmesi lazım. Bu artık siyasetüstü bir meseledir, ne iktidarın ne muhalefetin değil bütün Türkiye'nin meselesidir. O bakımdan, bugün Parlamento gündemini yeniden gözden geçirmenizi biz hassaten İYİ PARTİ Grubu olarak istirham ediyoruz, bunun tartışılmasının önemli olduğunu düşünüyoruz. Böylesi acı ve talihsiz bir olayı konuşmaktan derin bir üzüntü duyuyorum.

Türkiye'nin başı sağ olsun, kederli ailelerine tekrar başsağlığı diliyorum; yaralılara, özellikle yoğun bakımda olan yavrulara, kardeşlerimize de bir an önce Allah'tan acil şifalar diliyorum. Allah bu ülkeye bir daha böylesi acı gün, acı olaylar yaşatmasın diyorum.

Hepimiz üstümüze düşeni el birliğiyle yapaalım diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın Zengin...

45.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli, Ankara Milletvekili Murat Emir, Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen, Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç ile Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; ben de tekrar Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Milletimizin başı sağ olsun.

Genel Kurul açıldığında olay henüz çok yeniydi, tazeydi; vefat sayılarını tam net olarak bilmiyorduk. Biraz evvel Bakanlarımız açıkladılar; 8 öğrencimiz, 1 öğretmenimiz vefat etti; fevkalade üzgünüz. Yaralı ve ağır yaralı çocuklarımız var. Bir an evvel onların da sağlıklarına kavuşmasını diliyoruz. Rahmet diliyorum. Yani fevkalade, tarifsiz üzgünüz hepimiz. Bu şartlar altında Genel Kurul çalışmaya devam etmeli ve bugün zaten bu konuya da temas eden bir düzenlememiz var. Sosyal medyada olanların çocuklarımızın hayatını ne kadar olumsuz etkilediğini zaten gün içerisinde konuştuk; onların hayatında oyunlar, ailelerin kontrol edemediği çok farklı mecralar, sosyal mecralar onları gerçek olmayan, sanal bir dünyada yaşar hâle getiriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ve görüyoruz ki anne-babalar çocuklarının yaşadığı dünyaya dâhil olamıyor. Bu kadar hızlı değişen, dönüşen öğrenme süreçleri içerisinde anne-babalar onların içinde olduğu dünyayı kavramakta, onları kontrol etmekte zorluk çekiyorlar. Aştığımız anne-baba modelini bile hayata geçirmekte zorlanılıyor. O yüzden, bize düşen, okulların güvenliğini sağlamakla ilgili Mecliste konuşalım, bütün bir gün hasredelim, müstakil bir gün yapaalım. Önümüzdeki hafta 23 Nisan. 23 Nisanda özel bir oturum yapaalım bu konuya münhasır; okullar, güvenlik, eğitim, daha iyi anne-baba... Anne-babalar nasıl bu süreçleri yönetecekler, önümüzdeki hafta bunların hepsini değerlendireceğimiz belki çok ideal bir hafta olabilir. O sebeple, bir kez daha üzüntümüzü grubumuz adına paylaşıyorum ve Türkiye'ye baş sağlığı diliyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Zengin.

Şimdi, birkaç Grup Başkan Vekilinden bu konuyu değerlendirmek üzere bir ara vermemiz ve arkada istişare etmemiz önerisi geldi. Bu sebepten dolayı on dakika ara vereceğim ve Sayın Grup Başkan Vekillerini arkaya davet edeceğim.

Kapanma Saati:18.23

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.38

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Müzeyyen ŞEVKİN (Adana), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 82'nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Düzce Milletvekili Ercan Öztürk ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 69 Milletvekilinin Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3566) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 263) (Devam)

BAŞKAN - 263 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz talepleri var tekrardan.

Sayın Emir, sizinle başlayalım, ilk talep eden siz oldunuz.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, kürsü arkasında yapılan toplantıda, grupların ortak önerisiyle, dün ve bugün yaşanan olaylarla ilgili bir Meclis araştırması komisyonu kurulması kararı alındığına ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben, bir kez daha, acılı ailelerin acısını paylaştığımızı ifade etmek istiyorum. Kaybettiğimiz yavrularımıza ve öğretmenimize Allah'tan rahmet diliyorum.

Tabii, Meclisimizin böylesine yakıcı, böylesine ağır, vahim bir acı üzerine bu konuyu hak ettiği ağırlıkta konuşmaması olmazdı. Sizin Başkanlığınızda yaptığımız toplantıda, her bir parti temsilcisinin ortak önerisiyle, önümüzdeki hafta ilk fırsatta, daha soğukkanlı bir ortamda, konunun bütün ayrıntılarının ortaya çıkartıldığı bir ortamda bu sorunu bir araştırma önergesiyle konuşmanın, değerlendirmenin, bir komisyon kurmanın ve Meclisimizin bu soruna en üst seviyeden el koymasının kararı oluşturuldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MURAT EMİR (Ankara) - Bu, bizim açımızdan önemli bir durum. Tabii, bu mesele çok katmanlı, çok yönlü; adli tarafı var, kriminal tarafı var, psikolojiyle ilgili tarafı var, sosyal tarafları var, sosyal medya tarafı var, aile tarafı var, ekonomik tarafı var; bunu her yönüyle araştırmak lazım. Bu yönüyle de baktığımızda, Sayın İçişleri Bakanının daha şimdiden, daha dumanlar tüterken, yeterli araştırma yapılamamışken bunu bireysel bir olay olarak tanımlaması ve olayı geçiştirici bir tutum almasını da doğru bulmuyoruz. Bu konular daha ciddi, daha derinlikli ele alınmayı hak ediyorlar ve Meclisimiz de umuyorum ki önümüzdeki hafta en doğru ve en derinlikli şekilde bu konuyu ele alacak. Tekrar milletimizin başı sağ olsun.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Ekmen, buyurun.

47.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, iki gün üst üste yaşanan olaylar sonrası perşembe ve cuma için okulların tatil edilmesi tekliflerine, okul güvenliği odağında yeni bir komisyonun kurulmasının uygun olacağına ve 263 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 21, 22 ve 23'üncü maddelerine ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Ben de bir kez daha milletimizin başı sağ olsun diyorum. Gerçekten kendi ülke tarihimize de neredeyse ilk kez karşılaşılan bir durum ve ailelerin acısını derin bir şekilde paylaşıyoruz ama şunu unutmayalım ki sadece ailelerin acısı ve kaygısı değil milyonlarca ebeveyn, iki gün üst üste yaşanan saldırılar, Mersin'de ve Gaziantep'te okulda silah yakalanma vakalarından sonra yarın kendi çocuklarının gideceği okulda benzer bir olayın yaşanıp yaşanmayacağı kaygısını da yaşıyor. O yüzden Millî Eğitim Bakanımıza perşembe ve cuma için okulların tatili teklifimizi bir kere daha hatırlatıyoruz. Nasıl ki biz salı günü soğukkanlılıkla bu meseleleri konuşalım diyoruz -bugün bazı öğretmen eylemlerinde de nahoş görüntüler yaşandı polis, emniyet görevlileri tarafından- okullarda da bir serinkanlılığa ihtiyacımız var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - İkinci olarak; bu olayın okulların fiziki güvenliği, sosyal medya düzeni, eğitim ve kültür politikalarıyla bağlantılı yönleri var. Bu hususların bir kısmı Suça Sürüklenen Çocuklar Komisyonunda konuşulmuş idi ancak yeni bir komisyon kurularak odağında sadece okul güvenliği; bunun fizikî güvenlik, sosyal medya ve eğitim politikalarıyla bağını tartışacak bir komisyona ihtiyaç var. Bunun salı günü yapılması uygun olacaktır.

Üçüncü olarak; şu anda görüşülmekte olan kanunun 21, 22'nci ve 23'üncü maddeleri iyi niyetle hazırlanmış ve tam olarak bu meselelere parmak basan bir düzenlemedir. Ancak birçok arkadaşımızın bu düzenlemenin tıpkı gerçeğe aykırı bilgi yayma suçunda olduğu gibi ileride farklı bir şekilde sosyal medya üzerinde yeni bir sansür alanı, yeni bir suç teşkil alanı oluşturacağı kaygısı vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Bu kanunun görüşmeleri haftaya devam etmeden önce, gruplar arasında sıkı bir iletişimle hukukçu arkadaşlarımızın 21, 22 ve 23'üncü maddelere dair kaygılarının giderilmesi gerektiğini ifade ediyoruz. Bugün birkaç madde daha görüşülecek ama milletimiz bilsin ki burada kanunun ilerlemesinden ziyade, bugün bu meselelerin başlangıç seviyesinde de olsa konuşulmasına bir imkân ve fırsat olarak değerlendirdiğimiz için AK PARTİ Grubunun bu yöndeki teklifine de "evet" dedik.

Tekrardan milletimizin başı sağ olsun.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.
Sayın Çömez...

48.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, kürsü arkasında yapılan toplantıda, grupların ortak önerisiyle, dün ve bugün yaşanan olaylarla ilgili bir Meclis araştırması komisyonu kurulması kararı alındığına ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; bugüne kadar Türkiye hiç yaşamadığı bir manzarayı yaşıyor, hiç karşılaşmadığı bir tabloyla yüzleşiyor. Belki de buz dağının görünen kısmına bugün tanık olduk. Dün ilk saldırı gerçekleşti, bugün bir başka ama çok daha vahim ve derin bir sorunla, acıyla karşılaştık. Başka yerlerde de buna benzer girişimlerin olduğuna dair haberler ortaya çıktı. Tabiatıyla, bu, her boyutuyla ele alınması gereken, tüm katmanlarının tek tek değerlendirilmesi gereken bir tablodur. Bir çocuğun, çocuk yaşta bir suçlunun kolayca silaha ulaşabilmesi; bazı etkilerden ya da etmenlerden etkilenip rahatlıkla okulda bu eylemi gerçekleştirebilmesi; okullarda yeterli önlemlerin alınmamış, alınamamış olması, öngörülmemiş olması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - ...arkasındaki psikolojik sebepler, ailelerin ve okuldakilerin eğitimiyle ilgili sorunlar... Sayılabilecek çok şey var, üzerinde durulması gereken çok şey var.

Az önce kürsü arkasında yaptığımız değerlendirmede bu meselenin siyasetüstü bir mesele olduğu, Türkiye'nin tamamını derinden etkilediği ve ilgilendirdiği gerçeğini hepimiz kabul ettik. Önümüzdeki hafta Mecliste oluşturulması planlanan bir araştırma komisyonuna bütün parti gruplarının onayı, katkısı ve desteğiyle bir çalışma zemini oluşturulmasına karar verdik. Parlamento bu ülkenin sorunlarının konuşulduğu, tartışıldığı ve çözüm önerilerinin ele alındığı yüce bir çatıdır. Bugün Türkiye derin bir acı yaşıyor, derin bir hüznün yaşanıyor. Hele hele Maraş, özellikle yavrularını kaybeden aileler ve kahraman öğretmenimiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - ...ve yoğun bakımda hayata tutunmak için mücadele eden diğer yavrularımız. O bakımdan, bu acıyla ve yaşanan bu derin sorunla hepimizin yüzleşip bir çözüm önerisi getirebilmemiz hem Parlamentonun üstlendiği sorumluluk açısından hem de milletin bize yüklemiş olduğu sorumluluk açısından son derece önemli. O bakımdan, bu meseleyi siyasetüstü bir mesele olarak ele alıp önümüzdeki hafta başlayacak görüşmeler ve tartışmalar ve değerlendirmeler neticesinde bir komisyonun kurulması, bir daha böyle vahim olayların bu güzel ülkede yaşanmaması için nelerin yapılabileceğinin tek tek ele alınması son derece kıymetli. Hepimiz hüznüyoruz, hepimiz derin bir acı içerisindeyiz.

Tekrar bütün Türkiye'ye başsağlığı diliyorum. Yavrularını kaybeden, yakınlarını kaybeden herkese tek tek başsağlığı diliyorum. Allah bir daha bu ülkeye böyle bir acı yaşatmasın diyorum. Hepimizin başı sağ olsun.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın Kılıç...

49.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, kürsü arkasında yapılan toplantıda, grupların ortak önerisiyle, dün ve bugün yaşanan olaylarla ilgili bir Meclis araştırması komisyonu kurulması kararı alındığına ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, az önceki konuşmamda da belirtmiştim. Bu menfur olay tek yönlü ele alınabilecek bir olay değil; her yönüyle, katmanlarıyla ele alınıp -ailenin durumu, okuldaki güvenlik tedbirlerinin çocuklara yönelik yeterince alınmaması olabilir, okulların durumu olabilir, sosyal medya olabilir, bunları tek tek ele alınıp- değerlendirilmesi için -az önce sizin Başkanlığınızda yapılan toplantıda da konuştuk- bir araştırma önergesiyle bir komisyon kurularak, bir araştırma komisyonu kurularak çalışmalar yapılması gerektiğini biz de düşünüyoruz ve ortak bir karar da alındı, siyasetüstü bir karar alındı; iktidarıyla, muhalefetiyle herkes bu karara "evet" dedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - İnşallah salı günkü Genel Kurulumuzda bu karar çıkacak ve inşallah bundan sonraki olayların önlenmesi adına her yönüyle bir çalışma yapılacağına inanıyoruz.

Aslında Gazi Meclisimizde suça sürüklenen çocuklara dair bir komisyon kurulmuştu ve bu komisyonumuz da çalışmalarını neticelendirip raporunu hazırlamaktaydı. İnşallah, bu yeni kurulacak komisyonla da daha ayrıntılı çalışmalar yapılır ve bunlar gerekli bakanlıklar tarafından değerlendirilerek bundan sonra bu tür menfur olayların, bu tür çok çok üzüleceğimiz olayların şimdiden önü kesilmiş olur. Ben şimdiden, bu konuda çalışacak arkadaşlara başarılar diliyorum ve tekrar milletimizin başı sağ olsun diyorum. Vefat eden vatandaşlarımıza, öğrencilerimize, öğretmenimize Allah'tan rahmet diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Acılı ailelere sabırlar diliyorum ve şu anda hastanede yatan yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum. Tekrar milletimizin başı sağ olsun.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın Temelli...

50.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, dün Siverek'te yaşanan olayla ilgili verdikleri araştırma önergesine ve ortaklaşma sağlanabilirse "iyi eğitim, güvenli okul" yaklaşımıyla bir komisyon kurulabileceğine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, gerçekten çok üzgünüz. Bir kez daha, yitirdiğimiz çocuklara Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine başsağlığı diliyorum. Gerçekten çok üzgünüz ama şunu da söylemeden geçemeyeceğim: Dün Siverek'le ilgili, Siverek'te yaşanan olayla ilgili araştırma önergesi vermiştik, reddedildi. Kim bilir bugüne kadar burada kaç tane bu konuda araştırma önergesi verilmiştir ve reddedilmiştir. Yani illaki başımıza bir felaketin gelmesi mi gerekiyor? Bazı konularda bir arada neden ortak çözümler ve bu meselelerin hâlline dair buluşamıyoruz? Evet, çünkü Siverek meselesi tabii ki sıcaklığına hemen bugün bunun olacağını kestiremeyiz ama perşembenin gelişi belli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Yani bir güvenlik sorunu, okullarda bir güvenlik sorunu, toplumda bir şiddet sorunu var. Dolayısıyla bugün "okul" dediğiniz şey, o çatı altında öğrencisi, velisi, öğretmenleriyle toplumun neredeyse yarısından bahsediyoruz ve toplumun yarısı bu akşam bu hüznle ve tedirginlikle yatacak. Bize düşen bu sorumlulukla hareket etmektir. Her konuyu burada iktidar-muhalefet gerilimi içinde ele almamız gerekiyor. Bu tür meselelere yaklaşırken gerçekten toplumun bu tür sorunlarına çözüm üretecek bir akılla yaklaşmaya ihtiyacımız var.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Bu şartları kim yaratıyor Başkan?

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Ve salı günü bu konuda bir ortaklaşmayı sağlayabilirsek, güvenlik meselesini ve özellikle iyi eğitim, güvenli okul yaklaşımıyla bir adım atabilir, bir komisyon kurabilir ve bu komisyon da sağlıklı çalışabilirse belki bundan sonraki felaketlerin önüne geçme şansımız olur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Zengin...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - İlgili Bakanlar önce bir istifa etsinler de sonra komisyon kuralım. Hiç mi sorumlulukları yok?

BAŞKAN - Sayın Zengin, buyurun.

51.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, kürsü arkasında yaptıkları görüşmede yeni bir araştırma komisyonu kurmaya hep beraber karar verdiklerine ve 263 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, az evvel hep beraber ne kadar üzüldüğümüzü, başsağlığı dileklerimizi kamuoyuyla paylaştık. Siz bizi arkaya davet ettiniz ve orada yaptığımız görüşmede ortak bir noktaya vardık. Önümüzdeki hafta 23 Nisan, 23 Nisan Türkiye Büyük Millet Meclisi için çok önemli bir tarih, çocuklarımızla özel oturum yapıyoruz. O sebeple önümüzdeki hafta salı günü biraz evvel konuştuğumuz tüm bu konuları değerlendireceğimiz ve çerçevesini beraber çizeceğimiz, adını birlikte koyacağımız yeni bir araştırma komisyonu kurmaya karar verdik. Aslında çok yeni çalışmasını bitiren bir komisyonumuz var suça sürüklenen çocuklarla ilgili olarak. Bu Komisyonu tamamlayacak, daha farklı verilerle donatacak ve nihayetinde de bu konuya dair Türkiye Büyük Millet Meclisinin kapsamlı bir çalışma yapacağı yeni bir komisyon kurmaya hep beraber karar verdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Fakat bugün önümüzde bir fırsat var. Ortaklaşmaktan bahsettik, ben de Sayın Temelli'ye katılıyorum. Şimdi, ilk defa Türkiye'de 15 yaşını doldurmamış çocuklara sosyal ağ sağlayıcıların hizmet vermemesine imkân veren, bu konuyla alakalı olarak sosyal ağ sağlayıcılara bir düzenleme getiren kanun teklifimiz var. Bunun ne kadar yerinde olduğunu hep beraber görüyoruz. Ayrıca, özellikle oyun firmalarına, oyun platformlarına ailelerin denetimine imkân veren bir zaruret getiriyoruz. Bu kanunu daha geliştirebiliriz hep beraber ve uygulamak için de altı aylık bir süremiz var, uygulamaya koymak için. Daha geliştirebiliriz, elimizde imkânlar var, farklı kanun maddeleriyle bu alanı genişletmemiz mümkün olabilir diye düşünüyorum. Bunun ne kadar elzem olduğunu görüyoruz. Dünyada çok az ülkede aslında bu konuyla alakalı düzenleme var. Fakat...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Avrupa Birliği'nin açıklaması vardı. Avrupa ülkelerinde de çocuklar için, özellikle 15 yaşın altındaki çocuklar için muhakkak bir düzenleme gerektiğine dair yoğun bir eğilim var. Bu anlamda Türkiye hızlıca bir adım atmış oldu, bununla beraber değerlendirelim ve nihayetinde de bu çalışmalarımızı birlikte tamamlayarak güvenli okul, güvenli eğitim ortamı, çocuklarımızın huzur içerisinde yaşayacağı bir ortamın tesisi için birlikte çalışalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan'ın, kürsü arkasında yaptıkları toplantıda bir araştırma komisyonu kurulması konusunda mutabakat sağladıklarına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, evet, arkada bir toplantı yaptık ve bu toplantının sonucunda aslında bir mutabakat sağladık. Bu mutabakata özellikle Sayın Grup Başkan Vekillerinin, bütün partilerin Grup Başkan Vekillerinin bağlı kalmasının ve bu konuda karar almasının önemli olduğunu ifade etmek istiyorum ve bütün Grup Başkan Vekillerine özellikle teşekkür etmek istiyorum. Önümüzdeki salı günü kurulacak olan komisyonun da çok önemli olduğunu belirtmek istiyorum.

Bu tür meselelerde elbette ki ortaklaşmak önemlidir, ortak karar almak çok çok önemlidir ama ben de şunu ifade edeyim: Allah bir daha ülkemize, bize, hiçbirimize böylesi bir acı yaşatmasın; bizleri çocuklarımızla sınamasın, öyle söyleyeyim. Hepimizin bir kez daha başı sağ olsun diyorum. Bir daha böylesi acılar yaşamayalım.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Düzce Milletvekili Ercan Öztürk ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 69 Milletvekilinin Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3566) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 263) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 263 sıra sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 13- 25/10/1984 tarih ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendine 'faaliyetinde bulunan' ifadesinden sonra gelmek üzere 'Darülacezeye,' ibaresi ilave edilmiştir."

Aylin Yaman
Ankara

Serkan Sarı
Balıkesir

Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu
İstanbul

Nail Çiler
Kocaeli

Murat Çan
Samsun

Mehmet Güzelmansur
Hatay

Eylem Ertuğ Ertuğrul
Zonguldak
Ömer Fethi Gürer
Niğde

Tahsin Ocaklı
Rize

Gülcan Kış
Mersin

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Güzelmansur. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, bugün elim saldırıda hayatını kaybeden öğrencilerimize, öğretmenimize Allah'tan rahmet diliyorum. Ülkemizin başı sağ olsun. Ailelerine sabırlar diliyorum.

Değerli arkadaşlar, görüşmekte olduğumuz 263 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve tüm vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

13'üncü madde Darülacezeye yapılacak yardım veya bağışların Katma Değer Vergisi Kanunu'nda istisna kapsamına alınmasını içeriyor ve ben bu maddeyi destekliyorum.

Değerli milletvekilleri, ben bugün burada, ne barınma ne sosyal hayat ne de ekonomik hayatın normale dönmediği hâlde iktidarın normale dönmüş gibi davrandığı deprem bölgesinin ve Hatay'ın sorunlarından bahsetmek istiyorum. Deprem bölgesinde esnaf, sanayici, işveren kan ağlıyor. Neden? Çünkü deprem bölgesindeki insanlar hâlâ kendilerine gelmedi ve en önemlisi, kendi iş yerlerini kurmak için krediye erişemiyorlar. Ben Hatay'ın Vekili olarak da diğer 600 vekil arkadaşımızı deprem bölgesine ve özellikle Hatay'a davet etmek istiyorum. Neden? Çünkü iktidar deprem bölgesinde sadece skorla yarışıyor. Yani "Biz deprem bölgesinde bu kadar ev yaptık, bu kadar ev teslim ediyoruz." diyor ama gelin görün, ben buradan sizi -600 milletvekilini- davet ediyorum. Hatay'da, Antakya'da ve Defne'de özellikle, iskâna açılmış tek bir cadde var mı? Tek bitirilmiş, esnafın iş yerlerini açtığı sanayi sitesi veya herhangi bir cadde var mı? Gelin, buyurun, beraber görelim.

27 Mart itibarıyla deprem bölgesine bir muafiyet sağlanmıştı, kaldırıldı. Nedir bu muafiyet? 2023'te Merkez Bankası enflasyonla mücadele etmek için kredi sınırlaması getirdi. Nasıl bu sınırlama? Merkez Bankası, bir önceki ayda kullandığı kredinin ancak yüzde 2'si fazlasını bankalara kullandırabiliyorlardı ve deprem bölgesi bu sınırlandırmanın dışındaydı. Merkez Bankası, geçtiğimiz 27 Martta, sanki Hatay'da, deprem bölgesinde her şey normale dönmüş gibi bu sınırlamayı kaldırdı yani bankaya gittiğiniz zaman açılmış olmasına rağmen kredinizi kullanamıyorsunuz. Neden? Yüzde 2 olan bu sınırlama bandına takılıyorsunuz. Ya, Hatay'da veya diğer deprem bölgesinde hayat normale mi döndü de siz bu sınırlamayı kaldırıyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar) Gelin, görün, bakın; esnaf işinin başına tam anlamıyla dönebildi mi? Sanayici üretimini eski seviyeye getirebildi mi? Cevap çok açık: Hayır, ne esnaf eski seviyeye gelebildi ne esnaf tekrar işinin başına dönebildi. Hatay'da insanlar hâlâ ayağa kalkmaya çalışıyor, iş yerleri daha teslim edilmedi, esnaf borçla dönüyor, sanayici üretimi sürdürmek için mücadele ediyor. Böyle bir yerde krediye ulaşımı zorlaştırmak ne demek? Bu "Ayağa kalkma, bekle." demektir, bu "Üretme, dur." demektir, bu "İstihdam yaratma, içinde kaldığın koşullarla kal." demektir.

Deprem bölgesine pozitif ayrımcılık yapılması gerekirken tam tersine, bu bölgeye yük bindiriliyor. Bakın, enflasyonla mücadele önemlidir, kimse buna karşı çıkmıyor ama her politikayı her yere aynı şekilde uygulayamazsınız. Hatay ile İstanbul'u aynı

kefeye koyamazsınız, deprem yaşamış bir şehri yaşamamış bir şehirle aynı kurala tabi tutamazsınız. Bu ne vicdana ne insanın kendi kalbî duygularına sığar; bu da adalet değildir. Bu kararın en ağır yükünü kim çekiyor biliyor musunuz? Küçük esnaf çekiyor, sanayici çekiyor, işçi çekiyor. Yani Hataylı vatandaş çekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) - O yüzden buradan ben iktidar milletvekillerine açık bir çağrı yapıyorum: Lütfen bu yanıltan geri dönün. Deprem bölgesine uygulanan kredi kısıtlamalarını derhâl gözden geçirin. Hatay'da, Kahramanmaraş'ta, Adıyaman'da insanlar toparlanana kadar, ekonomik hayat ayağa kalkana kadar deprem bölgesinde finansa erişim kolaylaştırılmalıdır çünkü bu sadece ekonomik bir mesele değildir, bu aynı zamanda vicdan meselesidir, bu aynı zamanda sosyal adalet meselesidir. Devletin görevi zor günde vatandaşın yanında olmaktır, yükünü artırmak değil yükünü hafifletmektir. Bugün yapılması gereken çok açık: Deprem bölgesine ayrı bir politika uygulayın ve bu politikanızı uygulattırın.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3566) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinde yer alan "Darülaceze" ibaresinin "Darülaceze Başkanlığına" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Elif Esen
İstanbul
Mehmet Atmaca
Bursa

Selçuk Özdağ
Muğla
Mustafa Kaya
İstanbul

Mehmet Karaman
Samsun
Şerafettin Kılıç
Antalya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Kaya. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; öncelikle sizleri saygıyla selamlıyorum.

Tabii, her bir konuşmacının, Grup Başkan Vekilinin sözlerine başlarken dün Siverek, bugün Kahramanmaraş'la ilgili yaptıkları açıklamaların her birine ayrı ayrı yürekten katıldığımı ifade etmek istiyorum. Ortak bir acı ve bu ortak acıya gösterilmesi gereken tepki ortak fakat şöyle bazı detayları da ifade etmeden geçemeyeceğim.

Değerli arkadaşlar, bu bir güvenlik meselesi mi? Yani "Biz, bir okulun çevresine 2 tane polis aracı koyuyorduk, şimdi 4 tane koyacağız; 2 tane güvenlik görevlisi vardı, şimdi 4 tane olacak." cümlesi, çıkarımı acaba bu sorunu çözmeye yeterli mi? Yani, böyle bakarsak, sadece bir güvenlik meselesi olarak bakarsak bu sorunu çözebilir miyiz? Sizler de takdir edersiniz ki hayır; güvenlik, sadece kısa vadede ve o anki sorunu çözmek için yapılabilecek bir adım, bununla ilgili alınabilecek bir karardır. Oysa sorunun kökü derinlerde. Nerede derinlerde? Sorunun kökü için belki de şu anda -işte, birçok vurgu yapıldı- ekranlardaki rol modellere bakmak lazım. Kim bu ekranlardaki rol modeller? Bu çocukların kendilerine örnek aldığı şahsiyetler kimler? Yani, bu çocukları bu silahlara bu kadar aşına hâle getiren ne? Onların bu özelliği nereden kaynaklanıyor? Veya biz "Bu diziler nasıl olsa yurt dışında çok iyi bir ihrac kalemine dönüştü, biz burada içerideki yansımalarına bakmayalım, dışarıda insanlar Türkçe öğreniyor, 300 milyon dolarlık, 500 milyon dolarlık ihracat kalemi." olarak değerlendirecek bu olayı anlayabilir miyiz? Buna bu noktada karar verebilir miyiz değerli arkadaşlar? Ben şunu ifade edeyim -maddeyle ilgili de değerlendirme yapacağım ancak- değerli arkadaşlar; gündüz kuşağı programlarından tutun, dizilerden tutun her birini şöyle alt alta koyduğunuzda çok net bir şekilde göreceğiniz manzara şu: Toprak ayağımızın altından kayıyor, başka açıklaması yok. Ha, bugün siz iktidardasınız, yarın biz iktidarda oluruz ama son tahlilde toprağın ayağımızın altından kaydığını göremezsek bugün, bu çocuklarımızın, 14-15 yaşındaki çocukların benim bile ismini bilmediğim için söyleyemediğim o silahlarla, şarjörlerle, bunlarla beraber okula girerek insan öldürmekten nasıl haz aldıklarını anlayamayız arkadaşlar. Yazık yani! Yazık! Çok yazık! Yani 14 yaşındaki, 15 yaşındaki çocukların böyle bir ruh hâline bürünmüş olmasını gerçekten ben, ülkemiz, milletimiz adına çok kaygıyla takip ettiğimi ifade etmek istiyorum.

Şimdi, aile programlarından Sayın Grup Başkanımız da çok sık bahsediyor, Grup Başkan Vekillerimiz de. Şimdi, gündüz kuşağı programları var, Allah aşkına o programların hangisinde ahlak var arkadaşlar, hangisinde aile var, hangisinde bereket var, hangisinde rahmet var? Bütün kötülüklerin, olumsuzlukların, aile içi farklı ilişkilerin, toplumsal farklı ilişkilerin, birbirini aldatanların, tamamının orada ifşa edildiği şeyi gören akşamleyin de belli bir saatten sonra en az iki saat o dizileri muhatap alan çocuktan ne bekliyoruz, ne olacak yani? Bu çocuk allameicihan mı olacak? Bu çocuk İlber Ortaylı mı olacak? Bu çocuk herhangi bir tarihçi mi olacak? Bu çocuk ne olacak? Bu olacak maalesef.

Değerli arkadaşlar, madde Darülaceze KDV istisnasıyla ilgili. Önemlidir, Darülaceze 19'uncu yüzyılın sonunda Sultan Abdülhamit tarafından kurulan özellikle -dikkat buyurunuz- savaş dönemlerinde ailesi şehit olanlara; evladı, eşi şehit olanlara bakmak adına kurgulanan bir sistem, çok önemli bir sistem. KDV istisnası önemli, değerli; bununla ilgili söylenecek olumsuz bir şey yok ama şunu da hep beraber düşünelim: Bir taraftan gençlerimiz böyle... Belki otuz sene önce, kırk sene önce her biriniz, bizler evimizde birisi yaşlandığında; annemiz, babamız, dedemiz yaşlandığında onu tutup da herhangi bir huzurevine götürmeyi kendimize hakaret sayardık; bugün artık normalleşti. Sağlık sektöre dönüştü, eğitim sektöre dönüştü, huzurevi sektöre dönüştü; sektör, sektör, sektör; alın size bir de yaşlılık sektörü oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

MUSTAFA KAYA (Devamla) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Arkadaşlar, artık bir şeylerin farkına varmamız gerekiyor. Ben bunu aynı zamanda kendime, Mustafa Kaya'ya söylüyorum: Millet bize bir yetki verdi. Bu yetkinin neticesinde dedi ki: "Git, sorunlarını çöz." Bir dahaki dönem milletvekili olursun, olmazsın, çok önemli değil ama anı yaşıyoruz. Bu anı yaşıyorken gelecek kaygılarından arındırılmış, siyasi mülahazalardan arındırılmış bir şekilde bu millete verdiğimiz sözü tutalım arkadaşlar hep beraber.

Bu sorumluluğu tekrar hatırlatıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP, MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yavuz Aydın
Trabzon
Hüsmen Kırkpınar
İzmir

Mehmet Akalın
Edirne
Lütfü Türkkan
Kocaeli

Hakan Şeref Olgun
Afyonkarahisar
Uğur Poyraz
Antalya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Kocaeli Milletvekili Sayın Lütfü Türkkan. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerçekten, gündemimizde siyasetin konusu olan ama asla siyasetin kullanılmaması gereken çok acı bir tabloyla karşı karşıyayız. Allah hiçbir anneyi, babayı böyle bir acıyla imtihan etmesin. Gerçekten, sabah okula gülerek gönderdiğiniz evladınızın bir saat sonra öldü haberini almak ve yine kendi akranı olan bir öğrenci tarafından silahla öldürüldüğünü duymak dünyanın en acı haberi olmalı.

Komisyon kurulacakmış salı günü. Daha yeni bir Komisyon kuruldu, Suça Sürüklenen Çocuklar Komisyonu; raporu da yazılıyor. Bir faydası oldu mu?

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Hayır, antidemokratik çalışıyor.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - Bence, öncelikle bu meseleyle önce iktidarın yüzleşmesi lazım. Yani bunu geçiştirmek veya toplumun gazını almak, insanların acısının geçmesini beklemek yerine bu meseleyle ciddi anlamda yüzleşmek lazım. Bugün o çocuklar, yarın bizim çocuklarımız...

Gruba mafya dizilerinin oyuncularını çağırıp alkışlamakla bu sorun çözülmez, mümkün değil, çocuklara kötü örnek olur o. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Belki popülaritesinden faydalanmak adına siyaseten size bir şeyler kazandırır ama o çocuklara da bir hedef gösteriyorsunuz, bir yol çiziyorsunuz. Mafya-şiddet kültürünü o umutsuz gençlere bir kariyer alanı gibi gösteren dizilerden de bir an önce vazgeçmeli; o dizileri teşvik etmek değil, o dizilerde oynayanları kahraman gibi karşılamak değil, o dizilerde oynayanları telefonla tebrik etmek değil aksine, bu dizileri bu televizyonlardan kaldırmaktır esas olan. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Onun için diyorum ki önce bir yüzleşin, bir samimiyet testinden kendinizi geçirin. Komisyon tabii ki kurulur, tabii ki konuşulur, raporlar yazılır ama netice alamadıktan sonra milletin gazını almaktan başka hiçbir işe yaramaz bu. O da bundan sonraki meselenin bir daha karşımıza gelmesi için tetikleme olur.

Ben, adalet konusuna değinmek istemiştim bugün. 2025 yılı Adalet Bakanlığı istatistikleri açıklanmış. Rakamlar çılgılık atıyor, burada hukukçu arkadaşlar var, onlar daha yakından takip ediyorlar. 38 milyon dosya sonuçlanmayı bekliyor adalette. Bakın, tekrar ediyorum, 38 milyon. Savcılıklarda 6 milyon dosya devrediyor, ceza muhakemelerinde 3,8 milyon dosya var; bunlar Türkiye'de adaletin geciktiğine değil adaletin biriktiğine, tıkanıp gittiğine ve nefes alamaz hâle geldiğine dair en önemli rakamlardır. Bakın, bu dosyaların içinde 14 milyon şüpheli var, 24 milyon suç kaydı var. Bu tablo bize şunu gösteriyor: Bu toplumda huzur kalmamış, suç artmış, devletin çözüm mekanizması yetişemiyor. En çok soruşturulan suç hangisi biliyor musunuz? 6136 sayılı Ateşli Silahlar Kanunu. İşte, zurnanın zırt dediği yer burası. Bireysel silahlanmaya bu kadar çok... İl başkanlarınızla, ilçe başkanlarınızla tavassut mektuplarıyla silah dağıtılıyor. Bunu bilmiyor mu zannediyorsunuz Türkiye? Bu silahlar nerede kullanılıyor? Herkesin belinde kovboy gibi birer silah. Ne oluyor ya, ne oluyor? Sağ olsun, RTÜK sayesinde de diziler her akşam atış talimi veriyor âdeti. Çocuklar bunlardan özeniyor ya, bunu bir kariyer planı olarak ellerine alıyor; tüm kanallara sirayet etmiş. Bu, bir devlet için alarm değilse nedir?

Bakın, bir çarpık tablo daha var; ceza mahkemelerinde verilen kararların yarıya yakını mahkûmiyet ama aynı sistemde milyonlarca dosya da bekliyor. Adalet dediğiniz şey sadece karar vermek değil; adalet zamanında verilen karardır, geciken adalet adalet değildir. Bakın, en vahim tablo nerede biliyor musunuz? İcra dairelerinde. 33 milyon icra dosyası var "adalet sarayları" dediğiniz o saraylarda; içinde adalet olmayan, binaların kocaman olduğu o saraylarda 33 milyon icra dosyası var. Bu, doğrudan ekonomik yıkımın bir göstergesidir. Vatandaş borcunu ödeyemiyor, şirketler ayakta kalamıyor, ticaret dönmüyor; sonuçta 33 milyon icra dosyası. Geçtiğimiz hafta Komisyon Başkanı arkadaşına "SGK ve vergi affı var mı?" diye sordum, bize yazıyorlar, "Yok." dedi. Niye? "Ya, bir yaptık, yüzde 7 faydalanan oldu; bir yaptık, yüzde 8; en sonunda yüzde 15. Bir faydası yok, millet ödemiyor." dedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - Ya, millet ödemiyor değil, ödeyemiyor, ödeyemiyor. Niye? Ya, arkadaş, zaten krediye ulaşamıyor orta ölçekli firmalar, aldığı çeki "factoring" denilen o tefecilere içinden yüzde 7 aldırarak -bu, senede yüzde 100 faiz demektir- o parayla evine anca eklemek götürüyor, anca işçisine ödüyor, vergi ödemek ne kelime. O yüzde 100 faizle para alıp sana vergisini nasıl ödeyecek? Bu konu gerçek anlamda ekonominin tam anlamıyla çöktüğüne dair bir işaret. Vergi toplayamazsınız bu şekilde; anca vergi veren mükellefin malına çökersiniz, arabasını satarsınız, maaş vermek üzere bankada biriktirdiği parayı alırsınız

ama doğru anlamda vergi alamazsınız. Adaletin olmadığı yerde huzur olmaz, adaletin olmadığı yerde bereket olmaz, adaletin olmadığı yerde kalkınma olmaz. Adaletin olmadığı yerde bir tek şey olur: Adalet ve Kalkınma Partisi iktidar olur(!)

Teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birleşime yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati:19.17

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.50

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Müzeyyen ŞEVKİN (Adana), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 82'nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

263 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

14'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3566) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Elif Esen
İstanbul

Mehmet Atmaca
Bursa

Selçuk Özdağ
Muğla

Mehmet Karaman
Samsun

Şerafettin Kılıç
Antalya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Muğla Milletvekili Sayın Selçuk Özdağ. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir torba yasayı konuşuyoruz burada. Torba yasanın içerisinde bir yanda Darülaceze var, bir diğer yandan kadınların doğum izni var, bir diğer taraftan da aynı zamanda, 15 yaş altındaki çocukların cep telefonları üzerinden internete girmelerinin yasaklanmasıyla ilgili bölümler ve başka maddeler de var. Hep böyle torba yasalarla geliyorsunuz.

Ben burada öncelikle şuradan başlamak istiyorum: Bir, Darülaceze... Darülaceze, Osmanlı Dönemi'nde kurulmuş, bugüne kadar hayatini devam ettirmiş, İstanbul'da faaliyet gösteren, öksüzlere ve yetimlere bakan bir kuruluş, okutan bir kuruluş. Şimdi, bu kuruluşun bir Yönetim Kurulu var arkadaşlar, bu Yönetim Kurulunun Başkanı doğal olarak Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş. Peki, İdare Meclisinde kimler var? İdare Meclisinde Necmettin Bilal Erdoğan var. Ya, bir Cumhurbaşkanının oğlu buralara gelir de her yerde adı zikredilir mi? Şara'yı ziyarete gidiyorsunuz, komisyon başkanlarınız var, burada bulunan grup başkanlarınız var, Şara'nın karşısında Necmettin Bilal Erdoğan oturuyor. Ya, bakıyoruz, burada, Darülacezenin Yönetim Kurulunda da aynı şahıslar var. Yapmayın arkadaşlar, bakın, bu kadar nakisaya düşmeyin. Şimdi, kim buraya yardım yapmaya çalışacak? Türkiye kampaşmış vaziyette, kutuplaşmış vaziyette ve birilerini ötekileştirmişsiniz. Şimdi geleceğiz, birileri buraya yardım yapmayacak. Gelin, herkesi kucaklayacak insanları Yönetim Kuruluna yazın, buraya bir Cumhurbaşkanının oğlunu yazmayın. Ben milletvekili olduğum zaman çocuklarımı çağırdım, benim adımla bir yerde kullanmayacaksınız; akrabalarımı çağırdım, bir yerde kullanmayacaksınız dedim. Kullanmayın arkadaşlar. Sayın Cumhurbaşkanına da sesleniyorum buradan: Şara'yı ziyarete gittiği zaman komisyon başkanı otursun. Kurumları ve kuralları çiğniyorsunuz, Anayasa'yı çiğniyorsunuz.

Şimdi, geliyorum Ulaştırma Bakanlığına; Darülacezeyi söyledim, diğer konuları zaten söylemiştik. Değerli arkadaşlar, ben bu Ulaştırma Bakanlığına bir soru önergesi verdim, hepinize sesleniyorum, milletin parası bu. Ne dediniz? "Özal zamanında ve Demirel zamanında yapılmış olan İstanbul'daki köprüleri satacağız, özelleştireceğiz." dediniz. Niye, neden? Toplu paraya mı ihtiyacınız var? Bakın, darphane gibi para basıyor. Bu para kime geliyor? Devlete geliyor. Devlet kim için harcayacak? Hükûmet kullanacak bunu, vatandaş için harcayacak. Peki, şimdi kalktınız, ne yaptınız? Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nün anlaşması 2024 yılında bitmiş, yap-işlet-devretle bitmiş; dört yıl daha uzatmışsınız. Hangi kanununa göre, neye göre, niçin? Eğer bu şahsa vermemiş olsanız, uzatmasanız bu paralar kime gelecek? Hazineye gelecek, hazineden kime gelecek? Vatandaşlara gelecek. Vatandaşlar burada iş, aş sahibi olacaklar, enflasyon aşağı çekilecek. Aynısını Fethiye'deki Göcek Tüneli'nde yaptınız, süre doldu, yap-işlet-devretle yapılmış; şimdi orayı da uzattınız. Değerli arkadaşlar, yapmayın, yaptığınız hesapların çoğu yanlış.

Şimdi, okullarda saldırılar oldu, bunlar üzerinden kalkıyoruz, diyoruz ki: Gelin, genel görüşme talebinde bulunalım, Meclis araştırması komisyonu kuralım. Bakın, size açık ve net söylüyorum değerli arkadaşlar: Geri kalmışlık asla bölünemez arkadaşlar, geri kalmış kendisini böldürmez ve sizin demokrasiniz neyse ekonominiz odur, hukukunuz neyse ekonominiz odur, demokrasiniz, hukukunuz ve aynı zamanda insan haklarınız neyse eğitiminiz odur, eğitiminiz neyse kültürünüz odur değerli arkadaşlar. Bunlar bileşik kaplar gibidir ve siz bileşik kaplar gibi yapmıyorsunuz; siz bir problemi çözüyorsunuz, sonra daha büyük bir problemi

kucağıma bırakıyorsunuz. Onlarca örnek verebilirim, inşallah, salı günü burada daha teferruatlı konuşmuş oluruz. Siz okyanusun neresinden su alırsanız alın, bütün okyanusun özelliklerini taşır. O nedenle, Meclisinde demokrasi olmayan, partilerinde demokrasi olmayan bir ülkeye demokrasiyi getiremezsiniz. Bu palyatif tedbirlerle de cinayetleri önleyemezsiniz, cezaevlerine girişleri önleyemezsiniz, uyuşturucuyu önleyemezsiniz, kavgaları önleyemezsiniz, kutuplaşmaları önleyemezsiniz, ideolojik saldırıları önleyemezsiniz ve aynı zamanda bireysel saldırıları önleyemezsiniz değerli arkadaşlarım. Ve geliyorsunuz, şimdi buraya bir kanun getiriyorsunuz bize ve bu kanunda da diyorsunuz ki: "Darülacezeyi biz burada vergi muafiyetine tabi tutacağız." Ama yönetim kurullarına gelince de problemli veyahut da soru işaretli olan insanlarla bizi muhatap ediyorsunuz, milleti muhatap ediyorsunuz, "Ne yani İstanbul'da faaliyet gösteren Türkiye'de göstermesin mi, ne yani dünyada faaliyet göstermesin mi?" diyorsunuz. Göstersin ama bununla beraber, Darülacezeyle beraber, gelin, insanlara sadaka kültürünü değil de insanlara balık tutmayı öğretmeyi bir maharet olarak veya bir sanat olarak karşımıza çıkarın. Aynı zamanda, geliyorsunuz, diyorsunuz ki: "Kadınlara doğum izinlerini uzatalım." Doğum izinlerini uzatıyorsunuz, yine bir palyatif tedbir, yine bir aspirin tedbir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Teşekkür ederim efendim.

Bakın, şimdi, burada bir yıllık bir süre olması lazım. Nedir? Ücretli izindeki kadınlar için. Neden bir yıl diyorum? İki yıl da ücretsiz var. Neden iki yıl? Çünkü ikisini toplarsanız üç yıl yapıyor. O zaman çocuklarınızı çok rahat kreşe göndereceksiniz, anne problem yaşamayacak, baba problem yaşamayacak, bakıcı aramayacak veyahut da çocuğuna bakacak insanlar aramayacak, oradan oraya koşmayacak veyahut da o mahalleden o mahalleye, o semitten o semte, o ilçeden o ilçeye zamanını heder etmeyecek. Siz kalkıyorsunuz, bununla ilgili olarak da yine kimseye danışmadan işler yapıyorsunuz. Bakın, getirdiğiniz kanunların çoğunluğunu sizler bile yapmıyorsunuz, haberiniz yok, ya Külliye'de yapılıyor ya bakanlar yapıp bürokratlarla getiriyor, siz sadece şekli hususu yerine getiriyorsunuz; kaldır elini, imza at, bunu yapmış oluyorsunuz.

Diğer bir konuya gelince; bu konu bir internet meselesi, 15 yaş altı. Biz bununla ilgili diyoruz ki: Gelin, teferruatlı çalışın. Türkiye'nin değerli uzmanları var, niye sadece partililerinizle çalışıyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Niye sadece Türkiye'de insanlar kendi mezhepleriyle hemhâl oluyor? Neden sadece insanlar kendi partilileriyle, etnisiteleriyle veya ideolojik takıntılarıyla, onlarla muhatap oluyor? Gelin, Türkiye'yi kucaklayın arkadaşlar, okyanus gibi olun. Gelin, Türkiye'yi kucaklayın, gökyüzü gibi olun. Bunların hepsinden ders alın. İktidarda kalabilirsiniz ama bir gün tarih sizi yazar, bir gün millet sizinle ilgili iyi şeyler konuşmaz, baki kalan bu kubbede hoş bir seda bırakmazsınız; gelin, bu kubbede hoş bir seda bırakın diyor, hepimize saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (YENİ YOL, CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 263 sıra sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 14- 8/1/2002 tarihli ve 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 1'inci maddesinin sekizinci fıkrasında bulunan "Maliye, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme, İçişleri, Çevre ve Şehircilik ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarının görüşleri alınmak suretiyle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından" ibaresi "Hazine ve Maliye, İçişleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlıklarının görüşleri alınmak suretiyle Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından müştereken" şeklinde, dokuzuncu fıkrasının birinci cümlesinde bulunan "Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı" ibaresi "Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı" şeklinde, ikinci cümlesinde bulunan "Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı" ibaresi "Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve Hazine ve Maliye Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiş ve "altı ay içinde" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

Aylin Yaman
Ankara
Murat Çan
Samsun

Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu
İstanbul
Eylem Ertuğ Ertuğrul
Zonguldak

Nail Çiler
Kocaeli
Ömer Fethi Gürer
Niğde

Gülcan Kış
Mersin

Serkan Sarı
Balıkesir

Tahsin Ocaklı
Rize

Sibel Suiçmez
Trabzon

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Trabzon Milletvekili Sayın Sibel Suiçmez. (CHP sıralarından alkışlar)

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kürsüye Kahramanmaraş'ta bir okulda yaşanan katliamın dehşeti ve üzüntüsü içerisinde çıkıyorum. Sadece üzgün değilim, aynı zamanda çok öfkeliyim. Bu, eğitim sisteminizin, güvenlik zafiyetimizin ve çocuklarımızı korumadaki aczin kanlı bir sonucudur. Birçok milletvekili "Mesele siyasetüstü." dedi. Ben tam

tersini söylüyorum: Mesele tam olarak siyasi bir meseledir, siyaseten sorumlu olanlar hesap vermelidir. (CHP sıralarından alkışlar) Sayın Millî Eğitim Bakanı, siz ve Hükûmetiniz bu katliamın en büyük sorumlularından birisiniz. Bu çocuklar yirmi üç yıllık iktidarınızda sizin eğitim politikalarınızla büyüdüler, şimdi dönüp eserinize bir bakın. Okul girişlerindeki güvenlik ihtiyacını yıllardır ifade ediyoruz. Genel Başkanımız daha yeni 65 bin güvenlik görevlisinin okullarda istihdam edilmesi gerektiğini belirtti. Haydi bir öğün ücretsiz yemek vermediniz, haydi okullardaki hijyeni sağlamadınız. Güvenlik görevlisi de mi istihdam edemediniz? Bu çocuk bu hâle gelinceye kadar kimsenin dikkatini çekmedi mi? Okullardaki rehberlik sistemi çalışmıyor mu? Öğrencilerin ruh hâli, aile sorunları, silaha erişimi neden takip edilmiyor? Çünkü siz eğitimin içini boşalttınız, çocukların zihinlerini boş bıraktınız, kalplerini öfkeyle doldurdunuz. Yıllardır okullarda taciz, istismar, şiddet haberleri eksik olmuyor; size ise her seferinde "Münferit olay." deyip geçiriyorsunuz. Aileler suçlu, sosyal medya suçlu, dış mihraklar suçlu ama hiçbir zaman siz suçlu değilsiniz. Oysa asıl suçlu, çocukları koruyamayan, okulları silahsızlandıramayan, öğretmenleri değersizleştiren, velileri çaresiz bırakan bu iktidarın ta kendisidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Millî Eğitim Bakanı derhâl istifa etmelidir. Okullarda güvenlik personeli bulundurulması talebimizi görmezden gelen Millî Eğitim Bakanını istifaya davet ediyorum. O koltukta bir dakika bile oturmamalıdır, durmamalıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

Bağımsız bir komisyon kurulmalıdır; okullara acil güvenlik önlemleri alınmalıdır, silah erişimi sıkı denetlenmelidir, psikolojik destek sistemleri güçlendirilmelidir. Eğitimde bilim ve akla dayalı bir sisteme geri dönmelidir. Kahramanmaraş'taki masum çocuklar için, ölen öğretmenler için, yaralı yavrularımız için bu katliamın hesabı sorulmalıdır. Kurulmasına karar verilen komisyon, iktidarın hesap vermesini soğutmak için kurulacak bir komisyondan başka bir şey olmayacaktır. Bunun örneğini oy birliğiyle kurulan suça sürüklenen çocuklarla ilgili Komisyonda gördük. Oy birliğiyle kurulan Komisyonda taleplerimiz görmezden gelinmiş ve antidemokratik bir tutum izlenmiştir. Bu sefer böyle olmasına asla izin verilmemesi gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, birbiriyle ilişkisiz 14 ayrı kod kanununda ve 1 nizamnamede değişiklik ve ilave yapan kanun teklifinin 14'üncü maddesi üzerinde konuşma yapacaktım, maalesef bu olay nedeniyle çok az bölümüne değineceğim. İktidar partisinin değerli milletvekillerine ne anlatacağım, nasıl anlatacağım? Teklifin Anayasa'ya aykırı olduğunu mu? Kanun yapma tekniğinin yanlışlığını mı? Anayasa'ya uygunluk denetiminin yapılmadığını mı? Etki analizinin olmadığını mı? Alt komisyonlarda görüşülmediğini mi? Ne anlatsak boş.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının sorumluluğundaki bu sosyal hak şimdi bu Bakanlıkta birlikte Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığıyla paylaştırılmaktadır. Bu, sosyal politikadan mali kontrole, hak temelli yaklaşımdan takdir yetkisine geçişin adıdır. İndirimli veya ücretsiz ulaşım bir lütuf değildir; emekli, öğrenci, engelli, gazi yurttaşlarımız için temel bir sosyal haktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SİBEL SUIÇMEZ (Devamla) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SİBEL SUIÇMEZ (Devamla) - Bu kanun maddesinin daha da vahim olan bir bölümü, mevcut kanundaki emeklinin, engellinin, öğrencinin ücretsiz kullanımı için özel otobüs işletmecilerine ödenen gelir desteğinin tutarı ve esasları "altı ay içinde" belirlenir düzenlemesinin metinden çıkarılıyor olmasıdır. Böylece, gelir desteğinin ne zaman ve ne kadar ödeneceği, hangi belediyeye ne kadar verileceği tamamen belirsiz hâle getirilmektedir. İdareye istediğin zaman yap, istemezsen yapma keyfiliğini getirmektedir.

Değerli milletvekilleri, bu kanun Anayasa'mızın eşitlik, belirlilik maddelerine aykırıdır. Anayasa'ya aykırı olan 14'üncü maddenin geri çekilmesini talep ediyor, saygılarımı sunuyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiş" ibaresinin "yeniden düzenlenmiş" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Uğur Poyraz

Antalya

Yavuz Aydın

Trabzon

Selcan Taşçı

Tekirdağ

Hakan Şeref Olgun

Afyonkarahisar

Mehmet Akalın

Edirne

Burak Akburak

İstanbul

Hüsmen Kırkpınar

İzmir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Tekirdağ Milletvekili Sayın Selcan Taşçı. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Sayın Divan, değerli milletvekilleri; acımızı, öfkemizi, kaygımızı izaha yeter sözcük var mıdır bilmiyorum, bulmakta zorlanıyorum. Korkunç bir gün, korkunç bir çağ. Şiddet, evet, dünyanın her yerinde yükseliyor, çocuk suçluluğu artıyor. Suçun niteliğinde, evet, küresel bir değişim var ve evet, bunları bir durum tespiti olarak kayda geçirebiliriz ama mazeret olarak ifade edemeyiz. Dün Şanlıurfa'da eşiğinden döndüğümüz, bugün Kahramanmaraş'ta bizi canevimizden vuran katliam, benzerleri başka ülkelerde de yaşanıyor diye anlaşılır hâle gelmez. Hiçbir emsal bizim çocuklarımızı, canları alınabilir kılmaz. Günün sonunda elimizde kalan çocuk cenazeleri oluyorsa, küçük çocuk bedenlerini taşıyan tabutların altında ezilmek düşüyorsa payımıza, bütün doğruları sıfırlayacak kadar büyük bir yanlışın içindeyiz demektir. Çocukları yaşatamayan her politika yanlıştır. Çocukları koruyamayan her politika, bakanlık, iktidar başarısızdır. Bir katilin daha cesaret bulduğu her gün geç kalınmıştır.

Bir kere daha geçmiş olsun Şanlıurfa'ya, bir kere daha başsağlığı diliyorum Kahramanmaraş'a, evlatları can veren ailelere. Ve iki gündür izlediklerinden sonra neden izlemek zorunda kaldılar, onu da sorgulamak gerekiyor. O nevi katliam görüntülerinin özendiriciliği, yol göstericiliği, benzer profilleri tetikleyici etkisi sabitken neden iki gündür okul koridorlarında ölüm saçan saldırgan performansı izliyoruz biz, engelsiz, filtersiz şekilde sosyal medyada?

Bir dileğim de... Bu dehşetengiz görüntülerden sonra yürekleri ağızlarında olan bütün anne-babalarına ülkemin, okullarına kalp çarpıntısıyla ürkeren gitmek durumunda kalacak, kuş gibi yüreklerine bir derin travma yüklediğimiz bütün çocuklarımıza başa çıkma gücü diliyorum bu güvensizlik, bu güveniksizlik duygusuyla.

Değerli milletvekilleri, aylarca feryat ettik burada, çocuk suçluluğu bir millî güvenlik sorunu hâline gelmiştir dedik, suça bulaşan çocuklar beka sorununa dönüşmüştür dedik, okullar suç mahalline dönüşmüştür dedik. Belki diyeceksiniz ki "Komisyon kurduk." Evet kurduk, ben de üyesiydim. Bütün veriler de o Komisyon'da Şanlıurfa'nın risk faktörünü çok yüksek gösteriyordu, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının sosyal risk haritası çıkardığı pilot bölgelerden bir tanesi de burasıydı. Şimdi, bizim Ankara'dan bildiğimizi Şanlıurfa'nın Valisi bilmiyor muydu? (CHP sıralarından alkışlar) Emniyet Müdürü bilmiyor muydu, Millî Eğitim Müdürü bilmiyor muydu, okul müdürleri bilmiyor muydu? Eğer önlem almayacaksak nerede risk olduğunu biliyor olmanın ne anlamı var? Eğer gereğini yapmayacaksak komisyon kurmanın ne anlamı var? Muhalefet toplumsal öfkenin -amiyane tabirle- gazını almak için araçsallaştırabileceğiniz bir acil durum butonu değildir. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar) Komisyon konusunda azıcık samimi olsaydınız, Fatma Nur Çelik'ten sonra aynı önergeyi verdik, zaten kabul ederdiniz ve bugün, belki de bunları konuşmuyor olurduk.

Sözünü ettiğim o görüntüler neyi gösteriyor? Okullarımızın güvenlik kameralarıyla donatılmış olduğunu. O kameralar anlık izlenmeyecekse eğer, tehlike tespiti yapıp da önleyici müdahalede bulunulmayacaksa ne anlamı var onunla donatmış olmanın? Şanlıurfa'da güvenlik tedbirleri değil, önleyici tedbirler değil, kurşunların isabetsizliği kurtardı çocuklarımızı. Dün konuşabilseydim hiçbir çocuğumuzun canı kurşunun ıskalama ihtimaline terk edilecek kadar ucuz değildir diyecektim. Nitekim, bugün ıskalamadı, Kahramanmaraş'ta katledildi çocuklarımız. Fatma Nur Öğretmen'in daha evladının gözyaşı kurumadan, bir öğretmenimiz daha yeni katledilmişken öğrencisi tarafından okulunda, bugün bir öğretmenimiz daha katledilebiliyorsa okulunda öğrencisi tarafından, bir okulumuz daha dün basılmışken bugün bir okulumuz daha basılabiliyorsa, daha dün bir saldırgan pompalı tüfekte girebilmişken bir okulumuza, bugün güvenlik seferberliği uygulamamız gerekirken, teyakkuzda olmamız gerekirken bugün âdeta cephanelikle girebiliyorsa bir başka saldırgan bu, çok açık bir ihmaldir, durumunun ciddiyetini anlayamamaktır. Anlaşılsa herhâlde mafya rol model gösterilmezdi zaten çocuklarımıza.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

SELCAN TAŞÇI (Devamla) - Mafya karakterlerini canlandıranlar taltif edilmezdi siyasetçiler tarafından ve bu çok açık idraksizliktir aynı zamanda. Çok acı ki bu, o çocuklar açısından devletsizliktir. Zira Şanlıurfa'da 10 evladımız devlete emanet oldukları yer ve saatte saldırıya uğrayıp yaralandılar, 4 öğretmenimiz öyle, polisimiz öyle. Kahramanmaraş'ta katledilen evlatlarımız aslında devletin kucagında can verdiler. Bunun affı olmaz, övrü olmaz. Şu dakikadan sonra Millî Eğitim, İçişleri; ne söylese yürek soğutamaz, yaşanan kaybı telafi edemez ama bu trajedinin utancını yaşadığını gösterebilir, mahcubiyetini taşıdığını gösterebilir. İçişleri Bakanı derhâl istifa etmelidir, Millî Eğitim Bakanı derhâl istifa etmelidir. Bu, siyasi değil vicdani bir beklentidir. Zira onların makamları da sıfatları da evlatlarımızın canlarından daha kıymetli değildir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinde yer alan "çıkarılmıştır" ibaresinin "çıkarılmaktadır" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Vezir Coşkun Parlak
Hakkâri
Ömer Öcalan
Şanlıurfa

Nevroz Uysal Aslan
Şırnak

Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli
Sinan Çiftiyürek
Van

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Van Milletvekili Sayın Sinan Çiftiyürek. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SİNAN ÇİFTİYÜREK (Van) - Sayın Başkan, sayın vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Başta Siverekli hemşehrilerime geçmiş olsun diyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum. Maraş halkına, yaşamını yitirenlere başsağlığı, yaralılara acil şifalar diliyorum. Aslında konuşmamın konusu bu değildi. Sadece neye değineceğim onu belirtip esas bu meseleyle ilgili bazı şeyler paylaşacağım sizinle.

Birincisi: Ben Van'dan geliyorum. Kahvede bana dendi ki: "Ya, bu çözüm süreci ne düzeyde? Biz çözüm sürecinde çözüm arıyoruz ama mercek arıyoruz 'çözüm' diye bir şey bulamıyoruz." Konuşacağım bir konu buydu.

İkincisi: Son bir aydır Kürtlere dönük olarak, Türkiye'den İran'a "Kürtler sağduyulu davrandı." diye övgüler ve teşekkürler geldi; olumludur bu. Kürt halkı da tersinden beklenti içinde. İran, Türkiye, Irak, Suriye'de kendilerine ve taleplerine ilişkin, ulusal demokratik taleplerine ilişkin sağduyulu bir yaklaşım bekliyorlar; bu, bölge barışının anahtarıdır.

Bu iki dehşet verici olayla ilgili söyleyeceklerim var, epey şey söylendi. Öncelikle, bunun salı günü enine boyuna tartışılacak olması önemlidir, dilerim derinlikli olarak ele alınır. Aslında bu dehşet verici olay davul zurna çala çala "Geliyorum, ben geliyorum." diyordu ama biz hani görmedik, duymadık; görüp duysak da görmezlikten geldik, duymazlıktan geldik. Daha önce de belki dile getirmiştik; buğday her gün büyür, biz her gün gideriz içine ama buğdayın büyüdüğünü görmeyiz, arada benzer bir olay olursa belki

bir ay sonra, iki ay sonra büyüdüğünü görürüz. Biliyorsunuz, iki dehşet olay vardı -zaten bireysel- biri Ahmet Minguzzi, diğeri de daha yakında Fatma Nur Çelik; nasıl alçakça katledildiklerini biz biliyoruz.

Şimdi, bu meseleyle ilgili bunun arka planı önümüzdeki salı günü irdelenecektir, bazı şeyleri sizinle paylaşacağım. Bir tabir vardır, denir ki: "Sevinçler de kokar." Sevinç kokar mı? Kokar, bal gibi de kokar sevinç. Birazdan okuyacağım size, otuz yıl önce yazdığım bir kitap var, oradan bir alıntı okuyacağım, esasında bugüne ilişkin bazı verileri içeriyor. Bir taraftan okula gidecek olan çocuğuna; oğluna, kızına ya da küçük bebeğine küçük bir şey alacak sevinmesi için, onu almanın zorluğunu çeker ama öbür taraftan -biliyorsunuz, isim vermeyeyim-iki sevgili ya da karı koca, neyse, eş, kendilerini dolarlarla, eurolarla donatıp -değil mi- üstlerini başarıları süsleyip nasıl sırttıktıklarını hepiniz gördük. Dünya kamuoyu, Türkiye kamuoyu gördü bunu. İşte, size sevinç kokusu, sevinçlerin kokması budur. Uzun süredir sevinçler kokuyor ve bu, toplumda çok ciddi sıkıntılara yol açıyor çünkü inanılmaz bir tüketim toplumu var, her şey sunuluyor topluma "Al alabildiğin kadar, al." diyor sana. Geçmişte sadece vitrinlerde biz bunu görüyorduk değil mi? Gidip bakıyordu fakir çocuğu, alım gücü yoktu, alamıyordu. Şimdi vitrine gerek yok, artık cep telefonu var, sadece burada değil dünyanın her yerinde inanılmaz şeyler sunuluyor. Ne derler? Alınması gerekenden fazla tüketim sunuluyor, tüketim metaları sunuluyor ama alınamıyor. Bu nedenle, iki ayrı uç; bir taraftan sevinçler kokuyor, diğer taraftan öfke birikiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SİNAN ÇİFTYÜREK (Devamla) - Tamamlayacağım.

Bununla ilgili -zaman dardır- bir alıntı okuyacağım size, zaten konuşmamın esası da bu değildi, ben 1994'te yazmıştım bunu: "Yıllardır düşüncenin buyrukla, zorbalıkla bastırılması sonucunda tedirgin edinmiş inançlar, kapitalizmin her gün, her saat sokağa fırlattığı ve gürültüden, şiddetten âdeta hoşlanır hâle gelen işsizler ordusu, çekilen bunca acıya karşı misillemeye hazır yığınlar, kokuşmuş sevinçler, heyecana kapılmaya hazır öfkeler, bastırılmış içgüdülerin etkisiyle oluşan karşı tepkiler, yoksulluğa karşı insanca yaşam istekleri, zenginliğe ve savurganlığa karşı oluşan düşmanca duygular, coşmuş ve hiçbir şeyi gözü görmez gençlik yiğitlikleri, ulusal ezilmişliğin yarattığı başkaldırı ruhu, gençlik yiğitlikleri, yoğun bir merak, değişiklik tutkusu, yılların susuzluğunu giderme tutkusu, yeni bir gösteriyi izlerken ya da bir toplantı afişi okurken duyulan zevk, tiyatrodaki perdenin açılacağını bildiren gonga olan ilgi, belli belirsiz kinler, düşmanlıklar, hayal kırıklıkları, erişilmez duvarlarla çevrili ihtiraslar. Bir yıkılıştan bir kurtuluşu uman herkesin davranışlarına yer verecek olan duygu ve düşüncelerin toplamı ana hatlarıyla bunlardır." Dolayısıyla eğer bu işin arka planı, bu işin sosyolojisi derinlikli olarak irdelenmek isteniyorsa, toplumun bütün hücrelerine, bu vahşi kapitalizmin derinliklerine ayna tutulmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

15'inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 263 sıra sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 15- 22/5/2003 tarihli 4857 sayılı İş Kanununun 74 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde bulunan "doğumdan sonra sekiz" ibaresi "doğumdan sonra onaltı" şeklinde, "toplam onaltı" ibaresi "toplam yirmidört" şeklinde, üçüncü cümlesinde bulunan "üç" ibaresi "iki" şeklinde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş ve altıncı fıkrasının birinci cümlesinde bulunan "onaltı" ibaresi "yirmidört" şeklinde ve "onsekiz" ibaresi "yirmialtı" şeklinde değiştirilmiştir.

"Bir veya daha fazla çocuğa eşiyile birlikte veya münferit olarak koruyucu aile olan işçiye, çocuğun teslim edildiği tarihten sonra isteği üzerine on gün ücretsiz izin verilir."

Aylin Yaman
Ankara
Murat Çan
Samsun
Gülcan Kış
Mersin

Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu
İstanbul
Eylem Ertuğ Ertuğrul
Zonguldak
Ömer Fethi Gürer
Niğde

Nail Çiler
Kocaeli
Tahsin Ocaklı
Rize
Serkan Sarı
Balıkesir
Gürsel Erol
Elâzığ

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Elâzığ Milletvekili Sayın Gürsel Erol.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜRSEL EROL (Elâzığ) - Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, konuşmama başlarken, dün Şanlıurfa'da, bugün Kahramanmaraş'ta hain saldırılar sonucu canlarını kaybeden öğrencilerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına başsağlığı dileklerimi iletiyorum. Ayrıca, bu konuyla ilgili Mecliste bir araştırma komisyonunun kurulması da bununla ilgili Grup Başkan Vekillerinin ortak bir irade geliştirmesi de son derece önemli ve anlamlıdır. Temennimiz ve beklentimiz bu araştırma komisyonunun raporunun Meclisin raflarında beklemesi değil, ilgili bakanlıklara iletilerek çözüm yollarının aranmasıdır. Ayrıca, yine geçtiğimiz günlerde katil İsrail'in Savunma Bakanının hem ülkemizi tehdit eder hem de Sayın Cumhurbaşkanımıza kullanılmaması gereken ifadeler kullanmasından kaynaklı da İsrail'i şiddetle kınadığımı buradan belirtmek isterim.

Aslında ben bu yapacağım konuşmayı, yarın Sayın Başkanımızdan gündem dışı söz istemiştım, orada konuşacaktım ama yarın Meclisin çalışmamasından ve kapalı olmasından dolayı bugün bu konuşmayı yapma ihtiyacı hissettim. Dönem dönem Türkiye tarihimizde, ülke tarihimizde krizler, kaoslar yaşanmıştır, ulusal birliğimizi tehdit eden süreçler yaşanmıştır. Bununla ilgili iki tane örnek vermek isterim. Bunlardan birincisi, İkinci Dünya Savaşı sonrası sürecin yönetimiyle ilgili İsmet Paşa bir yurt içi gezisine gider ve orada bir çocuk İsmet Paşa'ya taş atar ve İsmet Paşa taş atan çocuğu yanına çağırır, "Evladım, bana niye taş attın?" der, der ki: "Sen bizi aç bıraktın." İsmet Paşa da dönüp cevap verir "Seni aç bıraktım ama yetim bırakmadım." der. Yani o dönemin gerçeği İkinci Dünya Savaşı'na girmemek, yurttaşlarımızın can ve mal güvenliğini korumak, ulusal birlik ve beraberliğimizi sağlamaktır.

Yine, 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı, Turan Güneş'in "Ayşe tatilde" parolasıyla başlayan ve Ecevit'in de "Adaya savaş için değil hem Rumlar hem Türkler için barışı sağlamak için gidiyoruz." diye açıklamasından sonra CHP-MSP Hükûmetinin bir başarı hikayesidir. Belki 1974 yılında CHP tek başına iktidar olsaydı Kıbrıs Barış Harekâtı'nın yapılmasıyla ilgili siyasi bir iradenin ortaya konulmasıyla ilgili tereddüt yaşayabilirdi ama CHP-MSP Hükûmetinin bir arada olması, toplumsal uzlaşmanın ve iradenin bir arada olması Kıbrıs'taki soydaşlarımızın can ve mal güvenliği korumak için Kıbrıs Barış Harekâtı gerçekleştirilmiş ve oradaki yurttaşlarımızın can ve mal güvenliği sağlanmıştır.

Bunları niye anlatıyorum? Önümüzde bir İran gerçeği var. İran'da rejim karşıtları bundan aylar önce sokaklara dökölüp, meydanlara dökölüp rejim karşıtı gösteriler yaptığı bir süreçte, orada rejim tarafından yüzlerce insan öldürüldüğü hâlde Amerika ve İsrail'in tehditleri, saldırıları karşısında oradaki halk dedi ki: "Ben rejimle olan sorunumu bir tarafa bırakıyorum, bugün devletimin ve vatanımın bölünmez bütünlüğü önemlidir ve rejime destek veriyorum." İşte, köprülerde, stratejik yerlerde, limanlarda, enerji santrallerinde hepsi canlı kalkan oldu. Bu bir devlet kültürüdür, olması gereken de odur.

Gelelim Türkiye'ye, biz de aynı ateş içerisindeyiz. Her an her türlü riskleri yaşayabiliriz, savaşın bir parçası da olabiliriz. Bu dönemi ben, iç siyaseti bir tarafa bırakıp, ulusal birlik ve beraberliğin sağlanması gereken bir süreç olarak değerlendiriyorum. Yarın yine iç siyasette birbirimize eleştirilerimizi getirebiliriz ve bununla ilgili yeni bir sürecin inşa edilmesi lazım. Bana göre tam da Türkiye'nin normalleşme sürecine ihtiyaç duyduğu bir dönem. Silivri'deki tutuklu yargılamaların tutuksuz yargılanmaya dönüşmesi lazım. İnsanların özgürce yargılanabilmesinin orada sağlanması lazım. Yine, aynı şekilde, bu operasyonların durması lazım. Yani bizim şu anda iç siyaset malzemesine yönelik Hükûmetin elindeki yetkiyi kullanarak bir süreci yönetmesi doğru değil çünkü hepimizin ulusal güvenlik sorunu var. Bu ülke hepimizin, bu devlet hepimizin; yarın eğer bir savaşın ortasında kalırsak kimse ne sizin siyasi düşüncenize göre ne de etnik kimliğinize göre farklı bir davranış göstermez. Onun için bu sürecin doğru planlanması lazım, bir normalleşme süreci olarak görülmesi lazım. İç siyaset malzemelerinin, söylemlerinin hepsinin bir tarafa kaldırılarak bu sürecin yeniden planlanması gerektiği düşüncesindeyim çünkü riskler büyük. Eğer İran ile Amerika'nın uzlaşmazlığı daha büyük bir şiddetli çatışmaya giderse Türkiye'nin bundan etkilenmemesi mümkün değil.

Benim talebim, önerim, söylemim: Bu anlamda da Silivri'deki yargılamaların tutuksuz yapılması, operasyonların durdurulması; iktidarıyla, muhalefetiyle devletimize, Hükûmetimize, milletimize destek vererek bu süreci kazasız belasız atlatmaktır.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesi ile 4857 sayılı Kanun'a eklenen cümleden sonra gelmek üzere "işçiye, eşinin doğum yapması hâlinde doğumdan sonra anne ile eşit sürede babalık izni verilerek çocuk bakım sorumluluğu ortaklaştırılır. Biyolojik-koruyucu aile ayrımları yapılmaksızın çocuk sahibi olan her ebeveyn eşit sürelerde izin verilmesi sağlanır." cümlelerinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Vezir Coşkun Parlak
Hakkâri
Mehmet Kamaç
Diyarbakır

Nevroz Uysal Aslan
Şırnak
Sinan Çiftiyürek
Van

Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Hakkâri Milletvekili Sayın Vezir Coşkun Parlak.

VEZİR COŞKUN PARLAK (Hakkâri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üzerinde konuşmakta olduğumuz madde, doğum sonrası annelere verilen ücretli doğum izninin süresini uzatmayı öngörmektedir. Yapılan düzenleme kadınların lehine gibi görünse de temelinde önemli bir bakış açısı sorununu barındırmaktadır.

Teklif, çocuk bakımını yalnızca annenin sorumluluğu olarak gören çarpık anlayışı yeniden üretmektedir. Oysa çocuk bakımı ebeveynlerin eşit ve ortak sorumluluğudur. Bebeklik döneminde babalar da anneler kadar bakım sürecine dâhil olmalıdır. Bunun sağlanabilmesi için ebeveynlere eşit izin hakları tanınmalıdır. Burada konu sadece izin süreleri değildir, bakım emeğinin toplumsal olarak nasıl düzenlendiğidir. Kadınlar cinsiyetçi iş bölümünü hem çalışma yaşamında hem de ev içi ücretsiz bakım emeğinde katmerli bir şekilde yaşıyorlar. Sorunun çözümünde devlet sorumluluk almalı, kadınların hayatın tüm alanlarına eşit katılımını sağlamalıdır.

Değerli milletvekilleri, teklifteki bir diğer sorun ise kadın emeğine yönelik yaklaşımdır. Görünmeyen emek kapitalist sistem tarafından sistematik olarak sömürülmektedir. Bu düzenleme kadın emeğini erkeğe kıyasla daha az değerli gören anlayışı pekiştirmektedir, kadınları iş gücü piyasasından da uzaklaştırmaktadır. Kadınların doğum sonrası uzun süre işten ayrı kalmasına yol açan bu yaklaşım onları işveren gözünde daha maliyetli ve riskli hâle getirmektedir. Dolayısıyla daha az değerli, daha az tercih edilir

kılmaktadır. Devletin ücret desteği sağlamadığı ve özel sektörde kadın istihdamını koruyacak mekanizmaların oluşturulmadığı sürece doğum izninin uzatılması kadınların lehine değil, aleyhine sonuç doğuracaktır.

Değerli milletvekilleri, 2023 Nobel Ekonomi Ödülü sahibi Claudia Goldin'e göre modern dünyada cinsiyetler arası ücret eşitsizliğinin temel nedeni ebeveynlik ve çocuk bakım sorumluluklarının eşitsiz dağılımıdır. Goldin ücretli ebeveyn izninden ziyade erişilebilir ve uygun maliyetli kamusal çocuk bakım hizmetlerinin kadınların iş gücüne katılımı açısından daha kritik olduğunu vurgulamaktadır. Bu bağlamda, kamusal kreşler hayati önemdedir. Her mahallede ve kamu kurumlarında ücretsiz ya da erişilebilir ücretlerle kreşler açılmalıdır. Böylece hem çocuklar nitelikli bakım hizmetine ulaşabilir hem de kadınların istihdama katılımı desteklenir. Devlet bu adımları yük değil kamusal görev olarak görmeli, yasal güvenceye kavuşturmalıdır ancak mevcut durumda hem kamusal kreşler hem de kadın istihdamı konusunda ters yönde bir gidişat söz konusudur. Belediyeler tarafından açılan kreşler kapatılmakta, yenilerinin açılması engellenmektedir. Öte yandan, özel kreş ücretleri son derece yüksektir. Bu durum, özellikle asgari ücretle çalışan aileler için ciddi bir yük oluşturmaktadır. Ne yazık ki ilk tercih edilen şey, kadının istihdam alanlarından çekilmesi ve eve hapsedilmesi olmaktadır; bu bir tercih değil erkek egemen devlet anlayışının kadınlara dayatmasıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kadın istihdamına bakışın bir diğer örneği de İŞKUR'un İşgücü Uyum Programı'dır. Hakkâri ilimizde bu program kapsamında istihdam edilen kadınların büyük çoğunluğu temizlik işlerinde çalıştırılmaktadır. Temizlik işini kadınlarla özdeşleştiren bu yaklaşım toplumsal cinsiyet eşitsizliğini derinleştirmekte, cinsiyetçi iş bölümünü yeniden üretmektedir. Teklifin konusu doğum izni olduğu için son olarak Hakkâri'de kadın doğum hastanesi konusuna değinmek istiyorum. Hakkâri'de yıllardır yapılacağı söylenen, her sene temeli atılan bir kadın doğum hastanesi var. Hem Hakkâri halkı hem de bizler bu konuyu defalarca gündeme getirdiğimiz için yapımına başlamak zorunda kaldılar ancak ne zaman tamamlanacağı, ne zaman açılacağı hâlâ belirsizdir. Diğer taraftan, sadece bina yapmakla sağlık sorunlarının çözülemeyeceği açıktır. O binaların içinde doktor, hemşire ve diğer sağlık personeli ile yeterli tıbbi ekipman olmadıktan sonra halk beton yığını bir yapıyı ne yapsın?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

VEZİR COŞKUN PARLAK (Devamla) - Maalesef hâlihazırda Hakkâri'de ve bölgedeki birçok ilde durumu bu şekilde yaşıyoruz.

Bizler DEM PARTİ olarak diyoruz ki çocuk bakımı yalnızca kadının sorumluluğu ya da bireysel fedakârlığının konusu değildir, toplumsal bir meseledir. Kadınların lehine gibi görünen ancak uzun vadede onları iş gücünden uzaklaştıran düzenlemeleri doğru bulmuyoruz. Bakım emeği komple toplumsallaşmalı, kadınların iş yaşamına katılımları güvenceli hâle getirilmelidir. Eşit işe eşit ücret politikaları hayata geçirilmelidir. Bunun için eşit ebeveynliği teşvik eden izin düzenlemeleri yapılmalı, kamusal kreşler yaygınlaştırılmalı, kadınların istihdamını koruyacak destek mekanizmaları oluşturulmalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3566) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinde yer alan "doğumdan sonra onaltı" ibaresinin "doğumdan sonra kırkaltı", "toplam yirmidört" ibaresinin "toplam ellidört" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Elif Esen
İstanbul
Mehmet Atmaca
Bursa

Mehmet Karaman
Samsun
Şerafettin Kılıç
Antalya

Selçuk Özdağ
Muğla

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Elif Esen. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ELİF ESEN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aslında şu anda kanunun üzerine konuşmam lazım, kanunda tam üzerine çalıştığım konu kadın, çocuk ama bu kadar acılı iken, bugün ve dün çocuklar, çocukları öldürmüşken ve benim bulunduğum yerlerde yas varken, acı varken, gözler yaşlı iken ben bu kanun maddesini konuşamayacağım.

Şöyle AK PARTİ sıralarına bakıyorum, Allah'tan arkada da vekiller yok ki emeklileri konuşurken ve dün yetiştirme yurdundaki çocukları konuşurken kahkahalar yine vardı, artık duymamaya çalışıyoruz, etkilenmemeye çalışıyoruz ve çok üzülüyorum, ülkemizin iktidarının geldiği noktaya çok üzülüyorum. Allah'tan ön sıralarda dikkatle dinleyen kıymetli vekiller ve başkanlar var, Allah'tan.

Şimdi, öncelikle ülkemize başsağlığı dileklerimi iletmek istiyorum. Çok üzgünüm çünkü 9 canımızı kaybettik. Evet, biri vuran çocuğu yani o tabancayı ateşleyendi ama o da çocuğu. Onun dışında da tam 36 yaralı var. Bunların içinde ağır yaralılar var, çocuklar var, öğretmenler var.

Ben, öncelikle, Siverek ve Kahramanmaraş'a baş sağlığı dileklerimi iletmek istiyorum. Rabb'im yaralılara şifalar versin ve bu olayların tekrarından ülkemizi, evlatlarımızı korusun, muhafaza etsin. Bunda iş birliği yapmak zorundayız. Evlatlar hepimizin. Hani "ülke bekası" diyoruz ya, gerçek ülke bekası bu, çocuklarımız. (AK PARTİ sıralarından "Geçen sene yemek yedik." sesi, gürültüler)

Ya, ne güzel "Geçen sene yemek yedik." diye, işte bu konuşulurken yemek muhabbeti yapabiliyor AK PARTİ'li değerli vekil. Neyse, gerçekten duymamak lazım yani bunu, bu anlayışı duymamak lazım ve iş birliği yapabilecek, hâlâ vicdanı, merhameti olan değerli vekillerle, başkanlarla belki bu konuyla ilgili iş birliği yapmak lazım; yapılacak bir şey yok. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

"Komisyon kurulsun." deniyor yeniden. Böyle saçma bir şey olabilir mi? Daha yeni, üç dört gün önce bitti suça sürüklenen çocuklarla ilgili komisyonun çalışmaları, şu anda rapor çalışması devam ediyor. Güncel sorun tespitleri, ihtiyaç tespitleri zaten Mecliste, zaten masalarımızda; zaten çok şey konuştuk, çok şey dinledik değerli vekiller. Sorun ortada. Artık çocuklarımız birbirini kırıyor. Yani bu bir kriz hâlidir, bu bir seferberlik hâlidir. Demek ki bir müddettir gerçekten işler yolunda gitmiyor. Yani ilgili bakanlıklar üzerine düşeni yapıyor, yapmıyor... "Şu anda yapmıyor." diye doğrudan bir eleştiri getirmek istemiyorum ama sorunlar ve ihtiyaçlar güncelleniyor özellikle çocuklarla ilgili, dijitalleşme hayatımıza girdi. Bakın, geçen gün MESEM'lere gittik, MESEM aslında çok dövülen bir konu; hayır, dövülmemesi lazım, müdürleri, öğretmenleri dinlediğimiz zaman o kadar gerekli olduğunu anladık ki. Suçla ilgili olabilecek potansiyel risklerde MESEM'ler aslında bu çocuklar için koruyucu, kollayıcı bir ortam oluşturabiliyor; onları o risklerinden koruyup, okul ortamında tutup, ardından da mesleklendirebiliyor. Bununla ilgili Millî Eğitim Bakanlığı bir çalıştay yapmış ve çalıştayda kendi yöneticileri sorunları, ihtiyaçları ortaya koymuşlar, çözümleri de koymuşlar. Bir kez daha buradan Sayın Millî Eğitim Bakanından rica ediyorum yüreği yaralı bir anne olarak; ben şu an çok üzgünüm, gerçekten çok üzgünüm, bu olmamalı, bu bizim ülkemize yakışmayacak bir konu ve bu tehdidin daha devam ettiğine dair bilgiler de var, iki farklı ilimizde bu tehdit var, yine bunların belli mecralarda yazışmaları var, 23'ünü işaret ediyorlar "23'ünde farklı saldırılar olabilir." diye. Bir tetikleme var. Lütfen, ilgili Bakanlıklar... Bakın, savcılığa gidilmiş aslında, okul müdürü gitmiş, savcıya şikâyet etmiş "Böyle bir risk var, bu çocuk risk olabilir." demiş, dikkate alınmamış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ELİF ESEN (Devamla) - Tamamlayayım Başkanım.

Ben buradan sayın iktidar vekilleri olan -MHP'liler de burada sorumluluk almalı- AKP ve MHP'li vekillere sesleniyorum: Sorumsuz sorumlularla ilgilenmeniz ve hangi bakanlıklarda varsa, toplumu ilgilendiren tüm konularda, bizden çok daha önce sizin "Bu adam, bu kadın doğru değil; bunun şaibeleri var, sıkıntıları var." deyip, lütfen, lütfen bunlardan temizleyin artık. Artık bir cerahat gibi akmaya başladı; suç, suçlular, bunlar çocuklarımız olmamalı. Bir öğretmen okulda ders verirken ölmemeli, o okulun çocukları o okulun 2'nci katından atlamamalı. Şimdi, iki gün ya, iki gün tatil ilan edilmeli. Hangi anne-baba gönlü rahat okula yollayacak evladını?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) - Yas ilan edilmeli.

ELİF ESEN (Devamla) - Ve ben burada Sayın Sırrı Süreyya'yı anmak istiyorum, rahmetle anmak istiyorum. Yine, böyle, çocuk ölümlerinin olduğu bir günde gündemi durdurmuş ve sadece çocuk konuşulmasını istemişti; Allah rahmet eylesin, mekânı cennet olsun. Sizden de aynı hassasiyeti bekliyorum kıymetli vekiller.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Burhanettin Kocamaz
Mersin
Yavuz Aydın
Trabzon

Uğur Poyraz
Antalya
Mehmet Akalın
Edirne

Hakan Şeref Olgun
Afyonkarahisar
Hüsniye Kırkpınar
İzmir

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Mersin Milletvekili Sayın Burhanettin Kocamaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Sayın Divan, değerli milletvekilleri; 263 sıra sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesi üzerine İYİ Parti Grubumuz adına söz aldım. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Buradan, dün Şanlıurfa Siverek'te, bugün de Kahramanmaraş'ta gerçekleştirilen okul saldırılarını kınıyor; hayatını kaybeden 1'i öğretmen, 8'i öğrenci 9 vatandaşımıza Allah'tan rahmet diliyor, ailelerine sabır, yaralı olanlara da acil şifalar temenni ediyorum. Ayrıca bugün, Tarsus ve Gaziantep'te okullarda yapılan kontrollerde öğrencilerde silah bulunmasının gelecek adına hepimizi düşündürmesi gerekir. Buradan ilgilileri uyarıyor, yaşanan olayları hafife almadan, bugüne kadarki vurdumduymazlığa düşmeden tedbirleri bir an evvel almaya davet ediyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifin 15'inci maddesiyle kadın işçilerin doğum izni doğumdan önce sekiz ve doğumdan sonra on altı hafta olmak üzere yirmi dört haftaya çıkarılmaktadır. Böylece, iktidar ülkemizde 1,34'lere kadar gerileyen doğurganlık hızını kendince yükseltmek istemektedir. Aile toplumun en temel yapı taşlarından biridir, anne ailenin direğidir. "Yuvayı dişi kuş yapar." şeklindeki atasözümüz de ülkemizde ailede annenin önemini açık bir şekilde ortaya koymaktadır ancak bugün, güçlü aile yapısı yaşanan ağır ekonomik şartlar karşısında çatırdamaya hatta yıkılmaya başlamıştır. Ülkemizde son yıllarda boşanmalar artmış, evlenmeler azalmıştır. Bugünkü boşanmaların altında ülkemizde yaşanan derin yoksulluk ve ağır ekonomik şartlar yatmaktadır. Ayrıca, çoluk çocuk sahibi olmak için yuva kuran gençlerimiz bugün ya çocuk yapmak istememekte ya da yalnızca bir tek çocukla yetinmektedir, gençler bunun da nedenini çevrelerine "Biz kendi karnımızı zor doyuruyoruz." şeklinde açıklamaktadır. İşte, gençlerin yapmış oldukları bu "Biz kendi karnımızı zor doyuruyoruz." açıklaması doğurganlık hızının düşmesinin en temel nedenlerinden biridir.

Bize göre iktidar için bu yönüne daha fazla odaklanmak mecburiyetindedir yani doğumdan itibaren başlayan ekstra masraflar, yüksek kreş fiyatları, bakıcı ücretleri ve özel okulların masrafları gençlerimizin gözünü haklı olarak çocuk yapma konusunda korkutmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bütün bunlarla birlikte, özel sektörde çalışan kadınların en büyük korkuları hamilelik döneminde işsiz kalmaktır. Ülkemizde pek çok sektörde kadın işçiler işleri ile çocukları yani evleri arasında tercih yapmak zorunda kalmaktadır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına yapılan bir araştırmaya göre ülkemizde kadınların yaklaşık yüzde 40'ı doğumdan sonraki ilk altı ayda işten ayrılırken on iki aylık süreçte bu oran yüzde 56,5'e yükselmiştir. Ayrıca, yüksek kreş ücretleri ve bakıcı masrafları kadınların çalışma hayatından çekilmelerinde en büyük etkidir. Özel sektörde kreş ve bakıcı ücretleri il ve ilçelere göre değişmekle birlikte 35-40 bin TL'den başlamaktadır. Bakıcı yani dadı ücreti kreş fiyatlarını da katlanmıştır. Siz bu durumu düzeltemiyor, üstüne bir de düşük ücretlerle vatandaşlara hizmet veren belediye kreşlerini kapatmanın derdine düşüyorsunuz. Siz bırakın belediye kreşleriyle uğraşmayı, bir emzirme odası bile olmayan özel sektöre ait işyerlerine bakın ve belli bir sayıda çalışanı bulunan işyerlerine kreş ve gündüz bakımevi zorunluluğunu getirin.

Kreş ve bakıcı ücretleri çoğu aile için ulaşılması zor rakamlara ulaşmıştır. Bu ücretleri karşılayamayacak durumda olan kadınlar çalışmayı bırakıp evlerine çekilmekte ve çocuk bakmaya razı olmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) - Yirmi dört yılda ülkeyi getirmiş olduğunuz nokta işte tam da budur. Düşünebiliyor musunuz, asgari ücret 28.075 TL, buna karşılık bakıcı ücretleri 40 bin TL'den başlıyor. Bu iktidar döneminde ülkemizde hiçbir hizmetin ayarı ve ölçüsü kalmamıştır. Geçmişte buna benzer hizmetler her çalışan tarafından rahatlıkla karşılanabilirken bugün bir kreş ve bakıcı ücreti bile karı-koca çalışan vatandaşlarımız için önemli bir ekonomik yük hâline gelmiştir. İktidar yetkililerine buradan soruyorum: Bu durum karşısında kim yarınanından emin olabilir, kim çocuk yapmaya cesaret edebilir?

Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm, geçici madde 1 dâhil 16 ila 28'inci maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde ilk konuşmacı, YENİ YOL Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ne yazık ki bugün tarifi imkânsız bir acı içerisindeyiz, peş peşe bu milletin evlatlarının seri cinayetlerle katledildiği anlamsız bir dönemdeyiz. Böyle bir dönemde milyonlarca aile yüreği ağzında bekliyor, ülkenin her gün bir yerinden çıkan bu seri cinayetler acaba yarın bizim çocuklarımızın da başına gelir mi korkusunu yaşıyor.

Ne acı ki medeniyetimizde devletin görevi esas itibarıyla beş ana unsuru korumaktır, ne yazık ki beşinden de uzak vaziyetteyiz. Devletin görevi insanların canını korumaktır, her yerde cinayetle karşı karşıyayız, okulda seri cinayet işleniyor; devletin görevi milletin malını korumaktır, ne var ki bu milletin alın teriyle kazandığı vergilerin faize, israfa, yolsuzluğa, şatafata, boş yatırımlara gittiğine şahit oluyoruz; devletin görevi milletin sağlığını, aklını korumaktır, ne acı ki bugün ülkemizde 10 milyonu aşkın uyuşturucu, bahis, kumar bağımlısının olduğu bir dönem yaşıyoruz; devletin görevi milletin inancına sahip çıkmasını sağlamak, onu güvence altına almaktır, ne acı ki iktidar uygulamalarıyla insanları dinden, diyanetten, değerlerimizden soğuttu ve beşinci olarak devletin görevi nesli korumakken okulların hâli ortada. Şimdi, biz bugün burada, daha doğmamış çocukların geleceğine ilişkin yasa maddesi görüşüyoruz, oysa eldeki çocukların hâli ortada; işsiz gezen çocukların, fuhuşa, kumara, alkole, bahse, sanal bahse batmış çocukların hâli ortada; bütünüyle devlete güvenmiş, devlete çocuğunu göndermiş ailelerin ne yazık ki kaldığı durum ortada.

Değerli milletvekilleri, eğer bir hadisede sadece sonuç üzerinden değerlendirme yapılırsa kesinlikle hata edilir, asla sorun görülemez. Bugün de "Bir çocuk bu silahı nasıl buldu, nasıl sıktı?" der, sadece sonuca odaklanırsak hiçbir şeyi göremeyiz. Bugün toplumun geldiği, ülkenin birkaç ayrı noktasında karşılaştığımız bu manzara eğitim seviyesinin, verilen eğitimin bir sonucudur; bu durum ülkenin yaşadığı ekonomik krizin bir sonucudur; bu durum televizyondaki şiddet içeren dizilerin, aldatmaların, mafya dizilerinin, ahlaksız dizilerin bir yansımasıdır.

Üzülerek belirtmeliyiz ki son dönemde ülkemiz bir kurum saplantısına düştü; her alanda çok ciddi kurumlar oluşturuluyor ve bu kurumların her biri birçok bakanlıktan daha güçlü. Bu ülkede "RTÜK" diye bir kurum var, bu ülkede Basın İlan Kurumu var, bu ülkede Bilgi Teknolojileri Kurumu (BTK) var, bu ülkede Siber Güvenlik Kurumu var, bu ülkede İletişim Başkanlığı var. Aslında, bunların, işte bu şiddet içeren, şiddet özendirici yayınlara müdahale etmesi gerekirken bunların gündeminde tek bir şey var, kutsal olan partiyi -AK PARTİ'yi- korumak, onun kutsal atfedilen liderlik hegemonyasına karşı olabilecek en küçük eleştiriye gündeme taşıyıp cezalandırmak, susturmak. Gerçekten bu ülkenin insanları düşünüyor olsalar, gerçek anlamda hani "vatansever" deyin, hani "dindar" deyin, hani "ülkesini seven insan" deyin olsalar bunların hiçbirine müsaade etmezler ama bu dizilerde bu şiddet, ahlaksızlık içerenlerin yüzde 1'i eğer AK PARTİ'ye ya da Sayın Cumhurbaşkanına hakaret etse anında haddi bildirilir, ağzının payı verilir; işte, onun için de bu yaşadığımız olayları hiç garipsemiyoruz bile.

Değerli milletvekilleri, "Emekli Yılı" dediler, emekliyi öldürdüler, "Aile Yılı" dediler, aile perişan hâle geldi. Bugün ülke, tarihinin nüfus bakımından en derin krizini yaşadığı bir dönemde, tahminlere göre, 2100 yılında ülkemizin nüfusu 50 milyonun altına düşecek ve bugün "Aile Yılı" ilan edenlerin, her yerde "3 çocuk" diye yola çıkanların geldiği iktidarda ailelerin hâlini takdirlerinize bırakıyorum. Ama temennim şu ki iktidar keşke bu yılı da bir "İsrail- Amerika Yılı" ilan etse, keşke onlardan da böylece kurtulabilsek! Çünkü öyle bir bereketsizlik var ki neye el atsalar kurutuyorlar, bu ülkenin bütün kaynakları yok oluyor; bu ülkenin bütün gençliği, bu ülkenin değerleri, ne yazık ki hepsi adım adım, adım adım elden gidiyor, hepsi yok oluyor ama hiç bir şey bu arkadaşların gündeminde değil.

Şimdi, bir kanun görüşüyoruz. Kanun ne? Aile kanunu. Oysa kanun, aslında; hani, bölüm üzerine konuşuyoruz ya, bölümde konuşacağız... Kurt dumanlı havayı sever, bölüm karmakarışık, her şey var. İkinci bölümün birinci bölümden alametifarikası nedir? Hiçbir şey yok. Yasanın tümüyle özü doğum izni, sosyal medya, Darülaceze; bakın, sadece üç şey konuşuyoruz. Bir kere şu Darülaceze meselesi gerçekten çok ilginç. Bu ülkede iktidar neye elini attıysa kuruttu; yargıyı, emniyeti, medyayı, hepsini siyasallaştırdı; ilelebet, devleti ebet müddet biz kalacağız zannediyorlar; ilk fırsatta gittikleri an bu ülkede bu insanların başına ne gelecek umurlarında bile değil.

Şimdi, bozmadık, bozmadık her ne varsa el attıklarından herhâlde bula bula Darülacezeyi buldular. Bu ülkede Osmanlı'dan kalan, bir tarihî miras olarak temiz kalmış bir kurum vardı; ona da bir el atalım, onu da bir bozalım diye düşündüler. Ne yaptılar? O vakfın saygınlığını yok ederek, aziz milletimizin gönlündeki o müstesna yerini alıp siyasallaştırarak, bütün ülkeye yayarak bir şekilde bundan sonra o kurumun güzelliği de gidecek. Eğer gerçekten siz ülkenin tamamına hizmet edecek darülacezevari bir kurum kurmak istiyorsanız buyurun açın, sizi tutan yok, buna bir engel de yok ve bu gerekçelerde hiçbir şekilde... Bu Darülaceze ne için ülke içerisinde kurumlar açıyor, temsilcilik açıyor; ne yazık ki bununla ilgili de doyurucu, ikna edici bir bilgi verilmiş değil. Burada, tabii ki kanun tekniği açısından da "Kişiye özel kanun olmaz." deniyor ama görüyoruz ki bir vakfın adı zikredilerek bir vakfa mahsus özel bir düzenleme yapılıyor.

Öte yandan, sosyal medyaya ilgili hadise. Evet, çocuklarımızın sosyal medyada kötü alanlara düşmesine engel olunmalı ama böyle uzaktan uzağa tedbirlerle değil. Bu ülkede veri güvenliğiyle ilgili iktidarın sicilinin ne kadar bozuk olduğu gayet açık. E-nabız verileri internette satışta, uluslararası şirketlerin, kimlerin eline geçeceği ortada. İsraili bilişim şirketlerinin devlet kurumlarından iş aldığı bir ülkede hiç kimse bu alana zaten güvenmez. Onun için de sosyal medyada anlaşılıyor ki bant daraltması yapacağız, sansür uygulayacağız ama burada da esasen öyle çocukların ahlakını bozacak yönleri değil iktidarı dolaylı veya direkt engelleyen, onlara eleştiri oluşturabilecek ne varsa onu ortadan kaldıracaklar.

Değerli milletvekilleri, ne yazık ki doğum izniyle ilgili hadise de topu topuna getirilen sekiz haftalık bir uzatma, gerçekten ailelerin evlatlarına sahip çıkmasını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NURETTİN ALAN (İstanbul) - Böyle daha iyiydi ya.

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Nasıl Başkanım?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bağırmadan konuşabilir misiniz?

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Başkanım, Leyla Hanım geldi, sizi engelledi, duyasınız diye, onun için bağırardım. (YENİ YOL sıralarından alkışlar) Yani burada esas itibarıyla Grup Başkan Vekilleri güvenliği sağlar, onlar milletvekillerini teskin eder ama saygıdeğer Grup Başkan Vekili âdeta konuşmayı sabote etmek üzere geldi. Onun için de belki, bilemiyorum yani...

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Hemşehrinle aranızda giremeyiz Necmettin Bey.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Biz hemşehriyiz, sadece daha iyi işitmek istiyorum yani volüm düşerse daha iyi anlayacağız.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Eyvallah, teşekkür ederim, teveccühünüz; sağ olun Başkanım, mahcup ettiniz.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Başkanım, ek bir dakika süre rica ediyoruz, insicamı bozuldu.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Evet, dolayısıyla da değerli milletvekilleri, şu doğum izninde de topu topu sekiz hafta hiçbir şeyi çözmez. Gerçekten bu sorun çözülmek isteniyorsa hiç olmazsa bir yıl ücretli izin, iki yıl da ücretsiz izin hakkı verilmeli, ailelerin pek çok sorunları çözülmeli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Bir doğum izniyle bu konunun hiç bir şeyinin çözülmeyeceği gayet açıktır.

Tekrar aziz milletimize sabır diliyorum. Rabb'im bu acıları tekrar yaşatmasın. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Gruplar adına diğer konuşmacı, İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Buğra Kavuncu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Buğra Bey'i dinlemeyi özlemiştik, iyi oldu.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Ben fazla bağırmayacağım merak etmeyin ama eğer kulağınızı açarsanız da etkili, önemli şeyler söyleyeceğim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Kulaklar hep açık.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) - Tabii, böyle bir günde konuşma yapmak çok zor, hepimizin yüreği kan ağlıyor. Kahramanmaraş'ta yaşanan hadise çok elim bir hadise. Göz göre göre geldi, dün Şanlıurfa'da benzer bir hadise yaşanmıştı. Bundan önce Fatma Nur Çelik Öğretmenimize yapılan saldırı girişimi vardı ki o zaman da bir araya gelelim, konuşalım demiştik. Bir komisyon var. Bakın, bizim problemimiz ne biliyor musunuz arkadaşlar? Her şeyi yüzeysel, her şeyi göstermelik, her şeyi biraz böyle propagandaya yönelik yapıyor olmamız. Şimdi, birazdan bu kanun teklifiyle ilgili de nasıl bir kanun maddesi hazırlandığı, neyin amaçlandığı, nasıl apar topar yapıldığıyla alakalı sizlere görüş ve düşüncelerimizi açıklayacağım. Bu bir kere torba kanun zihniyeti, AK PARTİ iktidarının ne kadar ciddiyetsiz, demokratik ilkelere ne kadar uzak olduğunun çok net bir göstergesi. AK PARTİ iktidarı kendi sebep olduğu sorunlara dair çözüm önerilerini yine bir torbaya attı -ya, bir çorba kanun bu- önümüze koydu. Sorunları yaratan, sorunlara sözde çözüm önerisi getiren ve önerilerle sorunları daha da karmaşık hâle getiren bir iktidar duruyor önümüzde. Mevcut ucube sistemle Meclisin etkisini kırıkları yetmedi, torba kanun yöntemiyle de işler iyice sarpa sarıyor. Türkiye'nin sorunları önümüze koyduğunuz bu üç kuruşluk torbalarla çözülemez, bunu artık idrak etmeniz lazım çünkü sorunları halının altına süpürmekten başka bir şey yapılmıyor. Birkaç yıl sonra gene karşımıza çıkacaksınız, tekrar yeni bir torba çıkarıp "Haydi, bu sefer çözüyorum." diyeceksiniz; bu zihniyetin yapacağı şey bundan ibaret. Öyle bir kanun ki bakın yani "çorba" demek haksız mıyım arkadaşlar? Bu kanun teklifinin içinde doğum izni var, Darülaceze var, oyun platformları var, 15 yaş altı sosyal medya var; ya, bu kadar ciddiyetsizlik olur mu? Torba, çorba. Ya, burada Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı var. Konuştuğumuz kanunla ilgili bir sürü uzmanın, yetkilinin burada olması lazım, yoklar; ciddiyetsizlik buradan görünüyor, Bakanlık yok burada.

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Var.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) - Dijitalle ilgili Sanayi Bakanlığından kimse var mı? Var mı arkadaşlar? Sanayi Bakanlığından kimse var mı teknolojiyle ilgili konuda? Yok. "Var." diyorsunuz, yok; konu bu. Kanun maddesiyle ilgili burada ilgili bakanlığın yetkilileri yok.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Meclise saygıları da yok.

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Dışarıda bekliyorlar, buradalar.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) - Ondan sonra da diyorsunuz ki: "Biz ciddi kanun yapıyoruz." Ya, bırakın Allah aşkına! Türkiye'de ortalama kanun yapılma süresi ne kadar biliyor musunuz? Cevap verin bana. İki üç hafta maksimum. Başka ülkelerdeki kanun süreleri iki yüz seksen gün, üç yüz on gün. Onun için diyorum, size her şeyi yüzeysel yapıyorsunuz. Onun için biz bir yıl önce konuştuğumuz problemin aynısını bugün tekrar konuşuyoruz çünkü ciddiye almıyorsunuz bunu. Üç haftada kanun mu geçer ya? Elin oğlu iki yüz seksen günde geçiriyor bir tek kanun maddesini; STK'ler geliyor, uzmanlar geliyor, bilim adamları geliyor. Çıkardığınız her kanun bu ülkedeki 85 milyonun hayatını bire bir etkiliyor. Bu kadar duyarsızlık olacak, bir kanun teklifini görüşeceğiz, buraya gelen Bakanlık yetkililerinin bile bu kanun teklifiyle alakası yok, ilgisi yok. Ondan sonra da "Ah, vah, niye bu işler başımıza geliyor!" Gelir tabii çünkü kafanız karışık, her ilişkide kafanız karışık. Terör örgütüyle ilgili duruşunuzda kafanız karışık, İsrail'le ilgili duruşunuzda, Amerika'yla ilgili duruşunuzda kafanız karışık. O kafa karışıklığı kanun yapma şeklinize de yansıyor, her alanda görüyoruz biz bu kafa karışıklığını.

Şimdi, oyun ve sosyal medya gibi önemli bir konu Sağlık Komisyonunda görüşülüyor. Oraya, Komisyona biz de üye verdik, dedik ki buranın adı "Sağlık Komisyonu", doktor bir milletvekilimizi verdik ama baktık ki bu Komisyona giden kanun teklifinin yüzde 25'i sağlıkla ilgili, alakalı ya da yok. Oyun platformları var, sosyal medya var, Darülaceze var, bir sürü madde var içinde. Sağlıkla ilgili kısmı bu kadar. E, nasıl olacak şimdi? Millet de zannediyor ki Türkiye Büyük Millet Meclisi ciddi şekilde alıyor, bakıyor, uzmanlar eşliğinde değerlendiriliyor. Bu kanun maddeleri hiç de öyle çıkmıyor; bu kadar ciddiyetsiz ve bu kadar lakayt bir şekilde hazırlanıyor bunlar.

Komisyonunda yapılan usulsüzlük var mesela. Komisyonunda -Tekirdağ Milletvekilimiz Selcan Hanım bahsetmişti- alt komisyon isteniyor, alt komisyon kurulmasıyla ilgili bir oylama yapıyor. O gün oylamada muhalefet milletvekillerinin sayısı daha fazla olduğu için lehte karar çıkıyor ama ne yapıyor biliyor musunuz Başkan?

CÜNEYT ALDEMİR (Tokat) - Komisyonunda olmayanlar kullanıyor.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) - Başkan "Ara veriyoruz." diyor ve üstüne yatıyor ve bu karar oradan çıkmıyor. Sayın Meclis Başkanı Numan Kurtulmuş komisyonlara gösterdiği özeni keşke buradaki bu çalışma şekline de gösterse; olabilecek, kabul edilebilecek bir yaklaşım değil.

Şimdi, görüşmekte olduğumuz kanun teklifine gelince; torba kanun sosyal devlet ilkesi açısından birçok madde itibarıyla pozitif, teklifte yer alan tüm maddelere elbette İYİ Parti olarak olumsuz bakmıyoruz ama tekrar vurguluyorum, alelacele ve yeterli çalışma yapılmadan düzenlenmiş bir kanun teklifi ve birçok soru işareti var. Bakın, oyun platformlarıyla ilgili elbette ailelerin denetimine açılması, burayla ilgili birtakım tedbirlerin alınması çok çok önemli ama işin bir de başka bir önemli tarafı var. Biz Sanayi ve Teknoloji Bakanına sorduk, dedik ki: "Türkiye'deki oyun sektörü ne durumda?" Bize kendisi, sağ olsun, çok detaylı bir açıklama yolladı ve ne kadar önemli olduğunun da altını çizdi. Türkiye'de dijital oyun sektörünün küresel ölçekte olduğundan tutun da son beş yıldaki ihracatlarla rakamın 1 milyarın üzerine çıktığını, teknoparklarda dijital oyun alanında 876 firmanın olduğunu ve istihdam edilen kişi sayısının da 15 bine yakın olduğunu Bakan uzun uzun cevaplayarak bize bildirdi ve geleceğinin de ne kadar açık olduğunu bize izah etti, sağ olsun. Elbette ki denetim olsun, elbette ki tedbir olsun ama mesela, RTÜK'ün yaptığı gibi bir denetim, tedbir yaparsanız arkadaşlar, hiç bunu önümüze bile getirmeyin. İşte, gündüz programları kuşağından arkadaşlarımız bahsetti, nasıl büyük bir rezalet yaşandı; şiddet içerikli diziler o televizyonlarda nasıl yayınlandı, bununla ilgili hiçbir şey yapılmadı; e, bugün de işte bu acı hadiseleri yaşıyoruz. Böyle bir denetimden bahsediyorsanız bu da gayriciddi bir denetim olacaktır. Etki analizi yok, kanunun muhataplarıyla görüşülmesi yok ve bilinmeyen birçok konu var.

Bakın, Polonya gibi bir ülke tek bir roman serisinden bilgisayar oyununa dönüştürdü ve popüler oldu, 90'ların başından itibaren güçlü mühendislikle, teknik destekle bu ülke piyasanın en önde gelen ülkelerinden biri hâline geldi ve aynı zamanda ne oluyor, biliyor musunuz? Polonya kendi kültürünü ihraç ediyor yani artık eskisi gibi filmlerle, dizilerle değil yapılan oyunlarla kültür ihracatı yapıyor. Mesela, Fransa devleti geçtiğimiz yıl çıkan bir oyuna devlet nişanı verdi çünkü oyun hem Fransız kültürünün tanıtımına hem de bahsedilen eserin ihracatına katkı sunması açısından da ciddi olarak faydalı görüldü.

Şimdi soruyorum: Türk kültürü bunlardan daha mı az esere dayanıyor? Bizim Dede Korkut'umuzdan, Osmanlı'nın en ihtişamlı dönemlerinden, Millî Mücadele'den yaratıcı bilgisayar oyunları çıkar mı? Çıkar. Bunun önünü kapatacak bir adım atmaktan imtina edilmesi gerekir arkadaşlar fakat alelacele hazırlandığı için "Bir tedbir alalım." denilirken bir fırsatın da önünün kesilme riski var. Tabii, biz bu konuyu konuşurken -az önce de söyledim- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından herhangi bir muhatap yok.

Önümüzde bundan farklı olarak başka bir konu daha var, o da yaş düzenlemesiyle alakalı. Veri güvenliği konusunda bu kadar sıkıntı yaratmış, bu kadar şaibelerle dolu uygulamaları olan bir iktidarın böyle bir konuyu gündemimize taşıması inanılmaz bizi ürkütüyor. 90 milyon vatandaşın verilerini 15 yaşındaki çocuklara çaldıran... Ki hatırlayın "panel" adı verilen yerlerde bu verilerin pazarlandığına biz şahit olduk ve maalesef iktidarın da buna seyirci kaldığını gördük.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) - Geçtiğimiz yıl Cumhurbaşkanlığı bütçesi görüşülürken Siber Güvenlik Başkanlığı kurulacağı söylenmişti -bir yıl önce- kurulduğu anlatıldı ama ne yaptı, ne etti, bütün bu veri güvenliğiyle ilgili ne tür adımlar atıldı; bunların hepsi hâlen soru işareti.

Adalet Bakanı diyor ki: "Artık herkes sosyal medyaya kimlikle girecek." Ya, burada anlamadığımız bir şey var. İsteddiğiniz, canınızın çektiği, sizi eleştiren herkesi anında alıyorsunuz; işte, gazeteci İsmail Arı. Bizlere bir hakaret, bir iftira atıldığında basın

özgürlüğü kapsamına giriyor ama sizinle ilgili azıcık bir eleştiri olduğunda hemen müdahale ediyorsunuz. Sorarım arkadaşlar: En büyük trol ordusu kimde? En büyük trol ordusu sizde, en büyük trol ordusu AK PARTİ'de. Adalet Bakanının bahsettiği, arkası gelecek mi gelmeyecek mi belli olmayan bu yasa en çok da -bunu bilin- sizleri mağdur edecek çünkü en fazla anonim hesap AK PARTİ trollerinin hesabı diyorum, teşekkür ediyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Komisyonun bir söz talebi var.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sözcüsü Hasan Arslan'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun 263 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tabii, konuşmacımızın Komisyona yönelik ithamları oldu, ona cevap vermek istiyorum.

Tabii, 9'a 8 oy çokluğu muhalefette olmasına rağmen usul hatası yapıldığından bahsetti. Aslında böyle bir usul hatası olmadı, sayın vekillerimiz de bunu biliyor. Komisyon üyesi olmayan muhalefet milletvekilleri oradaydı, 9 sayısı onlardan kaynaklanıyordu. Bu durum düzeltildi, herkesin şahitliğinde düzeltildi.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Tutanaklar var.

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - İkinci konu, Komisyonla ilgili maddelerle alakalı kimse olmadığından bahsetti sayın konuşmacı. BTK ekibimiz, Siber Güvenlik ekibimiz ve Ulaştırma Bakanlığı ekibimiz şu anda Meclisler, ilgili maddelerde içeriye girecekler, burada olacaklar. Bunun bilinmesini isterim.

Teşekkür ederim.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın konuşmacı, tutanaklar var. İddia edildiği gibi, cevap verseydiniz...

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Cevap verildi Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Düzce Milletvekili Ercan Öztürk ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 69 Milletvekilinin Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3566) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 263) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Mehmet Taytak. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce, bugün Kahramanmaraş'ta bir okulda yaşanan 1 öğretmenimizin ve 8 öğrencimizin hayatını kaybettiği, çok sayıda evladımızın da yaralandığı saldırıyı derin bir üzüntüyle karşılıyoruz. Dün Şanlıurfa'nın Siverek ilçesi, bugün Kahramanmaraş'ta yaşanan bu acı olaylar milletçe yüreğimizi yakmış, eğitim yuvalarımızın güvenliğine olan hassasiyetimizi bir kez daha gözler önüne sermiştir. Hayatını kaybeden öğretmenimize ve yavrularımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet, kederli ailelerine sabır, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi ve yüce milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Sosyal Hizmetler Kanunu üzerinde konuşurken aslında hayatın tam merkezine, en saf, en kırılgan noktasına dokunuyoruz. Bu kanun değişikliği sadece hukuki meselelerden ibaret değildir, bu satırların arasında evladına sarılamayan bir babanın sızısı, ekranları başında sessizce kaybolan bir neslin istikbali ve hayatının son deminde bir sıcak el bekleyen büyüklerimizin beklentisi vardır. Türk devlet geleneğinde sosyal adalet bir lütuf değil bir sorumluluktur. Selçuklu'dan Osmanlı'ya, Osmanlı'dan cumhuriyete uzanan bu köklü anlayış, vatandaşını koruyup gözetmesi gereken bir emanet olarak gördüğünü ortaya koymaktadır. Bugün görüşmekte olduğumuz kanun teklifi bu kadim geleneğin 2026 yılındaki tezahürüdür. Devlet, yaşlısını yalnız bırakmayan, engellisi bir engele takıldığında yanında olan, anne doğum yaptığı anda aileye çatı olan kutsal bir iradedir.

Değerli milletvekilleri, bu teklifin bizce en önemli maddeleri geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızı koruyan maddelerdir. Bu teklifte artık bir okulda, bir yurttan, bir serviste, bir kreşte, bir oyunevinde, bir internet kafede; kısacası çocuklarımızın çoğunlukta olduğu alanlarda insan ticaretinden, cinsel istismardan, uyuşturucudan hüküm giymiş kişiler artık çalışamayacak ve bu faaliyet alanlarını işletemeyeceklerdir. Çocuklarımıza zarar vermek isteyen her türlü karanlık niyetlerin suratına çelikten bir duvar örüyoruz. Eğer biz bugün yavrularımızın saçının teline zarar gelmesin diye bu setleri çekebiliyorsak, bu iradeyi kanunlaştırabiliyorsak işte o zaman, milletin bize verdiği emanetin, milletvekilliği sıfatının hakkını vermiş oluyoruz çünkü bizim en büyük ödevimiz çocuklarımıza sadece bir ülke değil, güvenli bir gelecek bırakmaktır.

Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi olarak aileyi bir siyasi slogan olarak değil medeniyetimizin çimentosu olarak görüyoruz. Bu kanun teklifi, çalışan annelerimizin üzerindeki izin problemini kaldırıyor, doğum sonrası iznini sekiz haftadan on altı

haftaya çıkarıyor. Bir anneyi rızık ile evladının kokusu arasında, mesai ile bebeğinin uykusu arasında bırakmıyor, anaların hakkını teslim ediyoruz. O anne evladını rahatça büyütebilecek ki bu vatan, bu millet, bu devlet sağlam nesiller üzerinde yükselsin. Bu konu yalnızca bir kanun teklifi değil toplum ve aile meselesidir. Bu yüzden, babalarımızın izin süresi işçisinden memuruna ayırım gösterilmeksizin uzatılmıştır. Ayrıca, koruyucu ailelerle ilgili yapılan düzenlemelerle, sevgiyle büyüttükleri her bir evladımız için gösterdikleri emek ve özveri karşılıksız kalmamıştır, milletimizin vicdanını ve merhametini en güçlü şekilde yansıtan bu fedakâr yuvalarımız unutulmamıştır. Güçlü kadın, güçlü aile ve nihayetinde güçlü Türkiye idealine de Milliyetçi Hareket Partisi ve Cumhuriyet İttifakı olarak bir tuğla daha koyuyoruz.

Değerli milletvekilleri, şimdi, bu kanun teklifinin en hayati noktasına, tabiri caizse geleceğimizi, evlatlarımızı dijital dünyanın dipsiz kuyularından çekip çıkaran bu 22'nci maddesine değinmek istiyorum. Hepimiz biliyoruz ki bugün anne ve babaların en büyük endişesi evlatlarının elindeki o küçük ekranların içerisindeki tehlikelerdir. Çocuklarımız dijital bir okyanusta maalesef pusulasız ve savunmasız bir şekilde başka dünyalara çekilebiliyorlar. İşte, bu kanun teklifiyle çocuklarımızı siber zorbalıktan, zararlı içeriklerden ve o dipsiz kuyulardan koruyacak huzurlu bir liman inşa ediyoruz. Çocuklarımızın korunması gereken en kutsal hazinelerdir. Bu yüzden 15 yaşından küçük yavrularımızı bu platformların karmaşasından uzak tutuyor, 15 yaşını doldurmuş gençlerimize ise onlara özel ve filtrelenmiş güvenli bir dijital dünya mecburiyeti getiriyoruz. İstiyoruz ki evlatlarımız internete girdiklerinde karşısına kurgulanmış tuzaklar değil onları geliştirecek içerikler çıksın. Burada en büyük güç ailelerimize veriliyor. Artık anne ve babalar "Çocuğum internete ne yapıyor?" diye uykusuz kalmayacak. Bu kanun teklifiyle ekran süresini sınırlama, harcamaları kontrol etme ve hesap ayarlarını yönetme yetkisini doğrudan anne ve babaya teslim ediyor; kısacası teknolojiyi ailenin emrine veriyor, kontrolü eve çeviriyoruz.

Değerli milletvekilleri, liderimiz, Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin her daim vurguladığı gibi, insanı yaşatmak devleti yaşatmanın ön şartı, varlık gayesi ve ahlaki mecburiyetidir. Türk milleti bir bütündür; acıda bir, kıvançta bir, kaderde birdir. Birimizin ayağına taş değse hepimizin canı yanar; bir hanede tencere kaynamıyorsa, bir yetimin gözü yaşlıysa, bir engelli kardeşimiz hayatın dışına itilmişse orada millî huzurdan bahsetmek imkânsızdır. Bizim milliyetçiliğimizin özünde insan sevgisi, temelinde ise adalet vardır. Türkiye Yüzyılı'nın eşiğinde "Lider Ülke Türkiye" hedefine doğru yürürken toplumsal barışın ve huzurun anahtarı sosyal adalettir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, 2024 yılında Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin himayelerinde düzenlemiş olduğumuz Aile Kurumu Çalıştay'ında aile kurumunun korunması ve güçlendirilmesi temel gündem maddesi olarak ele alınmıştır. Bu adımların hedefe ulaştığını görmek ise asıl gayemizdir. Düzenleme hayata geçtiğinde, uzun süredir toplumun kanayan yarası olan ve bizleri umutsuzluğa sürükleyen o günlerin geride kaldığı, Türk aile yapısının yeniden güçlenip tesis edildiği bir döneme inşallah hep birlikte kavuşacağımız düşüncesiyle sözlerime son verirken, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanımız Sayın Mahinur Özdemir Göktaş Hanımefendi'ye ve ilgili kurumlara teşekkür ediyorum.

Büyük Türk milletini ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Şimdi sıra, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Sevilay Çelenk. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, sevgili yurttaşlar; sözlerime başlarken ben de dün Siverek'te, bugün Kahramanmaraş'ta yaşanan elim okul saldırılarıyla ilişkili olarak derin kaygı ve üzüntülerimi belirtmek istiyorum. Bu saldırılarda yaralananlara acil şifa diliyorum, hayatını kaybedenlerin ailelerine sonsuz sabır diliyorum. Gerçekten de sonsuz sabra ihtiyaçları var.

Bugünkü konum aslında yine çocuklarla ilişkili olacaktı, sosyal medya ve çocukla ilişkisini bu yasa kapsamında düzenleyen maddelere odaklanmayı düşünüyordum. Zaman gelirse, kalırsa yine onları konuşacağım ama bu kadar vahim gelişmelerin yaşandığı bir günde, üstelik de önümüze birtakım para cezaları ve yasaklar dışında hiçbir muhakeme kapasitesini getirmeyen bir düzenleme üzerine konuşmak bana açıkçası biraz ahlaki açıdan da problemli geliyor. Şimdi, sadece bu konunun nasıl tartışıldığına baksak bile içine yuvarlandığımız derin muhakeme yoksunluğu, şaşkınlık, ne yapacağımızı bilememe hâli, değer yoksunu her şeyi görebilirsiniz. Sosyal medyayı açıp bir bakıyorsunuz, bu olay üzerine konuşma biçimleri bile konuyu kavramaktan hep birlikte ne kadar uzak olduğumuzu gösteriyor. Bunun üzerine düşünürken aklıma bir film gelmişti, Türkiye'de de epeyce izlenen "Kevin Hakkında Konuşmalıyız" isimli bir film, birçokunuz bilirsiniz. Bu filmde bir okul saldırısı, okul katliamı gerçekleştiren küçük yaşta bir çocuğun hikâyesi annesiyle olan zor iletişim, iletişim eksikliği üzerinden anlatılıyordu fakat çok kısa sürede fark ediyordunuz ki bu sadece görünürdeki neden. Geriye doğru çocuğun göz ardı edilmesi, ihtiyaçlarının göz ardı edilmesi; içindeki derin boşluğun, değer eksikliğinin fark edilmemesi; bunu yaratan koşulların, çocuk şiddetini üreten koşulların hiç düşünülmemesi; o aileyi yalıtın... Ki bugün medyaya baktığınızda da bütün meseleyi bir bireysel silahlanmaya endeksleyen yaklaşımları da görüyorsunuz. Evet, erişilebilir bir silah tehlikelidir. Bu tür olayların en yüksek oranda yaşandığı ülke Amerika Birleşik Devletleri'dir; 2009-2018 yılları arasında, dokuz yılda karşımıza 288 okul katliamı gelir ya da işte, ondan sonraki dört-beş yıllık süreçte 88 okul katliamı gelir, yılda ortalama 60 kişi hayatını kaybeder. Evet, bireysel silahlanma çok önemli bir parçasıdır ama bundan ibaret değildir.

Bugün Türkiye'de çocuklara hayatın hiçbir alanında bir amaç zerk edemiyoruz, zaten amaç böyle şırınga gibi zerk edilemez de; önümüze gelen düzenlemelerin en büyük zaafını da burada görebilirsiniz. Sanki bir anda çocuklara amaç, bir anda merdiven altı Kur'an kurslarında değer aşılanabilmiş gibi. Aşılanamaz. Kendileri sonsuz bir refah içinde yaşayan, elini istediği her şeye uzatan ve alan bir iktidar bloğu hiçbir şeye sahip olmayan çocuklara bu kurslarda bir manevi dünya veremez, bir değer sistemi aşılayamaz, sosyal medyayı yasaklayarak da hiçbir şey yapamaz. Dolayısıyla tıpkı "Kevin Hakkında Konuşmalıyız" diyen film gibi bu mesele hakkında gerçek bir konuşma yapmalıyız. Çocuk şiddeti, çocukları hem bu şiddetin öznesi yapan süreçler hem bu süreçlere mahkûm eden süreçler. O çocukları bu saldırılar karşısında bu kadar korumasız bırakan süreçler hakkında konuşmalıyız ama konuşamıyoruz, hiçbir şey konuşamıyoruz.

Yarın Diyarbakır'da bir mahkeme var; bir mahkeme var, bütün toplum ayağa kalkmış, adil bir yargılama istiyor. Sözde bütün Türkiye'nin koşup adalet istediği Narin'in yarınki mahkemede belki de annesi, amcası, ağabeyi; onlar da bir ölüme mahkûm edilecek ve yaşam hakları sonsuza dek ellerinden alınacak. Toplum ayağa kalkmış, belgeselle, başka yollarla bunu size anlatmaya çalışıyor,

"Bir yeniden yargılanma gerekir." diyor. Aile Yılı'nda siz kendi partinizin seçmeni olan bir anneyi koruyamıyorsunuz, Aile Bakanına teşekkür ediyorsunuz. Aile Bakanı katılan sıfatıyla yer aldığı o mahkemede avukatlarına ödül vererek bu sayfayı kapattı, bakanlar kapattı, her birine tek tek ulaştım, "Bu sayfa kapanmıştır." diyorlar. Böyle bir yerde sosyal medyada düzenlemeyle biz neyi çözeceğiz?

Sosyal medya düzenlemesine bakıyorsunuz, bu düzenlemenin bir tek çerçevesi olabilir; etik ve pedagojik bir çerçeve. Bu çerçeve olmaksızın işte "Şu saatten sonra yasak, şu yaş grubuna yasak..." Evet, dünyanın her yerinde başka ülkelerde de yasaklar söz konusu ama bu yasakları gündeme getiren ülkeler o çocuklara bir alan açıyor, bir hayat alanı açıyor. Çocukları simide muhtaç etmişiz, çocuk okula bir öğün beslenme götürmüyor; bu çocuğun maruz kaldığı şiddet temelde böyle bir şiddet. Sen onun elinden sosyal medyayı aldığında yerine bir şey veremiyorsan Finlandiya'yı, Danimarka'yı, Norveç'i; çocuk mutluluğunun sonsuz yükseltilmesi konusunda seferber olmuş toplumları örnek gösteremezsin, onlarla aynı düzlemde değilsin. Sadece kimlik doğrulama sistemini barkoda endeksleyerek güvenliğini de sağlayamazsın. Çocuk ve aile arasındaki barışı bozarsın, çocuklar bu yasağı her türlü aşarlar. Çocuğu, siz yasak koyarak internetten engelleyemezsiniz hatta aile denetiminin dışına çıkarırsınız. Çocuk dışarıdaki yetişkinlerden bu barkodları ya da işte, bu HES kodu gibi olması tasavvur edilen kodları nasıl yeniden üreteceğinin, nasıl kopyalayacağının, nasıl başkalarından satın alacağının yollarını bulur. Çocuk ile internet ilişkisini düzenlemeye dair konuşanların söylediği tek bir şey var: Çocuk ve aile arasında bir güven ilişkisi tesis edilmediği sürece çocukları internetten uzaklaştıramazsınız, zaten aileleri de ikna edemezsiniz, çocuğun elinden onu alıp ne verecek? Hiçbir şey vermediği için kendi barkodunu verecek, kendi kimlik doğrulama sistemiyle sisteme girecek. Çocukları bu şekilde uzaklaştıramayız. Bu konuda yapılan incelemelerin söylediği her şey bununla ilişkili. Yakınlarda Türkçe çıkan bir kitap var, bir iki yıl oldu sanırım Türkçeye çevrileli: "Dijital Dünyada Çocuklara Destek ve Rehberlik" En temel şeyi "Yasaklama, yönlendir." Çocuğu yönlendirmek gerekir, aileleri çocukların dünyalarına yaklaştırmak gerekir. Aile çocuğun dünyasına nasıl yaklaştırılır? Ailenin üzerindeki korkunç, derin yoksulluğu kaldırmadan çocukla doğru biçimde ilişki kurmasını, çocukla arasındaki açığı kapatmasını sağlayamazsınız, onu yönlendirmesini sağlayamazsınız. Bu çete, mafya düzenini yücelten kültür ve zihniyet örüntüleri içinde de bunu sağlayamazsınız. Evet, bu konunun birçok boyutu var. Medya üzerindeki baskıyı konuşmadan, üniversite üzerindeki baskıyı konuşmadan çocukların şiddete sürüklenmesinin önüne geçemezsiniz.

Medyaya bakıyorsunuz, aklı başında bütün gazeteciler cezaevinde; korkunç spekülasyonlar üreten, mitoman, açıkçası şizoit kişilik yapısına sahip gazeteciler Türkiye'yi peşinde sürüklüyor, geri kalan cezaevinde. Akademik dünyaya bakıyorsunuz, benim gibi böyle birkaç anlamlı laf edebilecek kim varsa üniversiteden attınız. Yani maalesef bunu söyleyeceğim, kusura bakmayın, kendi değerlerimizi de o kadar bilelim. Üniversitelerin kadın çalışmaları merkezlerini kapattınız, insan hakları merkezlerini kapattınız. İfade özgürlüğü ve bunun toplum hayatına katkılarını değerlendirebilecek her yapıya saldırdınız, elinizde kaldı gündüz programcılığı, elinizde kaldı çete, mafya dizileri. Herhangi bir dizide ayakları üzerinde duran, kendi hayatını sorgulayan, başka türlü bir hayat murat eden kadınları bile RTÜK'ünüz, Ebubekir Şahin'iniz tehdit olarak gördü, bütün bunları elimizden aldı. Bu dünyada siz çocukların ne yapmasını bekliyorsunuz? Siz kendiniz dünyanın bütün nimetlerinden tıka basa yararlanırken çocuklara okul öncesi eğitimden başlayarak dinsel tevekkül öğretmeye kalkıyorsunuz. Bugünün çocuğu bununla yetinmez, kusura bakmayın, bu onlara hiçbir şey vermez çünkü size hiçbir şey vermiyor. Tek tek vicdanlı olacağını düşündüğünüz herkese gidiyorsunuz, diyorsunuz ki bakın, bir anneye bu yapıyor. Eğer içinde Allah inancı olan birisi varsa başını kaldırır, bakar "Ya, bir bakalım." der. Bu kabiliyet yok, konuları unutturmaya çalışıyorsunuz. Birçok olayda bu böyle. Bakıyorsunuz, bir yerde Gülistan Doku için adalet aranıyor, bir yerde Narin'in ailesi için aranıyor, bir yerde Rojin için aranıyor. Belki bunların bazıları gerçekten de bu kadar komplike olaylar değil ama toplumun güvenini kaybetmişsiniz. O güveni kaybettiğiniz yerde artık hiçbir hikâyenin hakikatini bulma imkânınız kalmamış, hiçbir şekilde adalete erişim imkânı kalmamış, bu çerçeve içinde önümüze geliyor bir yasa.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEVİLAY ÇELENK (Devamla) - Bu yasa bize sosyal medya alanındaki diğer düzenlemeleri hatırlatıyor; sosyal medya alanına getirilen "sosyal medya yasası" olarak bilinen 2020 yılındaki düzenlemeyi getiriyor aklımıza, o yasa altında tanımlanan katalog suçları getiriyor, ondan sonra 2022 yılındaki dezenformasyon yasasını getiriyor. Bunlarla ne yaptınız? Sosyal medya alanını daralttınız, canınızın istediği kişiye bant daralttınız, canınız istedi bir gecede Instagram kapattınız, ne olduğu belli olmayan katalog suçlara atf yaparak yaptınız bunu. Dezenformasyon yasasına bakıyorsunuz, bugün yüzde 75'e yakın bir oranda sadece gazetecilere uygulanıyor ve gazeteciler depremden yolsuzluğa bundan yargılanıyor. Politikacılar dezenformasyon yapmıyor mu, başkaları yapmıyor mu? Neden yüzde 75 oranında gazeteciler var? Şimdi, böyle bir yapı bize "Buyurun, çocuklar ile sosyal medya ilişkisini düzenleyeceğim." diyor. Düzenleyemezsiniz ve buna bir şekilde destek de bulamazsınız, çok haklı kaygılar olsa bile bulamazsınız.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Gruplar adına son söz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Sayın Selma Aliye Kava'ın. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SELMA ALİYE KAVAF (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle dün Siverek'te, bugün Kahramanmaraş'ta yaşanan elim olaylar sonucunda kaybettiğimiz evlatlarımıza ve öğretmenimize Allah'tan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı diliyorum. Bir daha bu tip olayları yaşamamayı ülkece temenni etmenin ötesinde ne yapılması gerekiyorsa - burası Meclis- yapılmasını arzu ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz teklifin ikinci bölümünde yer alan düzenlemeler ilk bakışta birbirinden kopuk başlıklar gibi durabilir. Bir tarafta ücretsiz ve indirimli toplu taşımaya ilişkin işlemler, bir tarafta analık ve babalık izinleri, bir tarafta çocuklarla ilgili iş yerlerinde çalışmaya dair sınırlamalar, bir başka tarafta ise Darülaceze'ye ilişkin hükümler. Fakat gerçekte bütün bu maddeler tek bir soruna bağlanmaktadır: Sosyal devlet gerçekten bir hak düzeni olarak mı görülüyor yoksa idari tasarruflarla, parçalı değişikliklerle ve torba kanun kolaycılığıyla günü kurtaran bir alan olarak mı görülüyor? Bizim itirazımız tam da burada çünkü "sosyal devlet" dediğiniz şey vatandaşın hayatına değen konuları bir torbanın içine doldurup "İçinde olumlu şeyler de var." diyerek geçirmek değildir. Sosyal devlet, vatandaşın hakkını açıkça korumak ve devletin yükümlülüğünü net olarak tarif etmektir, uygulamada güvence altına almaktır; yasama ciddiyeti de bunu gerektirir. Bu yasa tali komisyonlarda yeterli tartışma zemini

oluşmadan Meclisin önüne getirilmiştir. Bu bile başlı başına bir sorundur. İyi hazırlanmamış bir metin iyi niyetli görünen hükümler taşısa bile uygulamada hak kaybı doğurur, belirsizlik üretir, yargıya yük getirir ve vatandaşın devlete olan güvenini sarsar.

Değerli milletvekilleri, bugün Türkiye'de milyonlarca kadın iş güvencesi kaygısı, işveren baskısı, gelir kaybı korkusu ve bakım yükünün ağırlığı arasında sıkışmış durumdadır. O nedenle, burada yapılan her düzenlemede şu soruyu sormak gerekir: Bu metin gerçekten çalışan kadını koruyor mu yoksa sadece kâğıt üzerinde bir iyileştirme görüntüsü mü veriyor? Çünkü uygulamada işveren baskısı varsa, kayıt dışılık varsa, kadın işçinin hakkını talep etmesinin önünde fiili engeller varsa kanun metninde yazılı olanlar tek başına yeterli olmaz. Hakkın yazılması kadar o hakkın fiilen kullanılabilmesinin de güvence altına alınması gerekir. Teknik gibi görünen bu düzenlemelerin arkasında aslında çok ciddi bir sosyal güvenlik meselesi vardır. Bir ülkede sosyal güvenlik sisteminin güvenilirliği vatandaşın en kırılgan zamanlarında yanında olup olmadığıyla ölçülür, analık hâli de tam olarak böyle bir dönemdir. Kadının gelir güvencesinin, sağlık güvencesinin ve çalışma hayatıyla bağının korunduğu bir sistem kurulamıyorsa o ülkede sosyal devlet iddiası zayıftır. Burada kritik olan nokta şudur: Kamu-özel, memur-işçi, kayıtlı-kayıtsız, merkez-taşra gibi alanlarda farklı uygulamalar ortaya çıkarsa bu düzenleme hak değil yeni bir eşitsizlik alanı doğurur. Kanun yaparken esas mesele niyetin doğruluğu kadar düzenlemenin boşluk bırakıp bırakmadığıdır. Kadın personelin doğum ve bakım hakkı bir lütuf değildir, meslek gruplarına göre pazarlık konusu yapılacak tali bir başlık hiç değildir. Bu hak, insan onurunun ve çalışma adaletinin doğal sonucudur. Düzenlemenin bütüncül bir personel rejimiyle yapılmaması izaha muhtaç bir durumdur.

Değerli milletvekilleri, Darülaceze bu ülkenin otuz yıllık vicdanıdır; Osmanlı'dan cumhuriyete taşınan, kimsesizlerin sığınağı olan, toplumun en kırılgan bireylerine kucak açan köklü bir kurum. Darülacezeye saygımız sonsuz, onun İstanbul'daki hizmetlerinin güçlendirilmesini hep destekledik, desteklemeye de devam ederiz ancak ülkede sosyal yardım ve yaşlı bakım hizmetleri için kurumsal bir yapı var: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı. Darülaceze gibi tarihî ve anlamlı bir kurumu sosyal devletin yapısal eksikliklerini örten yapı olarak kullanmamak gerekir. Türkiye'de yoksulluk derinleşiyorsa, gelir adaletsizliği büyüyorsa, yaşlı bakımına erişim sıkıntılıysa, sosyal yardım hakkı giderek yardıma bağımlı yaşam biçimine dönüşüyorsa bunlar yalnızca "gıda bankacılığı" "aşevi" "yardım faaliyeti" başlıklarıyla çözülüyor gibi yapılamaz. Biz yardımın kendisine değil yardımın hak temelli sosyal politika yerine geçirilmesine itiraz ediyoruz. Sosyal devlet vatandaşını hayra, başısa mecbur bırakan değil hakkını güçlü kurumlarla güvence altına alan devlettir. Darülacezeye yetki genişletmek tek başına yanlış değildir; bunun arkasında bütçe var mı, personel planlaması var mı, hizmet standardı var mı, denetim mekanizması var mı, yerel ihtiyaç haritası var mı; yaşlı, yoksul, kimsesiz ve kırılgan gruplar için kalıcı kurumsal model var mı? Asıl sorular bunlar. Aksi hâlde, Darülacezeye yeni yetkiler verirsiniz ama bu ülkenin milyonlarca yoksulun hayatındaki yapısal sorunlar olduğu yerde kalır; o zaman da yapılan şey sosyal adalet olmaz. Asıl sorun; bu ülkede 9,5 milyon yaşlı var, 75 yaş üstü 3 milyon 600 bin kişi, 100 yaşın üzerinde 8.290 kişi ve devlet yalnızca 15 bin kişiye bakıyor, 9,5 milyonda 15 bin. Kamuda 172 huzurevi var ve bu huzurevlerinde kalanların sadece yüzde 30'u ücretsiz, yüzde 70'i ücretli.

Yaşlanmak insan ömrüyle ilgili doğal bir sonuç. 2026 yılı Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bütçesi merkezî yönetim bütçesinin yüzde 2,8'i kadar, yaşlılara ve engellilere ayrılan payı bu küçük dilimin içinde bir damla. Bu tabloyla "Darülacezeyi büyütelim, bağışlarla halledelim." diyorsunuz. Bu, devletin "Ben bakamıyorum, siz bağış yapın." demesidir

Engellilerimiz için durum farklı mı? Ülkede yaklaşık 9 milyon engelli var, kamuya ait sadece 106 bakım merkezi ve rehabilitasyon merkezi var; sadece 6.879 engellimize bakım hizmeti sağlanıyor, gerisi Allah'a emanet!

Gıda bankacılığı meselesi; gıda bankacılığı, uygulamada, büyük şirketlerin ihtiyaç fazlası ürünlerini bağışlayarak vergi matrahından düşebildiği bir mekanizma olarak işliyor. "İsrafı önliyoruz." söylemi altında şirketlere vergi avantajı sağlanırken yoksullara son kullanma tarihi yaklaşmış ürünler sunuluyor. Sosyal devlet böyle mi olmalı? İnsan onuruna yaraşır olan, yurttaşın kendi emeğiyle geçinebileceği koşulları yaratmaktır. "Darülacezeyi büyütme" adı altında sosyal devletin sorumluluklarını bağış mekanizmalarına devretmek yoksulluğu ortadan kaldırmak değil yoksulluğu yönetmektir, yoksulluğu sürdürülebilir kılmaktır ve en tehlikeli yoksulluğu siyasi bağımlılık ilişkisine dönüştürmektir.

Sayın Başkan, bu ikinci bölüm bize çok net bir tablo sunmaktadır; içinde olumlu gibi görünen başlıklar vardır ama bu olumlu başlıklar ya eksiktir, ya parçalıdır ya uygulama bakımından yetersizdir ya da daha büyük bir yapısal sorunun üstünü örtmek için kullanılmıştır. Ücretsiz ulaşım hakkını düzenliyorsunuz ama muhatabı netleşmiyor; doğum, bakım izinlerini genişletiyorsunuz ama bakım emeğini adil paylaşan gerçek bir model kurmuyorsunuz; çocukları koruduğunuzu söylüyorsunuz ama çocuk güvenliğinde boşluk bırakıyorsunuz, bugün yaşadık; Darülacezeyi büyütüyorsunuz ama sosyal devletin omurgasını güçlendirmiyorsunuz. Bizim buradaki görevimiz yasayı ciddiyetle tartmaktır. İktidarın yaptığı her şeyi peşinen reddetmiyoruz; doğruya "doğru", eksikçe "eksik", yanlışla "yanlış" diyoruz; yaptığımız da bu.

Bu teklifin ikinci bölümünde yer alan doğum izninin uzatılması, çocuk istismarcılarının çocukların yanından uzaklaştırılması, koruyucu aile teşvikleri, konukevindeki kadınlara harçlık desteği; bunlar tamam ancak ülkemizin kadınları göstermelik değil gerçek anlamda sosyal güvenlik istiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELMA ALİYE KAVAF (Devamla) - Bu ülkenin çocukları boşluklu değil sıkı koruma istiyor; çalışanlar parça parça değil bütünlüklü hak rejimi istiyor; bu ülkenin yaşlısı, yoksulu, kimsesizi yardımın keyfi olanını değil sosyal devletin güvencesini istiyor ve bu Meclis de torba kanun kolaycılığını değil nitelikli yasama ciddiyetini hak ediyor. Onun için, biz bu maddelere sadece olumsuz diye bakmıyoruz, biz bu maddelere Türkiye'de sosyal politikanın hangi düşünceyle kurgulandığını gösteren işaretler olarak bakıyoruz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi cumhuriyetin kalesidir, Millî Mücadele'yi yöneten iradenin mirasçısıdır. 14 ayrı kanunda ve 1 nizamnamede değişiklik yapan, tali komisyonlarda yeterince görülmemiş, etki analizi hazırlanmamış, sivil toplum kuruluşlarının görüşü alınmamış bu teklifle Meclisin hakkı verilemez diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Şahıslar adına ilk konuşmacı İzmir Milletvekili Sayın Ahmet Tuncay Özkan. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; yavrularımız için Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifa, ulusumuza başsağlığı diliyorum.

Çocukların herhangi bir ahlaki sorunu yok, ahlaksız olan bizleriz; onları yalnız bırakan, onları sokakta bırakan, onları sahipsiz bırakan bizleriz. Keşke geçen hafta burayı, şu kürsüyü yaksaydım, keşke. Keşke yakıp da o çocuklarla ilgili bir gündemi oluşturabilseydim, yazıklar olsun bana! Sadece bağırarak, burada size seslenmekle geçti gitti. Keşke yapabileceklerim bunlarla sınırlı olmasaydı; kırk yıllık mücadele hayatımda, medyadan siyasete uzanan yolculuğumda keşke o çocukların bugün uğradıkları zulmü engelleyecek, zalimliği engelleyecek küçük bir damla üretebilseydim ama ne yazık ki olmadı. Bir ülkede çocuklar suçla, katliamla, suçlulukla itham ediliyorsa o ülkenin büyüklerinde sorun vardır; o çocuklarda sorun yoktur, sorun bizimdir. Burada bahsettim, dedim ki: "Bir oyunda altı saat, yedi saat kaldım arkadaşlar, ne olur bana yardım edin, beni kurtarın!" diye yalvaran bir çocuğu duymazdan mı geleceğiz?" Birlikte çalıştık, bir damla katkım olabildi mi? Hayır, olmadı; hayır, virgül değişmedi. Sadece oyun lobilerine kurban gittiler. Şimdi, bütün sosyal medya yıkılıyor. O çok bahsettiğimiz, "Efendim, milyarlar kazanıyor." diye burada yalan söylediğimiz oyun yazıcıları falan filan var ya, lobiler geliyorlar. "Kill Teacher" oyunu: "Öğretmeni öldür." Bütün sosyal medya yıkılıyor: "Telegram hesaplarından 20 çocuğa görev verilmiş, çocuklar görevleri yerine getirecek mi?" "Çocuklarımızı okula gönderecek miyiz?" Gazeteci bana soruyor; ben bilmiyorum kardeşim dedim, ben bilmiyorum. "Sosyal medyaya bakmıyorsun." Bakmıyorum kardeşim, bakmıyorum; ben şu anda yüreğimin yangınıyla uğraşıyorum, bakmıyorum.

"Öğrencinin saçını, velinin canını yakanın canını yakarım." Okullar yandı işte, Sayın Millî Eğitim Bakanı! Başbakanlık Müsteşarı iken de "Fetullahçılara dokunanın sorumluluğunu ben üstüme alırım." demişti. Biriktirdiğimiz her tortu bizden intikam alıyor.

"Terör mücadelesi" diye bir savaşı altmış yıl sürdürürseniz, vahşeti "şehitlik, terör" diye bir taraf bir taraftan, bir taraf bir taraftan kutsarsa, silah olağan bir şey hâline gelirse, çocuklar dört buçuk saatlerini dijital ortamda öldürdükleri, kestikleri oyunlarda geçirirse, dokuz buçuk saatlerini televizyon karşısında "öldür"le, "kır"la, "vur"la geçirirse ve bununla ilgili hiçbir şey yapmazsak suçlu ve sorumlu biziz. Burada kimse sorumluluğu üstüne almaz, ben alayım; sorumlu benim! (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Niye alacaksın? Bakan alsın.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) - Kırk yıllık gazetecilik hayatımda, siyaset hayatımda bir damla üretemediğim için sorumlu benim; halkımdan özür diliyorum! Halkımdan özür diliyorum!

Bu çocuklar niçin suça sürükleniyorlar? Biz kötü olduğumuz için sürükleniyorlar. Cumhuriyet... Kürt'ü, Türk'ü, Ermeni'si, hepsi ölmüşler, savaşlarda şehit olmuşlar; 70 bin çocuk kalmış. Kâzım Karabekir Paşa'nın bu kalınlıkta "Çocuk Davamız" diye kitabı var. Gazi Mustafa Kemal Türkiye Büyük Millet Meclisinde konu görüşülürken 300 bin lira olan Çocuk Esirgeme Kurumu aylığını 6 milyon liraya çıkarmış. "Cumhuriyet bilhassa kimsesizlerin kimsesidir." lafı onun üzerine söylenmiştir.

O çocuk meselesini o çocukları öğretmen, asker yaparak halleden dedelerimizden utanıyorum! Şimdiki çocuk meselemiz sokakta mafyanın eline bırakılmış durumda, terör örgütlerinin eline bırakılmış durumda, emperyalistlerin eline bırakılmış durumda.

Size yalvardım geçen hafta, dedim ki: Getirin buraya Epstein'ci, çocukları taciz eden çeteleri engelleyen bir madde, tanımlayın getirin. Biz tanımladık, kabul etmiyorsunuz, siz tanımlayın getirin; altına imza atacağız, burada herkes imza atacaktır.

Burada bu yasayla ilgili söylenen hiçbir şey gerçek değil; bunlar gelmiyor, burada yok. Arkadaşlarla oturduk konuştuk, çalıştık. Gelin, elimizi vicdanımıza koyalım, her birimiz bununla ilgili sorumluluğu kabul edelim; gelin, bu çocuklar için doğru düzgün bir yasa yapalım. Ben size kötüsünüz demiyorum; ben size niye yetersizsiniz diyorum, niye birlikte yapamıyoruz diyorum, niye konuyu tartışmıyoruz diyorum. Ben diyorum ki gelin, birlikte yapalım. Nelerin olmadığını anlattım, nelerin olması gerektiğini de anlattım. Millî Eğitim Bakanlığına görev verecektik, konuştuk değil mi? Kabul etmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Niye yok efendim? Millî Eğitim Bakanlığına görev verecektik, sanal kumarı tanımlayacaktık. Kumarın yasalı da...

CÜNEYT ALDEMİR (Tokat) - Düzenleme mevcutta var Başkanım.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) - Hayır efendim, yok.

Sayın Başkanım, arz edersem gelin, birlikte konuşalım. Yok efendim, yok, sanal kumar yok, hiçbir şey yok. Burada olması gerekeni konuşuyoruz, olan yok. İşte, burada arkadaşlar. Yok efendim, yok, yok. "Anaokulundan itibaren başlasın." dediler, başüstüne dedim, başüstüne. Olmayana ergiyle burada varmış gibi davranmayalım artık. Olsa bu sorun yaşanır mı? Olsa bu sorunu yaşar mıyız? Yok da o yüzden yaşıyoruz. Gelin, "yok"a "yok" diyelim, "var"a "var" diyelim, ulusumuzun acıları üzerinden birbirimize laf etmeyelim. Ben hepinizin acılı yüreğine bu işin çok ağır geldiğini biliyorum, omuzlarınıza çok ağır geldiğini biliyorum.

Ulusumuza tekrar başsağlığı diliyorum.

Hepinizden sorumluluk kabul edip elini taşın altına koymasını bekliyorum. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Özkan. Keşke daha uzun konuşsaydınız; çok etkileyici, çok iyi bir konuşmaydı.

Tebrik ediyor, teşekkür ediyorum.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Sağ olun efendim.

BAŞKAN - Şahıslar adına son konuşmacı Tokat Milletvekili Sayın Cüneyt Aldemir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CÜNEYT ALDEMİR (Tokat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Dün Şanlıurfa'da, bugün de Kahramanmaraş'ta gerçekleşen elim ve menfur saldırıyı şiddetle kınıyorum. Yüce Meclisimizin ve milletimizin başı sağ olsun. Hayatını kaybeden evlatlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Az önce Tuncay Özkan Vekilimiz güzel bir konuşma yaptı. Bu kanunun hazırlanmasında Kıymetli Vekilimizle beraber çalıştık, onun güzel fikirleriyle beraber bu kanunumuzda da ilaveler yaptığımızı özellikle bildirmek istiyorum. Tabii, yanan yüreklerin acısı hepimizin yüreğinde bir şekilde işlemiş durumda, Rabb'im bir daha böyle acılar yaşatmasın diye duada bulunuyorum. İnşallah, hem Komisyonumuz hem de İçişleri Bakanlığımız bu konuyla ilgili de en kısa zamanda -Millî Eğitim Bakanlığımız da olmak üzere- gerekli tedbirleri alacaktır diye düşünüyorum.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifi çocukları, kadınları, yaşlıları, engelli bireyleri koruyan ve aile kurumunu güçlendiren kapsayıcı düzenlemeler içermektedir. Aile bizim istikbalimizin kalesidir, bu kaledeki en kıymetli hazinemiz ise evlatlarımızdır. Güçlü aile, güçlü toplum, güçlü Türkiye ufkuyla kimseyi sahipsiz bırakmayan bir sosyal devlet iradesini daha da tahkim ediyoruz. Özellikle doğum sonrası döneme ilişkin önemli adımlar atıyoruz. Çocuğun doğumdan sonraki ilk ayları bakım, bağ kurma, gelişim ve sağlık açısından son derece kritiktir. 35 bini aşkın annenin yakından takip ettiği doğum izni süresini kamuda ve özel sektörde on altı haftadan yirmi dört haftaya çıkarıyoruz. Doktor raporuyla doğuma son üç hafta kalana kadar çalışabilen annelerimizin bu çalışma süresini iki haftaya indiriyoruz. Ayrıca, on altı haftalık doğum iznini kullanarak görevine dönen ancak yirmi dört haftalık toplam izin süresini henüz tamamlamamış annelerimize de sekiz hafta ilave izin hakkı vererek mağduriyetlerini gideriyoruz. Yine, İş Kanunu'na tabi çalışan babalar için babalık iznini de beş günden on güne yükseltiyoruz. Bir evlâdın hayata güçlü başlaması annesinin ve babasının huzuru, sağlığı ve güven içinde evlatlarına eşlik edebilmesiyle mümkündür. Bu düzenlemeler aileyi yalnız bırakmayan, geleceği tesadüflere değil güçlü politikalara emanet eden bir anlayış çerçevesinde yapılmıştır.

Değerli milletvekilleri, teklifimizin ana eksenlerinden biri de çocuğun üstün yararı ilkesidir. Biz istiyoruz ki çocuklarımız aidiyet hissettikleri, sevgiyle kuşatıldıkları, güven içinde büyüdüğü aile ortamlarında yetişsinler. Evlatlarımıza gönlünü ve yuvasını açan koruyucu ailelerimize on günlük uyum izni getiriyoruz. Sosyal güvencesi bulunmayan koruyucu ailelerden bir ebeveynin sigorta primlerinin devlet tarafından karşılanmasını da hüküm altına alıyoruz. Devlet himayesindeki ve ailesi yanında desteklenen evlatlarımızın geleceğe güvenle bakmasını istiyoruz. Sosyal ve ekonomik destek hizmetini kanuni güvenceye alıyor, yükseköğrenimine devam eden gençlerimizi 25 yaşına kadar destekliyor, kuruluş bakımında kalanların atama esaslarını yeniden düzenliyoruz.

Çocuk söz konusu olduğunda bizim için ölçü nettir; tedbirde tereddüt olmaz, korumada zafiyet kabul edilmez. Belirli ağır suçlardan kesinleşmiş mahkûmiyeti bulunan kişilerin çocukların yoğun bulunduğu yerlerde çalışmasını veya bu alanları işletmesini yasaklıyoruz. Yatılı sosyal hizmet kuruluşlarında kırılğan grupların güvenliği için yazılım destekli merkezî kamera sistemlerine yasal zemin oluşturuyoruz. Bu doğrultuda, özel gereksinimli, korunmaya muhtaç ve kendini ifade etmekte güçlük çeken bireylerin güvenliğini sağlayacak, suçu önleyecek ve denetimi güçlendireceğiz.

Değerli milletvekilleri, dijital teknolojilerin hızla gelişmesi ve internet kullanımının çok erken yaşlarda başlaması çocuklarımıza eğitim ve bilgiye hızlı erişim imkânı sunarken önemli risk ve tehditleri de beraberinde getirmektedir. Şiddet, istismar, zorbalık ve zararlı içeriklere erişimin bu denli kolaylaştığı bir ortamda da sessiz kalamayız. Bu nedenle, sosyal ağa ve oyun sağlayıcılarına yaş doğrulama, çocuklara uygun hizmet sunumu, ebeveyn kontrolü ve içerik güvenliği alanlarında önemli sorumluluklar getiriyor. Amacımız çocuklarımızı dijital dünyadan koparmak değil onları bu dünyada korumaktır.

Bir diğer önemli başlık ise de Darülacezeyle ilişkin düzenlemelerdir. Yaklaşık yüz otuz yıllık köklü geçmişiyle Darülaceze kimsesizlerin, yaşlıların, engelli bireylerin ve korunmaya muhtaç çocukların sığınağı olmuş müstesna bir merhamet kurumudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

CÜNEYT ALDEMİR (Devamla) - Ancak hizmetlerinin yalnızca İstanbul'la sınırlı kalması bu anlayışın ülke sathına yayılmasını sınırlamaktadır. Bu düzenlemeyle, Darülacezenin şefkat elinin daha geniş bir coğrafyaya ulaşmasının önünü açıyoruz. Aşevi ve gıda bankacılığı hizmetlerine imkân tanıyor, nakdî bağış ve yardımları teşvik eden vergi düzenlemeleriyle de Darülacezenin mali sürdürülebilirliğini güçlendiriyoruz. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde Türkiye, bölgesinde tüm fırtınalara rağmen milletin her bir ferdini kucaklayan sarsılmaz bir irade sergilemeye devam edecektir.

Bu kanun teklifinin hazırlanmasında emeği geçen ve katkı sunan milletvekillerimize, tüm kurum ve kuruluşlarımıza ve ilgili bakanlıklarımıza teşekkür ediyorum.

Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Yerimden bir düzeltme yapmak istiyorum 60'a göre.

BAŞKAN - Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

53.- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, Tokat Milletvekili Cüneyt Aldemir'in 263 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) - Cüneyt Bey ve arkadaşlarıyla çalıştım. Çok teşekkür ederim, kendilerini daha yakından tanıma fırsatı buldum. Sayın Komisyon Başkanı Hocamla da birlikte görüşlerimizi paylaştık.

Biz 6 maddeden oluşan değişiklik önergemizi Komisyonunda vermiştik, hiçbirisi kabul edilmedi. Birlikte önergelerle düzeltecektik, Sayın Komisyon Başkanımız da bunu emir buyurmuşlardı ama bizimle böyle bir çalışma yapılmadı. 4'üncü madde bizim bilgimiz ve isteğimiz dışında çekildi. 3'üncü maddedeki düzenleme de defalarca belirtmem karşın, oyun lobilerinin isteği üzerine oradaki bir para miktarı geri çekildi ama bizim herhangi bir isteğimiz; eğitim, diğer koşullarla ilgili herhangi bir görüşmemiz kabul edilmemiştir.

Tutanaklara geçmesi için düzeltmek gereği hissettim efendim.

BAŞKAN - Evet, tutanaklara geçti. Teşekkür ediyoruz Sayın Özkan.

Sayın milletvekilleri...

CÜNEYT ALDEMİR (Tokat) - Başkanım, ben de bir cevap hakkı alabilir miyim?

BAŞKAN - Tabii ki, buyurun.

54.- Tokat Milletvekili Cüneyt Aldemir'in, İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CÜNEYT ALDEMİR (Tokat) - Kıymetli Başkanım, bu süreç içerisinde, tabii, kıymetli vekilimizle beraber Komisyon olarak ve arkadaşlarım olarak, çalışma grubu olarak çalıştık. Gerçekten de güzel izlenimlerde bulundu. Özellikle, millî eğitim alanında, ana sınıfından başlamak üzere bu eğitimin verilmesiyle ilgili ısrarcı oldu. Biz de ona katıldık ama şu anda mevcutta zaten 5'inci sınıftan itibaren başlayan, bu konuyla ilgili derslerimiz devam etmekte. Millî Eğitime de görüş sunduk. Ana sınıfından itibaren bunun sunulmasıyla ilgili sürecin başlatılmasıyla ilgili çalışmalarını yapıyorlar.

Diğer konularda da özellikle cezanın tamamının affedilmesiyle ilgili teklif vardı, onu da kabul ettik. Bir maddeyi geri çektik. Onun dışındaki konuşmalarında ve bize vermiş olduğu önerilerinde de gerçekten faydalandık. Beraber çalışma sürecini de tamamladık.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederiz. Sizin de sözleriniz kayıtlara geçti.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Düzce Milletvekili Ercan Öztürk ve Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ile 69 Milletvekilinin Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3566) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 263) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, sayın milletvekilleri, on beş dakika süreyle soru ve cevap işlemini gerçekleştireceğiz. Bu on beş dakikanın yarısı soruya, yarısı da cevaba aittir.

Ben şimdi soru için sisteme giren sayın milletvekillerine sırasıyla söz vereceğim.

Sayın Aygun... Yok.

Sayın Çalışkan...

EMRE ÇALIŞKAN (Nevşehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; doğum izni düzenlemesi yürürlüğe girdiğinde mevcut kanuna göre on altı haftalık izin süresini bitirenler yeni yirmi dört haftalık izinden yararlanabilecekler mi? Sorum bu kadar.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Gürer...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta meydana gelen saldırılarda yaşamını yitirenlere Allah'tan rahmet, yaralılara sağlık diliyorum.

Ortaokullara kadar uyuşturucu indi, seyredildi. Toplumsal dokuda çöküşler oluştu. Yirmi dört yıldır iktidarda olan muhafazakâr bir parti bunlarla mücadele etmek yerine Cumhuriyet Halk Partisinin belediyelerini hedefine koydu. Bugün geldiğimiz iklim ve ortamın yaratıcısı Millî Eğitim Bakanı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı ve bunun gibi sorumluluğu olanların istifa etmeleri gerekir. Olayları sürekli olarak Meclis ölçeğinde değerlendirmek yerine, bu ülkeyi yönetenlerin de bu konudaki sorumluluğunu fark edip idrak etmelerinin gerekliliğine inanıyorum. Muhafazakârım demekle muhafazakâr da olunmuyor. Ülkenin içine düşürüldüğü durum içler acısı. Bu olaylar hepimizin yüreğini yakıyor ama bazen de özeleştiri yapmayı bilmeleri gerekiyor.

BAŞKAN - Sayın Çubuk...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Hepimiz üzgünüz fakat buranın görevi üzgün olmaktan daha fazlası. Ailelere başsağlığı diliyorum öncelikle fakat bizim de şöyle bir görevimiz var önümüzde: Dün eğitim sendikaları dediler ki "Okullar tatil edilmeli ivedilikle." ve onunla ilgili de iş bırakmaya başladılar. Bugün de EĞİTİM-SEN Bakanlığın önünde bir nöbete başladı ve her yerde de eylemliliklerine devam edecekler. Hatta cuma günü Ankara'ya gelmek üzerine de planları var.

Şöyle bir çağırım olacak: Kendi ideolojik sınırlarınızı aşarak, eğitim bilimleri ve pedagoji alanında çalışan, başta sendikalar olmak üzere bu alana bilimsel metotlarla yaklaşan, öğrencinin pedagojisini temel alan ve gelişimini temel alan uzmanları dinlemek zorundasınız, onlara ses vermek, kulak vermek zorundasınız. Ve bir başka boyutu da MESEM gibi artık işkenceye dönüşmüş uygulamalardan vazgeçmek zorundasınız. Küçük çocuklar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Taş...

İBRAHİM ETHEM TAŞ (Antalya) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Dün Şanlıurfa'da, bugün Kahramanmaraş'ta meydana gelen menfur olayları şiddetle kınıyorum. Yaralı vatandaşlarımıza acil şifalar diliyorum, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet diliyorum, aziz milletimize başsağlığı diliyorum.

Şimdi, Sayın Bakanımıza bir soru soracağım: Çocuklara yönelik suç işleyen kişilerin çocuklarla ilgili iş yerlerinde çalıştırma yasağı ve bu iş yerlerini işletme yasağının kapsamı nedir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Eldemir...

HALİL ELDEMİR (Bilecik) - Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta yaşanan hadiseler tüm ülkemizi derinden sarsmıştır. Millet olarak tarifsiz bir üzüntü içerisindeyiz. Kaybettiğimiz canlarımıza Yüce Allah'tan rahmet niyaz ediyor, kederli ailelere sabır, eğitim camiamıza da başsağlığı diliyorum.

Bir sorum olacak: Kanun teklifiyle sosyal ağ platformlarına yönelik hangi yükümlülükler getiriliyor?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Varlı... Yok sanırım Genel Kurulda.

Sayın Ekmen...

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkanım, bugünkü saldırı da eğitim kurumlarımızda sosyal hizmet uzmanı, psikolog ve sosyolog istihdamının önemini ortaya koymuştur. Bakanlıktaki personel sayısı bu meslek gruplarında yeterli midir? Bu meslek grubuna yönelik bir meslek yasası hazırlığı söz konusu mudur? Ve yine, Millî Eğitimle iş birliği içerisinde okullara sosyal hizmet uzmanı, psikolog ve sosyolog atanması hususunda bir çalışma söz konusu mudur?

İkinci olarak, getirilen çalışma çalışan kadınlarla ilgili bir düzenleme içermektedir ve bu da olumludur ancak Aile 10 Yılı'nda kendilerini evlatlarının geleceğine hasreden ev kadınlarıyla ilgili olarak ekonomik, psikolojik ve kültürel destek programları hazırlanmış mıdır? Eğer hazırlanmamış ise bu konuda Bakanlığın bir çalışması söz konusu mudur? Yasal kumar ve bahsin yasaklanması için bir çalışma söz konusu mudur? Gündüz kuşağı programları hakkında Bakanlığın yaklaşımı nedir?

BAŞKAN - Sayın Çan...

MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum.

Dün Şanlıurfa'da, bugün ise Kahramanmaraş'ta gerçekleşen elim olaylar devlete emanet yavrularımızın sahipsiz bırakıldığının açıkça kanıtıdır. Eğitim yuvalarına silahla girilebiliyorsa, o kutsal çatının altında şiddet olgusu vücut bulabiliyorsa bu bireysel bir suç olarak kabul edilemez. Siyasal iktidar aylardır uyarılarımıza rağmen güvenlik sorumluluğunu ihmal etmiştir. Ne diyordu Erdoğan? "Dicle'nin kenarında kurdun kapıldığı bir koyun bile benim mesuliyetindedir." Bugün ne diyor? "Siyaset yapmayın!" Asıl siyaset budur. Ne Soma'da ne Kartalkaya'da ne yenidoğan yoğun bakımlarında ne de bugün hiçbir sorumluluk alanı görmedik iktidarda. Güvenliği sağlayamayanlar, çocukları devletin okulunda koruyamayanlar; devleti yönetememektedir.

Hayatını kaybeden öğretmenimize ve öğrencilerimize Allah'tan rahmet, ailelerine sabır, yaralı evlatlarımıza acil şifalar diliyorum.

BAŞKAN - Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

31 Mart 2024 yerel seçimleri Serik ilçemizde partililerimiz; genci, yaşlısı, kadını, erkeği ve destek verenleri bu seçimi kazanacağımıza inandık ve sonrasında seçimi kazandık. Belediye Başkanımız Kadir Kumbul, şimdi Belediye Başkanımız istifa etti ve AKP'ye katıldı. Büyük emeklerle kazanılan bu seçim sonrasında emeklerimiz çalındı ve Belediye Başkanı AK PARTİ'ye katıldı. Buradan Belediye Başkanının vicdanına sesleniyorum: Eğer birazcık vicdanınız varsa partinizden değil Belediye Başkanlığından istifa edin çünkü siz Serik halkının büyük emekleri üzerine oturdunuz, şimdi bu emekleri AKP'ye aktardınız. Kısacası, bu bir vicdansızlık.

BAŞKAN - Sayın Çalışkan...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sosyal hizmetlerde bölgeler arası bir eşitsizlik var. Acaba bu kanun teklifinden sonra da dezavantajlı bölgelere yönelik personel, altyapı ve hizmet erişimiyle ilgili bir düzenleme düşünülmekte midir, aynen devam edecek midir?

İkinci olarak, kayıp çocuklarla ilgili yürütülen herhangi bir çalışma var mıdır? Bu konudaki sayılar gizlenmeye devam edecek midir, kamuoyuyla paylaşılacak mıdır? Ayrıca, Epstein çetesinin Türkiye'den çocuk kaçırdığına dair kamuoyuna yansıyan iddialar ne derece doğrudur? Bu konuyla ilgili bir çalışma söz konusu mudur? Bu arada deprem bölgesindeki çocuklara ilişkin ek tedbir söz konusu mudur? Tekraren, 3'üncü defa soruyorum: Bakanlığın asgari ücretle çalıştırdığı personele ilişkin herhangi bir düzenlemesi söz konusu mudur? Emek sömürüsü devam edecek midir? Aksi takdirde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, şimdi söz sırası Komisyonda cevap için.

Buyurun.

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Öncelikle ben de Urfa ve Maraş'ta yaşanan elim hadiseler nedeniyle vefat eden öğrencilerimize ve öğretmenlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı ve sabırlar diliyorum.

Konuşmalarımızda sorularda... Öncelikle yirmi dört haftaya çıkarılmadan önceki analık izniyle alakalı sorunun cevabı olarak... Analık izni yirmi dört haftaya çıkarılmadan önce on altı haftalık izni tamamlamış olan ilgili kanun kapsamındaki personelin mağduriyetini önlemek için düzenlenmiştir geçici maddeyle. Düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla on altı haftalık yasal doğum izni bitmiş olan ancak doğum yaptığı tarihten itibaren henüz yirmi dört hafta geçmemiş olan personel, kurumlarına yazılı olarak talepte bulunmaları hâlinde sekiz hafta ilave analık izni kullanabilecektir. Personelin şu anda yıllık izinde, aylıksız izinli veya raporlu olması bu hakkı talep etmesine engel değildir. Fiilen göreve başlama şartı aranmaksızın ilgili taleple süreç başlatılabilir.

Yine, çalıştırma yasağıyla ilgili Sayın Ethem Taş Vekilimizin sorduğu sorunun cevabıyla alakalı olarak da cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı, reşit olmayanla cinsel ilişki, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, müstehcenlik, fuhuş, insan ticareti, kasten öldürme suçlarından hüküm giymiş kişilerin okul, yurt veya kreş gibi çocukların yoğun olarak bulunduğu yerlerde çalıştırılmasının ve bu yerleri işletmesinin yasaklanması çocuklarımız için bir koruma oluşturmaktadır. Bu madde, yalnızca hakkında sayılan suçlardan kesinleşmiş hüküm bulunanlar için uygulanmaktadır.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Çoğu ceza almıyor. "Cezasızlık" diye bir şey var.

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Bu düzenleme, telafisi imkânsız risklerin önüne geçmek amacıyla atılmış son derece hayati bir adımdır. Yasak, sadece kamu kurumlarını değil özel sektörü ve sivil toplum kuruluşlarını da kapsayacak şekilde geniş tutulmuştur. Çalışanların altı ayda bir adli sicil belgelerini ibraz etme zorunluluğu düzenlenmektedir. Çocuğun üstün yararı gözetilerek bir sınırlama getirilmiştir. Bu kişiler için genel bir çalışma

yaşadığı öngörülmemekte, sadece çocuklara doğrudan temas gerektiren hassas alanlar kısıtlanmaktadır. Yasağa aykırı personel çalıştıranlara yönelik caydırıcı idari para cezaları ve ruhsat iptali yaptırımları sistemin ciddiyetle uygulanmasını sağlayacaktır.

Yine, diğer konularda Bakanlığımız kendi Bakanlığıyla ilgili olan sorulara yazılı olarak cevap verecektir Sayın Başkanım.

Teşekkür ederim.

CEVDET AKAY (Karabük) - Kalan süreyi kullanabilir miyiz Başkan?

BAŞKAN - Evet, süre kaldı, kullanabilirsiniz tabii ki.

Sırasıyla gideceğim yine.

Sayın Yavuz...

MUSTAFA YAVUZ (Bursa) - Sayın Başkan, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta yaşanan hadiseler tüm ülkemizi derinden sarsmıştır, tarifsiz bir üzüntü içindeyiz. Kaybettiğimiz canlarımıza Yüce Rabb'imden rahmet diliyor, kederli ailelerine başsağlığı temenni ediyorum.

Bir sorum var: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın sosyal yardım ve hizmetlerle ilgili veri talep maddesinin kapsamı nedir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Esen...

ELİF ESEN (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün, Türkiye'de binlerce kamu personeli ve işçi aile farklı şehirlerde çalışmak zorunda bırakılarak parçalanmış aile hayatı yaşamaya mahkûm edilmiştir. Özellikle eşlerden birinin çakılı kadroda olması, özel sektörde çalışması veya kurumlar arası koordinasyon eksikliği nedeniyle anayasal bir hak olan "ailenin korunması ve birliği" ilkesi bizzat iktidar eliyle ihlal edilmektedir. İlan ettiğiniz Aile Yılı kapsamında, farklı yerlerde çalışmak zorunda kalan eşlerin birleşmesini sağlayacak, mazeret tاینlerini kolaylaştıracak ve kurumlar arası nakil engellerini kaldıracak somut bir düzenleme planlamanız var mıdır? Eşi özel sektörde çalışan kamu personeline uygulanan ağır prim gün şartı gibi bariyerleri esnetmeyi düşünüyor musunuz yoksa sizin aile birliği anlayışınız sadece aynı ev içinde değil aynı il sınırları içinde bile buluşamayan anne, baba ve çocukları mı kapsamaktadır?

BAŞKAN - Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

Trafik cezalarının yüzde 50'si Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'na aktarılıyor. Bu vesileyle 2025 yılı içerisinde fona aktarılan tutar ne kadardır, 2026 yılının son rakamı nedir? Bir de bu toplanan tutarların nerelere, nasıl kullanıldığıyla ilgili, dağılımla ilgili, illere göre de olmak üzere tarafımıza bilgi verilmesini istiyor, ayrıca Karabük iline ne kadar yardım yapıldığını da buradan bir kez daha soruyorum.

BAŞKAN - Sayın Yaman...

AYLİN YAMAN (Ankara) - Öncelikle ulusumuzun başı sağ olsun.

Ben bakanlık bürokratlarına şunu sormak istiyorum: Kanun teklifinin geçmediği her an doğum izni için bekleyen aileler, anneler -biliyorsunuz- sizlere de yazıyorlardır; özellikle yirmi dört haftanın içinde olup da bekleyen annelerimiz var. Acaba bunun için teknik bir düzenleme yapılabilir mi? Şimdi, haftaya da kalabilir bunun süresi. Bununla ilgili bir geçici maddeyle teknik düzenleme yapılabilir mi?

Hatta şunu önereceğim, Sayın Zengin de söyledi: Biz sanal bahsin de buraya girmesini istemiştik, onunla ilgili bir çalışma da varmış. Sosyal medya maddeleri çıkarılarak olayı hızlandırabilir miyiz? Onu, hepsini bütünüyle getirmek mümkün mü acaba?

BAŞKAN - Timisi Ersever... Yok.

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Başkanım, süre bitti zaten.

BAŞKAN - Biliyorum, süre bitti; son bir kişi vardı zaten.

Size ek süre vereceğim, Komisyona ek süre vereceğim cevaplar için.

Sayın Genç, buyurun siz de sorun.

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Öncelikle iki gündür Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta kaybettiğimiz yavrularımız ve öğretmenimiz için Allah'tan rahmet diliyorum, bir daha yaşanmamasını diliyorum.

Evet, Kayseri'den biz sıkça telefonlar alıyoruz. Seçim bölgem Kayseri merkezde her ne kadar sağlık personeli ihtiyacı olmasa da doktor ihtiyacı olmasa da taşradan, özellikle ilçelerimizden, Pınarbaşı Sarioğlu ve Hacılar ilçemizdeki sağlık ocaklarında olsun, hastanelerde olsun ciddi miktarda doktor talebi alıyoruz. Bu konuda iktidar yetkililerinden, Hükümet yetkililerinden destek ve ilgi bekliyoruz Kayseri ve ilçelerine.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Buyurun, Komisyona söz veriyorum, ek süre.

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Sağ olun Sayın Başkanım.

Bu, sosyal yardım veri tabanıyla alakalı soruyla ilgili cevap vereceğim öncelikle. Veri maddesi, yardım ve hizmetlerin objektif olarak sunulabilmesi için zaruri bir düzenlemedir. Sadece yardım ve hizmet almak için başvurusu olan ya da hâlihazırda bunlardan yararlananların verileri bilgi ve onayları dâhilinde alınacaktır. Başka bir ifadeyle, herhangi bir sosyal yardım veya hizmet talebi olmayan hiçbir vatandaşın verisi alınmayacaktır. Ayrıca, başvurusu bulunanların da sadece başvuru konusuyla ilişkili verileri kontrol edilecektir. Diğer bir ifadeyle, hizmetin sunulması için zaruri olmayan verilerine erişilemeyecektir. Maddeyle Anayasa'yla çerçevesi çizilen temel haklara ve usule riayet edilmektedir.

Yine, sosyal ağ ve oyun platformu düzenlemeleriyle alakalı soruya cevap olarak da dijital teknolojilerin hızla gelişmesi ve internet kullanımının çok erken yaşlarda başlaması, eğitim ve bilgiye hızlı erişim açısından çocuklar için büyük fırsatlar sunmakla birlikte ciddi riskler de barındırmaktadır. Zararlı içerikler, sanal zorbalık, kişisel veri ihlalleri ve manipülatif reklamlar çocukların fiziksel,

duygusal ve psikolojik sağlığını tehdit etmekte, özellikle sosyal medya platformlarında ve çevrim içi oyunlarda maruz kalınan uygunsuz içerikler çocukların gelişiminde derin izler bırakmakta; siber zorbalık vakaları ise öz güven kaybına, sosyal izolasyona ve hatta ciddi psikolojik travmalara yol açabilmektedir. Düzenlemeyle sosyal ađ sağlayıcılarına ve oyun platformlarına yönelik çeşitli adımlar atılacaktır. Sosyal ađ sağlayıcılar 15 yaş altı çocuklara hizmet sunmayacak ve bunu temin etmek için yaş doğrulama dâhil gerekli tedbirleri alacaktır. Sosyal ađ sağlayıcılar ve oyun platformları, ebeveyn kontrol araçları sunacaktır. Sosyal ađ sağlayıcılar, şikâyetlere ve başvurulara etkin ve kısa sürede cevap vermelerini sağlayacak mekanizmalar kuracaktır. Sosyal ađ sağlayıcılar aldatici reklamları engelleyici tedbirler alacaktır. 5651 sayılı Kanun'da oyun, oyun dağıtıcısı, oyun geliştirici ve oyun platformu tanımları yapılacaktır. Oyun platformları, oyunları yaş kriterine uygun olarak derecelendirerek sunacaktır. Günlük erişimi 100 binden fazla olan oyun platformları Türkiye'de temsilci bulunduracaktır.

Yine, Bakanlığın alanıyla ilgili soruları, diğler soruları Bakanlık yetkililerimiz yazılı olarak cevaplayacaktır Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Tamam, teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, ikinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.20

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 22.21

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Müzeyyen ŞEVKİN (Adana), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 82'nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

263 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan 250 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlayacağız.

2.- Hatay Milletvekili Adem Yeşildal ve Ardahan Milletvekili Kaan Koç ile 72 Milletvekilinin Tapu Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3466) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 250)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğler işleri sırasıyla görüşmek için 16 Nisan 2026 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.22